

הסוד שלהם

לעתים קרובות
מאחורי חיוך גדול
מסתתרת
כאב גדול מדי.

כאבי ראש

אם אתה סובל
מכאבי ראש חוזרים,
אל תתעלם מהם.
פנה לרופא.

הסוד שלהם

לעתים קרובות
מאחורי חיוך גדול
מסתתרת
כאב גדול מדי.

25-ו' בטבת

דפנה הודעות

1212 גיליון מס' | ראש השנה | י"ב באלול תשפ"ו, 10.9.2026

מחיר: 7.50 ש"ח, 90 אגורות בשאר הארץ

18:24 | שקיעה: 18:31 | א"ר: 18:15 | ר"ת: 19:26 | ש"ב: 19:26 | א"ס: 19:27 | שקיעה: 19:25 | ר"ת: 19:26 | ש"ב: 18:32 מוצאי שב"ק: 19:26 | ר"ת: 19:26 | ש"ב: 19:25 | א"ס: 19:27 | שקיעה: 19:26

בס"ד

מכירה וקנייה של רכבים חדשים ויד שניה מכל הסוגים
בשיתוף פעולה עם כל חברות הרכבים הגדולות בארץ

ליווי אישי והכוונה • מינימום מחיר, מקסימום שירות

תנאי מימון נוחים • אפשרות עד 100% מימון • טרייד אין לכל הרכבים • קילומטראז' נמוך
כל הרכבים שמורים ומטופלים • חיסכון לצרכן ומחירים מיוחדים • רכישות רכבים

ביטוח במקום במחירים הזולים בארץ!!!

חדש! ליסינג תפעולי לרכבים 22/23 במחירים הזולים בארץ

מיצובישי אאוטלנדר
2023, יד ראשונה,
אינסטייל, 7 מקומות,
99,000 ק"מ,
132,000 ₪,
(מחירון 146,000 ₪)

טויוטה קורולה 2023,
היבריד, יד ראשונה,
16,000 ק"מ,
109,000 ₪

קיה נירו 2023,
יד ראשונה, היבריד פלאג אין,
51,000 ק"מ, טסט 3/27

יונדאי פאליסייד 2022,
יד 1 פרטי, 7 מקומות,
לימיטד, טסט 1/27,
60,000 ק"מ
165,000 ₪

טויוטה קורולה 2017,
יד 1 פרטי, דגם GLI,
טסט 3/27, מצב מצוין,
45,000 ש"ח,

קיה פיקנטו 2015, יד 01,
אוטומט, 135,000 ק"מ,
20,000 ,5/27 ₪

מאזדה 2, 2023, יד 01,
31,000 ק"מ,
83,000 ₪

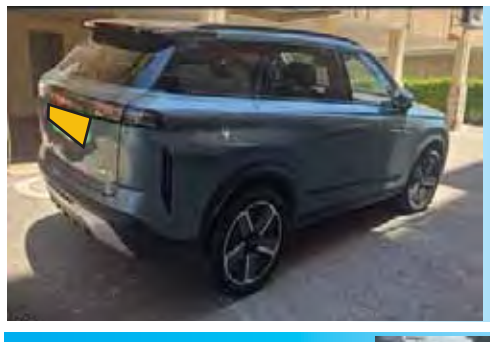

ג'אקו 7, 2025,
היבריד פלאג אין, יד 1 פרטי,
31,000 ק"מ, טסט 2/27,
164,000 ₪ (LUXURY)

טויוטה יאריס קרוס 2023
יד 01 פרטי, 81,000 ק"מ,
היבריד, טסט 5/27,
109,000 ₪

טויוטה ראב 4, 2020,
יד 1 פרטי, 99,000 ק"מ,
היבריד, 139,000 ₪ (מחירון)

ע.נ.ח

צביקה טבת 052-2557776 יאס אישי ואדיב

פותחים שנה חדשה
בבית חדש

הסטנדרט
של חמדת
שומרון

'חמדת שומרון' מובילה את תנופת הבנייה ביו"ש עם מגוון
פרויקטים חדשים ומזמינה אתכם לבחור את הבית הבא שלכם.

שנה טובה ומשגשגת לכל בית ישראל

מעלה אפרים
דו משפחתיים
וחד משפחתיים

עינב
דו משפחתיים
וחד משפחתיים

תפוח
דופלקסים
ורביעיות

073-3328777
h-shomron.com

חמדת
שומרון

GARDA

לחיות בין הפארק לאגם

שנה חדשה מתחילה בין הפארק לאגם

עם פרוס השנה החדשה, אנו מאחלים לכם
שנה טובה ומתוקה, שנה של התחלות חדשות,
שלווה, צמיחה ורגעים טובים.

ההדמיה להמחשה בלבד

דירות 2-6 חד׳ ופנטהאוזים מפוארים
בעיר גנים החדשה

קשת נדל"ן

אביסרור משה ובניו
בונים מאהבה

*3938

בס"ד

ללמוד וללמד

"תָּחֵל שָׁנָה וּבִרְכוֹתֶיהָ"

זה הזמן להירשם ולהתחיל את העתיד שלך **בתואר הראשון**

במכללת אורות ישראל, קמפוס מורשת יעקב, רחובות

מבצע לחודש תשרי

- שנת לימודים חינם
- מחשב נייד
- גישה למאגרי מידע תורניים
- פטור מדמי רישום

B.Ed.

תואר מלא ב-3 שנים בלבד**

תואר ראשון במגוון מסלולי התמחות:

- תלמוד • מתמטיקה • חינוך מיוחד • מקרא/תנ"ך • לשון עברית
- היסטוריה של עם ישראל • תכנית מלמדים (מסלול יסודי)

תכניות נוספות:

הסבת אקדמאים	הרחבת הסמכה	לימודי המשך
לבעלי תואר ראשון (גברים יום ו', נשים יום ג')	לבעלי תואר ראשון ותעודת הוראה (גברים יום ו', נשים יום ג')	לבעלי תעודת הוראה לקראת תואר ראשון (גברים יום ו')

- אווירה תורנית
- הסעות מרחבי הארץ (לתלמידי תואר ראשון)
- בשילוב למידה היברידית ומקוונת
- הכרה בלימודים ישיבתיים
- מגוון מלגות ייחודיות

אפשרויות מימון ומלגות לזכאים
הלוואה מותנית / מלגת דיקן / קרן שכ"ל / ממדים ללימודים ועוד

אקדמיה תורנית מובילה

חפשו בגוגל "תואר באורות רחובות"

harshama@orot.ac.il | רח' הרב צבי שטיינמן 3, רחובות | 1-800-500-210

מכללת אורות ישראל
קמפוס מורשת יעקב
רחובות

*המלגה מיועדת לתלמידים הנרשמים לשנת הלימודים תשפ"ז עד לתאריך ל' תשרי התשפ"ז. 11.10.2026. למעט דמי רישום, מקדמה ואגרות. אין כפל הטבות ו/או מלגות. בכפוף לתקנון.
**לסטודנטים לתואר ראשון במקצועות היסטוריה, תנ"ך, תלמוד, לשון עברית, תוכנים מלמדים (מסלול ייחודי)
***במוסדות האקדמיים במגזר הדתי בישראל, בהיערכותם ללימוד מרחוק ובחווית הלימוד בימי הקורונה, על פי סקר מיוחד של התאחדות הסטודנטים באמצעות מכון "מאגר מוחות". פתיחת התוכנית מותנית במספר הנרשמים | טל"ח

טבעי שתיהנו משנה טובה יותר
עם קהילה טובה יותר

BOTANIC קרסו

טבעי שתאהבו לחיות כאן

ההדמיות להמחשה בלבד

התחלה חדשה מתחילה בלב
שכונת קריית מנחם המתחדשת
בפרויקט קרסו בוטניק עם דירות מרווחות, קהילה איכותית וטבע ירושלמי מכל עבר.

שנה טובה לכל בית בישראל

קרסו | 2763*

בס"ד

אורות ישראל
מכללה אקדמית לחינוך
מייסדן של מכללת מורשת יעקב רחובות
ומכללת אורות ישראל אלקנה
קמפוס אלקנה

מתאים לי
להיות באורות

סביבת לימודים ששמה אותך במרכז

תואר ראשון B.Ed.
במכללת אורות ישראל קמפוס אלקנה

תנ"ך • מחשבת ישראל • לשון • מתמטיקה • תקשורת • היסטוריה • ארץ ישראל
חינוך חברתי • חינוך מיוחד • הגיל הרך • מחול ותנועה

אפשרות לשילוב עם לימודי מדרשה

- הסעות מרחבי הארץ
- מערך מלגות ייחודי
- מערכת לימודים גמישה
- תכניות להעצמה אישית

שנה טובה!

תואר שני M.Ed. במגוון מסלולים:
מחול ותנועה* | הוראת מתמטיקה* | מקרא וספרות חכמים
הוראת היסטוריה של עם ישראל* | M.Teach**

לפרטים ולהרשמה ייעוץ לימודים > 052-4295209 • 03-3763767

חפשו ב- Google 'תואר באורות באלקנה'

*הענקת התואר מותנית באישור המל"ג **M.Teach בהתמחויות תנ"ך, תושב"ע, לשון והיסטוריה | פתיחת התוכנית מותנית במספר הנרשמים | בכפוף לתקנון

בס"ד

מועצה מקומית חברון ועמותת מחדשי היישוב היהודי מזמינים:

שבים אלך

תשפ"ז

מיסודו של **מרן הרשל"צ**
הרב מרדכי אליהו זצוק"ל
רחבת מערת המכפלה, חברון

מעמד הסליחות המרכזי
במערת המכפלה

שלישי • 15.9 ד' תשרי

אור ל-ה' תשרי

22:30 התוועדות הכנה מיוחדת לקראת הסליחות בהשתתפות

הרה"ג שמואל אליהו שליט"א

הרב אברהם יצחק שוורץ שליט"א
הרב חגי לונדין
בהשתתפות **יאיר כהן ולהקת מזמור שיר**

00:30 סליחות ברוב עם
בהובלת משפחת סעייד

מעמד הסליחות בסיוע ולזכות
משפחת רוטנר שיקאגו וירושלים

סיורי סליחות וסיורי גאולה בבתים החדשים שנגאלו בהזמנה מראש במדרשת חברון 02-9605215

הסעות בתשלום בהרשמה חובה באתר טיקצ'אק | האירועים באישור ובאבטחת כוחות הביטחון

לפרטים 02-9965333 | **www.hebron.org.il**

אולם יצחק פתוח
עזרת נשים פתוחה

החל מהשעה
23:00

מכון
טכנולוגי חולון
Holon Institute
of Technology

HIT

More than 50 YEARS of Academic Excellence

מתחילים שנה חדשה

HIT מכון טכנולוגי חולון,
מאחל שנה טובה ומתוקה, שנה של סקרנות
וחדשנות, של רעיונות שמבשילים למציאות.
שנה של אחדות שמייצרת הזדמנות.
שנה חדשה של גילויים, יצירה, עשייה והשראה.
לכל בית ישראל כתיבה וחתימה טובה

HIT האקדמיה של התעשייה **6404***

כל תחנה, מלמיליאן!

קו L3 מתחנת הטורים ועד תחנת מלחה נפתח ומתחבר לקו L1 הקיים. מהיום הרבה יותר קל ונוח להגיע לאזורי תעסוקה, השכלה, פנאי וספורט בירושלים.

לפרטים נוספים סרקו את הקוד:

רשת הרכבות הקלות הראשונה בישראל

משרד התחבורה והבטיחות בדרכים

תחבורה לירושלים

כפיר רכבת קלה ירושלים

ירושלים, אין כמוה בעולם

שכויח.

לנעמה
שהורידה את
הסיר 5 קומות
בלי שיטפטף

IKEA 365+
סיר עם מכסה,
פלדת אל-חלד, 3.0 ל'
₪75

לדורון
שהצליח למצוא
מקום לעוד כיסא
קומפקטי בסוכה

TÄRNÖ
כיסא, מתקפל
שחור/גוון חום בהיר
₪95

בראש סרוג BOPO

איקאה מודה לכל מי שהושיט יד כדי שהחג יהיה שמח
ומציעה מגוון פתרונות מעוצבים לאירוח מכוסות ועד כיסאות

IKEA

אשתאול | באר שבע | ק. אתא | ראשל"צ | נתניה
שעות פתיחה: ימים א'-ד' 10:00-20:00, יום ה' 10:00-22:00, יום ו' 9:00-15:00

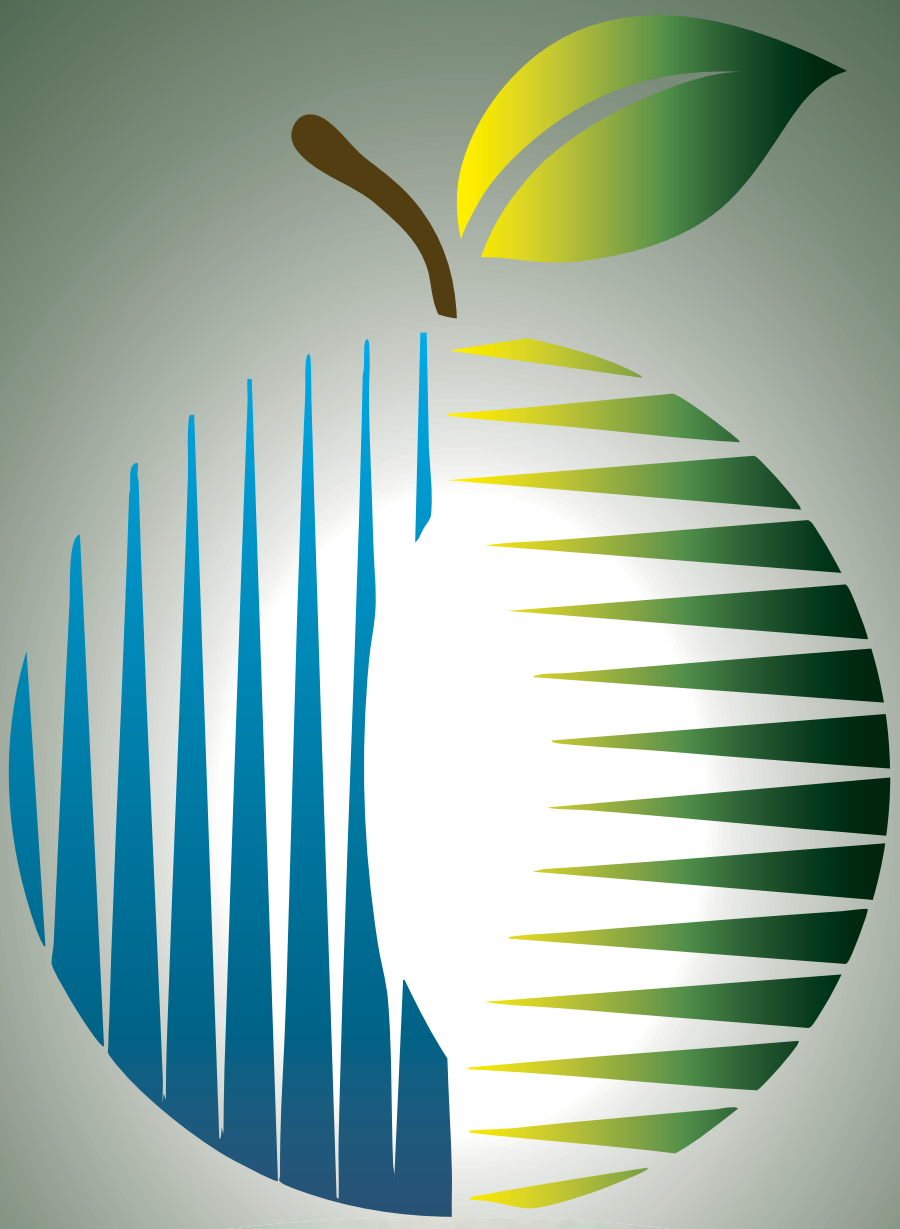

בשנה החדשה גם אתם תהיו מחוברים לגז טבעי

נתג"ז מחברת את התעשייה באזור ירושלים לגז טבעי

נתג"ז המקימה ומפעילה את מערכת ההולכה הארצית של הגז הטבעי בארץ, מגיעה לאזור ירושלים.

מפעלי תעשייה, בתי חולים, מוסדות ובתי מלון הצטרפו למהפכה

*6778

נתיבי הגז הטבעי לישראל
ISRAEL NATURAL GAS LINES
תשתית לעצמאות אנרגטית

בס"ד

אנכי אערבנו

קח לך ערב ליום הדין

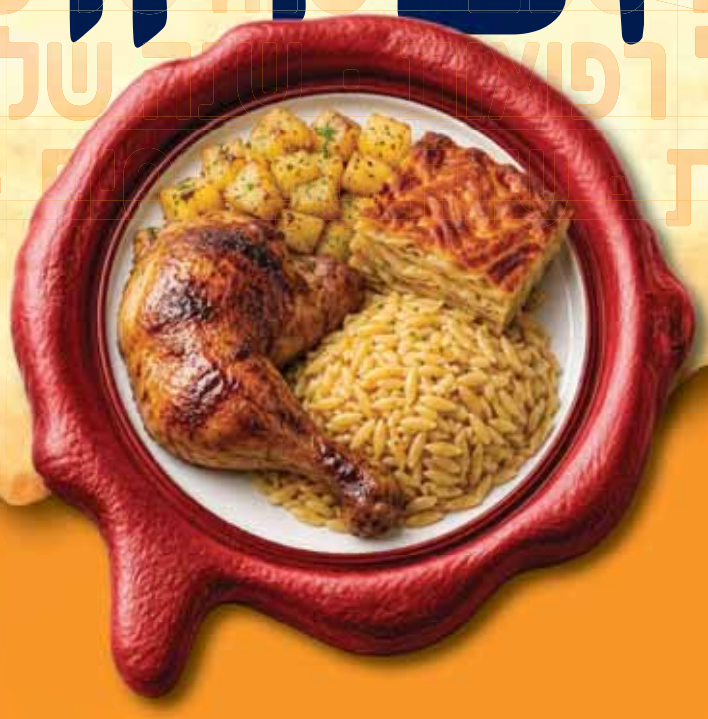

הענק סעודת חג לילד רָעֵב - והוא יהיה לך עָרֵב
בית התבשיל. לשנה של בריאות, נחת ופרנסה!

אלפי ילדים ממשפחות נזקקות מתמודדים בראש השנה עם רעב ומחסור באוכל.
בשליחותך, אנו נעניק להם ערכת מטעמים ומאכלים לסעודות חג מזינות ומכובדות.

	ראש השנה	ערב ומוצאי יו"כ	חג הסוכות	אושפיזין בחוה"מ	כל חודש תשרי
סעודה לילד	₪ 360	₪ 120	₪ 720	₪ 70	₪ 1440
סעודה למשפחה	₪ 2160	₪ 720	₪ 4320	₪ 360	₪ 8640

בית התבשיל
שלא ישאר יהודי רעב

הלא תפרוס לרעב לחמך
מאז תשמ"ה

תרום כעת למען ילד רעב
שיהיה לו חג שמח, ושבע!

התרומות מוכרות לצרכי מס (סעיף 46)

1800.35.05.35

משנה לשנה בשעה טובה.

מחלקת היולדות בהדסה מזמינה אותך לפתוח שנה עם חוויית לידה מרגשת, טובה ומתוקה במיוחד, עם חדרים חדשים, צוות מקצועי, אווירת חג מרוממת וערכה יוקרתית מבית Mineme™ לכל יולדת, כך שתוכלי להרגיש הכי טוב גם בחגים.

חגי תשרי כהלכתם בהדסה עין כרם והר הצופים. תחל שנה וברכותיה.

ראש השנה

- סעודות חג עשירות
- סימני החג
- תפילות ע"י חזנים
- תקיעת שופר במחלקות

יום כיפור

- סעודה מפסקת
- הבדלה ומזונות במוצאי הצום
- תפילות ע"י חזנים

סוכות

- סוכות גדולות ומהודרות
- ד' מינים מהודרים בהקניית מתנה
- שמחות בית השואבה והקפות

לשאלות ובירורים הלכתיים ניתן לפנות ללשכת הרב בטלפון: 02-6778597

להרשמה ללידה ולפרטים נוספים: 02-6778844 | yoldot1@hadassah.org.il

הנרייטה מועדון נשים ויולדות
המרכז הרפואי הדסה
מיסודו של ארגון נשות הדסה

למהדרין מן המהדרין
כל הארוחות במחלקת יולדות בכשרות בד"ץ העדה החרדית / קהילות

המרכז הרפואי האוניברסיטאי הדסה
מיסודו של ארגון נשות הדסה

הקריה האקדמית אונו
ההצלחה נושאת פרי

מלגה עד
9,000 ₪
בשנה לבני ובנות
הציונות הדתית

ההרשמה לתשפ"ז בעיצומה! 03-5157305

שנה טובה ומתוקה!

השנה הזאת תלמדו בקריה האקדמית אונו ותפגשו אנשים
בראש שלכם, תלמדו בסביבה שתעטוף אתכם,
ותשלבו בקלות בין לימודים, משפחה והחיים עצמם.

- **פעילות העשרה תורנית**
- **המרצים הטובים בישראל**
- **76 תוכניות לימוד**
- **3 קמפוסים: אונו, ירושלים וחיפה**
- **המכללה המומלצת בישראל ע"פ גלובס**

ono
הקריה האקדמית אונו
מינהל הציונות הדתית

BSD גל אורן לרנר

החיוך שלו חשוב לך
לנו חשוב החיוך של שניכם!

בקרוב
מחלקת יולדות א׳ המחודשת
יש למה לצפות!

לבחירתך ארגונית/תיק לעגלה gitta

כי אין תחליף ליחס אישי, לאנושיות
ולשירות מקצועי ללא פשרות

המרכז הרפואי שערי צדק. מה שנכון לך.

שנה טובה מלאת חיוכים

- מנייני תפילה לכל העדות וכל שירותי הדת ומצוות החגים
- סעודות שבת וחג גם למלווים בכשרות בד"צ עדה חרדית
- אווירה ביתית ומשפחתית
- לידת מים
- ביות מלא
- דיקור סיני
- קורס הכנה בהחזר כספי

המרכז הרפואי שערי צדק
SHAARE ZEDEK MEDICAL CENTER
120 שנות מצויינות

לפרטים ומידע נוסף: **02-5645234** | **050-6393282**

ארגון, עסקים

בס"ד

הצטרפו ל-550 המשפחות שבחרו להגשים את החלום הישראלי בקצרין!

פרויקט הרמה מאחל חג שמח ושנה טובה ומתוקה!

לקראת השנה החדשה, הצטרפו לתנופת ההתיישבות בגולן והגשימו את חזון יישוב הארץ. בפרויקט HARAMA תהיו חלק מקהילה ציונית חמה ותיהנו מהשילוב המושלם של חינוך איכותי, חיי קהילה וטבע עוצר נשימה.

Triple

דירות גן 2 חדרים החל מ-₪1,250,000

בנוסף, מבחר דירות 3-5 חדרים, פנטהאוזים, וילות ודו-משפחתיים.

בתנאי תשלום אטרקטיביים ופטור ממדד!

073-2676923

כ-380 בתים צמודי קרקע | כ-1,420 דירות בבתי קומות

10,000 מ"ר שטחי מסחר ותעסוקה | בתי ספר גנים ומעונות | 2 מלונות בוטיק

קבוצת אבני דרך חזקים ביחד
בונים בית, יוצרים עתיד

הרמה HARAMA רמת הגולן

ברזאני
הצלחה שנבנית אבן על אבן

Life Time
בית ירושלמי בהר חומה

זמן לבית ירושלמי
בהר חומה

בית ירושלמי BY, קבוצת הנדל"ן החזקה בירושלים,
מביאה את סטנדרט מגורי היוקרה להר חומה.

שני פרויקטים בוטיק הכוללים דירות 3-6 חדרים ופנטהאוזים.

BY
בית ירושלמי
מעל ומעבר

20% והיתרה באכלוס | פטור ממדד
*כפוף להלוואות קבלן

*5924

שחור ולבן B&W

ההדמיות להמחשה בלבד!

רובע המשוררים בלוד

גל אורן לרברבסד | התמונה להמחשה בלבד

בואו לבנות ציונות
בלוד המתחדשת

דירות ענקיות
138-145 מ"ר

6-5 חדרים, דירות גן ופנטהאוז

הון עצמי ₪359,000

שותפות אמיתית לבניית קהילה מגובשת, שתצמח מהיום הראשון
מקימים יחד את הקהילה הכי ציונית, בסביבה הכי ישראלית

- קהילה חדשה
- התיישבות במרכז
- מרכזי בילוי וקניות
- 2 יחידות הורים בדירה

***8347**

HuMantra.

humantra-hameshorerim.co.il *בכפוף לתקנון | בכפוף להלוואת הקבלן

להתחדש בלימוד לכבוד השנה החדשה

» מכללת הרצוג מזמינה אתכם להצטרף לתוכניות לימוד ביהדות ולסדרות תרבות יהודית בקמפוס היכל שלמה בירושלים או באופן מקוון

בוקר **לימוד** היברידי לגברים ונשים

בתנ"ך ובמחשבת ישראל

ימי שני » 14:15–09:30 » 30 ימי לימוד

פתיחת לימודים: ח' בחשוון תשפ"ז | 19.10.26

סיום הלימודים: ט"ז בסיון תשפ"ז | 21.06.27

» תוכנית שבועית **מודולרית** המאפשרת הרכבת מערכת לימודים בהתאמה אישית

» לימוד **היברידי**: השתתפות פרונטלית, צפייה בזום או צפייה בהקלטות (ניתן לבחירה מידי שבוע, ללא צורך בעידכון)

ד"ר יושי פרג'ון

הרב יהודה ברנדס

צילום: יהושע הלוי, GLIG

הרב אלחנן ניר

צילום: מיכל פתאל

הרב ד"ר דוד סבתו

הרבנית ד"ר חנה הנדלר

צילום: נעם פיינר

הרב אמנון בזק

הרב אלחנן סמט

הרב אלקנה שרלו

הרב ד"ר בני לאו

	ד"ר יושי פרג'ון	הרב אלחנן ניר	הרב אמנון בזק	הרב ד"ר דוד סבתו	הרבנית ד"ר חנה הנדלר	פרופ' הרב יהודה ברנדס	הרב אלקנה שרלו	הרב ד"ר בני לאו
שעה ראשונה 10:30-09:30	אחים ויריבים- עיון בסיפורי יעקב ובניו בספר בראשית	"אורות הקודש" - היצירה העמוקה והמקיפה של הרב קוק	"שני נביאים - שתי דרכים": עיון בפרקי אליהו ואלישע	'ולאום מלאום יאמץ': חכמים לנוכח האימפריה הרומית במדרש 'בראשית רבה'	מפרשת השבוע למדרש ולחסידות	גישות מתנגשות: קריאת עומק באגדה	עת מלחמה ועת שלום - יהושע הלוחם וישעיהו המנחם	משבטים לאומה: ספר שמואל א'
שעה שניה 11:45-10:45	עיונים חדשים בפרשות השבוע	בדרך למלך: קריאה ספרותית בספר שופטים						
שעה שלישית 13:00-12:00	אחרית ימי דוד ומלכות שלמה - סופו של ספר שמואל וראשיתו של מלכים	רב אשי ותלמידיו - דור אחרון לאמוראי בבל						
שעה רביעית 14:15-13:15								

סרקו את הברקוד
או היכנסו לאתר

פתוח לגברים ונשים

כל השיעורים המתקיימים לקהל הרחב באופן מקוון או היברידי יוקלטו ויהיו זמינים ללומדים בקורס באמצעות אתר הקורסים שלנו לצפייה בזמנם החופשי וללא הגבלת זמן » **הנחת רישום מוקדם עד ה־15.09**

להרשמה: 02-5889019 » אל תפספסו את חבילות הקורסים המשתלמות

במיוחד לכבודכם - אפשרות לרכוש חבילות רוחביות **במחירים מפתיעים** (לפי שעת השיעור)

היכל שלמה
הפקולטי למחשבת היהדות

המכללה האקדמית הרצוג
מייסודן של מכללות ליפשיץ והרצוג
אלון שבות ▪ ירושלים ▪ מגדל עוז

לימודי תעודה מקצועיים

לימודי ניתוח התנהגות יישומי (ABA)

תוכנית הכשרה דו שנתית

מחזור ה'

בראשות
ד"ר נתלי רולידר אגילה, PhD, BCBA-D
והגב' הילה שפיצר, MA, BCaBA

התוכנית כוללת התנסות קלינית באחד משלושת תחומי המיקוד:
» ניתוח וטיפול בילדים על הרצף האוטיסטי
» לקויות למידה ומערכת החינוך הרגילה
» קשיים התנהגותיים בהתפתחות תקינה

ייחודי להרצוג - שילוב כלי AI חדשניים המותאמים לתחום

» ימי שני » 21:00-15:00 » 365 שעות לימוד

מוכר ע"י משרד החינוך בישראל
ואירגון ה ABAI הבינלאומי

למידה משולבת (היברידית)
שיעורים סינכרוניים בזום ומפגש פרונטלי
אחת לארבעה שבועות בקמפוס היכל שלמה

מוכר לשנת שבתון ולגמולי הוראה

מנחי יוגה ברוח היהדות

ייחודי למכללת הרצוג

בהובלת: יוסף חסידים והלית מיכאלי

עם נבחרת מרצים אורחים מומחים מהשורה הראשונה

קורס הכשרת מנחי יוגה המשלב את חכמת היהדות

» מיועד למתרגלי יוגה המעוניינים להפוך למנחי יוגה, אנשי חינוך וטיפול, ולכל מי שמחפש/ת העמקה וחיבור משמעותי בין גוף, נפש ורוח בדרך יהודית.

למסיימים בהצלחה תונק תעודת "מנחה יוגה בגישה יהודית הוליסטית" מטעם מכללת הרצוג.

» ימי חמישי » 21:00-16:00 » 200 שעות לימוד

למידה משולבת (היברידית)
שיעורים פרונטליים בהיכל שלמה,
ומפגשים מקוונים בזום

מוכר לשנת שבתון (שעות רשות)

אבחון דידקטי והוראה מתקנת (מותאמת)

ריכוז אקדמי: ליאת דרמון

תכנית מודולרית המקנה כלים להוראה, אבחון וקידום תלמידים
» למורים בחינוך המיוחד והרגיל

עד 3 תעודות מקצועיות בשנת לימודים אחת
» **איבחון דידקטי**
» **הוראה מותאמת בחשבון**
» **הוראה מותאמת בשפה**

» **ימי שני** » שעות בהתאם למסגרת הלימודים הנבחרת

למידה מקוונת
מפגשים מקוונים בזום

מוכר לשנת שבתון ולגמולי הוראה

סדרות תרבות יהודית

ספרות ואמנות (סמסטר א)

מתחילות וממשיכות
לרקום חלומות

ד"ר אסתר הורביץ | ימי שני
» 12 מפגשים » 17:30-16:00 » **פרונטלי**

מתאים לרוקמות חדשות וגם לבעלות ניסיון

ספרות (סמסטר א)

"תמיד יש ילד שמביט למעלה"
על ילדות ונוסטלגיה בשירה ובפרוזה

ד"ר אסתר הורביץ | ימי רביעי
» 12 מפגשים » 11:00-9:30 » **מקוון**

ספרות (סמסטר א)

לצאת מהבור: כוחות נפש והתמודדות
בשירת זלדה - **למתקדמות ומתחילות**

ד"ר רחל עופר | ימי שלישי
» 12 מפגשים » 11:00-09:30 » **מקוון**

ספרות (סמסטר ב)

רַק עֵץ יָדַי נָטָעוּ" - אהבת הארץ והתנ"ך
בשירתה של המשוררת רחל

ד"ר רחל עופר | ימי שלישי
» 12 מפגשים » 11:00-09:30 » **מקוון**

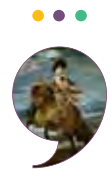

אמנות + (סמסטר א)

יצירה, זהות וגלות: אמנות ספרדית
ואמנות יהודי ספרד – דיאלוג בין-תרבותי

הגב' יעל מאלי | ימי רביעי
» 12 מפגשים » 13:00-11:30 » **פרונטלי + הקלטות**

לומדים ומסיירים

"וַיְהִי בִּימֵי שְׁפֹט הַשֹּׁפְטִים..." -
מסע בעקבות תקופת השופטים

סיורים בשטח + הרצאות

עם מיטב המרצים מבית מכללת הרצוג ובריכוזו האקדמי של **חנניה רותם**.

אופן הלימוד בקורס בנוי ומשלב הרצאות ערב בזום וימי סיור בשטח

הקורס משלב 8 ימי סיור בשטח
ו-7 הרצאות ערב בזום
» **ימי שלישי**
» בהתאם לתאריך המצוין
» **לימוד עיוני:** 21:45-19:30
» **ימי הסיור:** 19:30-07:30

מוכר לשנת שבתון (שעות רשות)

הלימודים הפרונטליים מתקיימים בקמפוס היכל שלמה, רחוב המלך ג'ורג' 58, ירושלים

להרשמה: www.herzog.ac.il / 077-9915238 / rishum@herzog.ac.il

המכללה האקדמית
הרצוג
מייסודן של מכללות ליפשיץ והרצוג
אלון שבות ▪ ירושלים ▪ מגדל עוז

עשינו לך את זה זריז!

מסטודנטית למחנכת בשנתיים בלבד

לימודים בקמפוס
יום בשבוע בלבד
במשך שלוש שנים

ובשנה השלישית את כבר מחנכת במערכת החינוך

יום היכרות
ד' בתשרי
15.9.26

הרצוג. לדעת. לחנך.

להרשמה: 077-9915237 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

ירושלים, אין כמוה בעולם

ירושלים 60

צעדת ירושלים

יום שני י"ז תשרי
28.9.26

גל אורן לרנר BSD

בואו לצעוד איתנו במגוון מסלולים מרהיבים!

פעילות לכל המשפחה בגן סאקר | 10:00-16:00

להקות ומופעי מחול
להקת מיומנה

מופעי קרקס
ואקרובטיקה

פארק
מתנפחים

הצגות
ילדים

12:45 | מופע מרכזי

★★★ מושיק עפיה ★★★

שאטלים: למגיעים ברכב פרטי, ניתן להחנות באצטדיון טדי ומשם יינתנו הסעות לכל נקודות הזינוק. כמו כן ניתן להגיע לשדרות הנשיא השישי 20 ומשם ייצאו הסעות לנקודות הזינוק: גבעת משואה ועין יעל. לנקודת הזינוק בכיכר ספרא ניתן להחנות בחניוני "חנה וסע" בהר הרצל ונחל צופים (גבעת המבתר), ולהגיע באמצעות הרכבת הקלה. | הסעות חזרה לאצטדיון טדי מגן סאקר (שד' רופין) בין השעות 12:00-15:00 | לא יינתנו שירותי הסעות חזרה מגן סאקר לנקודות הזינוק.

סרקו
לרכישת מדליה
הטבה לחברי
מועדון ירושלמי

לפרטים: מוקד עירוני 106 | www.jerusalem.muni.il

ירושלמי

משרד התרבות והספורט

רשות הטבע והגנים

אלדיאל

עמנואל שילה

eshilo777@gmail.com

אחוז בזה וגם מזה

השריונים המוצלחים שביצעו נתניהו וסמוטריץ' ברגע האחרון הם הוכחה לכך שגם במפלגות שעדיין מרכיבות את רשימתן בבחירות דמוקרטיות, יש מקום לשלב של תוספות ותיקונים על ידי יושב ראש המפלגה

1 אז איך נכון יותר להרכיב רשימה לכנסת, בבחירות מקדימות דמוקרטיות או בהחלטה של העומד בראש המפלגה?

בפועל, רוב מפלגות ישראל מתנהלות כיום על ידי שליט דומיננטי שהמפלגה מזוהה איתו ועל פיו יישק דבר. איזנקוט בישר־סימן־קריאה, בנט בביחד, לפיד ביש עתיד, ליברמן בישראל ביתנו, בן גביר בעוצמה יהודית - כולם מחזיקים בידיהם את מפתחות הכניסה אל הכנסת מטעם מפלגתם. ברצותם יצרפו לרשימה וברצותם ידיחו. פריימריז להרכבת הרשימה התקיימו בליכוד ובמפלגת הדמוקרטים, בעוד במפלגת הציונות הדתית התקיימו בחירות במרכז המפלגה. במפלגות החרדיות השיטה קצת יותר מסובכת, אבל גם שם כידוע הרשימה לא מורכבת בבחירות דמוקרטיות.

להרכבת הרשימה בדרך דמוקרטית יש יתרונות רבים, אך יש לה גם חסרונות שהבולט בהם הוא חוסר היכולת לשלוט בתוצאה הכוללת, ולהבטיח שהרשימה תהיה גם איכותית וגם אטרקטיבית ואלקטורלית. כך למשל, הרושם הטוב הראשוני שיצרה הרשימה שהציג וינטר נשען כולו על יכולתו לאייש אותה כרצונו ומבלי שיהיה תלוי בגוף בוחר כלשהו. גם האפשרות של טלי גוטליב להשתבץ כשנייה לבן גביר ברשימתו, לאחר שלא נבחרה במקום שלו קיוותה בפריימריז של הליכוד, היא תוצאה של שליטתו המוחלטת במפלגתו וברשימתה לכנסת, ושל מחשבתו כי גוטליב היא שחקנית חיזוק שתוסיף לה קולות רבים.

הצורך בתיקון ותוספת אחרי הפריימריז הוא הסיבה לכך שגם בליכוד וגם בציונות הדתית, שבהן מורכבת הרשימה פחות או יותר בדרך דמוקרטית, הוסכם להשאיר בידי יושב הראש מספר מקומות משוריינים לצורך איזון ושיפור הרשימה. גם נתניהו וגם סמוטריץ' התעכבו עד לרגע האחרון בשיבוץ המועמדים במקומות המשוריינים, בין השאר בגלל הצורך לשמור מקומות למי שקיוו עד לרגע האחרון שאולי יתאחדו איתם, ובראשם עופר וינטר. לאחר שהוכרע שווינטר ירוץ עצמאית למרות ההפצרות מכל קצוות הימין, נתניהו בליכוד וסמוטריץ' במפלגתו הצליחו ברגע האחרון להביא שריונים מוצלחים לרשימותיהם.

2 אלישע מדן וטליק גואילי הם דמויות ערכיות שצפויות להניב תמיכה ציבורית בליכוד מעצם ההזדהות איתם. מעבר לכך, כמי ששילמו מחיר אישי כבד ביותר, הצטרפותם לליכוד הופכת אותם למעין מליצי יושר עבור נתניהו. היא מהווה הבעת אמון בהיותו האיש הנכון להוביל את המדינה מול אתגרי התקופה, למרות שאסון הטבח בעוטף אירע במשמרת שלו כראש ממשלה.

מדן נפצע אנושות במלחמה ואיבד את שתי רגליו. גואילי שכלה את בנה בקרבות 7 באוקטובר, ואף התמודדה בעוצמה מעוררת השתאות עם היותו החלל החטוף האחרון שנמצא והובא לקבר ישראל. חלקו של נתניהו באחריות לאסון הכבד בתולדות המדינה הוא הטיעון החזק ביותר של מי שמבקשים לשים קץ לכהונתו הארוכה, על אף ההצלחות הכבירות שאליהן הוביל את המדינה לאחר מכן. התייצבותם של שניים מנפגעי האסון לימינו ותמיכתם האקטיבית בהמשך שלטונו, היא מעניה הולם לכל הטוענים שנתניהו חייב לעוף ויהי מה בגלל אחריותו לאסון, גם אם אין בנמצא מועמד אחר שניתן לסמוך על יכולותיו להתמודד עם האתגרים המורכבים שעדיין עומדים לפתחנו.

צילום: גיא בן

צילום: דוברות

◄ מנפצים את דימוי המפלגה כעציגות של חרד"לים מציר 60. סגן־אלוף (מיל') איתמר איתם ורעות בן חיים

אלי גולדשמידט, חבר כנסת לשעבר ממפלגת העבודה, מאותת בהצטרפותו לליכוד שגם מצביעי שמאל ותיקים יכולים להצביע מחל לאחר שנוכחו בטעותו התפיסתית של מה שנקרא עד לאחרונה 'מחנה השלום'. יעקב ברדוגו לא יביא מצביעים מהמחנה הנגדי, אבל הפופולריות שלו בקרב צופי ערוץ 14 ומאזיני גלי ישראל בהחלט עשויה לגרום לתומכי ימין נבוכים או עצלים לקום מכורסתם ולטרוח להגיע לקלפי. תת־אלוף אמיר אביבי מתייצב לימין הליכוד כמיועד לתפקיד שר, וממלא את המחסור בדמויות בעלות עבר ביטחוני בכיר.

3 גם סמוטריץ' הצליח ברגע האחרון לגוון ולחזק את רשימתו, באמצעות המג"ד במילואים סגן־אלוף איתמר איתם ופעילת 'צו 9' רעות בן חיים. כמי ששירת מאות ימים בקו האש והדם של המלחמה, איתמר איתם הוא תשובה למתיימרים לדבר בשם המילואימניקים ולתקוע טריז בינם לבין המפלגה, שרבים מהם הצביעו לה בעבר ומתכוונים להצביע לה גם בעתיד. כגיבור מלחמה טרי ותושב הצפון שאף נפצע קשה בקרבות אך החלים וחזר להילחם, הצטרפותו של איתם מפצה על עזיבתו של אופיר סופר, גיבור עטור צל"ש שנפצע קשה בקרבות קבר יוסף בשנת 1996. רעות בן חיים מנתיבות היא גם נציגת פריפריה וגם פעילה ציבורית בעלת יוזמה ומסירות, שהובילה תנועת מחאה נגד הזרמת האספקה לחמאס תחת השם המכובס סיוע הומניטרי, וספגה התנכלויות גם מממשל ביידן וגם מרשויות המשפט בארץ. צירופם של השניים משנה במידה רבה את דמותה של הרשימה, שכעת יקשה לטעון שהיא מייצגת בעיקר חרד"לים מציר 60.

החבירה לפייגלין, שהרחיקה מיידית את סכנת אחוז החסימה, כמו גם גיוון הרשימה וחיזוקה באמצעות שני השריונים החדשים, מציבה את הציונות הדתית בעמדת זינוק משופרת לקראת השלב המכריע של קמפיין הבחירות. לכך נוספה תמיכתם הפומבית של שני קצינים בכירים שאינם דתיים מהתנועה הקיבוצית - האלוף יוסי בכר מקיבוץ בארי, ואלוף משנה משה פלד, חבר הכנסת לשעבר מקיבוץ בית השיטה. כשהם מוקפים בסמלים של עמידה איתנה במערכה כמו צביקה מור, איתמר איתם, יוסי בכר ורעות בן חיים, סמוטריץ' וסטרוק יוכלו להבליט את תרומתם המכרעת למניעת עסקאות כניעה וחתירה לניצחון לכל אורך המערכה הממושכת, למרות הלחצים הכבדים וההשמצות האיומות שספגו. זה היה נכון גם לפני השריונים האחרונים, אך ללא ספק המצטרפים החדשים יסייעו למתג את מפלגתם כמפלגת החתירה הבלתי מתפשרת לניצחון.

מוקדם אומנם לצפות את ההשפעה לטווח הארוך ואת התוצאה הסופית, אבל כרגע לפחות נראה שהשילוב בין בחירות מקדימות דמוקרטיות לבין סמכות שריון ליושב ראש המפלגה כדי להשלים את מה שחסר, הוכח כנכון ומועיל.

4 שתהיה לנו שנה של בחירות טובות, בקלפי ובכל שטחי החיים. נקווה ונייחל שבשנת תשפ"ז יושם קץ לקללת הפירוד והחרם בין הגושים הפוליטיים. המחנה היהודי־לאומי בראשות נתניהו צריך להמשיך להוביל את המערכת הפוליטית, אבל יש לקוות שיצטרפו אליו שותפים נוספים - לא על חשבון חברות הקואליציה הנוכחיות אלא בנוסף להן. זו לא חייבת להיות ממשלת אחדות, אבל כדאי מאוד שתקום ממשלה רחבה יותר שנותנת מקום גם לנציגות מהגוש השני. החרם האישי על נתניהו, שדרדר אותנו לאי יציבות שלטונית, לחמש מערכות בחירות צפופות ולשסע חברתי עמוק ומסוכן, חייב לבוא אל סופו. לו יהי ונחזור לשקול שאלות ציבוריות לגופו של עניין, ולא לפי אמת מידה בלעדית של תמיכה בנתניהו או התנגדות לו.

יכלו שנים וקללתן, תחל שנה וברכותיה.

> כמי ששילמו במלחמה מחיר אישי כבד ביותר, הצטרפותם לליכוד של אלישע מדן וטליק גואילי הופכת אותם למעין מליצי יושר עבור נתניהו. היא מהווה הבעת אמון בהיותו האיש הנכון להוביל את המדינה מול אתגרי התקופה

בשבע

קבוצת התקשורת הגדולה בישראל לציבור הדתי

מו"ל: בשבע השבוע לציבור הדתי בע"מ **יו"ר מועצת המנהלים בערוץ 7:** יעקב כ"ץ (כצל"ה) **יו"ר קבוצת בשבע:** דודו סעדה **עורך ראשי:** עמנואל שילה **סמנכ"ל:** דודי פינקלר **סגנית עורך:** חגית רוזנבאום **עורך אקטואליה ואתר בשבע:** יוני רוטנברג **מנהל מכירות:** מאיר מלמד **מנהלת סטודיו:** סגולי קירשנבוים **סטודיו:** חגית שחור, רעות מליחי, סמדר בן טוב **מנהל דיגיטל:** מאיר פריאנטה **רכזת מערכת:** שירה נחום **עורכות לשון:** אפרת פוקס, אפרת אורנשטיין **מנהלת הפקה:** שמרית שמח **מוקד הפצה:** 03-9185555

המערכת אינה אחראית לתוכן המודעות

מערכת ומחלקת מודעות | טלפון: 03-9185553 פקס: 03-9237777 כתובת למשלוח דואר: ת"ד 3631 קריית אריה פ"ת 4959258 אתר: **be7.co.il** | הפצה: בר הפצות

שנהיה לראש!

שנת בטחון ושגשוג, שנה טובה ומאחדת

בית לציונות הדתית

ישר! עם איזנקוט.

דודו סעדה

גיליון אחר גיליון. דור אחר דור.

כשאני מסכם את רבע המאה הזאת, אינני חש בעיקר גאווה. אני חש אחריות. האחריות להמשיך להתחדש בלי לוותר על הזהות. להמשיך להקשיב בלי לאבד את הדרך. להמשיך להיות בית ← דודו סעדה, יושב ראש קבוצת 'בשבע', על 25 השנים הראשונות של העיתון – ועל אלה שבדרך

יש דור שזכה לראות את מדינת ישראל קמה. יש דור שזכה להילחם על עצם קיומה. ואנו בעיתון 'בשבע' זכינו ללוות במשך רבע מאה את התבגרותה של המדינה - גיליון אחר גיליון, דור אחר דור.

לפני עשרים וחמש שנים לא יצאנו להקים עיתון. יצאנו לשמור על קול. בקיץ 2002 היו אלה ימים לא פשוטים בשבילנו. רדיו ערוץ 7, ששידר מאוניית 'הצבי' שמחוץ למים הטריטוריאליים של ישראל, עמד בלב מאבק ציבורי ומשפטי. נחקרנו, עמדנו לדין, וכאזרחים שומרי חוק גם נשאנו בתוצאות ההליך המשפטי.

אני זוכר היטב את התחושה של הימים ההם. היה כאב, הייתה אי ודאות, והייתה גם הבנה עמוקה: שער אחד נסגר בפנינו. אבל דווקא אז הבנו שהשליחות לא מסתיימת. אמרנו לעצמנו: אם את גלי האתר אפשר להשתיק - את המילים הכתובות כבר אי אפשר יהיה להשתיק. וכך נולד 'בשבע'. לא מתוך תוכנית עסקית, אלא מתוך אמונה. לא מתוך חישוב כלכלי, אלא מתוך תחושת שליחות. רצינו להקים בית. בית שיספר את סיפורה של משפחת הציבור הדתי־לאומי, שמאחד ומשלב בין קודש לחול. בית שייתן מקום לערכים שלא תמיד קיבלו ביטוי. בית שיחזק את הרוח, יעודד עשייה, ויזכיר בכל שבוע מחדש שהציונות הדתית איננה מגזר, היא דרך חיים של אחריות, של נתינה ושל אהבת עם ישראל ומדינת ישראל.

אני זוכר כאילו היה זה אתמול את הלילה הראשון בבית הדפוס. ריח הדיו הטרי. ערמות הגיליונות הראשונים. הטנדרים שהעמסנו בזה אחר זה, בדרכם לקריית שמונה, ליישובי יהודה ושומרון, לבאר שבע, לירושלים, לתל אביב ולאילת. באותו לילה לא עצמתי עין. לא בגלל החשש שמא העיתון לא יגיע בזמן, אלא מפני שהרגשתי שאנחנו יוצאים למסע שלא ידענו לאן הוא יוביל אותנו. לא חלמתי שיום אחד אעמוד כאן ואכתוב את המילים האלה, כשמדי שבוע יוצאים מבית הדפוס 100 אלף גיליונות שמגיעים לכל רחבי הארץ והופכים לחלק בלתי נפרד משולחן השבת של עשרות אלפי משפחות.

כשאני מביט לאחור, אינני רואה רק עיתון. אני רואה מדינה. ראיתי מדינה כואבת. ראיתי את ימי האינתיפאדה, את כאב הגירוש מגוש קטיף וצפון השומרון, את מלחמות ישראל, את מבצעי צה"ל, את פיגועי הטרור, את מגפת הקורונה ששינתה את העולם, את המחלוקות שהעמיקו את השסעים, ואת השבר הנורא של שמחת תורה, כ"ב בתשרי תשפ"ד.

אבל באותה מידה ראיתי מדינה מתגברת. ראיתי עם שיודע להתווכח אבל גם להתאחד ברגעי האמת. ראיתי התיישבות שצומחת. ראיתי צבא שמגן בגבורה. ראיתי אלפי מתנדבים. ראיתי חסד שאין לו גבול. ראיתי דור צעיר שמוכן לקחת אחריות. וראיתי אמונה שמצליחה פעם אחר פעם לנצח את הייאוש. ובתוך כל אלה פסע גם 'בשבע'. לא מן הצד, לא כצופה, אלא מתוך החיים עצמם. מתוך בתי הכנסת. מתוך הישיבות והמדרשות. מתוך המכינות הקדם־צבאיות. מתוך יחידות צה"ל. מתוך היישובים והערים. מתוך המשפחות. מתוך הלב הפועם של הציבור הדתי־לאומי.

לא ביקשנו להיות רק העיתון של הציבור הדתי־לאומי. ביקשנו להיות הבית שלו. כי עיתון קוראים. לבית חוזרים.

ממשיכים להדפיס את העיתון מדי שבוע, ובמקביל אתר 'בשבע' הוא לא תחליף אלא המשך טבעי

הטכנולוגיה השתנתה, אבל לא השליחות

במשך השנים שאלו אותי לא פעם מה פירוש הביטוי שניסח עורך העיתון עמנואל שילה ואנו מרבים להשתמש בו "עיתון מאזן ולא מאוזן". שלא תמיד קיבלו ביטוי. בית שיחזק את הרוח, יעודד עשייה, ויזכיר בכל שבוע מחדש שהציונות הדתית איננה מגזר, היא דרך חיים של אחריות, של נתינה ושל אהבת עם ישראל ומדינת ישראל.

אני זוכר כאילו היה זה אתמול את הלילה הראשון בבית הדפוס. ריח הדיו הטרי. ערמות הגיליונות הראשונים. הטנדרים שהעמסנו בזה אחר זה, בדרכם לקריית שמונה, ליישובי יהודה ושומרון, לבאר שבע, לירושלים, לתל אביב ולאילת. באותו לילה לא עצמתי עין. לא בגלל החשש שמא העיתון לא יגיע בזמן, אלא מפני שהרגשתי שאנחנו יוצאים למסע שלא ידענו לאן הוא יוביל אותנו. לא חלמתי שיום אחד אעמוד כאן ואכתוב את המילים האלה, כשמדי שבוע יוצאים מבית הדפוס 100 אלף גיליונות שמגיעים לכל רחבי הארץ והופכים לחלק בלתי נפרד משולחן השבת של עשרות אלפי משפחות.

כשאני מביט לאחור, אינני רואה רק עיתון. אני רואה מדינה. ראיתי מדינה כואבת. ראיתי את ימי האינתיפאדה, את כאב הגירוש מגוש קטיף וצפון השומרון, את מלחמות ישראל, את מבצעי צה"ל, את פיגועי הטרור, את מגפת הקורונה ששינתה את העולם, את המחלוקות שהעמיקו את השסעים, ואת השבר הנורא של שמחת תורה, כ"ב בתשרי תשפ"ד.

אבל באותה מידה ראיתי מדינה מתגברת. ראיתי עם שיודע להתווכח אבל גם להתאחד ברגעי האמת. ראיתי התיישבות שצומחת. ראיתי צבא שמגן בגבורה. ראיתי אלפי מתנדבים. ראיתי חסד שאין לו גבול. ראיתי דור צעיר שמוכן לקחת אחריות. וראיתי אמונה שמצליחה פעם אחר פעם לנצח את הייאוש. ובתוך כל אלה פסע גם 'בשבע'. לא מן הצד, לא כצופה, אלא מתוך החיים עצמם. מתוך בתי הכנסת. מתוך הישיבות והמדרשות. מתוך המכינות הקדם־צבאיות. מתוך יחידות צה"ל. מתוך היישובים והערים. מתוך המשפחות. מתוך הלב הפועם של הציבור הדתי־לאומי.

לא ביקשנו להיות רק העיתון של הציבור הדתי־לאומי. ביקשנו להיות הבית שלו. כי עיתון קוראים. לבית חוזרים.

> כשאני מביט לאחור, אינני רואה רק עיתון. אני רואה מדינה. ראיתי מדינה כואבת. ראיתי את ימי האינתיפאדה, את כאב הגירוש מגוש קטיף וצפון השומרון, את מלחמות ישראל, את מבצעי צה"ל, את פיגועי הטרור, את מגפת הקורונה ששינתה את העולם, את המחלוקות שהעמיקו את השסעים, ואת השבר הנורא של שמחת תורה, כ"ב בתשרי תשפ"ד

התשובה פשוטה. לא חיפשנו ליצור איזון מלאכותי בין כל דעה ודעה. ביקשנו לאזן את השיח הציבורי. להביא את הסיפורים שלא תמיד סופרו. לתת קול למי שלא תמיד נשמעו. להאיר את הטוב, בלי להתעלם מן הקושי. להאמין שבתקשורת יש אחריות לא רק לדווח על המציאות אלא גם לחזק אותה.

אם יש דבר שאני גאה בו במיוחד, הרי זו העובדה ש'בשבע' לא היה רק עד למציאות, הוא היה שותף לעיצובה. דרך הכתבות. דרך המאמרים. דרך כנסי ירושלים בארץ ובארצות הברית. דרך אירועי התרבות. דרך ההוקרה עם פרס ירושלים - לאנשי חינוך, לרבנים, ללוחמים, למשפחות השכולות, לאנשי ההתיישבות, ליוצרי מוזיקה ותרבות, ליזמים ולנשים ואנשים שפועלים מדי יום למען מדינת ישראל. תמיד מתוך אמונה שאחדות איננה אחידות. אחדות היא אחריות. אחריות לאומית. אחריות יהודית. אחריות הדדית.

ראיתי גם את הציונות הדתית משתנה. הציבור שהיה פעם קטן יחסית, הפך לאחד ממנועי הצמיחה של המדינה. בצבא, בחינוך, בהתיישבות, במשפט, ברפואה, באקדמיה, ביזמות, בתרבות, בכלכלה ובשירות הציבורי. לא מתוך רצון לשלוט, אלא מתוך רצון לשרת. אני מאמין שגם קבוצת 'בשבע' הייתה חלק מן התהליך הזה. לא מפני שהובלנו את הציבור הדתי־לאומי לבדנו, אלא מפני שנתנו לו בית.

ראיתי גם עולם תקשורת שמשתנה לנגד עיניי. כשהתחלנו, העיתון המודפס היה לב העשייה. אחר כך הגיע גם אתר האינטרנט של 'בשבע'. הרשתות החברתיות. עולם שבו כל אחד יכול לשדר, לכתוב ולהגיב בתוך שניות. רבים אמרו שתם עידן העיתונים. אנחנו האמנו אחרת. המשכנו להדפיס את העיתון מדי שבוע, משום שאנחנו מאמינים שאין תחליף לרגע שבו משפחה יושבת סביב שולחן השבת, והעיתון מונח במרכז הבית. ובמקביל הקמנו את אתר 'בשבע'. לא כתחליף לעיתון, אלא כהמשך טבעי שלו. בית דיגיטלי שמביא טורי אקטואליה, מאמרים, מגזינים, פודקאסטים, שידורים חיים, ואת העיתון כולו גם במהדורה דיגיטלית, כך שקוראים נוספים בארץ ובעולם יכולים להמשיך להיות חלק ממשפחת 'בשבע'.

הטכנולוגיה השתנתה. השליחות לא השתנתה.

ניצחון המילים והרוח

אבל אם יש דבר אחד שאני מרגיש חובה לומר היום, הרי הוא תודה. תודה לצוות. אני רואה לנגד עיניי את העורכים, הכתבים, הצלמים, המעצבים, אנשי הדפוס, ההפצה, השיווק והמנהלה. אני רואה אנשים שפוסעים איתנו בשבילי הארץ הזאת כבר כמעט רבע מאה. אנשים שלא באו רק לעבוד. הם באו לבנות. מפעל כזה לא קם בזכות אדם אחד. הוא קם בזכות אנשים שמאמינים באותה דרך.

אני מודה גם לקוראים שלנו. יש משפחות שקיבלו את הגיליון הראשון, וממשיכות לקבל גם את הגיליון של השבוע. ילדים שגדלו על 'בשבע' הפכו להורים, והיום ילדיהם כבר קוראים את אותם הדפים. אין זכות גדולה מזו.

לפעמים אני שואל את עצמי מה בעצם אנחנו חוגגים. האם אנחנו חוגגים את כניסתנו לשנה העשרים וחמש לעיתון? נדמה לי שלא. אנחנו חוגגים את הזכות להיות עדים לרבע מאה בתקופה המופלאה ביותר בתולדות העם היהודי. דור שזכה לראות את מדינת ישראל גדלה, מתחזקת ומתעצמת. במספר תושביה. בכוחה הביטחוני. בכלכלתה. בהתיישבות. בתורה. במדע. ברפואה ובתרבות. וגם כאשר ידענו כאב גדול - לא הפסקנו לצמוח. דווקא משום שהשורשים שלנו עמוקים. כשאני מסכם את רבע המאה הזאת, אינני חש בעיקר גאווה. אני חש אחריות. אחריות להמשיך להתחדש בלי לוותר על הזהות. להמשיך להקשיב בלי לאבד את הדרך. להמשיך להיות בית.

בשבוע הבא, כמו בכל שבוע בעשרים וחמש השנים האחרונות, שוב נקום בבוקר. שוב נכתוב. שוב נערוך. שוב נדפיס. ושוב נצא אל הדרך. כי יש עוד סיפורים שצריך לספר, ויש עוד קולות ודעות שראויים להישמע, ויש עוד דורות שצריכים לדעת מאין באנו ולאן אנחנו הולכים. אם בתחילת הדרך חשבתי שאפשר להשתיק מיקרופון אבל אי אפשר להשתיק מילים, הרי שהיום אני יודע שלא רק המילים ניצחו. ניצחה הרוח שהולידה אותן.

ומעולם לא הלכתי בדרך הזאת לבד. הלכנו בה יחד. יחד עם צוות שהוא משפחה. יחד עם כותבים, עורכים, צלמים, מפיצים ואנשי מנהלה. יחד עם מאות אלפי קוראים שנתנו בנו אמון. ויחד עם מדינת ישראל, שהסיפור שלה הוא גם הסיפור שלנו.

גיליון אחר גיליון.

דור אחר דור.

בס"ד

עוצמה יהודית

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ
ה' אֱלֹקינוּ וֵאלֹקי אֲבוֹתֵינוּ,
שֶׁיִּסְתַּלְּקוּ אוֹיְבֵינוּ וְשׂוֹנְאֵינוּ
וְכָל־מְבַקְשֵׁי רָעָתֵנוּ

תכנית
ההתנתקות 710

תכנית עבודה לאומית להגירה מרצון מרצועת עזה

052-400-40-40

מי שמאמין לא מפחד.

אבישי גרינצייג
gravishai@gmail.com

אף אחד לא קם

חשיפת 'הארץ' על שיחת ההתרעה בין נשיא האמירויות לנתניהו לפני הטבח אינה מוכיחה שנתניהו ידע, וגרוע מכך: היא מעצימה את הדיון בשאלה הלא נכונה

צילום: pspresident.az, ויקפדיה

חזר על המסר בפני הנשיא, ראש הממשלה וראשי מערכת הביטחון. נשיא האמירויות מוחמד בן זאיד

חודש וחצי לבחירות, נזרק לחלל האוויר ספין טיפשי כדי להתמודד עם ספין טיפשי לא פחות מן הצד השני. כל עוד מדובר בפוליטיקאים ומדינאים שמריצים ספינים זה על ראשו של זה - אין מה לכעוס ואין ממה להתעצבן. זה הדיפולט שלהם בעונת בחירות (ויש שמחמירים להאריך את עונת הבחירות מיום הבחירות שעבר עד יום הבחירות הזה, ומיום הבחירות הזה עד יום הבחירות הבא). הבעיה, לפחות בעיניים שלי כעיתונאי, מתעוררת ומתעצמת כשעיתונאים מצטרפים לספינים הללו.

הספין המוזר הנוכחי עוסק בטענה שפורסמה בעיתון 'הארץ' על ידי שלומי אלדר: "בימים האחרונים של ספטמבר 23', בשיחת טלפון שנמשכה 45 דקות, נשיא איחוד האמירויות מוחמד בן זאיד מסר לנתניהו התרעה חריפה לגבי כוונות סינוואר. ומה עשה ראש הממשלה? לא כלום". כותרת הכתבה היא זו: "נתניהו קיבל התרעה מפורשת ימים לפני 7 באוקטובר, אך לא עדכן את צה"ל ושב"כ". זו כותרת התחקיר. כשנכנסים לכתבה עצמה, רואים שהיא הרבה פחות חדה מן הכותרת. נשיא המדינה הרצוג מרואיין לכתבה, ולדעתי דווקא מחליש מאוד את הטענה הבומבסטית שבכותרת. "הוא דיבר איתי על כך הרבה בחודשים שלפני המלחמה", מספר נשיא המדינה יצחק הרצוג, שנמצא ביחסי ידידות קרובים עם בן זאיד. "הוא כל הזמן העביר מסרים שצריך להרגיע את השטח. הוא אפילו שלח לישראל שליח מיוחד שנפגש עם ראש הממשלה. האמיר כאילו הרגיש שהשטח לפני פיצוץ".

ובכן, כבר מהטקסט הזה אפשר להבין שלא מדובר בהתרעה קונקרטית חד־פעמית, אלא בניסיונות של האמיר במשך חודשים להרגיע את השטח. "השטח לפני פיצוץ" זו לא התרעה. אבל חשבו על כך: אם האמיר דיבר עם נשיא המדינה, כמובן שגם צה"ל, השב"כ והמוסד ידעו על כך. אם כן, כיצד ראשי זרועות הביטחון ידעו על התרעה דרמטית לפוצץ את השטח - וצמצמו את הכוחות באוגדת עזה לכבוד חג הסוכות ושמחת תורה? על פניו, גם זרועות הביטחון הכירו את הטענות הללו אך לא ייחסו להן כל חשיבות מעשית, או לחלופין המודיעין היה של "פיצוץ השטח" ביהודה ושומרון, ולא בעזה.

אלדר מנסה להתגבר על הקושי הזה, באמצעות הטענה הבאה, כשהוא מתאר את השיחה של מנהיג האמירויות עם נתניהו - לב החשיפה העיתונאית: "אבל הפעם, השיחה שיזם בן זאיד הייתה חריגה. שבוע וחצי לפני 7 באוקטובר, התקשר האמיר לנתניהו מארמון הנשיאות באבו דאבי ושוחח איתו במשך 45 דקות. בשיחה הזאת אמר בן זאיד כי מנהיג חמאס בעזה, יחיא סינוואר, מתכנן מהלך גדול נגד ישראל. האמיר הביע חשש שהאירוע המדובר יביא לא רק לשפיכות דמים, אלא גם יטלטל את האזור כולו ויפגע בהסכמי אברהם".

> למרות שהכתבה עשירה בפרטים, ואפילו עשירה מאוד, למעשה אין בה שום פרספקטיבה. ולמעשה, אין בה שום הסבר לשאלה בסיסית: אם מדובר היה בהתרעה בעלת חשיבות מודיעינית גבוהה - איך יכול להיות שלא תוגברה ההיערכות הצבאית?

לא ברור מה ההבדל המהותי, ככל שקיים הבדל כזה, בין השיחה הזאת ובין השיחות הקודמות שקיימו באמירויות עם עמיתיהם הישראלים. אלדר מנסה להוסיף נופך דרמטי לשיחה ההיא. לדבריו, בספטמבר 23', רגע לפני שנפל הפור, קבע סינוואר פגישה בארבע עיניים עם איש הפת"ח עיני פחם. "תגיד לישראלים שאם הם לא מתקדמים, אני מכין להם הפתעה אדירה... תגיד להם שיצפו ל'זילזל' (רעידת אדמה)". אותו איש פת"ח העביר את המידע לבן זאיד. לאחר מכן התקיימה שיחה נוספת עם סינוואר. האמירתים רצו לוודא שהם לא טועים בהבנת המסר. אז בשיחה השנייה אמר סינוואר כך: "תעביר להם מסר שאני מכין להם הפתעה מארץ ההפתעות. מבצע אימתני. משהו חריג. תעביר בבקשה לישראלים את הדברים שאני אומר מילה במילה". המסקנה הייתה שסינוואר מתכוון לצאת למלחמה.

זוכרים את הכותרת הדרמטית והבומבסטית שנתניהו לא עדכן את ראשי זרועות הביטחון? ובכן, בהמשך הכתבה כתוב בפירוש שהאמיר עדכן בעצמו את ראשי זרועות הביטחון הישראליים. "האמיר הבין את גודל האיום והחליט כי 'צריך להעביר בהקדם לישראלים, לדרגים הגבוהים ביותר שם', את המסר של סינוואר", נכתב בכתבה של אלדר. ואכן, ב־15 בספטמבר העבירו עיני פחם והיועץ את ההתרעה לשב"כ. ראש השב"כ, רונן בר, ביקש שיחת טלפון מיידית עם ראש הממשלה, שאורגנה על ידי מזכירו הצבאי של נתניהו, אבי גיל. בשיחה עדכן בר את נתניהו בדבר איומי סינוואר על "רעידת אדמה", והוחלט לקיים דיון ביטחוני של כל המערכת הביטחונית הרלוונטית. בקיצור, על פי הדיווח הזה - גם נתניהו עודכן וגם

NATCON

ירושלים

כנס השמרנות הלאומית

כ"ה-כ"ז תשרי התשפ"ז

6-8 אוקטובר 2026

הימין העולמי עולה לירושלים

בין הנושאים שיידונו בכנס:

- הליברליזם ומשבר המשפחה
- המשמעות של ה-7 באוקטובר
- המודל הלאומי התנ"כי
- משטר השופטים בארץ ובעולם
- הגירה והמרה תרבותית
- בריתות בין מדינות לאום עצמאיות
- הימין האמריקאי: הדור הבא
- המזרח התיכון לאחר ה-7 באוקטובר

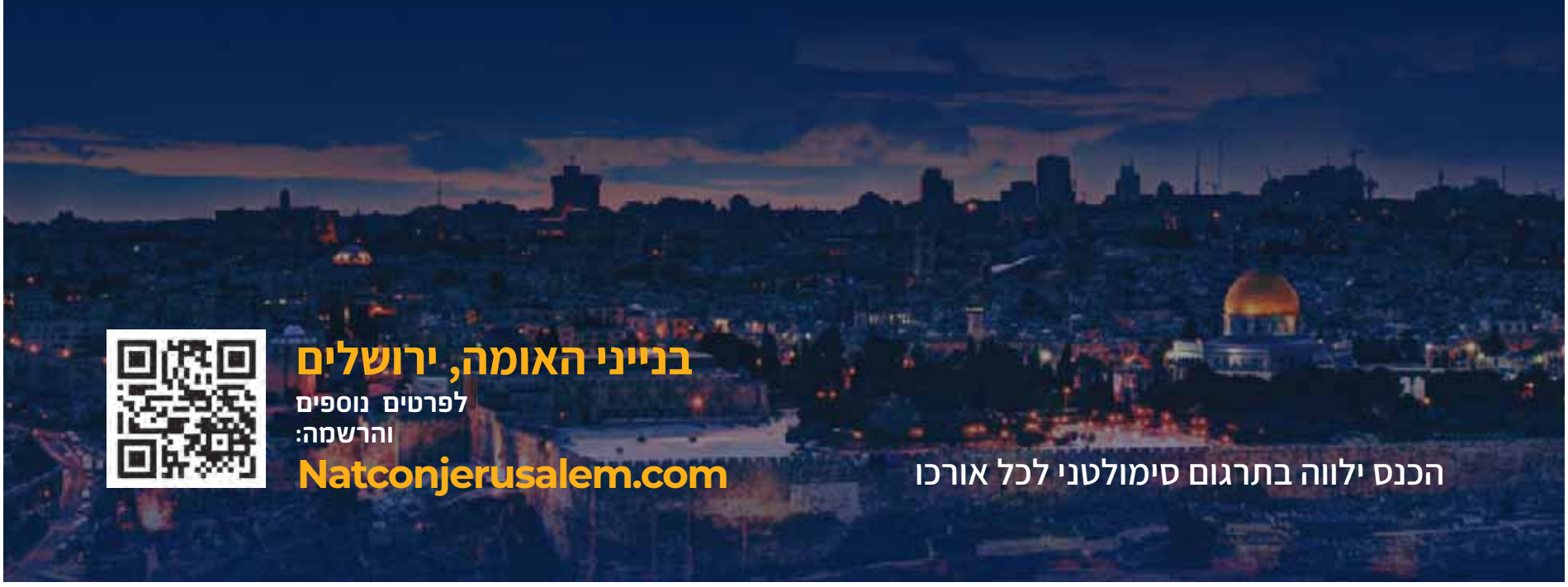

בנייני האומה, ירושלים

לפרטים נוספים והרשמה:

Natconjerusalem.com

הכנס ילווה בתרגום סימולטני לכל אורכו

אבישי גרינצייג
gravishai@gmail.com

צילום: עמוס בן גרשום, לע"מ

◀ מעדיף שידברו על ליל 7 באוקטובר ולא על השנים שלפניו. נתניהו

כל הצמרת הביטחונית עודכנה.

לקורא ההדיוט קשה להעריך בכלל את מהות הפרסום. כמה התרעות כאלה מתקבלות מדי יום? כמה זה חריג? כמה זה קונקרטי? כיצד הגיבו בפועל בעבר כאשר התקבלו התרעות כאלה? למרות שהכתבה עשירה בפרטים, ואפילו עשירה מאוד, למעשה אין בה שום פרספקטיבה. ולמעשה, אין בה שום הסבר לשאלה בסיסית: אם מדובר היה בהתרעה בעלת חשיבות מודיעינית גבוהה - איך יכול להיות שלא תוגברה ההיערכות הצבאית? יותר מזה, איך יכול להיות שבליל 7 באוקטובר, כאשר כבר התקבלו סימנים מעידים על כוונה של חמאס לפלוש לתוך שטח ישראל - צה"ל והשב"כ היו רגועים ושאננים, וכלל לא חיברו בין ההתרעה ההיא שהתקבלה מבן זאיד היישר מפי סינוואר שהוא מתכוון לפתוח במלחמה? למה לא העירו את גלנט? למה לא העירו את נתניהו?

נתניהו לא רוצה ועדה

וכאן למעשה אנחנו מגיעים ללב העניין: נדמה שכל מטרתה של הכתבה היא לסתור את טענתו של נתניהו שלא העירו אותו. לסתור את טענתו של נתניהו שלא משכו בדש מעילו. אבל כל בר דעת אמור להבין שהכתבה הזאת אינה מוכיחה כלום, כי השב"כ פירש אחרת את האזהרה של סינוואר, והיא כלל לא השפיעה על קבלת ההחלטות בלילה של 7 באוקטובר. כלומר, האזהרה הזאת לא הייתה קונקרטית וגם פורשה באופן שגוי על ידי השב"כ. או במילים אחרות: שום חשיבות מעשית. מה נתניהו היה אמור לעשות עם המידע הזה ברמה האופרטיבית?

אבל האמת היא שהספין הזה הוא רק תגובת נגד לספין של נתניהו על כך שלא משכו בדש מעילו ולא העירו אותו. לא מצופה מראש ממשלה לאסוף מודיעין בעצמו ולהפעיל מקורות בעצמו ולנתח את המודיעין הזה ברמת השטח. מה ראש הממשלה היה עושה אם היו מעירים אותו בלילה עם התרעה על אפשרות שחמאס יפלוש לתוך שטח ישראל בשתי נקודות על הגדר, כשההערכה של צה"ל והשב"כ היא שלא מדובר באירוע מיידי, ושתיעשה הערכת מצב נוספת למחרת בבוקר? נתניהו לא היה עושה כלום. לא מצופה ממנו לנתח אחרת את המודיעין בעצמו. אם היו מעירים אותו - הייתה מתקיימת ישיבה בהשתתפותו, והייתה מן הסתם מתקבלת אותה החלטה: לקיים ישיבת הערכת מצב נוספת בשעה שמונה בבוקר. נתניהו לא היה מונע את המתקפה, ולא ריאלי לצפות ממנו למנוע את המתקפה הזאת.

אלדר ו'הארץ' לעניות דעתי נפלו לספין של נתניהו, כאילו 7 באוקטובר הוא אירוע של התרעה כזו או אחרת. יש כשל טקטי, ויש כשל אסטרטגי. הכשל הטקטי הוא של ראשי זרועות הביטחון באותו לילה. הכשל האסטרטגי הוא של נתניהו שהוביל את המדיניות מול עזה בשנים הרבות שבהן הוא כיהן כראש ממשלה.

ברשותכם, אחזור כאן על דברים שכתבתי בפברואר 2025, שלעניות דעתי לא נס ליחם. "למה לא העירו את ראש הממשלה באמצע הלילה של ה־7 באוקטובר?". השאלה כשלעצמה היא לגיטימית ואף חשובה כדי להפיק לקחים, אבל היא נקודה קטנה בתוך התמונה הכוללת, ואם מתמקדים בה - מפספסים את כל הסיפור. בואו נצא מנקודת הנחה שאם היו מעירים את ראש הממשלה, הוא היה מחליט משום מה לדחות את הפרשנות ואת ההערכה של אמ"ן והשב"כ, והיה מורה לתגבר כוחות ולהעיר את הגזרה. החמאס היה רואה את תגבור הכוחות, והיה דוחה את הפלישה ליום אחר. הוא היה עושה עוד תרגילי הטעיה ועוד תרגילי הטעיה, עד שבדרך כזו או אחרת - הוא היה מצליח להרדים את כולם. אם זה לא היה קורה ב־7 באוקטובר, זה היה קורה בעוד חודשיים או בעוד חצי שנה. בסוף, כשיש לצד השני יכולות, ואתה החלטת לא למנוע ממנו את היכולת הזאת - הוא ימצא את הדרך להפתיע אותך. הקונספציה הייתה שאפשר להמשיך לנהל את הסכסוך עם חמאס בשיטת הסבבים. השאלה למה לא העירו את ראש הממשלה היא השוליים של השוליים, ולא המהות.

זה לא ייאמן שבספטמבר 2026, שלוש שנים אחרי 7 באוקטובר עדיין ממשיכים להתעסק בשאלה הטקטית הזאת כאילו שהיא העיקר. נתניהו מנסה כל הזמן להפוך את מחדל השבעה באוקטובר לאירוע של לילה אחד. לאירוע של החלטה אחת שגויה. לאירוע שהיה יכול להימנע באופן פשוט וקל אם רק הטלפון שלו היה מצלצל באותו לילה. אין טענה מופרכת מזו, אבל למרבה הצער את הטענה הזו יותר מדי אנשים מהמחנה הימני קונים בחפץ לב.

נתניהו מנסה כל הזמן להפוך את מחדל 7 באוקטובר לאירוע של לילה אחד. לאירוע של החלטה אחת שגויה. לאירוע שהיה יכול להימנע באופן פשוט וקל אם רק הטלפון שלו היה מצלצל באותו לילה. אין טענה מופרכת מזו, אבל למרבה הצער את הטענה הזאת יותר מדי אנשים מהמחנה הימני קונים בחפץ לב

המחדל של 7 באוקטובר הוא מחדל ארוך שנים מכל כך הרבה כיוונים. בין בגישת הסבבים ושקט ייענה בשקט, ובין בגזרת עסקאות חטופים (נתניהו אחראי לעסקת שליט, וכמדומני כן העירו אותו אז), ובין במוכנות הצבא, ובין בכיסוי המודיעיני החלש באופן קיצוני בתוך עזה, ועוד ועוד. ההתמקדות בלילה ההוא היא פתטית והיא ההפך מנטילת אחריות.

בהקשר הזה צריך לציין שנתניהו מונע הקמת ועדת חקירה, למרות שחלפו מאז הטבח שלוש שנים תמימות. בכל פעם היה לו תירוץ אחר, ובשורה התחתונה - שום ועדה לא הוקמה. לא ממלכתית, לא ממשלתית, לא ממלכתית מיוחדת ולא כלום. נתניהו מעדיף שהמחדל הזה לא ייחקר. כל יום שעובר הופך את הוועדה הזאת למשהו ארכאולוגי והיסטורי וחסר משמעות מעשית.

לפני כמה ימים התראיינה אשת ראש הממשלה לערוץ 14 ורמזה לתאוריית הבגידה, ואמרה שאם יום אחד תוקם ועדת חקירה אמיתית - אולי הנושא יתברר סוף סוף. לאחר מכן נתניהו נאלץ להתנער, ולהגיד ששרה נתניהו כלל לא רמזה לתאוריית הבגידה, ושלא הייתה שום בגידה. ההתנערות כמובן שקרית, אבל זה פחות מעניין כרגע. מה שחשוב הוא האמירה של אשת ראש הממשלה שאם תוקם מתישהו ועדת חקירה אמיתית אולי סוף סוף נגלה את האמת. סליחה?! מי היה בשלטון בשלוש השנים האחרונות? מי מנע הקמת ועדת חקירה, כל ועדת חקירה, באלף ואחד תרגילים של דחיית הקץ, ובסופו של דבר לא הקים אף ועדת חקירה?

כמובן שהשאלה הרטורית הזאת לא נשאלה על ידי המראיינת. אז בטורי הצנוע אשאל אותה. יש לה תשובה ברורה, וחמור מכך - ברור לחלוטין למה הוא החליט שלא להקים אף ועדת חקירה. כי גם הוא יודע שהתירוץ "לא העירו אותי" לא היה משכנע אף חבר ועדה עם אינטגריטי בסיסי, גם אם אתה בעצמך היית ממנה אותו. לכן נתניהו מעדיף לדחות את הקץ ואת הקמת הוועדה הזאת עד שהיא תהפוך כבר ללא רלוונטית. שנה טובה וכתיבה וחתימה טובה.

ב"ה

הֲשִׁיבֵנוּ ה' אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה

מאות ילדי ישראל השבויים בכפרים הערביים גדלים
בניתוק מוחלט מהיהדות

חייבים להחזיר אותם לחיק עם ישראל!

"אין מצוה גדולה כמו פדיון שבויים" (רמב"ם)

יד לאחים
לא מוותרים על אף יהודי

לתרומות למצוות פדיון שבויים:

יד לאחים *9234

אתר יד לאחים:
www.yadleachim.co.il

יד לאחים - ת.ד. 551 בני ברק ח-ן בנק הדואר 440-22-44 | עפ"י פסק הרבנים ניתן לתרום מכספי מעשר • התרומות מוכרות לצרכי מס לפי סעיף 46

BOPO מעוצב

יוני רוטנברג
yoniro770@gmail.com

כולם נשא הרוח

מאז 7 באוקטובר קמו בישראל הרבה ארגונים עם דרישה דומה: אחדות, וגיוס לכולם ← ברגע האמת של הבחירות רובם נעלמו, ומי שנשאר ספק אם יעבור את אחוז החסימה ← איך יכול להיות שאחרי כל הטררם נשארנו שוב עם הגושים הישנים? אולי התשובה נמצאת בתחום הפודקאסטים

צילום: אבשלום ששוני, פלאש 90

◄ אף תנועת מילואים לא הצליחה להתגבש למסגרת פוליטית עם סיכוי ממשי לעבור את אחוז החסימה. יועז הנדל

את תוצאות הבחירות לכנסת ה־26, שמשקפות במידה רבה את הלכי הרוח והעמדות השונות בעם, נדע רק בעוד חודש וחצי. אבל כבר בשלב הגשת הרשימות - שהמועד האחרון לכך היה ביום שלישי השבוע - קיבלנו כמה תובנות בלתי ניתנות לערעור על עם ישראל וסדרי העדיפויות שלו. התובנות בחסות אחוז החסימה, שבגובהו המופרז כיום מכריח מפלגות חסרות סיכוי להימנע מראש מריצה לכנסת ולא לנסות את כוחן בפועל. כך, חודש וחצי לפני הבחירות עצמן, אנחנו כבר יודעים בוודאות לאיזו סחורה בוודאות אין קונים.

בואו נחזור קצת אחורה בזמן. מיד אחרי ההלם הראשוני של טבח 7 באוקטובר, שני מוטיבים שקשורים זה בזה תופסים תאוצה והופכים לפנים החדשות של החברה הישראלית: המילואימניקים והאחדות. האהדה למילואימניקים היא המובן מאליו, אבל במקביל התעוררה תחושה - שגם נוסחה לא מעט פעמים על פה - שהתעורר פתאום רוב שקט שמביא שפיות וערכיות שנדמה היה שנעלמו מהחברה. ואולי המופע הבולט ביותר בערכיות של דור המילואימניקים הזה הוא האחדות. לא נוכל למנות את מספר הפעמים שנשמעה באוזנינו המנטרה: במארב שוכבים זה לצד זה קיבוצניק עם מתנחל, מורה מקריית גת עם הייטקיסט מתל אביב.

אבל שיח האחדות לא הסתכם רק במילואימניקים. הוא התפרס על כל שכבות החברה, כריאקציה למיני־מלחמת־אחים שהתנהלה עובר לטבח, כולל בחג שמחת תורה עצמו סביב ההקפות ברחובה של עיר. ראינו חיבוקים בין 'אחים לנשק' ורבנים בציונות הדתית, מיזמי חיבור פרחו כמו פטריות אחר הגשם, אפילו בוועדה לבחירת שופטים אורית סטרוק ויצחק עמית תקעו כף להעביר החלטות רק בהסכמה מלאה (ואז עמית הפר את ההתחייבות).

לא מדובר בהיסטוריה רחוקה, כך שאני מניח שכל קורא כאן יכול לשחזר בליבו את האווירה ששררה אז. זו הייתה כמעט בושה לריב על פוליטיקה, לעסוק במחלוקת, להטיח עלבונות בצד השני. לא נגזים ונאמר שלא היו לכל האורך קולות שהמשיכו להשמיע דברים חריפים, במיוחד ביקורות נגד סרבנות מצד אחד ונגד נתניהו מצד שני, אבל גם אי אפשר להכחיש את הרוח המפייסת ששלטה במיינסטרים. על פניו זהו דבר מבורך, אבל אפשר היה לצפות בקלות גם את השבריריות של האחווה הזאת.

אחרי תקופת ההלם הראשוני, שבה האחדות והעמדת המילואים כמין אידיאל חברתי שלטו כרעיונות מופשטים בשיח הציבורי בלבד, עברנו לתקופת ההגשמה. התארגנויות של תנועות וארגונים חוץ־פרלמנטריים צצו מכל עבר. זה קרה גם בתחום האחדות וגם בתחום המילואים, כשכאמור שזורים זה בזה. 'המילואימניקים - דור הניצחון', 'כתף אל כתף', 'המילואימניקים' בלי דור הניצחון', 'תיקון 2024' שהפך ל'אל הדגל', 'הרבעון הרביעי', 'פורום נשות המילואים', 'שותפות לשירות', 'פורום המפקדים והלוחמים במילואים', ואני עוצר כאן כדי להשאיר מקום להמשך הטור. מיזמי אחדות? אין לי מושג אפילו מאיפה להתחיל. ספק אם מישהו יודע לרכז את הדבר הזה.

רבות מהתנועות הללו הפכו במרוצת הזמן לקוריוז או שנעלמו כליל. אבל היו כאלה עם כוונות רציניות ושדרה תפעולית אמיתית. הן קיבלו תהודה בתקשורת ובכנסת, והתבססו כקול חשוב בשיח. יודעים מה, בואו נקרא לילד בשמו: מתישהו בשלהי 2024, כשחוק הגיוס הפך להיות הנושא החם, היה ברור שהתנועות הללו יהיו גורם חשוב בבחירות הבאות - שאז נראו קרובות משהיו באמת.

אפילו וינטר נמצא במצוקה

החלוצים בתחום היו תנועה בשם 'תיקון 2024'. הם התאספו, חבורה של מילואימניקים מכל הקשת הפוליטית, ודרשו מהפוליטיקאים לפזר את הכנסת ולצאת לבחירות. הם החתימו אותם על "מתווה תיקון" שכולל התחייבויות שונות ומשונות לשינוי ההתנהלות בתוך הפוליטיקה הישראלית, ומעל הכול - ריח עז של אמביציות פוליטיות נדף מפעילותם. ב'הארץ' האשימו אותם בהיותם סוס טרויאני של ביבי, ומנגד עמית סגל סימן אותם כפרויקט מתוחכם של קפלן. התחושה הייתה שהם הדבר הבא.

סדר היום הזה נשמר גם כשהבחירות במועדן האמיתי התקרבו. תנועות המילואימניקים הרציניות רק חיזקו את כוחן לקראת מרוץ ממשי לפוליטיקה, כשחלקן - כמו 'המילואימניקים' של הנדל ו'תיקון 2024' בגלגולה כ'אל הדגל' - אף הכריזו רשמית על ריצה לבחירות. גם השאר אותתו על כיוון דומה. זה היה ניתוח כמעט מובן מאליו שבבחירות הקרובות, לצד נושא גיוס החרדים שמשתלב היטב באג'נדה, אחדות ומילואים יהיו הסחורה הכי אטרקטיבית בקרב המצביעים. כלומר, הביביסטים יישארו ביביסטים, הקפלניסטים - יאיר גולן, אבל "עם ישראל" (או "עמך ישראל") יחפש את הקול החדש והמשרת במילואים שרוצה אחדות בעם.

נקפוץ אל שורת המסקנות: אף תנועת מילואים לא הצליחה להתגבש למסגרת פוליטית בעלת סיכוי ממשי לעבור את אחוז החסימה. 'אל הדגל', חלוצת התחום, הודיעה ביום סגירת הרשימות שלא תרוץ בבחירות לכנסת ה־26, בשל היעדר תמיכה ציבורית מספקת. 'המילואימניקים - דור הניצחון' גם לא הצליחו להתגבש כמסגרת עצמאית, וחברי הארגון התפזרו כקישוטים

> הציבור רוצה מאוד אחדות, זה משתקף היטב בהרגלי ההאזנה שלו, אבל הוא לא מחפש אותה בשדה הפוליטי בכלל. האחדות שהייתה פופולרית והיא עדיין פופולרית, היא מפגש בלתי אמצעי עם היריב. היא ביסוס התחושה שלמרות היריבות האידאולוגית יש אחווה לאומית. זו תחושה שלא מתקבלת ממהלכים פוליטיים, אלא במרחבים אינטימיים וחווייתיים הרבה יותר

למפלגות שונות במיקומים לא אטרקטיביים, בלי להותיר חותם אלקטורלי. 'כתף אל כתף' התמזגו לתוך מפלגתו של בנט, שהתמזגה עם 'יש עתיד', וכל אלה ביחד מפלרטטים עם אחוז החסימה. 'פורום המפקדים והלוחמים במילואים' שלחו את חזי נחמה לשריון במפלגה שגם נפלה בגיבוש

לקהילות החמ"ד ברשת אורט
26 תיכונים, ישיבות ואולפנות
שנה טובה

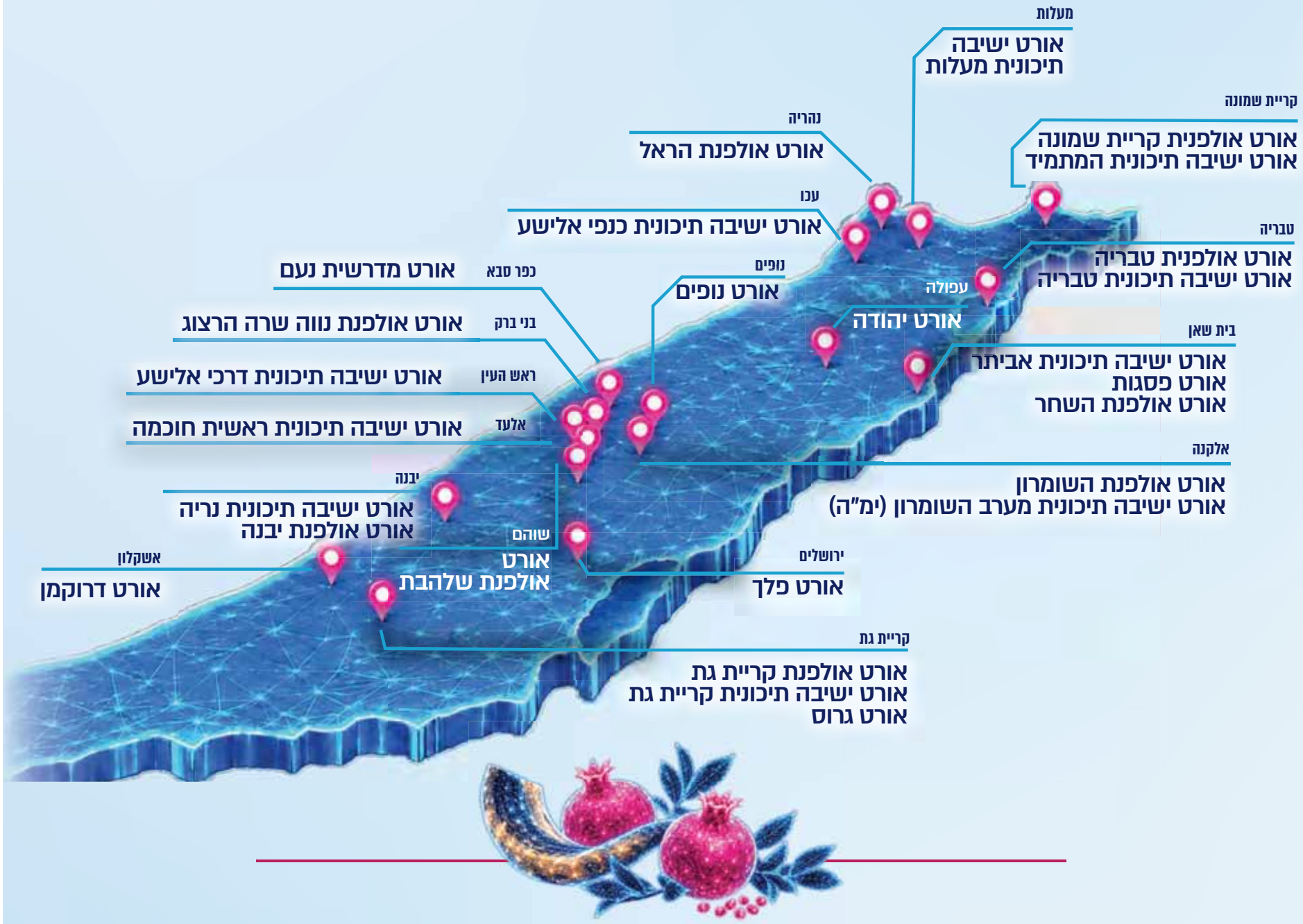

מאחלים שנה של עשייה פורייה, שנת מצוינות וחדשנות
כתיבה וחתימה טובה

אורט - להוביל את המחר

יוני רוטנברג
yoniro770@gmail.com

צילום מסך

ספג ביקורות קשות כשהזמין את צבי סוכות, אבל המשיך לשוחח עם הצד הפוליטי המנוגד. הפודקאסט של יוסי מרשק

המילואים הם חוויה אינטימית, עמוקה, עוצמתית, שבה אתה מרגיש אהבה של ממש ללוחם שלציידך בלי שהמחלוקת האידאולוגית יכולה בכלל לערער על כך. אין שום דרך שבה הרגש האותנטי הזה יקבל ביטוי בהצבעה למפלגה מסוימת. זה פשוט מאוד: החוויה הזאת קיימת באיתור קפוא בדרום לבנון, היא לא קיימת בפרגוד בבית הספר עירוני א' ב־27 באוקטובר

טרם סגירת הרשימות. 'הרבעון הרביעי' התפוגגו פוליטית, מסתפקים בדוידי בן ציון שמתמקם במפלגה מתנדנדת. וכמובן: 'המילואימניקים', שהפכו ל'בית ציוני', שהתחברו לחילי טרופר ונפרדו ממנו, שהתחברו שוב לכלכלית של זליכה ועינת וילף, ושכמו שאר מיזמי המילואים לא יגיעו לכנסת הבאה.

בעיניי זו ממש תופעה ראויה לציון, והיא רחבה אפילו יותר מהקריסה הפוליטית של מסגרות המילואימניקים. גם מפלגות שהריחו את הסנטימנט הזה בתקופה שלפני מערכת הבחירות, וחשבו להתלבש עליו ולגרוף באמצעותו הון אלקטורלי, קרסו בהדרגה עד מועד הגשת הרשימות. 'האחדות' של ארדן ואדלשטיין קמה במוצהר על הטיקט של שירות צבאי לכולם וכפיית ממשלת אחדות. מהר מאוד התברר שלסחורה אין קונים. בני גנץ, שעל פי הדיווחים היה במגעים לאיחוד עם המפלגה הזאת, הניף גם הוא דגל של כפיית ממשלת אחדות - והוא מוצא את עצמו בסקרים מתחת לאחוז החסימה. אפילו וינטר, קצין צה"ל מוערך עם לא מעט מילואימניקים ברשימה ודרישה ברורה לאחדות, מוצא את עצמו במצוקה לא קלה, עד כדי כך שנאלץ להכריז כמי שכפאו שד שהוא מוותר על חלום כפיית האחדות וימליץ על נתניהו לראשות הממשלה. בשורה התחתונה, אין היום במערכת הפוליטית שחקן רציני שמכריז על "כפיית אחדות". נותרנו עם אותם מחנות, שמתגוששים על כל הקופה.

על פניו, השורה התחתונה הזאת צורמת מאוד. היא מעוררת אותנו לשאול: האם שום דבר מעוצמות הנפש וגילויי האחווה של המילואים האינטנסיביים בשנים האחרונות לא יצא מגדרות המוצבים וחלחל אל החברה כולה? האם ערך כמו הפחתת השנאה והפילוג לא מדבר אל רוב העם אפילו אחרי אסון כמו זה שהתרגש עלינו?

רוצים מפגש, לא קמפיין

חוקר בחוג לסוציולוגיה אני לא. יתר על כן, אני לא ממש מאמין שבתחום הזה ישנן תיאוריות שאפשר לכנות אותן מדעיות, ולהתבסס עליהן כמידע אמפירי. ולכן השאלה תישאר, גם אחרי השורות הבאות, כשאלה פתוחה ומעניינת שלכל קורא שמורה הזכות לעיין בה. ובכל זאת, מחשבות שעלו לי בעניין.

כבר זמן מה שאני מבחין במגמה. זה אולי יישמע מתמיה, אבל אני מזהה אותה בעולם הפודקאסטים. זה אולי נשמע כמו דרך רנדומלית ואולי אפילו נישתית לאבחן מגמות חברתיות, אבל כשהקדשתי לכך מחשבה שנייה זה דווקא התחוור לי כמדגם די משקף. ומדוע? מפני שעולם הפודקאסטים, שהוא כבר לא קטן בכלל וחברים בו מיליוני ישראלים, הוא כזה שכמעט לא קיימות בו מחיצות בין העדפות הצרכנים להחלטות העורכים.

בעולם הזה, שבנוי מהרבה ערוצי תקשורת זעירים של אדם אחד או קבוצה קטנה של אנשים, אין חברות ענק וכיסים עמוקים של אוליגרכים שמנהלים סדר יום על פי האינטרסים שלהם, אין פוליטיקאים רבי השפעה שמנהלים יחסי תן וקח, וגם אין מערכות גדולות עם אינטריגות ומאבקי כוחות. יש אדם שמדבר מול מיקרופון, רואה בזמן אמת את מדדי הצפיות ותגובות הקהל, ומבין מיד אם החומר שהפיק קולע לטעמו או לא. והיות שהאינטרס שלו הוא להגדיל את מספר הצפיות, כמובן בגבולות השקפת העולם שלו, הוא יתקן להבא לפי הפידבק מהקהל.

במובן הזה, "טרנדים" שמתפשטים בעולם הזה מבטאים במידה רבה את העדפות הציבור. והטרנד שאני מזהה כבר תקופה מסוימת הוא של שבירת תיבות התהודה בשני המחנות. אצלי חרוט הפרק שבו הזמין השחקן יוסי מרשק את צבי סוכות לשיחה בפודקאסט שלו, וספג על כך ביקורות קשות. לאחר מכן הוא הקליט פרק נוסף ביישוב תקוע, ומשם נכנס עמוק לתחום השיחות עם הצד השני. הלכו בדרכו נדב פרי, שי האוזמן, ראם שרמן ועוד בעלי פודקאסטים פופולריים אחרים משמאל. בהתחלה זו הייתה החלטה שגררה ביקורת על ה"נרמול", אבל מהר מאוד זה הפך לנורמל החדש.

הטרנד הזה התפשט במהרה גם לפודקאסטים קטנים ונישתיים יותר, והשתלט גם על השחקנים הגדולים בימין. תמיר דורטל ב'על המשמעות' אירח בשיא הקמפיין על הרעב בעזה את עיתונאי 'הארץ' ניר חסון, מראשי הקמפיין בישראל. גדי טאוב התחיל לשלוף חברים מהעבר שלו בשמאל ולשוחח איתם בישירות ובכנות. הדוגמאות הן אין־סופיות, חפשו באפליקציית השמע הקרובה למכשירכם. זו מגמה שאי אפשר להתעלם ממנה.

אני מעלה את האפשרות שזו התשובה להיעלמות גוש האחדות הפוליטי בצורה כה טוטלית. הציבור רוצה מאוד אחדות, זה משתקף היטב בהרגלי ההאזנה שלו, אבל הוא לא מחפש אותה בשדה הפוליטי בכלל. זה נכון בשתי רמות. ראשית, האחדות כפי שהיא משתקפת בפוליטיקה אינה אלא קונסטלציה של הרכבת ממשלה. אין בכך את החוויה האמיתית שאותה הציבור מבקש. האחדות שהייתה פופולרית, והיא עדיין פופולרית, היא מפגש בלתי אמצעי עם היריב. היא ביסוס התחושה שלמרות היריבות האידאולוגית יש אחווה לאומית. זו תחושה שלא מתקבלת ממהלכים פוליטיים, אלא במרחבים אינטימיים וחווייתיים הרבה יותר.

זו גם הסיבה, לדעתי, שחוויית המילואים לא הצליחה לעשות את הטרנספורמציה למפלגה פוליטית. המילואים הם חוויה אינטימית, עמוקה, עוצמתית, שבה אתה מרגיש אהבה של ממש ללוחם שנמצא לצידך בלי שהמחלוקת האידאולוגית יכולה בכלל לערער על כך. אין שום דרך שבה הרגש האותנטי הזה יקבל ביטוי בהצבעה למפלגה מסוימת. זה פשוט מאוד: החוויה הזאת קיימת באיתור קפוא בדרום לבנון, היא לא קיימת בפרגוד בבית הספר עירוני א' ב־27 באוקטובר.

וכאן משתלבת הרמה השנייה, העקרונית. הדרישה לאחדות, שזוהתה נכון על ידי יזמי ארגוני המילואים ומפלגות הגוש השלישי, לא פוענחה על ידם כראוי. הרצון לחוש את האחווה הזאת אין פירושו לוותר על השקפת העולם. שני המילואימניקים, זה מהקיבוץ וזה מהגבעה בשומרון, אוהבים זה את זה בלי לשאוף למסמס את המחלוקת ביניהם. ממשלת אחדות פירושה ממשלת סירוס. ממשלה שבה אף אחד לא מממש את מטרותיו האידאולוגיות.

מילואימניק, מלבד היותו מילואימניק, הוא גם אזרח ככל האזרחים. יש לו שאיפות ברורות בנוגע לדמותה של המדינה. הוא לא שואף לוותר עליהן בשביל "אחדות" שכלל לא מעניינת אותו. על דרך המשל מעולם הפודקאסטים, המפגשים המוקלטים שם כוללים עימותים קשים מאוד לעיתים, אבל הם כוללים מפגש. וזו הסחורה המדויקת שהקהל מצביע לטובתה ברגליים, לא קמפיין בחירות של אחדות שמנסה למכור "טוב משותף" אבסטרקטי ובלתי ישים.

השנה זוכים לחיים
בזכות הצלת חיים של תינוק!

94,348 ילדים

290 בחודש
פניות לועדת הסיוע

21 בחודש
השמות במסגרת "אמהות בצמיחה"

180 בחודש
ערכות לידה

3,500 בחודש
סל מזון למשפחה

אפרת
אגודה למתן יעוץ וסיוע לנשים הרות במצוקה (ע"ר)
כתובתנו החדשה: רבי ישראל נג'ארה 59, ירושלים

מוקד תרומות: *3042
www.efrat.org.il

חגית רוזנבאום

Hagitr72@gmail.com

"שאלו אותם: אתם רוצים לעבור? הם אמרו: כן. שאלו אותם: מתי תוכלו לעבור? הם ענו: עכשיו". הרבנית רבקה שפירא ז"ל

ותלך לדרוש את ה'

הרבנית רבקה שפירא ז"ל, שנסתלקה השבוע, העמידה דורות של תלמידות במדרשת 'שובה' שהקימה בעפרה, מתוך אהבת תורה עמוקה וחיבור לתפקיד האימהי והזוגי. בניה, הרב יהושע שפירא והרב יצחק שפירא, מספרים על הבית שממנו נולד הזרם החסידי־לאומי, על השבט שבראשו עמדה סבתא בת 16, ועל מצוות כיבוד הורים שהיא מעין עולם הבא

הרב יצחק שפירא אוחז בידו סוודר צמר חום עבה, ישן ומהוה, שקצותיו כבר התחילו להיפרם. הטמפרטורות בחוץ מלמדות על קיץ, אבל נראה שהסוודר הזה בשבילו הוא הרבה יותר מבגד מחמם. הרב פחות אוהב להתראיין, אבל כשאני מבקשת סיפורים על אימו ז"ל, הרבנית רבקה שפירא, שהלכה השבוע לעולמה בגיל 91, הוא ממולל שוב את הסוודר בידו ומבקש לספר.

"למדתי אז ב'שבי חברון', ובשבתות החופשיות נסעתי מחברון לעפרה ובחזרה. הייתי צריך סוודר ולא היה לי, הגיע החורף ואמא רצתה שאקנה סוודר. הגעתי אז הביתה רק שבת אחת בחודש. אמרתי לה: אמא, אין לי זמן לקנות סוודר, מה לעשות. יום שישי אחד הגעתי הביתה, היא מדדה אותי והתחילה לסרוג מהר סוודר. במוצאי השבת היא ישבה כל הלילה והמשיכה לסרוג, אבל לא הספיקה לסיים. הייתי צריך כבר לנסוע לישיבה, וגם היא רצתה שלא אפסיד את הישיבה, אז היא נסעה איתי לירושלים ובדרך המשיכה לסרוג. ירדנו מהאוטובוס אבל היא עדיין לא סיימה לסרוג. היא נכנסה לדודה שלי, ויחד הן ישבו עד שסיימו את הסוודר. לקחתי אותו איתי לישיבה והשארתי אותו אצלי, לבשתי אותו במשך שנים. מאז אני לא יכול להיפרד ממנו".

כשלושים שנה חלפו מאז שקיבל את הסוודר מידיה העמלות והאוהבות של אימו, וכעת, כשהוא יושב עליה שבעה בביתה הוותיק ביישוב עפרה, הוא נאחז בו ובכל אהבת האם ואהבת התורה שטמונים בין קפליו.

יריעות ניילון במקום חלונות

עם הסתלקותה של הרבנית רבקה שפירא ז"ל, רעייתו של הרב משה שפירא, ביום ראשון, הסתיים פרק בחיי המשפחה ואולי גם של המגזר כולו. המהפכה החסידית־לאומית יצאה במידה רבה מהבית שבנו יחד, מהילדים שחינכו, ומהדורות שהמשיכו את הדרך. הרבנית רבקה הקימה את מדרשת 'שובה' בעפרה בזמן שלא היו כמעט מדרשות לנשים, למעט מכון אורה שבו עבדה קודם לכן. 'שובה' העמידה מאות ואלפי בוגרות, שעד היום טבועה השפעתם התורנית והרוחנית של בני הזוג שפירא על חייהן ועל המשפחות שהקימו.

לבני הזוג נולדו שבעה ילדים, שישה בנים ובת. הבן הבכור אברהם חלה ונפטר בגיל צעיר. ייבדלו לחיים, חלק מהבנים האחרים מהווים כיום מגדלור שממשיך את המהפכה התורנית־חינוכית שהחלו הוריהם. הרב יהושע שפירא, ראש ישיבת רמת גן, סולל כבר עשרות שנים דרך חסידית־לאומית בישיבה שהקים, אשר כבר יצרה אדוות רחבות בדמות ישיבות, מדרשות וקהילות שיונקות מהדרך הזאת. הרב יצחק (איציק) שפירא עומד בראש ישיבת 'עוד יוסף חי' ביצהר, ומתווה גם הוא דרך חסידית בעבודת ה' והשקפות עצמאיות בסוגיות ציבוריות. הבן מתניה שפירא היה דמות בולטת במשך שנים במועצת יש"ע, ופעיל בקידום ההתיישבות ביהודה ושומרון.

לפני כל מפעלותיה החינוכיים של הרבנית, נמצאת המשפחה. הנכדים מראים לי תמונה משפחתית ענקית מלפני שנה, בחגיגת יום הולדת 90 לסבתא. "יש פה יותר מ־200 צאצאים", מספר לי הנכד אברהם. אבל הנכדים, וגם הנינים, ואפילו החימשים שזכתה להם, פגשו אותה לא רק ביום הולדת עגול. "היא הייתה תמיד זמינה לכל בני המשפחה", מספרת כלתה, "כשנכד היה עובר ודופק אצלה, לא משנה באיזו שעה, גם אם הייתה עייפה, היא קיבלה את פניו. בליל שבת הייתה מברכת את כולם. היא הייתה ממש ראש השבט".

רבקה נולדה במחנה ישראל, ליד עפולה. הניסיון להקים במקום קיבוץ חרדי לא צלח, וכשהייתה בת שנתיים עזבה משפחתה את המקום, אבל החלוציות שלתוכה נולדה לא עזבה אותה עד יומה האחרון. לאחר נישואיה לרב משה, כשגרו בירושלים, ביקשו לעבור להתנחלות הראשונה שקמה אז - קריית ארבע. מחלתו ופטירתו של הבן אברהם עיכבו את המעבר, אבל זמן קצר אחר

הרב יהושע שפירא: "אז לא היה דבר כזה שבנות לומדות תורה שנה שלמה רק כדי להיות דבוקות בתורה, ולא בשביל תואר או מלגה. זו הייתה פריצת דרך, ללמוד שנה כדי להידבק באור התורה. והכול עם אפס פמיניזם. כשהייתה שומעת על הפמיניזם שמשתולל בדור הייתה אומרת לי: אתה אל תענה, יגידו שזה בגלל שאתה גבר. אני כבר אענה להן"

בראשית

קהילת מגורים חדשה לבני 65+

בית פתוח בחגי תשרי

הרב יוסף צבי רימון

יום שלישי| 15.9 | 16:30

יד ה' במלחמת התקומה

מבט אמוני מרומם - הרב יוסף צבי רימון
רב המועצה האזורית גוש עציון וראש בית המדרש "מכון לב"

יותם קופרשמיד

יום ראשון | 27.9 | 16:30

סוכות

שמחת בית השואבה עם הקלידן והזמר יותם קופרשמיד

ד"ר חנן גפני

יום שלישי| 15.9 | 19:00

סדרת מחשבת ישראל
שיח על מקורות, ערכים ומשמעות
עם ד"ר חנן גפני

ד"ר חנן גפני

יום שלישי | 29.9 | 19:00

סדרת מחשבת ישראל
שיח על מקורות, ערכים ומשמעות
עם ד"ר חנן גפני

הרב עמיר ברגר

יום שלישי, 22.9 | 19:00

סדרת מחשבת ישראל
שיח על מקורות, ערכים ומשמעות
עם הרב עמיר ברגר

האחים אסנר

יום רביעי | 30.9 | 12:00

סוכות

שרים את חגי תשרי

שנה טובה מתחילה בבראשית

בראשית, קהילת מגורים חדשה לבני 65+ בהרי ירושלים, פותחת השנה את דלתותיה לחגי תשרי.
בואו להינות מהסוכה הגדולה של הבית. מבית הכנסת המרשים. מהאווירת החג שממלאת כל פינה.
חברים, דיירים ובני משפחה שמגיעים לחג מתארחים בדירות האירוח, נהנים ממרכז המשחקים לנכדים, או מהבריכה החצי אולימפית
וחוגגים יחד איתנו ארוחות חג - בסוכה הגדולה והמשותפת של הבית, או בסוכות הפרטיות שעל המרפסות.
בואו להינות מאוויר ירושלים הצלול, מהטבע שמסביב, ולהכיר את הקהילה שלנו מקרוב ולחגוג איתנו את חגי תשרי.

חובה להירשם מראש

***2349** | **בראשית** | **בראשית, הרי ירושלים**

חגית רוזנבאום
Hagitr72@gmail.com

צילום: עמיחי בכר

סבתא בת 16 עם 74 שנות ניסיון. שבט שפירא ביום הולדתה ה־90 של סבתא רבקה

כך הגיעו לביתם פנחס ולרשטיין, יהודה עציון ועירא רפפורט והציעו להם לעבור ליישוב עפרה, נקודה חדשה בבנימין שהייתה אז בחיתוליה. "שאלו אותם: אתם רוצים לעבור? הם אמרו: כן. שאלו אותם: מתי תוכלו לעבור? הם ענו: עכשיו".

כך התנחלה משפחת שפירא הצעירה בעפרה, בבית שהיו בו יריעות ניילון במקום חלונות. הם גם היו המשפחה הגדולה והמבוגרת ביותר ביישוב הקטן, עם חמישה ילדים ועוד אחד בדרך. במהלך השנים התגייסו הרב משה ורבקה שפירא לכל משימה ארצישראלית: הם עברו לגבעת אסף כשהונפה עליה חרב הפינוי, גרו ליד הבן מתניה בעמונה טרם הרישת היישוב, הספיקו לעבור גם בימית, וחנו ביישוב שא־נור לפני הגירוש, לצד בן ונכד שהתגוררו במקום. עד יומם האחרון התגוררו בני הזוג בעפרה, כשרבים מילדיהם ונכדיהם ממשיכים את הרוח החלוצית בגבעות יהודה ושומרון.

ספרים מלאים בהערות של סבתא

גם בשנות הזקנה שלה לא החמיצה סבתא רבקה אף הזדמנות, והגיעה לכל אירוע משפחתי בלי להתחשב בשאלה לאיזה ג'בל בשומרון נדרשה להיטלטל לשם כך. בחודש האחרון לחייה עוד הספיקה לחתן שלושה צאצאים ולא החמיצה אף חתונה בחווה. אדרבה, היא ספגה מכך הנאה מרובה, ובתקופה האחרונה, עם פריחת מפעל החוות, ביקשה מצאצאיה להכין לה מפה עדכנית שעליה מסומנות כל נקודות ההתיישבות החדשות. הרב יהושע מציג לי את המפה העשירה בסימונים שהוכנה לה, ומספר: "כל פעם היא הייתה יושבת ושואלת ולומדת עוד קצת ועוד קצת, מה המקום הזה, ואיפה זה נמצא, ומה יש שם. זו הייתה הנחת שלה".

אבל רגעי הנחת הלא פחות מופלאים שלה היו מול הספרים. "את רואה את הארון הזה?" מצביעים הבנים והכלות על ארון הספרים הענקי שנמצא בסלון, "את הכול היא למדה, כל מה שיש פה". אני מתקשה להאמין, והרב יהושע קם מכיסאו, מוציא ספר מדרש ומראה לי את סימניות הנייר המלאות אותו - כולן משל אימו. ואם לא די בזה, הוא פותח ומראה לי את ההערות שכתבה בכתב ידה, את הסימונים, "ככה זה בכל הספרים פה. מדרש רבה, תנא דבי אליהו, זוהר, מהר"ל. אין תנחומא בלי הערות שלה".

הרב מתאר את אהבת הלימוד שבערה בה, לא מטעמים פמיניסטיים כאלה ואחרים, אלא מתוך עמקות וסקרנות שפיעמו בה כל השנים. "היא לא הייתה למדנית, אלא עמוקה, סקרנית, דולה וצוללת עמוק ומוצאת". אחת החוויות האהובות עליה הייתה ללמוד עם בניה, גם כשהפכו כבר לראשי ישיבות. "גם ביום שני האחרון לפני שנפטרה, למדתי איתה, וראיתי שהיא עייפה ונרדמת", מספר הרב יהושע, "אמרתי לה: תנוחי. היא אמרה: לא, אני רוצה ללמוד תורה". בפעם אחרת הם למדו בצוותא, והרב יהושע הפנה לפירוש של אור החיים הקדוש באותו עניין. "היא אמרה: אני רוצה לראות את זה בפנים, תביא. הבאנו את הספר, הכול היה מלא דברים שהיא סימנה בצד. היא אמרה לי: הייתי פה פעם... את יודעת בכמה ספרים היא הייתה פעם?". יחד עם זה, הייתה לה ענווה מופלגת: "היא דיברה עם איציק (בנה, הרב איציק שפירא - ח"ד) כתלמיד בפני רבו כשהיו לומדים ביחד. היא למדה כל הזמן".

החיבור הפשוט והטבעי שלה לתורה הביא אותה להקים את מדרשת 'שובה' שבע שנים לאחר שהשתקעו בעפרה. "אז לא היה דבר כזה שבנות לומדות תורה שנה שלמה רק כדי להיות דבוקות בתורה, ולא בשביל תואר או מלגה. זו הייתה פריצת דרך, ללמוד שנה כדי להידבק באור התורה". במהלך השנים היא לימדה מאות ואלפי נשים, "והכול עם אפס פמיניזם", מדגיש הרב יהושע. "פשוט לא היה לה את זה. כשהייתה שומעת על הפמיניזם שמשתולל בדור הייתה אומרת לי: אתה אל תענה, יגידו שזה בגלל שאתה גבר. אני כבר אענה להן".

פן ייחודי נוסף במדרשה היה שימת דגש על לימוד זוגיות בשפה תורנית, אבל לא כדיונים תאורטיים אלא כתורת חיים שהכשירה את הבנות להקים את בתיהן בפועל. היא הייתה מתבטאת בחריפות כשהרגישה שהבנות מדברות את עצמן לדעת בנושאים אלה, בלי כוונות רציניות למעשה.

החריפות שניחנה בה, והשתלבה בדרכה החינוכית, באה לידי ביטוי גם ביכולת הרגשה דקה לנפשן של הבנות. כלתה מספרת על מקרה קיצון שבו עמדה לרבנית רבקה יכולת ההבנה האנושית שלה עד כדי הצלת נפשות: "היינו פה בבית באירוסין שלנו, עם ההורים משני הצדדים. בדיוק אז התקשרה מדריכה ממכון אורה, שם היא עבדה אז, ואמרה שיש תלמידה מאוד סוערת שעלתה על הגג ומאיימת להתאבד. הרבנית לא נבהלה. תוך כדי מעמד האירוסין, היא אחזה בשפופרת ודיברה עם אותה בחורה באמצעות המדריכה, ריככה אותה והורידה ממנה את הקליפות, עד שזו ירדה למטה. היו לה חושים נכונים, הקשבה והכלה אין־סופית. היא שמרה אצלה בדיסקרטיות מוחלטת המון סודות של תלמידות ששוחחו איתה".

את מאה אחוז המסירות שהעניקה לבנות בשעות המדרשה, העניקה לילדיה בשעות הבית, שם חיכתה להם תמיד בצהריים. כשאני מבקשת טיפ ממי שהוריהם זכו להצלחה חינוכית כה נדירה, מצטטים הילדים את אביהם, הרב משה, שאמר: "95 אחוזים סייעתא דשמיא וחמישה אחוזים תפילות". כשאני מתעקשת בכל זאת על משהו שבידי בשר ודם, מגדיר הרב יהושע: "בשלוש מילים: להט בלי לחץ. כל אחד מהם בדרכו היו לוהטים מאוד, אבל לא היו בלחץ. בכלל, הייתה אצלם המון צעירות ורעננות. לפני שנה הנכדות קנו לסבתא רבקה שעון ליום הולדת 90 וכתבו: לסבתא בת 16 עם 74 שנות ניסיון. וזה באמת היה ככה, לא כל אחד מסוגל במשך 74 שנים להיות בן 16".

"שיאריכו ימיך, שיהיה לך טוב"

פרק מיוחד מאוד בחייה של משפחת שפירא, שיש בו גם השראה לרבים, הוא נושא כיבוד ההורים. במשך 15 שנים, בעקבות האירוע המוחי הקשה שתקף את האב הרב משה, טיפלו ילדיו בו ובאימם במסירות נדירה. על אף עיסוקיהם ותפקידיהם הרבים, התורנות התובענית שכללה נוכחות בכל ימות החול וגם בשבתות, התקיימה על ידם בשמחה, בהשתתפות נכדים ובני משפחה נוספים שנרתמו לסייע ולשהות עם סבא וסבתא בכל עת.

הרב איציק שפירא, שאף צלל לנושא בפן התורני בספר שהוציא בנושא כיבוד הורים, מספר על המסר שקיבלו מההורים. "כשאבא עבר את האירוע לפני 21 שנה, אמא טיפלה בו כמה שנים, אבל היה שלב שהיא לא יכלה לעמוד בזה פיזית. היא קראה לכולנו, ישבנו סביבה בסלון והיא אמרה: בדקתי בהלכה וראיתי שאחריות הטיפול באבא היא עליכם ולא עליי. והמשפט השני שאמרה: אם אתם רוצים שיאריכו ימיי וימיו, אתם מטפלים בו ולא אף אחד אחר". מאז השיחה ההיא, כאמור, טיפלו כל האחים בהורים, עד השבוע, כשסיימו את חובתם בקבורת האם.

אבל אם למישהו הדברים נשמעים כחובה מעיקה, הרי שהרב איציק מבהיר את ההפך: "להיות עם ההורים ולטפל בהם היה גן עדן עלי אדמות. גם בשלבים שהיו סיעודיים, זה היה פשוט תענוג - מאור הפנים שלהם, התודה, פשוט כיף. לא הייתה שום דרישה ושום ביקורת כשבאת אליהם, רק שמחה. אתה עושה כי כיף לך לעשות. את השכר על כיבוד ההורים קיבלנו מהם בעולם הזה".

בעניין זה התחדש לרב איציק חידוש נפלא בכיבוד הורים, שדווקא אימו חידשה לו בעין הטובה שלה. "כשעסקתי בסוגיה של כיבוד הורים, למדתי 'בני יששכר' שאומר שבעשיית המצווה הזאת צריך להתכוון לשם השכר הכתוב בה: 'למען יאריכון ימיך'. התפלאתי, איפה מצאנו שעושים מצווה עם כוונה לשכר המובטח? בשביל אינטרס? היה לי קשה לעכל את זה, והחלטתי לעשות 'טסט' על אמא. בפעם הבאה שהיא ביקשה ממני שאביא לה משהו, אמרתי לה: אמא, אני עושה את זה כדי שיאריכון ימיי ויהיה לי טוב", הוא מחייך ומספר: "אמא פשוט נדלקה: כן! שיאריכו ימיך, שיהיה לך טוב! הייתי בהלם מהתגובה הזאת, לקח לי זמן לעכל, ואז הבנתי: אם אתה לא מאמין שככה ההורים רוצים שיהיה לך טוב, אם אתה חושב שהם ייעלבו כי אתה עושה את זה למען עצמך כביכול - זה אומר שאתה מזלזל בהם. אדרבה, זה באמת מה שהם רוצים בשבילך. הם רוצים את הטוב בשבילך יותר מכוס התה שתביא להם. חזרתי על הרעיון הזה כמה פעמים בפניה, והיא מאוד שמחה בזה".

הרב איציק שפירא: "להיות עם ההורים ולטפל בהם היה גן עדן עלי אדמות. גם בשלבים שהיו סיעודיים, זה היה פשוט תענוג – מאור הפנים שלהם, התודה, פשוט כיף. לא הייתה שום דרישה ושום ביקורת כשבאת אליהם, רק שמחה. אתה עושה כי כיף לך לעשות. את השכר על כיבוד ההורים קיבלנו מהם בעולם הזה"

כך נראה
◀ רצף טריטוריאלי
הבחירה
בידיים
שלך!

מיפוי התיישבות קיימת 5.8.2026

אוכלוסיה שמגדירה את עצמה פלסטינית

אוכלוסיה שמגדירה את עצמה ישראלית

מוגש כחומר למחשבה
על ידי תנועת רגבים

היו שותפים

עמיאל ירחי

ממשלה בראשותי

גוש השמאל הסתדר די יפה לקראת הגשת הרשימות, אבל עכשיו מתחיל המאבק האמיתי – מי בראש ← בגוש הימין, לעומת זאת, נתניהו מזהה שאננות מעוררת חשש לקראת יום הבחירות ← ועוד סיבה לחשש בשביל נתניהו: העצמת השליטה של הרב לנדו בדגל התורה

כל עיל פוליטי שהיה מגיע ביום ראשון השבוע למתחם אקספו בתל אביב והיה שואל את השומר בכניסה היכן הכנס של המועמד לראשות הממשלה, היה נשלח לשני מקומות שונים. גם אם היה חוזר ושואל את השומר היכן הכנס של המועמד שגדל בימין, לא ממריא בסקרים אבל רץ לתפקיד הכי רגיש במדינה, הוא לא היה מקבל תשובה חד־משמעית.

בנט וליברמן, שני שועלים פוליטיים ותיקים, קיימו את אירוע הצגת הרשימות שלהם באותו המתחם בתל אביב, באותה השעה, ועם אותו המסר: למרות תוצאות הסקרים, אנחנו נקים את הממשלה הבאה. אצל בנט צעקו הפעילים עם דגלי ישראל "או הא מי זה בא ראש הממשלה הבא". ליברמן כהרגלו היה ישיר עוד יותר ואמר למצלמות: "אני מבטיח שיום לאחר הבחירות אנחנו נקים את הממשלה". וכדי להסיר את הספק שהמסר אולי לא התקבל אצל מוביל גוש המרכז־שמאל גדי איזנקוט, שלח את איש אמונו עודד פורר להצהיר בהגשת הרשימות ש"האיש שיביא 61 מנדטים סביבו יהיה ראש הממשלה". לא ראש המפלגה הגדולה, אלא הפוליטיקאי הממולח שיצליח להשיג את הרוב. תקדים בנט 2021 חוזר ופוגע דווקא בגוש השינוי, חמש שנים מאוחר יותר.

המסר, אם היה ספק, נקלט היטב בבניין המשרדים של איזנקוט ברמת השרון. יושב ראש מפלגת ישר! נעמד למחרת בכנס הצגת הרשימה שלו והודיע: "נתייצב כולנו אחר המפלגה שתזכה לאמון הציבור הרחב ביותר". איזנקוט סידר את גוש המרכז־שמאל בצורה מופתית: מרצ ששרפה קולות בבחירות הקודמות התאחדה הפעם עם העבודה. יואב סגלוביץ' מיש עתיד חבר לרע"ם, שמקבלת דחיפה קטנה כדי לא להסתכן בלא לעבור את אחוז החסימה. מפלגת בל"ד, ששרפה קולות רבים בבחירות 2021, חברה לחד"ש ותע"ל - אם כי צריך להזכיר שהמהלך הזה עוד עלול להקטין את כוחו של איזנקוט כמפלגה הגדולה. וחילי טרופר ומפלגת בית ציוני התאחדו עם איזנקוט בדקה ה־90 בתמורה לשלושה מקומות ריאליים ותפקיד שר בכיר לטרופר.

זה לא קרה במקרה. בחודשיים האחרונים טרופר עדכן את איזנקוט בכל צעד. חדי העין שמו לב שביום שבו טרופר הכריז על הרשימה שלו איזנקוט היה הראשון לברך, במהירות חשודה שחשפה אותו כמי שידע על ההחלטה מראש, כאשר כל הזמן העביר איזנקוט את המסר: אם לא תגיע לשישה מנדטים - תפרוש, יש לי כיסא בשבילך. איזנקוט יכול להביט בסיפוק על הגוש שלו, הכיסאות סודרו בצורה מושלמת. ארבע מפלגות ציוניות: ישר!, הדמוקרטים, ביחד וישראל ביתנו, ושתי מפלגות ערביות: רע"מ והמשותפת. יש מועמד לכל מתלבט, כל יושב ראש מפלגה יוכל לחתום על הסכם עודפים, כך שאף קול לא ילך לפח ואף מפלגה לא בסיכון שלא לעבור את אחוז החסימה. אבל אחרי סידור הכיסאות, נותרה השאלה מי ישב על הכיסא של ראש הממשלה.

במפלגת ישר! היו מי שקיוו בעבר להביא את בנט לשבת תחת איזנקוט. לא הסכמה אידאולוגית עמדה בלב הספינים על האחדות, אלא סיכול ממוקד שיבטיח שבנט לא יהיה מועמד לראשות הממשלה. אבל שורה של סקרים פנימיים חשפו שאיחוד משולש של איזנקוט־בנט־לפיד יביא פחות מנדטים מריצה בנפרד, בוודאי אחרי השחיקה שעברה על בנט ולפיד. הגשת הרשימות של בנט ואיזנקוט בנפרד שמה סוף לספין והרגה את הרעיון, ובנט ולפיד כבר סימנו השבוע בשיחות פנימיות את המשימה הבאה - להחזיר את האנשים של איזנקוט הביתה.

איזנקוט מנסה לטרפד את החלום של שותפיו על ראשות הממשלה. יחסיו עם בנט הדוקים וכוללים שיחות טלפון, פגישות ואפילו הודעות סמס במהלך השבוע. עם ליברמן הוא נפגש לאחרונה כדי לחזור על המנטרה שמועמד הגוש לראשות הממשלה צריך להיות זה שיקבל את מספר המנדטים הגדול ביותר. זה החזיק ימים ספורים, וליברמן שב לדרוש את המפתחות ללשכת ראש הממשלה. זה יהיה קרב רציני שרק יחריף אחרי יום הבחירות. בנט כבר הוכיח שהוא מוכן ורוצה להיות ראש הממשלה גם אם יש לו רק שישה מנדטים, ליברמן מבחינתו משוכנע כי היום תורו והוא ויתר מספיק.

צילום: אבשלום ששוני, פלאש 90

◄ משוכנע שהפעם תורו. אביגדור ליברמן

וישמן גוש הימין

היה רגע אחד שבו עופר וינטר הצליח להסתכסך עם נתניהו. זה קרה לפני קצת יותר מחודשיים. לכל מי שנושם פוליטיקה היה ברור שווינטר מתכוון להתמודד בבחירות הקרובות בצורה כזו או אחרת. ראש הממשלה הזמין את וינטר לפגישה והציע לו שריון ברשימת הליכוד לכנסת. להפתעתו העצומה של נתניהו, וינטר סירב. באותו הרגע, מספרים בכירים בליכוד, ראש הממשלה השתכנע שווינטר משתף פעולה עם בנט או ליברמן. הרי איזו סיבה אחרת יש לאדם לסרב למקום בטוח ברשימה לכנסת ולהמר על הקמת מפלגה עצמאית? וינטר הוא אדם חריג בגוש הימין - תומך בנתניהו אבל עצמאי, סוס דוהר, או במקרה שלו שועל סגול.

> ליברמן שלח את איש אמונו עודד פורר להצהיר בהגשת הרשימות ש"האיש שיביא 61 מנדטים סביבו יהיה ראש הממשלה". לא ראש המפלגה הגדולה, אלא הפוליטיקאי הממולח שיצליח להשיג את הרוב. תקדים בנט 2021 חוזר ופוגע דווקא בגוש השינוי

לא עזרו לווינטר ההצהרות שילך רק עם נתניהו, המתקפות שלו על גדי איזנקוט או שריון אנשים שמתאימים לליכוד ברשימתו. וינטר סומן, וסירובו להתאחד עם סמוטריץ' נתן לכך את החותמת. ביום הגשת הרשימות השבוע בכירי הליכוד כבר הצהירו שאסור לאנשי ימין להצביע למפלגה כזאת.

וינטר הוא רק חלק מהפאזל. גוש נתניהו הגיע לבחירות שבע ומפוזר. אבי מעוז מתמודד עצמאית, האיחוד של סמוטריץ' ובן גביר לא יצא אל הפועל, אם כי כשרואים את רשימת בן גביר לכנסת לצד רשימתו של סמוטריץ' מבינים כי זו לא חתונה שיכלה לעבוד, גם אם היא פיקטיבית. ובניגוד לאיזנקוט, אין מספר זוגי של מפלגות כדי לחתום באופן מיטבי על הסכם עודפים. "כולם באס"ק (אווירת סוף קורס), אין גוש, כל אחד דואג לעצמו", התבטא השבוע אחד משרי הממשלה.

באופן עקבי האופוזיציה מגיעה רעבה יותר לבחירות. נתניהו מצידו חושש שהבוחרים לא רק "לא רעבים" - הם שבעים, ישבו על הספה ולא יצאו מהבית. במפגש שקיים עם ראשי רשויות סימן את אחוזי ההצבעה כמפתח לניצחון והקצין את המסרים. "נושא הבחירות הוא איך למנוע השמדה, טורקיה מצהירה שהיא רוצה להשמיד אותנו - אז מי יעמוד מולם?" אמר לנציגי הליכוד ברשויות המקומיות. מה שיכול לעודד את נתניהו, שלא הצליח לסדר את גוש הימין ערב הבחירות, הוא שבמובן מסוים הוא תמונת מראה הפוכה של איזנקוט: לאחד יש גוש מסודר אך שותפים שרוצים למלוך, לשני יש גוש מסורבל אבל עם שחקנים שלא מערערים על מעמדו כמנהיג המחנה.

קונספציה ביידיש

איך אומרים קונספציה ביידיש? השמועה הרי עברה במסדרונות הכנסת, התוכנית נרקמה שנים רבות, אבל גפני ומקלב פשוט לא האמינו שידיחו אותם מרשימת דגל התורה לכנסת. שבועיים לפני ההדחה נעשו גישושים מצידם לבחינה של פרישה מכובדת, אבל המסר מבית הרב לנדו היה שהכול בסדר.

עד כמה הקונספציה הייתה עמוקה? לשכת נתניהו שחששה מחילופי אליטות עודכנה על ידם כי הדחה לא על הפרק. הרי למה שיודחו? בפעם האחרונה שהודח חבר כנסת ותיק במפלגה הליטאית השנה הייתה 2009, וגם אז את ההדחה הסופית ביצע מלאך המוות. אם כי מה שמשותף לשני המקרים הוא שגפני היה שחקן מרכזי בשניהם: אז הדיח את יושב ראש המפלגה אברהם רבין, השבוע הגיע תורו להיות המודח.

הסיפור הוא כמו תמיד בפוליטיקה - מאבקי כוחות. על האירוע הדרמטי ניצח דוד שפירא, נכדו של הרב שטיינמן שמנהל את הנושא הפוליטי בביתו של הרב לנדו ורצה להגדיל את כוחו במפלגה הליטאית. כבר ב־2013 נכנס לכנסת איש אמונו יעקב אשר. עם השנים גדל הכוח של השניים. יעקב אשר ביסס אחיזה במפלגה ובכנסת, שפירא השתלט על עיתון המפלגה 'יתד נאמן' ומוסדות נוספים, עד להשתלטות גם על נציגי הרשימה לכנסת.

בבחירות שבהן חוק הגיוס הוא הנושא החם ביותר, הדאגה מהחילופים הגיעה עד ללשכת נתניהו, שם צלצלו לבתי הרבנים כדי לוודא שגוש הימין עוד חי וקיים. בכל זאת, את גפני אפשר להדיח אחרי 30 שנה, לא את נתניהו. בבתי הרבנים העבירו מסר שהעסקים כרגיל, ובכל זאת לנתניהו יש סיבה לדאגה. גפני שידע לסגור דילים הוזז הצידה, השליטה של הרב לנדו גדולה יותר, וזה אותו הרב לנדו שכועס על נתניהו וכינה אותו שקרן. התשובה לשאלה אם באמת קם דור חדש, או שהיחס לגוש הימין לא הקצין אלא רק נהיה ריכוזי, תינתן יום אחרי הבחירות בשאלת ההמלצה על נתניהו.

הכל חוזר לקהילה
גם בשנה החדשה

מפעל הפיס מאחל לכל עם ישראל חג שמח ושנה טובה.
נמשיך, כמו תמיד, לפעול יחד עם הרשויות המקומיות לחיזוק החוסן הלאומי,
להשקיע בפריפריה ולתמוך בקהילות בכל רחבי הארץ.
גם בתקופה הזאת, אלפי מלגאי מפעל הפיס והרשויות המקומיות
ממשיכים לפעול בכל רחבי הארץ ולתרום לחיזוק הקהילה הישראלית.

שנה טובה ומתוקה!

מפעל הפיס
הכל חוזר לקהילה

(אדלר חומסקי & וושבסקי) GREY

"החבר'ה החדשים הגיעו עם מוטיבציה גבוהה מאוד, לשמחתי אני רואה שזאת מגמה". גדוד נצח יהודה (צילום: נדב פולק)

לנצח אחי

"יותר ויותר חרדים מרגישים חלק ממה שקורה כאן, ולכן הם מגיעים להתגייס", אומר סגן אלוף י', מפקד גדוד נצח יהודה, לאחר שגיוס אוגוסט הביא לגדוד שיא חדש של מתגייסים ◄ בצה"ל מציינים שבשנה האחרונה חלה עלייה של 53 אחוזים במספר המתגייסים החרדים, אבל זה עדיין רחוק מאוד מיעדי הגיוס שהוערכו לפני עשור ◄ ריאיון אופטימי עם מפקד הגדוד שמעניק לחייליו מעטפת חרדית מלאה, כולל סיור סליחות בצפת שממחיש גם הוא מה פירוש להיות חייל בנצח יהודה

אסף משניות

סוגיית גיוס החרדים היא כנראה הנושא המרכזי בבחירות הקרובות, אם כי יש לציין שהנושא יורד קצת מהכותרות ככל שחולפים הימים. ובכל זאת, מדי יום ישנה התבטאות פוליטית בנושא. במפלגת יהדות התורה חוללו מהפכה ברשימה בגלל סוגיית חוק הגיוס, ובש"ס הדהדו את הצבתו של רב סרן במילואים ברשימתם. אלא שהדיבורים על חוק הגיוס, ומי יהיה מוכן לתת למפלגות החרדיות את מבוקשן, מפספסים את השאלה החשובה באמת: האם הציבור החרדי אכן מגיע להתגייס, או לא?

הנתונים עצמם מעט מבולגנים. בצה"ל מתגאים שבשנת הגיוס 2025, שהסתיימה ביוני האחרון, חל גידול דרמטי בגיוס. ראש חטיבת תכנון כוח האדם בצה"ל, תת־אלוף שי טייב, אמר בדיון אצל היועצת המשפטית לממשלה כי מספר החרדים שהתגייסו בשנה החולפת גדל ב־53 אחוזים, ועמד על כ־4,300 מתגייסים. גם שנת 2024 הוגדרה כשיא, עם 2,800 מתגייסים חרדים.

אלא שנתוני העלייה בגיוס החרדים, שצה"ל מתפאר בהם כיום, מלמדים בעיקר על הכישלון בנושא, מאז שיאיר לפיד חרת אותו על דגלו, משום שלמספרים האלה צה"ל העריך שנגיע כבר לפני שנים. כפי שכבר פרסמנו בעבר בעיתון זה, בצה"ל העריכו בתחילת העשור הקודם כי אם קצב גיוס החרדים יישאר כמו שהיה בשנת 2012 ו־2013, כבר בשנת 2015 יתגייסו לצה"ל 2,700 חרדים. שנה אחר כך המספר אמור היה לגדול ל־3,200. למעשה, המאבק על חקיקת חוק הגיוס עיכב את תהליך גיוס החרדים בעשור, לפי הערכות צה"ל.

בכל הקשור ללוחמים, על פי הערכות צה"ל מלפני יותר מעשור, בשנת 2014 היו אמורים להתגייס אלף לוחמים חרדים ולהצטרף לכאלף נוספים שכבר היו אמורים לשרת בצה"ל. למספר הזה עדיין לא הגיעו בצה"ל, למרות העלייה בגיוס. יש לציין כי הגדרת חרדי לצורכי גיוס שנויה במחלוקת, וכוללת בתוכה גם דתיים לאומיים שלמדו במוסדות מסוימים במגזר הדתי, וכן יוצאים בשאלה מבתים חרדיים.

למרות שהמספרים עדיין רחוקים מהיעדים המקוריים שצה"ל קבע לפני יותר מעשור - יעדים שעודכנו כלפי מטה בכל סיבוב של סערת חוק גיוס עד לפעם האחרונה - בכל זאת ניכר גידול במספר המתגייסים החרדים לשירות קרבי. לפני כשבועיים התקיים יום גיוס ייעודי לחרדים, במסגרת גיוס אוגוסט, ונרשמו נתוני שיא. בסך הכול התגייסו 500 חרדים לצה"ל, עלייה של 25 אחוז מגיוס אוגוסט הקודם, שבו התגייסו בסך הכול 400 חרדים. מבין המתגייסים, 260 הצטרפו לתפקידי לחימה, ו־240 לתפקידים עורפיים.

התחושות בצה"ל היו מעורבות. מצד אחד, העלייה בשיעור המתגייסים נמשכה, על אף המחאות החריפות בציבור החרדי בנושא. מצד שני, בצה"ל ציפו ליותר. התוכנית המקורית הייתה פתיחת שתי פלוגות בחטיבת חשמונאים החרדית, אבל בגלל חוסר גיוס מספק נפתחה לבסוף רק פלוגה אחת.

מבחינת החלוקה הפנימית, ניצחון ברור נרשם לטובת גדוד נצח יהודה, שרשם גיוס של 110 חרדים לשורותיו. אלה מצטרפים ל־70 תלמידי ישיבות הסדר שהתגייסו גם הם לגדוד, סך הכול 180 מתגייסים באוגוסט. יעד הגיוס השני בגודלו הוא חטיבת החשמונאים, שהוקמה במיוחד כדי לתת מעטפת מלאה למתגייס החרדי. בשביל החטיבה מדובר בנתונים מאכזבים במיוחד.

שאר המתגייסים התחלקו בין יעדי גיוס חרדיים קטנים יותר: 35 התגייסו לפלגת ח"ץ - חרדים בצנחנים, 28 התגייסו לפלוגה החרדית במג"ב, ו־15 התגייסו לפלגת הנגב בחיל האוויר. יש לציין כי פלוגת תומר החרדית, שפעלה שנים בגבעתי, נסגרה השנה. חייליה נשארו בחטיבה לאחר שהובטח להם כי תנאי השירות החרדיים המגיעים להם לפי פקודת שילוב החרדים בצה"ל יישמרו, אך בפועל הם לא מקבלים את התנאים שהם זכאים להם. הפרת זכויותיהם קיבלה משנה תוקף בסערת גבעתי על הפרת פקודת השירות המשותף, כפי שפרסמנו בשבוע שעבר.

הפלוגה הכי גדולה בבסיס החטיבתי

ההצלחה של גדוד נצח יהודה בגיוס חרדים לשוורותיו איננה עניין מובן מאליו. הגדוד קיים כבר יותר משני עשורים, והוא מותג מוכר בציבור החרדי, אך חטיבת חשמונאים הוקמה כי במשך השנים הוא לא הצליח לפרוץ תקרת זכוכית מסוימת. כעת נדמה כי הלחימה האינטנסיבית, שהגדוד לקח בה חלק פעיל, העלתה את יוקרתו. לכבוד נתוני הגיוס המוצלחים, ולקראת ראש השנה, נפגשנו עם מג"ד נצח יהודה, סגן אלוף י', לריאיון על גיוס חרדים לצה"ל ועל תרומתו של גדוד נצח יהודה למאמץ המלחמתי.

"יום גיוס זה תמיד מרגש, במיוחד כשמדובר ביום גיוס לחרדים, שזה לא דבר פשוט בשבילם", אומר סגן אלוף י', "מחוץ ללשכת הגיוס הייתה הפגנה נגד המתגייסים. אז זה לא קל להם להגיע, להקריב מעצמם ולבוא ולשרת. בלא מעט מקרים מדובר על בחורים שבוחרים בדרך אחרת מזו שההורים שלהם גידלו אותם בה, וזה לא מובן מאליו בכלל. לכן זה יום מאוד מרגש".

י' עצמו לא היה עם חייליו המיועדים בלשכת הגיוס. בימים אלה הגדוד שלו נמצא בלבנון, לאחר חודשים ארוכים של לחימה בשלל גזרות המלחמה, אך מפקדים מהגדוד היו נוכחים וקיבלו את החיילים החדשים לצה"ל. "הלוואי שיכולתי להיות שם בעצמי", אומר י', "בשל הפעילות שלנו בלבנון המפקדים שלנו מבא"ח כפיר הגיעו לשם. כשדיברתי איתם אחרי יום הגיוס, הם אמרו שהחבר'ה החדשים הגיעו עם מוטיבציית גיוס גבוהה מאוד. לשמחתי אני גם רואה שזאת מגמה. המוטיבציה להתגייס לנצח יהודה עולה, וזה לצד עלייה כוללת של מתגייסים מהציבור החרדי לצה"ל".

הנתונים מלמדים על עלייה, אבל זאת באמת עלייה ששווה להתייחס אליה? הרי בסוף המספרים עדיין נמוכים מאוד.

"קודם כול, זה תהליך. מי שחושב שבן לילה יגיעו אלפי מתגייסים חרדים לצה"ל, ועוד לשירות קרבי, לא ממש אוחז במציאות. וכשיש ביקורת כל כך קשה וחריפה בתוך הציבור החרדי, ומחירים לא פשוטים של המתגייסים החרדים, זה הופך את התהליך לקשה יותר. כשבסיטואציה הזאת אנחנו רואים עלייה בגיוס, זה אירוע חשוב מאוד"

מה הסיפור שלנו לאורך הדורות?

איך חיינו, איך נראינו, איך חגגנו וכיצד השפענו על התרבות והמדע?

סיפורן של קהילות יהודיות מאירופה ומצפון אפריקה, מתעורר לחיים במיצג אורקולי מרהיב בבקעת הקהילות

להזמנת כרטיסים:
www.yadvashem.org

- **הכניסה חינם לילדים ובני נוער עד גיל 18**
- **הטבה מיוחדת לבאי המיצג:**
  סיור ייחודי בתערוכה החדשה "זיכרון חי" טרם המופע
- **כרטיס הכניסה כולל הדרכה בחצרות בקעת הקהילות**
- **לנוחות המבקרים, במקום דוכן אוכל ושתייה**

החרדי, ומחירים לא פשוטים של המתגייסים החרדים, אז זה הופך את התהליך לקשה יותר. כשבסיטואציה הזאת אנחנו רואים עלייה בגיוס, זה אירוע חשוב מאוד".

בגלל העניין הסמלי בעצם הרעיון שחרדים מתגייסים לשירות קרבי בצה"ל, או שגם במספרים האלה יש תרומה מעשית מיידית לצבא?

"שני הדברים גם יחד. ברור שיש תרומה תודעתית, ואנחנו רואים אותה באופן רציף כבר מ־7 באוקטובר. יש יותר ויותר חרדים שרוצים לתרום למדינת ישראל, ומרגישים חלק ממה שקורה כאן, ולכן הם מגיעים להתגייס. העלייה במספר המתגייסים היא אירוע עקבי שנמשך מפרוץ המלחמה ועד עכשיו. וגם מבחינת התרומה המיידית הם תורמים לנו מאוד. אנחנו צריכים את הלוחמים האלה בגדוד נצח יהודה. הם לוחמים מעולים. אנחנו היום הפלוגה הגדולה ביותר בבא"ח כפיר, וזה כבוד מבחינתי".

אחד הנתונים המפתיעים ביותר בגיוס האחרון הוא העובדה כי למרות המאמצים הרבים, והקמת חטיבה שלמה שמיועדת לחרדים, מרבית המתגייסים החרדים בחרו להתגייס דווקא לנצח יהודה. אם תשאלו את י', הוא יסביר כי מדובר בעובדה שנצח יהודה, אחרי שנים ארוכות שבהן התמחה בלוחמה ביהודה ושומרון, הפך להיות גדוד מתמרן לכל דבר ועניין במלחמה החולפת.

"את מה שעשינו מאז תחילת מלחמת התקומה מעולם לא עשינו קודם לכן. במשך שנתיים וארבעה חודשים לחמנו ללא הפסקה בתוך רצועת עזה, כולל בקרבות הקשים ביותר. לצערי נפלו לנו במהלך המלחמה תשעה לוחמים בקרבות הקשים ההם. סיפורי הגבורה של הגדוד הזה לאורך המלחמה הם בלתי נתפסים, וזה מסייע מאוד כדי להביא לכאן חיילים חדשים".

איך זה מסייע?

"אני חושב שכשלוחם חרדי מתגייס לצה"ל, שזה לא המסלול שאליו הוא נולד, הוא מתגייס מתוך רצון לתרום כמה שהוא רק יכול. במיוחד מי שהתגייס בעקבות 7 באוקטובר, כי האסון הזה השפיע עליו. ולכן, כשהוא עושה את הצעד הזה ומתגייס, הוא רוצה להגיע ליחידת החוד שמתאימה לאופי חייו, והיא נצח יהודה. אנחנו נמצאים בקצה המבצעי בעזה, ועכשיו אנחנו בקצה המבצעי בלבנון".

גדוד מתמרן באופן מלא

נצח יהודה לא רק הפך לגדוד מתמרן במהלך המלחמה, אלא שינה ממש את המבנה שלו והתרחב מאוד. מדובר היה בתהליך שהוביל מפקד זרוע היבשה. "בשלוש השנים האחרונות הגדוד השתנה מקצה לקצה. התרחבנו מאוד. הקמנו פלוגה מסייעת, יש שלוש פלוגות לוחמות וגם פלוגת סיור. כל התהליכים האלה נועדו לחזק את הגדוד ולשדרג אותו משמעותית גם בתוך הצבא", אומר י'.

איך זה בדיוק תורם לכך?

"קודם כול, אנחנו לראשונה עושים קו מבצעי בגבול הצפון. במשך כל השנים התמקדנו בעיקר ביהודה ושומרון, ועכשיו אנחנו חלק בלתי נפרד מכל צה"ל. אנחנו היום גדוד מתמרן באופן מלא, עם כל מרכיבי הצק"ג (צוות קרב גדודי, א"מ). אנחנו כל יום מוציאים מבצעים עם לוחמים שלנו, של שריון, הנדסה וכל המעטפת המלאה שיש. זאת בעיניי הסיבה העיקרית שהמתגייסים החרדים בוחרים בנו".

לעומת חשמונאים שהוקמה במיוחד בשביל הציבור הזה?

"אני לא רוצה, ולא יודע, לדבר על מה קורה במקומות אחרים. אני כן יכול לומר שגדוד נצח יהודה משמש ללוחמים שלנו כמו בית לכל דבר ועניין. לחלקם, כאלה שנאלצו להתנתק מהמשפחות שלהם, זה עוד יותר משמעותי. אז העובדה שאנחנו נותנים להם מעטפת שלמה, עוד לפני שהם מתגייסים בכלל, והעובדה שהם מתגייסים עם צעירים אחרים מרקע דומה להם, תורמת מאוד לחיזוק של הלוחמים".

גם אצל המתגייסים החרדים יש ניסיון לגייס קבוצות יחד, כמו גיוסי בני"שים?

"בהחלט. יש לנו את המכינות וישיבות ההסדר החרדיות, שבעצמן תרמו לעלייה בנתונים. ואנחנו גם מנסים לגייס קבוצות חברים יחד, כי אנחנו מבינים שזה עוזר מאוד גם להגברת המוטיבציה וגם ליכולת שלהם להיקלט כמו שצריך במסגרת הצבאית".

ברקע סוגיית גיוס החרדים, עומדים תנאי השירות שנועדו לאפשר למתגייסים להישאר חרדים גם לאורך שירותם הצבאי. כמו שצוין בתחילת הכתבה, לחיילים החרדים של פלוגת תומר הובטח עם פירוק הפלוגה כי תנאי השירות שלהם, שמחייבים בין היתר שירות מגדרי מלא, יישמרו במלואם, אך זה לא מה שקרה בפועל. י', לעומת זאת, אומר שאצלו הבעיות הללו לא קיימות.

"אצלנו המתגייסים מקבלים את כל המעטפת החרדית שהם זקוקים לה, בין בכשרויות ובין בשיעורי תורה או בכל דבר אחר. אצלנו אין דבר כזה שמישהו נכנס אלינו בלי שאני מאשר אותו. אנחנו באמת גדוד מגדרי על מלא. אבל זה לא רק הדברים הטכניים. אתמול סיימנו את סיבוב הסליחות של הגדוד. בשבועות האחרונים, בכל פעם הוצאתי פלוגה אחרת לסיור סליחות בצפת, כי בעיניי זה חלק מהמשמעות של שירות בנצח יהודה. אנחנו לא דואגים רק לבסיס של הבסיס, המטרה שלנו בסוף היא שהחיילים שמתגייסים אלינו ירגישו שהם לא נאלצו לוותר על משהו באורחות חייהם בשביל לשרת בצה"ל, ואולי אפילו התחזקו במהלך השירות".

וזה באמת קורה? חיילים שמתגייסים לנצח יהודה באמת מתחזקים בו?

"בהחלט. אני יכול להגיד לך שחיילים שלי למדו תורה בקצה האחיזה של ישראל בלבנון, בערך 15 קילומטרים לתוך לבנון. וזה לא היה אירוע נקודתי. זה קורה שוב ושוב. בשבת האחרונה (הריאיון נערך לפני כשבוע וחצי, א"מ) סיימנו התקפה בשטח לבנון. מיד לאחר מכן נכנסתי למבנה וראיתי שם חיילים שלי לומדים גמרא. זה חלק מהעוצמה של גדוד נצח יהודה".

נשמע בהחלט מרשים, אבל מעט לא אמין. ראינו את התמונות והסרטונים שיצאו מיום הגיוס האחרון, רובם לא היו בעלי חזות חרדית בדיוק.

"אני לא בודק בציציות של אף אחד. אני כן יכול להגיד לך שכולם באו מבתים חרדיים. זה חלק עיקרי במה שבוחנים בהכנות מראש של הגיוס החרדי. אבל מה שרואים בסרטונים שיצאו לא משקף נאמנה את כל המתגייסים. יש לנו הרבה לוחמים שמגיעים מחסידויות, יש מהציבור הליטאי, יש לוחמים מחב"ד. יש אצלנו הכול. כמפקד אני רואה את התהליך שכל אחד ואחד מהם עובר".

התקפה בשטח לבנון, ואז לימוד גמרא. חיילי הגדוד בדרום לבנון (צילום: נדב פולק)

חיילים חרדים בבית ספר בקיבוץ

אחד מאותם תהליכים שי' מדבר עליהם הוא ההתמודדות מול המשפחות, שלא פעם מנתקות איתם קשר. "יש אצלנו מספר עצום של לוחמים בודדים, שנאלצים לחיות בנפרד מהמשפחות שלהם בגלל הדרך שהם בחרו בה. זה מורכב מאוד, אבל גם בזה אנחנו רואים לא פעם לאורך הדרך התקדמות וקבלה מצד המשפחה. אנחנו מנסים לעשות מה שאנחנו יכולים כדי לעזור במצב הזה, כולל שיחות וביקורי בית אצל המשפחות".

ומקבלים אתכם שם? הרי אנחנו מכירים את התמונות המורכבות ממעוזים חרדיים כמו בני ברק, שבהם מותקפים חיילים במדים.

"נכון, אלה תמונות קשות ואסור שזה יקרה, אבל אני חייב לציין שאת לוחמי נצח יהודה הן פחות מטרידות. הלוחמים שלנו גאים בדרך שלהם, ואין להם חששות".

ובכל זאת, נתקלת באירוע שבו התגברו הלהבות בגלל נוכחותך במדים במעוז חרדי?

"לפני כחודש נסעתי לנחם את אחד החיילים שלנו, שישב שבעה על אביו במודיעין עילית. הייתה לי התלבטות אם להחליף לבגדים אזרחיים או לא, כי אמרו לי שמדובר באזור קיצוני. בסוף לא החלפתי את המדים, והרגשתי שהם מכבדים אותי. באופן כללי אני מרגיש בביקורים האלה שלאט לאט, אחרי שהמשפחה מבינה שטוב לבן שלה אצלנו, הם מתחילים להתגאות בו".

"נסעתי לנחם את אחד החיילים שלנו, שישב שבעה על אביו. הייתה לי התלבטות אם להחליף לבגדים אזרחיים או לא, כי אמרו לי שמדובר באזור קיצוני. בסוף לא החלפתי את המדים, והרגשתי שהם מכבדים אותי. באופן כללי אני מרגיש בביקורים האלה שלאט לאט, אחרי שהמשפחה מבינה שטוב לבן שלה אצלנו, הם מתחילים להתגאות בו"

את הריאיון עם י' אנחנו עורכים בתפר שבין גיחה לישראל מתוך לבנון ובין כניסה מחודשת. את הגיחה ביצעו י' וחייליו במטרה להשתתף בפתיחת שנת הלימודים בבית ספר בקיבוץ סאסא. מבחינתו של י' לא היה מדובר בהפסקה קלה מהפעילות המבצעית של הגדוד, אלא באירוע משמעותי לחייליו.

"על חזית בית הספר משקיף הכפר מארון א־ראס. לפני שנה וחצי, בית הספר שבו ביקרנו חטף טיל נ"ט. לכן היה לי חשוב מאוד שהחיילים שלי יגיעו לשם לפתיחת שנת הלימודים. כי זה לא סתם ביקור, זו ההבנה למען מה אנחנו נלחמים. בית הספר הזה לא נפתח בשנתיים האחרונות באופן סדיר. בחלק ניכר מהזמן התושבים בכלל לא היו שם. ועכשיו השנה כן נפתחה, בתפילה שהתלמידים יוכלו לעבור אותה כסדרה", הוא אומר.

מה ביקור כזה עושה ללוחמים שלך?

"מכניס לפרופורציות ולהבנת המקום שלנו בתוך הסיפור הזה. כשאתה נלחם, אתה עלול לשכוח שיש מי שנמצאים מאחוריך, וחייבים שאתה תצליח. ביקורים כאלה הם הדרך להזכיר כל הזמן את המהות הגדולה. כשאנחנו יצאנו מבית הספר, לקראת התארגנות לחזרה ללבנון, הבנו מה משמעות העובדה שאנחנו חוצצים בין האויב לבין האזרחים שלנו".

לאן שלא תסעו השנה –
אנחנו כאן כדי לחבר לכם את הדרך.

גם בשנה החדשה אנחנו בנתיבי ישראל נמשיך לחבר בין קהילות,
מקומות ובין הזדמנויות. בכבישים, בגשרים ובמסילות - ממשיכים
לסלול את הדרך לישראל קרובה, בטוחה ומתקדמת יותר.
שנה טובה ומתוקה!

דברו איתנו *2120

נתיבי ישראל
החברה הלאומית לתשתיות תחבורה בע"מ

משרד התחבורה והבטיחות בדרכים

צילום: יונתן זינדל, פלאש 90

◄ שתי נשים במקומות 3 ו־4, לראשונה בתולדות הפוליטיקה החרדית. מוטי לייטנר וד"ר נחומי יפה לאחר הגשת רשימת 'הציבור החרדי'

בחירות 2026, התחלנו

ותיקי חברי הכנסת החרדים הודחו, מפלגה חרדית חדשה מאתגרת את המוסכמות, נתניהו הפתיע בשריונים ועופר וינטר סירב לכל האיחודים ◄ אחרי דרמות, מעברים ממפלגה למפלגה וחיבורים של הרגע האחרון, ההרשמה לבחירות נסגרה ואיתה האפשרות לשינויים ◄ מערכת הבחירות לכנסת ה־26 יוצאת לדרך באופן רשמי – מי עבר, מי נשאר, ומי נחוש ללכת עד הסוף כנגד כל הסיכויים

אסף משניות

באופן סמלי משהו, רגע לפני סיומה של שנת תשפ"ו נסגרה הגשת הרשימות לקראת הבחירות, שייערכו בעוד כמעט שבעה שבועות. באופן מסורתי, מתחילת השבוע, הימים שליוו את הגשת הרשימות היו דרמטיים במיוחד מבחינה פוליטית. שריונים, איחודים של הרגע האחרון, פרישות מהתמודדות ומחלוקות שהובילו להגשה סופית של הרשימות גם לאחר מועד ההגשה הסופי.

הבלגן והדרמות היו מנת חלקן של כל המפלגות, למעט מפלגת ש"ס שלא סיפקה כותרות כלשהן במהלך הרכבת הרשימות, אלא בעיקר סביב סרטוני הקמפיין של המפלגה. גם בליכוד הדרמות לא נגמרו עד לרגעים האחרונים. כבר ביום שני היה ראש הממשלה נתניהו אמור להציג את חמשת השריונים שנותרו ברשותו. אלא שאז הודיע איש העסקים אורן דוברונסקי שהוא מוותר על השריון שהוצג כבר לפני כמה שבועות, שכן הדבר יחייב אותו לוותר על אזרחותו האמריקנית, ויתור שהיה עולה לו עשרות מיליוני דולרים. בעקבות זאת, נתניהו נאלץ לחפש שישה משוריינים.

לבסוף השריונים הוכרזו בשלישי, וגם אז הדרמות לא פסקו. בזה אחר זה הציג נתניהו את שריוניו: אלישע מדן, לוחם המילואים שאיבד את שתי רגליו במלחמה ובנו של הרב יעקב מדן; עורכת הדין טליק גואילי, אימו של חלל צה"ל והחטוף האחרון שהוחזר ארצה רן גואילי; עורך הדין דוד פטר; תת־אלוף (מיל') אמיר אביבי, מייסד תנועת 'הביטחוניסטים'; אלי גולדשמידט, מנכ"ל מפלגת העבודה וחבר כנסת מטעמה לשעבר, שמאז 7 באוקטובר מדבר על התפכחותו המדינית, ואיש התקשורת יעקב ברדוגו.

ששת השריונים הללו אמורים היו להשלים את הרשימה, אלא שאז הציגו בליכוד משוריין נוסף, האב השכול עורך הדין איציק בונצל. כשנחשפו מספרי השריונים התברר כי אביבי שובץ במקום ה־35, הלא ריאלי. בעקבות מערכת לחצים שהפעיל חבר הכנסת אביחי בוארון, שהמקום ה־35 היה אמור להישמר לו, פרש אביבי, עם הבטחה לקבל תפקיד שר. אלה היו במעוף הציפור הדרמות במפלגה אחת בלבד, מה שמלמד על היקפי האירועים שהתרחשו בימים אלה.

הסיבה לרצף ההתרחשויות העמוס של ימי הגשת הרשימות איננה "שגרת בחירות", אלא העובדה שאל המרוץ הפעם נכנסו שורה ארוכה של מפלגות חדשות, שניסו לצבור קהל לקראת התמודדות בבחירות. חלקן התחילו את דרכן בקול תרועה רמה, ואז התרסקו. אחרות לא הצליחו להתרומם. מקצתן נמצאות עדיין עם הראש מעל המים. כמה מהן הבינו שאין מנוס אלא להתאחד. ובמפלגה יציבה אחת חלו רעידות אדמה שכמעט והובילו להתפצלותה לשלוש רשימות שונות.

בשורות הבאות ננסה לסקור את האירועים הבולטים סביב המפלגות והרשימות הקטנות, שיתמודדו סביב אחוז החסימה. באופן טבעי, התרחשויות שקרו במפלגה אחת השפיעו על מספר מפלגות אחרות.

> לייטנר ניהל משא ומתן עם עופר וינטר על השתלבות במפלגתו, 'עמך ישראל'. מבחינתו של וינטר מדובר היה בחיבור מושלם, שכן הוא התעקש לא לרוץ עם מפלגה קיימת או עם פוליטיקאים בעלי ניסיון ברמה הארצית. לייטנר ואנשיו סיפקו לו בדיוק את זה, בדגש על תחום שוויונטר מציג בלב הקמפיין, סוגיית גיוס החרדים. אלא שוויונטר סירב לתת לרשימת 'הציבור החרדי' מקום ריאלי

היסטוריה בפוליטיקה החרדית

הדרמה הגדולה ביותר, כנראה, התרחשה במפלגות הציבור החרדי. בקדנציה האחרונה נמתחה ברחוב החרדי ביקורת חריפה על הנציגים הפוליטיים בכנסת היוצאת, סביב אירועי חוק הגיוס. בחלק מהציבור החרדי, ההקצנה שיצאה מביתו של מנהיג הציבור הליטאי, הרב דב לנדו - שהרחיקה את החברה החרדית מהשתלבות בחברה הישראלית - גרמה לכעס הולך וגובר. הכעס הזה הוביל להקמתה של מפלגה חדשה, מפלגת 'הציבור החרדי' שעליה נרחיב בהמשך.

אפקט נוסף של הזעם הציבורי על נבחרי הציבור החרדים מגיע מהמחוזות של תומכי ש"ס. ש"ס, כמו אחותה האשכנזית יהדות התורה, ניהלה קו חריף נגד הגיוס, ומנהיגה הרוחני הרב יצחק יוסף אף הרבה להתבטא בחריפות נגד המשרתים בצה"ל. הדבר הוביל לבריחת קולות, לפי הסקרים, אל עבר עוצמה יהודית. במטרה להילחם בכך שיבצו בש"ס ברשימה את יושב ראש המועצה הדתית בחיפה, שהוא רב סרן במילואים.

אך גם מהכיוון השני התעורר זעם חריף כלפי הנציגות החרדית האשכנזית, שלתפיסת הציבור לא סיפקה את הסחורה ולא השיגה חוק גיוס, מה שהוביל לסנקציות כלכליות חריפות נגד צעירים חרדיים, ובהמשך אף למעצרי עריקים. יש לציין כי הסיבה העיקרית שבגינה לא הצליחו הנציגים החרדים להגיע

חדש!

אפשרות למלגה של 5,000 ש"ח*
מספר מלגות מוגבל!

מחכי למיקס!

בת 18-24?

דִּתְפַּרְתָּח לְבָאי בְּאוֹרְיִיתָא

תוכנית שילוב מדרשה - יום או יומיים בשבוע

מדרשת אוריה
בגבעת שמואל

בראשות הרב יהושע שפירא והרב ברוך סליי

מצאנה אתך לשלב

לימודי הוראה במכללה בירושלים

לימודים אקדמאים | פסיכומטרי | שירות לאומי בחינוך | עבודה

מדרשה • ליווי אישי • חבורה • שבתות • טיולים • חברותות • ניגון ושמחה

ימי שני וחמישי | הרימון 3, גבעת שמואל

לבני אימגו - 0587710933

חפשו אותנו

בסיעתא דישמיא

מִדְרֶשֶׁת אוֹרִיָּה
בִּירוּשָׁלַיִם

בראשות הרב יהושע שפירא והרב ברוך סליי

תעשי לך זמן לתורה!

בימי מברשי- ימי ראשון בערב

מתכנית מוכאה אורי- ימי שני בבוקר

נימן לשלב עם

לימודי הוראה במכללה בירושלים

שירות לאומי | לימודים | עבודה

מדרשה • ליווי אישי • חבורה • שבתות • טיולים • חברותות • ניגון ושמחה

בנאי מצאתי אימגו- 0587710933

חפשו אותנו

מנוהל מפגעים מזיקים 052300359 | ת.ז. 23

מכללה ירושלים | אוריה

להאיר את השבוע שלך במדרשת אוריה

תכנית בוקר לנשים ונערות בכל שלב בחיים

ש"פ

ימי שני

9:30 הרב לביא אנגלמן
סוד המצוות

11:00 הרב אבנר זולדן
סמסטר א':
בסוד הפרשה-
יסודות אמונה מתוך פרשת השבוע
סמסטר ב':
בדרכי אבותינו-
מתוך מסכת אבות

12:30 הרבנית עידית איצקוביץ
ספר שמואל

ימי חמישי

9:00 הרב יובל מיטלמן
עבודת הנפש
לאור מסילת ישרים

10:30 הרבנית יפעת לובר
לומדות תנ"ך, לומדות חיים-
סוגיות בספרי שופטים ושמואל

12:00 שיעורים מתחלפים:
עבודת ה' דרך פרשת השבוע-
הרב יהושע שפירא
הרב ברוך סליי
הרב חנניה כהן

ח' חשוון - י"ב סיון (19.10-17.6)

שימו לב! השתלמויות
ימי הלימוד מוכרים לשבתון
מוכר כלימודי חובה ורשות.
כל שיעור שנתי-2 ש"ש

הרשמה לתכנית באתר המדרשה- 'מדרשת אוריה' בגוגל

לפרטים נוספים: 058-7710933

מדרשת אוריה רח' הרימון 3 גבעת שמואל

שילוב תואר בחינוך B.Ed במכללה י-ם: מסלול אורייתא גבעת שמואל | מסלול אורי ירושלים

ימי לימוד לנשים | תכנית שילוב לבנות שירות לאומי | קהילת סטודנטיות | תכנית ערב

חפשו אותנו

מנוהל מפגעים מזיקים 052300359 | ת.ז. 23

ההוראה המיוחדת של יום טוב של **ראש השנה שחל להיות בשבת**

היא, שבכל ימי השנה הבאה יהיה עיקר העמל בעמל תורה ומצוות

מכתב מהרבי לקראת ראש השנה ה'תשל"ג (1972)

/ תרגום חופשי

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213

Hyacinth 3-9250

ב"ה, ח"י אלול, ה'תשל"ב
ברוקלין, נ.י.

אל בני ובנות ישראל
בכל מקום שהם
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

עת ההכנה לראש השנה - היום שבו הקב"ה השלים את בריאת העולם בבריאת האדם, בחיר הנבראים - היא גם הזמן להתבונן בבריאה ובאופן הבריאה, ולהסיק מכך - כמו מכל דבר - הוראות, עד - בנוגע לחיי יום־יום, והמעשה הוא העיקר.

רצון הבורא הוא שיהיה "מה רבו מעשיך", ולכן העולם מורכב מדברים נפרדים ושונים לאין ספור. עם זה, יש לכל הדברים קווים פנימיים מסוימים, הקושרים ומאחדים אותם כולם ליחידה אחת.

הדבר מובן כשמביאים בחשבון שכל הדברים שבעולם נבראו על־ידי בורא אחד ויחיד, הוי' אחד. לכן גם קיימת אחדות פנימית ואמיתית בכל הדברים שברא, מן הדומם ועד למדבר. מובן שהאחדות מורגשת יותר בין הדברים הנמנים עם אותו סוג: דומם, צומח, חי או מדבר.

רעיון זה ביטאו חכמינו זיכרונם לברכה במיוחד בהקשר למין האדם. חכמינו אומרים:

ח"י אלול: י"ב ימים האחרונים דחדש (אלול) החשבון דשנה העוברת - מתאימים לי"ב חדשי השנה - וח"י אלול לחשבון דחדש תשרי העבר (ס' השיחות, ה'תש"ג ע' קעז, קעט).
השלים . . בבריאת האדם, בחיר הנבראים: כמחז"ל אחור למעשה בראשית (ברכות סא, א) כדי שיכנס לסעודה מיד, שימצא הכל כו' (סנה' לח, א ובפרש"י).
בחיר הנבראים: ראה זח"ג (מח, א). ובזח"א (לד, ב) דכד בעא קוב"ה למברי אדם אזדעזעו כל עילאין ותתאין (ראה לקוטי לוי יצחק לזהר שם) וראה עבודת הקודש ח"ג פג"ד.
כמו מכל דבר: להעיר מתורת הבעש"ט שבכל דבר שהאדם רואה או שומע יש בזה הוראה בעבודתו לקונו (היום יום ט' אייר).
"מה רבו מעשיך": ראה תו"א וארא (נו, ב). וברשימות הצ"צ לתהלים (קד, כד) מה רבו שלבד ריבוי הנבראים עוד זאת כל נברא יש בו ריבוי בחי' שהוא ביבשה ובים כו' - ועפ"ז מובנת דחז"ל בזה בחולין (קכז, א). - בארוכה - ד"ה שבחי ירושלים - השני (תורת שמואל - תרכ"ז).
כולם ליחידה אחת: להעיר מאבות פס"ו: **כל מה** שברא הקב"ה בעולמו לא בראו אלא לכבודו כו' ובמד"ש שם בכל הארבעה עולמות. ובד"ה כי חלק תרצ"ט - מוכח דהכוונה גם לאבי"ע הכלליים.
הוי' אחד: הוי' (גם) ל' מהוה. וכנ"ל מה **רבו** מעשיך - **הוי'**. ושם אלקים (ל' רבים) - הוא רק נרתק (שער היחוד והאמונה פ"ד ואילך).
חכמינו אומרים . . ובדעת": סנהדרין לח, א.

דבר מלכות

מתורותיו=הוראותיו של הרבי

מכיוון שהקב"ה, בורא האדם, נתן לו הוראה זו, ודאי שכל אחד . . קיבל תחלה את הכוחות כדי לבצע זאת

"הקדוש־ברוך־הוא טובע כל אדם בחותמו של אדם הראשון, ואין אחד מהן דומה לחבירו וכו' אין פרצופיהן דומים זה לזה וכו' בשלשה דברים אדם משתנה מחבירו, בקול, במראה ובדעת.

▪ ▪ ▪

עיקרון זה, של שוני לצד אחדות, הקיים בכל הדברים שבעולם, קיים גם בקשר לזמן. הזמן מחולק ליום ולילה, ימי חול ושבת וחג וכו'. לכל עת סגולות ומשמעויות מיוחדות בכלל, ובעבור האדם בפרט, אך עם זה יש עניינים הקושרים ומאחדים את כל הזמנים לרצף אחד.

כך גם בקשר לראש השנה: כל ראשי השנה דומים זה לזה בעניינים רבים, כגון בהוראות הכלליות לגבי השנה החדשה, וכפי שצוין תכופות, שראש השנה הוא ה'ראש' של השנה. אלא שעם זה, כל ראש השנה הוא דבר חדש ומיוחד במינו - הוא מביא התחדשות מיוחדת בעולם, כוחות חדשים וסגולות חדשות.

במיוחד בולט ייחודו של ראש השנה לגבי רוב ימי ראש השנה - כאשר יום טוב של ראש השנה חל להיות בשבת, כקביעות השנה הזאת. במקרה זה מתאחדת קדושת ראש השנה עם קדושת השבת, ויש לראש השנה משמעות ותוכן חדשים, אשר בהיותו, כאמור, 'ראש' של השנה, עליהם להשתקף בחיי היום־יום של השנה כולה.

▪ ▪ ▪

השוני הכללי בין ימי חול לבין יום השבת, במיוחד בקשר לאדם, הוא בכך שימי החול הם ימי עבודה ("ששת ימים תעבוד ועשית כל מלאכתך") ואילו יום השבת הוא יום שבתון ("לא תעשה כל מלאכה") - יום מנוחה.

לכאורה הדבר בלתי מובן: מלידתו האדם נועד לעמול ולהתייגע, כפי שהתורה מורה - "אדם לעמל יולד" (בהפסקות של מנוחה, שינה וכיוצא בזה, כדי לאפשר את המשך העמל).

לפי זה יוצא שראש השנה שחל בשבת, המבטא את העניין של "לא תעשה כל מלאכה" גם כ'ראש' ומנהיג לכל ימי השנה הבאה ולכל יום מהם, עומד בסתירה לעיקרון של "אדם לעמל יולד"?

אחד ההסברים, המתרצים סתירה זו, הוא: האדם מורכב ממרכיבים ותכונות שונים ומגוונים, ובאופן כללי - מגוף ומנפש. ממילא יש גם בכל ענייניו ופעילויותיו הרכבה של גוף ונפש, ובמילים אחרות - רוחניות וגשמיות. גם בעניין "אדם לעמל יולד" יש עמל גשמי ועמל רוחני, או כפי שחכמינו זיכרונם לברכה קוראים להם: 'עמל מלאכה' ו'עמל תורה'. ליתר פירוט: החלוקה בין גשמיות ורוחניות קיימת בשני סוגי העמל, בעמל מלאכה (וכן - בעמל תורה) יש עמל גשמי ועמל רוחני, ובכל אחד מאלה - צד רוחני וצד גשמי.

וכדוגמת השבת, שאז ה"אדם לעמל יולד" של היהודי הוא עמל תורה - כך ההוראה המיוחדת של יום טוב של ראש השנה שחל להיות בשבת היא, שבכל ימי השנה הבאה יהיה עיקר העמל בעמל תורה (ומצוות), ושגם בעמל המלאכה תתבטא ותודגש הרוחניות שבו.

במילים אחרות: הציפיה מכל יהודי, איש ואשה, צעיר וזקן, היא שיכניס 'שבתיות' בכל עמלו - גם במלאכות החול; שיביא רוחניות וקדושה גם בענייני חולין שגרתיים של חיי יום־יום, עד שיהיו חדורים לגמרי בשבתיות.

דוגמה פשוטה: כשיש לאדם משרה, עסק וכדומה, הרי הכוונה בכך היא - הרווח, הפרנסה. אבל בהכרח שיהיו הרוחניות והנשמה שבדברים, "כל מעשיך לשם שמים": הלוא צריך לתת צדקה, לשמור על ראש צלול ללימוד התורה, לשלם שכר לימוד בעבור לימוד תורה עם הילדים וכדומה. לכן הוא עוסק בעמל שלו, כדי שיוכל להשיג את המטרות האמורות.

וכאשר העמל נעשה ספוג בכוונה הרוחנית - מובן מאליו שאין העמל מפריע ללמוד תורה ולקיים מצוות, ושהוא ייתן צדקה מן הטוב והמובחר, וכך הלאה.

▪ ▪ ▪

יכולים לשאול: כיצד יכול כל אחד, ויתרה מזו - בכל יום מימות כל השנה, להגיע למדריגה כזאת? התשובה לכך מובנת לכול: מכיוון שהקב"ה, בורא האדם, נתן לו הוראה זו, ודאי שכל אחד, בלי הבט על חינוכו ודרגתו, קיבל תחלה את הכוחות כדי לבצע זאת בתוך החיים, ויתר על כן - בשמחה ובטוב לבב.

וכפי שאומרים: (מכיוון ש)"בך הוי' חסיתי - (ודאי ש)אל אבושה לעולם".

ובמיוחד הדבר מתחיל בראש השנה, כאשר בני ישראל מכתירים את הקב"ה, ומלכותו ברצון קיבלו עליהם, הרי כל יהודי - עבד מלך - מלך.

בברכת כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה

מנחם שניאורסאהן

כל הזמנים לרצף אחד: יתרה מזו ראה ר"ה (יח, סע"א) נסקרין בסקירה אחת. ובעטרת ראש שער ר"ה פ"ד ואילך (בפי' צופה ומביט עד סוף כל הדורות).
לרצף אחד: להעיר מענינא דר"ה דב' הימים "נחשבים כיום א' ארוך" (שו"ע אדה"ז או"ח סת"ר).
דבר חדש: ראה אגה"ק סי"ד.
יום . . בשבת: ראה ד"ה יו"ט של ר"ה, תרס"ו. ובכ"מ.
("ששת . . מלאכה"): שמות כ, ט־י.
"אדם לעמל יולד": איוב ה, ז. וראה סנה' צט, ב. ובב"ר (פי"ג, ז): לא נברא אדם **אלא** לעמל. וראה מכתב דר"ח וי"א ניסן תשל"ב [אגרות מלך חלק ב, ע' פב ואילך].

וכדוגמת השבת . . תורה: להעיר מב"ר ספי"א: ממלאכת עולמו שבת ולא שבת כו' ממלאכת הצדיקים כו' שכרן של צדיקים.
השבת . . עמל תורה: ירוש' שבת (פט"ו, ה"ג). טושו"ע או"ח סר"ץ.
עמל תורה: עמל תורה בנוגע לשבת אולי יל"פ ע"פ מרז"ל (הובא בסו"ס היראה לר"י ונתבאר בהוספות לתו"א ס"פ כי תשא): בקושי התירו כו'.
"כל מעשיך לשם שמים": טושו"ע או"ח סרל"א. וראה ג"כ פ"ה מח' פרקים להרמב"ם.
ספוג בכוונה הרוחנית: להעיר מאור תורה להה"מ בסופו ד"ה גדולים מעשי צדיקים.
ודאי: כמחז"ל איני מבקש אלא לפי כוחן (במדב"ר פי"ב, ג).

בשמחה ובטוב לבב: ראה שער המצות להאריז"ל בהקדמתו. וראה תניא פכ"ו. וראה תו"א תולדות (כ, ב) האריז"ל היה "שמח מאד בעשיית המצות ולכך זכה לרוה"ק". השייכות לרוה"ק - ראה ירוש' סוכה רפ"ה ונת' בלק"א להה"מ ד"ה וסוכה תהי'. ביאור שייכותם דשמחה וטוב לבב - ראה אוה"ת תבוא (ע' תתשו ואילך). ד"ה אלקים א־לי, תש"ג.
ש) בך . . לעולם: תהלים עא, א.
עבד מלך - מלך: רש"י עה"ת לך (טו, יח).
מלך: ראה הקדמת תקו"ז בתחלתה (א, ב) אתקריאו ישראל מלכים. בהוריות (יג, א) כל ישראל ראוים למלכות. בברכות (ג, ב) שכן דרך מלכים. וראה רמב"ם הל' מלכים רפ"ב: כבוד גדול נוהגין במלך כו'.

להורדת החוברת השבועית
מנויים:
DvarMalchus.Org
03-9601001

לחוק מוסכם, הייתה התנגדותו של הרב לנדו לכל מודל של פשרה בנושא.

אבל את המחיר שילמו חבר הכנסת משה גפני, ותיק חברי הכנסת, וחבר הכנסת אורי מקלב. לאחר הדחתם של השניים, בביתו של הרב לנדו אף פרסמו מאמר מערכת בעיתון החרדי הגדול ביותר, 'יתד נאמן', ובו תקפו אישית את עוזריהם של חברי הכנסת בטענה שהם פעלו ותדרכו נגד הרב לנדו.

אלא שהמחלוקות ביהדות התורה, והמהפכה שנוצרה, לא נותרו רק בצד הליטאי של המפלגה. גם בצד החסידי נרשמו סערות, שהובילו לכך שיהדות התורה הגישה את רשימתה יותר משעה לאחר הדד־ליין, כשלראשונה בתולדותיה היא הפכה לרשימה של שלוש מפלגות, ולא שתיים. הסיבה: הכעס של חבר הכנסת מאיר פרוש, מסיעת 'שלומי אמונים', על התנהלות חסידות גור השולטת באגודת ישראל. לפרוש הצטרפה חסידות בעלז, ויחד הן פירקו את אגודת ישראל לשתי מפלגות חדשות. למפלגה החדשה קוראים 'חומת תורת ישראל'.

צעד הפיצול פגע קשות באגודת ישראל, וכפועל יוצא בכוחה של חסידות גור במפלגה. בקרב המקומות הריאליים נותר לאגודת ישראל רק נציג אחד, שכן שני הנציגים החסידים הנוספים ברשימה הם פרוש ושטארק, נציגה החדש של חסידות בעלז שמחליף את סגן השר ישראל אייכלר, שמסיים את דרכו הפוליטית.

מחוץ להתרחשויות ביהדות התורה ניצבת מפלגת 'הציבור החרדי', שנועדה לייצג את הזרם של החרדים המודרניים, אלה שיוצאים לעבוד ואף רוצים להתגייס לשירות בצה"ל. יהדות התורה ניסתה להילחם בכל כוחה במפלגה החדשה, שבראשה עומד מוטי לייטנר, המשנה לראש עיריית בית שמש.

בשבועות האחרונים ניסו לייטנר ומפלגתו להתאחד עם כמה גורמים. בתחילה פנו לאנשי יהדות התורה על מנת להשתבץ כאחת המפלגות ברשימה. אלא שהרעיון, כצפוי, זכה לווטו מוחלט. לאחר מכן ניהל לייטנר משא ומתן עם עופר וינטר על השתלבות במפלגתו, 'עמך ישראל'.

מבחינתו של וינטר מדובר היה בחיבור מושלם, שכן וינטר התעקש שלא לרוץ עם מפלגה קיימת או עם פוליטיקאים בעלי ניסיון ברמה הארצית. לייטנר ואנשיו סיפקו לו בדיוק את זה, בדגש על תחום שוינטר מציג בלב הקמפיין, סוגיית גיוס החרדים. אלא שוינטר סירב לתת לרשימת 'הציבור החרדי' מקום ריאלי, והציע להם רק את המקום התשיעי. במפלגה הבינו כי אין כוונה אמיתית לתת להם ייצוג בכנסת, והמגעים פוצצו.

הדבר הוביל את לייטנר להגיש רשימה שתרוץ עצמאית בבחירות ובכוונתה, נכון לשלב זה, לרוץ עד הסוף. הסיבה לכך ברורה: במפלגה רואים את הבחירות הקרובות כאירוע השקה ארוך, בצל בחינת כוחה של המפלגה, לצורכי חיבורים עתידיים. לייטנר ואנשיו רוצים להוכיח כי הם באים עם כוח ציבורי מוכח ששווה מנדטים, ולשם כך הם צריכים להתמודד עד הסוף. מדובר בפרקטיקה שגם איתמר בן גביר נקט בסבב הבחירות השני של 2019. באותה מערכת בחירות בן גביר סיים מתחת לאחוז החסימה, אבל הביא קרוב ל־85 אלף קולות שהוכיחו כי הוא כוח משמעותי בימין, מה שהוביל לצירוף שלו לאחר מכן למפלגת 'הציונות הדתית' של סמוטריץ'.

רשימת 'הציבור החרדי' עושה שורה של מהלכים היסטוריים. לראשונה זה עשרות שנים, המועמדים במפלגה אינם משובצים לפי מפתחות עדתיים או חסידויות. במפלגה ישנם חסידים, ליטאים ומזרחים כאחד. בנוסף לכך, ולראשונה בתולדות הפוליטיקה החרדית, שתי נשים משובצות ברשימה, במקומות 3 ו־4.

צילום: יונתן זיגדל, פלאש 90

◄ כל התרחשות במפלגה אחת השפיעה מיד על מפלגה אחרת. הגשת הרשימות לוועדת הבחירות המרכזית

האחדות מתפרקת לרסיסים

כאמור, עד יממה לפני תחילת הגשת הרשימות עוד נדמה היה שהמפלגה החרדית החדשה תחבור לעופר וינטר, אך זה לא קרה. הדבר מציג בצורה די מדויקת את התנהלותו של וינטר בשבועיים האחרונים, מאז שהשיק את מפלגתו. בשבוע ההשקה וינטר רשם תוצאות מרשימות במיוחד בסקרים, כשבחלקם הגיע לשמונה מנדטים. הדבר הוריד את סמוטריץ' אל מתחת לאחוז החסימה. בתגובה לכך התאחד סמוטריץ' עם פייגלין לריצה משותפת, מה שאיזן את המצב בסקרים, עם יתרון לרשימתו של שר האוצר.

מאז הופעלה מערכת לחצים כבדה על וינטר להתאחד לריצה משותפת עם סמוטריץ', כולל אפשרות לקבלת שריונים בליכוד. אלא שוינטר סירב לעשות זאת. הניסיונות לשכנע אותו להצטרף לרשימה מאוחדת נמשכו עד לרגע האחרון, כשוינטר הגיש את רשימתו כבר ביום שני.

וינטר הוא השריד הכמעט אחרון מבין מפלגות הגוש השלישי החדשות שהוקמו בתחילת מערכת הבחירות, או שהתכוונו להתמודד. ביום שישי שעבר, רגע לפני שבת, הודיע גלעד ארדן כי המפלגה שהקים, 'האחדות', לא תתמודד בבחירות הקרובות. זה נבע מהכישלון של המפלגה לצבור קהל בסקרים, שהעמיד אותה על שברירי אחוזי תמיכה. כמה שעות לפני הודעת הפרישה עוד ניהל ארדן מגעים עם בני גנץ על ריצה משותפת, אך אלה עלו על שרטון. לבסוף עליזה בלוך, שגם היא הייתה ברשימת 'האחדות', הצטרפה לגנץ. תחילת קריסת המפלגה התרחשה כאשר חבר הכנסת לשעבר רועי פולקמן, שהיה גורם מרכזי בהקמתה של המפלגה, ערק למפלגתו של גדי איזנקוט.

מפלגה נוספת שהחלה את דרכה בקול רם ונעלמה רגע לפני הגשת הרשימות היא 'בית ציוני-המילואימניקים' של חילי טרופר ויועז הנדל. החיבור בין השניים היה רעוע מהרגע הראשון, למרות ניסיונות של השניים להציג אותו כחיבור טבעי שנוצר בין חברים. כל זאת למרות שהיה ידוע כי אין מדובר באופציה הראשונה של מי מהצדדים. המפלגה נעה בסקרים סביב אחוז החסימה.

ביום ראשון השבוע פירק טרופר את החיבור ועבר עם אנשיו, שירה שפירא ואליסף פרץ, למפלגתו של איזנקוט. טרופר משובץ במקום השישי במפלגה. הנדל לא חיכה יותר מדי והתאחד עם ירון זליכה והמפלגה הכלכלית, שבה זליכה מתמודד כבר מספר רב של מערכות בחירות ללא הצלחה להשיג נתח קולות משמעותי. ביום שני צירף הנדל לרשימה את חברת הכנסת לשעבר ד"ר עינת וילף. וילף הקימה בתחילת מערכת הבחירות את מפלגת 'עוז', שמתמקדת בהצגת קו מדיני ימני חלופי לרעיונות המדיניים הקיימים כיום.

זו לא הפעם הראשונה שבה הנדל מאבד שותף לריצה בבחירות. אירוע זהה התרחש במערכת הבחירות הקודמת, כאשר הנדל הקים עם איילת שקד את מפלגת 'רוח ציונית', שהתפרקה בתוך ימים ספורים כששקד הודיעה על ריצה משותפת עם שרידי 'הבית היהודי' ולבסוף פרשה מהמרוץ. הפעם שקד בחנה את האפשרות לחזור למערכת הפוליטית, ניהלה מגעים מתקדמים עם בני גנץ, אך לבסוף ויתרה על הרעיון.

בני גנץ לא פורש

בני גנץ וכחול לבן היו שק החבטות הרשמי של מחנה האופוזיציה עד כה במערכת הבחירות. בסקרים, מראש, המפלגה דשדשה מתחת לאחוז החסימה כבר חודשים ארוכים. אך את המכה הראשונה והחזקה שלה היא ספגה עם פרישתו של חילי טרופר, אחד ממייסדיה. טרופר רצה שגנץ יצטרף לאיזנקוט, כשאיזנקוט מוביל את המפלגה. גנץ, כצפוי, סירב.

מאז פרישתו של טרופר עברה כחול לבן שורה של טלטלות, ובכלל זה פרישתם של חבר הכנסת איתן גינזבורג, שעבר ל'ביחד' של נפתלי בנט, וחבר הכנסת מיכאל ביטון, שהקים סיעה עצמאית בימי ההגשה. שניהם פרשו כי סברו שהתמודדותה של כחול לבן פוגעת במחנה האופוזיציה, שכן אין לה סיכוי לעבור את אחוז החסימה לפי הסקרים.

גנץ עצמו ניהל מגעים ארוכים לאורך כל הדרך עם גורמים נוספים, ביניהם גלעד ארדן ומפלגתו. אך לאורך מרבית הדרך השם הבולט היה דדי שמחי, נציב הכבאות הראשי לשעבר ואביו של גיא שמחי שנרצח במסיבת הנובה. אלא שהמגעים מול שמחי עלו על שרטון, והובילו להודעתו לבסוף כי אין לו כוונה להצטרף לחיים הפוליטיים. שמחי הסביר כי החליט כך "בגלל בעיות אגו של אנשים. אנשים לא הצליחו להתרומם לגודל האירוע. העם לדעתי רוצה אחדות, או לפחות חלק גדול ממנו רוצה אחדות, אבל כל המנהיגים של הגוש השלישי לא הצליחו להתרומם לגודל האירוע. תחושת אכזבה עמוקה".

המגעים של גנץ מול שמחי עלו על שרטון, והובילו להודעתו לבסוף כי אין לו כוונה להצטרף לחיים הפוליטיים. שמחי הסביר כי החליט כך "בגלל בעיות אגו של אנשים. אנשים לא הצליחו להתרומם לגודל האירוע. העם לדעתי רוצה אחדות, או לפחות חלק גדול ממנו רוצה אחדות, אבל כל המנהיגים של הגוש השלישי לא הצליחו להתרומם לגודל האירוע. תחושת אכזבה עמוקה"

לבסוף הגיש גנץ רשימה שהצליחה להפתיע לא מעט אנשים, בכך שהביאה שמות מוכרים במחוזות הגוש השלישי והמצביעים המתלבטים. במקום השני ברשימה שובצה חברת הכנסת פנינה תמנו שטה, אחריה ניצבת עליזה בלוך. במקום הרביעי רועי קונקול, לשעבר דוברו של יאיר לפיד ואחת הדמויות הבולטות בשיח הציבורי של הגוש השלישי מאז 7 באוקטובר. רותם אבידר צאליק, דמות בולטת בסוגיית המילואים, מוצבת במקום החמישי.

בני גנץ הודיע מראש כי אין בכוונתו לפרוש, למרות הלחצים שהופעלו עליו. זאת לא הפעם הראשונה שהדבר קורה, שכן לחצים דומים הופעלו עליו בכל מערכות הבחירות האחרונות, ולבסוף תמיד עבר את אחוז החסימה עם מספר מנדטים מכובד.

הרשימה האחרונה שאליה צריך להתייחס בסקירה זו היא מפלגת 'נעם לישראל' של חבר הכנסת אבי מעוז. אף שבסקרים אין כמעט תמיכה במפלגה, מעוז - לפי הוראתו של הרב צבי טאו - הודיעה כי בכוונת המפלגה להתמודד עד סוף המרוץ. במערכת הפוליטית יש הטוענים כי התמודדות זו דומה להתמודדות של מפלגת 'הציבור החרדי', ונועדה להראות את כוחה של המפלגה.

שנה טובה
מתחילה בהחלטה טובה

מוזמנים לשנה שתהיה מעל ומעבר לכל מה שאתם יכולים לדמיין.
עם כל מה שאתם צריכים מחוץ לפתח הדלת.
שיעורי תורה וסדנאות, חוגים והרצאות, חברים טובים והצגות.
ואנשים בדיוק כמוכם.

כי אצלנו האנשים עושים את הבית.

רמת תמיר
בית מוגן דתי לגיל השלישי
דואגים שתמיד תרגישו בבית!

רמת תמיר - דיור מוגן לגיל השלישי
כתובתנו: רחוב שפע חיים 2, ירושלים

למידע נוסף: ***6864**

לא עוד מפקדה, אלא המפקדה בה"א הידיעה של חיזבאללה בדרום לבנון. רכס עלי טאהר (צילום: רויטרס plant labs pbc)

המפקדה האחרונה

אחרי הרס המפקדות המרכזיות של חיזבאללה בדרום מערב לבנון ובבינת ג'בל, נפילת המפקדה ברכס עלי טאהר היא מכה כואבת לארגון הטרור השיעי ושינוי דרמטי של פני דרום לבנון ◄ בלבנון לועגים לחיזבאללה, אירן מתקשה לעזור לו וצה"ל נערך לפיצוץ המתחם ולנסיגה לשטחים שולטים ◄ מדובר ללא ספק בהישג ישראלי גדול, אומר ד"ר אדי כהן, מזרחן ומומחה ללבנון, אך מזהיר: חיזבאללה עדיין לא הוכרע ולא אמר את המילה האחרונה

רבקי גולדפינגר

העולם הערבי כמרקחה. בימים האחרונים הוא עוקב בדריכות אחרי ההתפתחויות ברכס עלי טאהר שבדרום לבנון. לא מדובר מבחינתו באירוע טקטי מקומי המתנהל בין חיזבאללה לישראל בלבד, אלא בדרמה של ממש שהופכת על פיה את מאזן הכוחות שנשמר לאורך שנים בדרום לבנון ובו חיזבאללה הוא הריבון שקובע את הכללים. כעת, לאחר כחודשיים של מאבק על השליטה בשטח, לוחמי צה"ל השלימו את טיהור המרחב ושולטים בו ביד רמה. וכאילו לא די בכך, כוחות הצבא הישראלי אף נערכים להשמדת תשתיות הטרור העצומות בתת־קרקע, תוכנית שעתידה לצאת אל הפועל ככל הנראה בקרוב ממש.

בהודעה שפרסם דובר צה"ל על השגת שליטה מבצעית ברכס צוין כי הלוחמים טיהרו את השטח ממחבלי חיזבאללה, חלקם חוסלו וחלקם נמלטו מהמרחב. עוד הודגש כי "בתשתיות התת־קרקעיות נמצאו חמ"לים, חדרי אמל"ח, חדרי גנרטורים, חדרי שהייה, מקלחות ומטבח שאפשרו למחבלים לנהל את הלחימה ולשהות בהם לתקופות ארוכות. מדובר בתשתית אסטרטגית שנבנתה במשך שני עשורים, מומנה ותוכננה על ידי משטר הטרור האיראני", נמסר.

מנגד, חיזבאללה - שכשל בהגנה על המעוז החשוב בדרום לבנון - מנסה בכל דרך לבלום את הרס הנכס האסטרטגי שעל בנייתו וביסוסו עמל במשך 20 שנה. בניסיון אחרון הוא פועל לרתום את האיראנים להתייצב לימינו. ואכן, בשבוע שעבר שוגרו איומים מצד טהרן שתתקוף את ישראל, אם זו אכן תעז לפוצץ את רשת המנהרות התת־קרקעיות מתחת לרכס. לעת עתה, כך נראה, מדובר באיומי סרק.

לראשי חיזבאללה - שחוטפים קיתונות של בוז על כישלונם ברכס עלי טאהר, הן מהעם הלבנוני והן מהעולם הערבי בכלל - ברור כי חוסר תגובה מצידם עלול להתפרש כחולשה והפסד צורב מול ישראל. לכן מנסה חיזבאללה לפגוע בלוחמי צה"ל באמצעות שיגור רחפני נפץ.

בחיזבאללה מקווים להוביל את האזור להסלמה, אם כי מוגבלת, במטרה לדחוף את האמריקנים להתערבות ומניעת השמדת הרכס, ואולי אף לגרום לנסיגה של ישראל, כמובן בתמורה להשבת השקט האזורי על כנו.

בינתיים השטח רוחש. חיזבאללה משגר פעם אחר פעם רחפנים לעבר הכוחות. בתגובה, ישראל משיבה בתקיפות מהאוויר על תשתיות טרור בדרום לבנון וחיסול מחבלים. ביום שני השבוע אף נתקל כוח מסיירת גולני במרחב הבופור הסמוך במחבל חיזבאללה, שהסתתר בתוך מבנה ופתח באש מטווח קצר לעבר הלוחמים. הלוחמים השיבו באש והצליחו לחסלו. שני לוחמים

צילום: דובר צה"ל

ד"ר אדי כהן: "יש המון לעג וזלזול כלפי חיזבאללה בתקשורת הלבנונית ובעולם הערבי בכלל, כולם לועגים לו למה הוא מסר את הנכס החשוב הזה לידי הישראלים במקום למסור אותו לצבא לבנון. יש ביקורת קשה על היכולות הצבאיות של חיזבאללה: אמרתם שאתם חזקים ויש לכם הרתעה מול ישראל, ותראו מה הצבא הישראלי עולל לכם"

ושמחת בחגך סביב שולחן הסוכה

הסוכה מקושטת, האווירה חגיגית, והאורחים והאושפיזין מגיעים לשמוח יחד. זה הזמן לשדרג את השהות בסוכה עם המשחקים החדשים שיחברו בין כל הדורות סביב השולחן

חתולים מתפוצצים משחק הלוח: חדש! הלהיט העולמי חוזר בגרסת לוח קורעת מצחוק! בחרו חתול שרוכב על שואב אבק רובוטי, צעדו על מסלול דינמי והשתמשו בקלפים ובמזל כדי להימנע מפיצוצים חתוליים. בכל רגע הלוח כולו יכול להתהפך פיזית ממצב רגוע למצב כאוטי שממלכד לכולם את הלוח.

סבתא חיה: חדש! מוכנים להומור שחור בכמות גבוהה? סבתא חיה הלכה לעולמה והקרב המשפחתי הסוער על החפצים הכי מוזרים ואהובים שלה מתחיל! הגישו הצעות מכירה פומבית, חבלו ליריבים ועשו הכל כדי לנצח!

מגה בורגר: חדש! מבית הפרה הסגולה. מטילים קובייה, מתקדמים על הלוח הצבעוני ואוספים שכבה אחר שכבה כדי לבנות את מגדל ההמבורגרים הגבוה ביותר. קלפי הצ'יפס המפתיעים יכולים לשבש ליריבים את התוכניות ברגע, אך האתגר האמיתי הוא שהמגדל שלכם לא יקרוס בשנייה האחרונה!

פיצה רמי: חדש! מבית הפרה הסגולה. כל שחקן מקבל משולש פיצה אישי ומנסה לרוקן אותו ראשון על ידי הרכבת סדרות של התוספות אל מגש הפיצה המשותף. המשחק דורש ראייה חזותית וחשיבה טקטית של פיצול וסידור מחדש של הלוח. מכיל רכיבים מגנטיים.

סושי פלוס: חדש! מבית הפרה הסגולה. שני משחקים בקופסה אחת, מרוץ הסושי וסושי בינגו. מטילים שלוש קוביות ובעזרתן יוצרים תרגיל חשבון פשוט. התוצאה תביא לכם את הסושי שיושב על אותו המספר בלוח. האתגר? כדי להעביר את הסושי לצלחת שלכם, תצטרכו קואורדינציה עדינה במיוחד.

שלוף 7: המשחק שבו המזל והשכל נפגשים בקרב של חשיבה מהירה בספירה עד ה-200. האם תעזו לשלוף עוד קלף או שתעצרו בזמן? משחק חובה לכל בית! שלוף 7 הפך ללהיט עולמי כבר מהרגע הראשון, והוכתר למשחק הנמכר ביותר בעולם בשנת 2025! (חפשו את מחשבון שלוף 7 בגוגל)

סלמון שמח: משחק קלפים קורע מצחוק שבו כולם משחקים בו-זמנית! אין כאן תורות, כולם צועקים ומחפשים שותף עם קלף פעולה תואם ויש לכם פחות מ 90 שניות.

ארמון הקופים (Lego): לגו כמו שמעולם לא חוויתם, השילוב המושלם בין בנייה תלת-ממדית באבני לגו אמיתיות לבין משחק לוח אסטרטגי מרתק. השחקנים משתפים פעולה בבניית ארמון ג'ונגל מפואר, אך מתחרים זה בזה על איסוף בננות ורכישת קלפי משאבים יקרים. משחק חזותי מהפנט שבו כל סבב מסתיים ביצירה אדריכלית ייחודית.

צילום: רויטרס

◄ חוטף ביקורת עצומה מרחבי העולם הערבי. מזכ"ל חיזבאללה נעים קאסם

נפצעו קל.

ובעוד הקשב מתמקד בנעשה ברכס עלי טאהר, המשא ומתן בין לבנון לישראל צפוי להתחדש בשבוע הבא ברומא. בקרב ראשי חיזבאללה קיים חשש כבד שישראל תנצל את הישגיה בכיבוש הרכס ללחץ מדיני במשא ומתן מול לבנון, ותדחוף את ממשלת לבנון לקדם את פירוק חיזבאללה מתשתיותיו הצבאיות.

מכה תודעתית ומבצעית לחיזבאללה

תת־אלוף במילואים ארז וינר, יושב ראש תנועת 'הביטחוניסטים', מתאר את המשמעות האסטרטגית והתודעתית הרבה שבנפילת רכס עלי טאהר: "צריך להבין שקודם כול רכס עלי טאהר שולט טופוגרפית על כל האזור. גם דרום־מזרחה וגם צפונה הוא שולט על כל הסביבה. כשעומדים על הרכס ומביטים דרומה ומזרחה, ניתן לראות את מטולה ואת קריית שמונה בבירור, וכשמביטים לצפון־מערב רואים עד אזור צידון. מעבר לכך, יש פה גם עניין לא פחות חשוב של שליטה על התנועות והצירים, כי כל מי שרוצה לנוע מאזור צור וצידון או מאזור דרום לבנון לכיוון הבקעא, שזה האזור הכי חזק ומשמעותי של חיזבאללה, למעשה עובר מתחת לאף של הרכס הזה. לכן השליטה באזור היא חשובה ביותר גם מבחינת דרום לבנון וגם מבחינת צפון ישראל", הוא אומר בהדגשה.

"למעשה, בדרום לבנון לחיזבאללה היו שלוש מפקדות: באדר, נאצר ועזיז. אחת ישבה באזור המערבי, אחת ישבה באזור המרכזי - אזור בינת ג'בל, ואחת ישבה בחלק האחורי יותר, שזה האזור של רכס עלי טאהר. שתי הראשונות כבר הושמדו כמעט לחלוטין בידי צה"ל, ובחודשיים האחרונים ההתמקדות הייתה סביב מפקדת הפיקוד המרכזית שברכס. זאת אומרת שיש פה גם משמעות טופוגרפית וגם משמעות סימבולית לא קטנה. זו לא עוד מפקדה, זו המפקדה בה"א הידיעה של חיזבאללה בדרום לבנון".

כך שזו בראש ובראשונה מכה תודעתית לחיזבאללה.

"בהחלט. עצם העובדה שצה"ל ישב שם תקופה ארוכה ושלט על המרחב הזה, למרות מאמצים גדולים של חיזבאללה, גם מבחינת התקיפות שלו, וגם מבחינת הלחץ האיראני; עצם העובדה שצה"ל נשאר שם ולא נסוג; עצם העובדה שתקופה ארוכה צה"ל סוגר על הפתחים ובעצם פוגע בכל מי שניסה לצאת, ועצם העובדה שכרגע, לפחות לפי ההודעת דובר צה"ל, המפקדה הזאת כבר בשליטה מלאה של צה"ל - כל אלה הם מכה תודעתית־מורלית מאוד מאוד קשה לחיזבאללה", מבהיר וינר.

"הביקורת היום בתוך לבנון היא על חיזבאללה, שדחה את ההצעה האמריקנית לפני כשבועיים, שאמרה: תעבירו את הרכס לצבא לבנון וישראל תיסוג אחורנית. חיזבאללה דחה את הרעיון, ועכשיו בשיח הפנים־לבנוני רואים קריקטורות וכתבות שמלגלגות: זה חיזבאללה הגדול? לא רציתם לתת לצבא לבנון להיכנס וקיבלתם את צה"ל. איפה החוכמה הגדולה של ארגון ההתנגדות? הביקורת על חיזבאללה בעולם הערבי היא עצומה".

להערכתך, כיבוש הרכס הוא נקודת מפנה במלחמה מול חיזבאללה?

"מדובר בנקודה משמעותית מאוד, האחיזה של חיזבאללה בדרום לבנון התערערה כמעט לחלוטין עם נפילת המרחב הזה. מדובר בהישג כביר. לצערי, יש בכלל נטייה לנסות להקטין את ההישגים הישראליים ולצמצם אותם. אני חושב שאנחנו במציאות מעולה, יש לנו במה להתגאות ואנחנו בסיטואציה של ניצחון גדול. כמובן, יש כאלה שמנסים להקטין אותו".

לדעתך ישראל צריכה להתעקש להשמיד את הרכס, או שעצם השליטה בו היא הדבר החשוב?

"ודאי שצריך להתעקש להשמיד את תשתיות הטרור ברכס, כי בסוף יש שם בונקרים תת־קרקעיים מטורפים שהם בנו בשנים האחרונות בשיתוף פעולה עם האיראנים והצפון־קוריאנים. יש ערך גדול מאוד בהשמדת כל התוואי הזה. גם כאמירה נחרצת של ישראל לכל ארגוני הטרור, וגם כדי שביום מן הימים חיזבאללה לא יוכלו לחזור ולהשתמש בו. אחרת אנחנו נצא משם, ואנחנו לא באמת סומכים על צבא לבנון שיחזיק את השטח. הם ייכנסו שוב".

השמדת שטח רחב כל כך בעומק כזה ועם סוג הסלע שם תחייב פיצוץ אדיר שצה"ל יצטרך לעשות.

"זה מגה פיצוץ. בשביל הפרופורציה, אני אגיד שהמנהרה במג'דל זון שצה"ל השמיד הופצצה עם עשרות חומר נפץ. פה מדברים על מאות טונות. אלה סדרי הגודל".

זאת ממש רעידת אדמה.

"זה סוג של רעידת אדמה שתקריס בוודאי חלק מהשטח. אפשר כמובן לעשות את זה מדורג. יש כל מיני שיטות, אבל בשום אופן אסור לוותר על כך. אני חושב שזה חשוב מאוד גם אפרופו תודעה".

אפילו תוך כדי סיכון שאנחנו מציתים בכך את השטח? שחיזבאללה, אירן או שניהם יתקפו את ישראל?

"להערכתי אירן לא תתקוף את ישראל. אם אירן הייתה רוצה לתקוף היא הייתה תוקפת קודם, לפני שהמקום נפל. הסיבה שאירן לא תקפה קודם היא שמצבה מספיק מעורער גם ככה. יש סיבה שאירן לא תוקפת את ישראל למרות כל מה שקורה, וזה לא בגלל שהיא הפכה להיות ציונית. האיראנים יודעים שאנחנו יכולים להחזיר להם וחזק. זה העניין".

גורמי ביטחון פרסמו השבוע שלאחר השמדת הרכס ישראל תיסוג מהשטח הזה. אז אם אתה טוען שמדובר בשטח טופוגרפי כל כך קריטי לנו, למה ישראל מסכימה להסיג כוחות משם?

"קודם כול, לא צריך לשבת בכל תא השטח הגדול והרחב. אפשר להישאר באזורים שולטים מסוימים שיבטיחו שלא תהיה שליטה לבנונית על שטח ישראל, בלי לשבת בכל המרחב שאנחנו יושבים בו היום. וחוץ מזה, אני שמעתי גם את הרמטכ"ל וגם את שר הביטחון מצהירים: אנחנו לא ממהרים לסגת, וגם אם ניסוג אנחנו נעשה את זה בצורה מדורגת, אחרי שנראה מי בדיוק בא במקומנו ונוודא מה הוא עושה. יש פה תהליך שיש מה להתפלפל בו ומה להתקדם איתו. כמובן, לא צריך לרוץ ולהתנדב לסגת. בסוף נצטרך להיערך טקטית אחרת, זה חלק ממשא ומתן, ובלבד שנשמור את השליטה הכללית על השטח בידינו".

"הסתבכנו על הרכס יותר מדי"

גם ד"ר אדי כהן, מזרחן ומומחה ללבנון, סובר כי שליטת ישראל ברכס עלי טאהר היא מכה כואבת ביותר לחיזבאללה, שמחוללת תפנית באחיזתו בדרום לבנון: "אני יכול לומר בוודאות שנפילת רכס עלי טאהר היא נקודת מפנה במערכה שבין ישראל לחיזבאללה. זה אירוע כואב מאוד לחיזבאללה. יש מבוכה גדולה בקרב הנהגת הארגון, ומדובר ללא ספק בהישג פנומנלי לישראל", הוא קובע.

"הרכס חשוב מכמה היבטים. ראשית, הוא בגובה של כ־600 מטר מעל לפני הים ונמצא ממזרח לנבטיה ומצפון לנהר הליטני. הוא למעשה משקיף על כל דרום לבנון. כל רכב שרוצה להיכנס

תת־אלוף (מיל') ארז וינר, יושב ראש 'הביטחוניסטים':
"מדובר בנקודה מאוד משמעותית, האחיזה של חיזבאללה בדרום לבנון התערערה כמעט לחלוטין עם נפילת המרחב הזה. מדובר בהישג כביר. לצערי, יש בכלל נטייה לנסות להקטין את ההישגים הישראליים ולצמצם אותם. אני חושב שיש לנו במה להתגאות ואנחנו בסיטואציה של ניצחון גדול. כמובן, יש כאלה שמנסים להקטין אותו"

צילום: ליהי בוזגלו

מגשימים חלומות ומתחברים לארץ

סדרות הטיולים לשנת תשפ"ה

בית ספר שדה כפר עציון

טיולים למיטיבי לכת

דו יומי בשביל ישראל | **גדי חיימוב**

סיום השביל בשלוש שנים בשתי רמות קושי:
מיטיבי לכת כ-20 ק"מ הליכה ביום // אוהבי לכת כ-15 ק"מ הליכה ביום
ימי ד'-ה' // אוטובוס צמוד ולינה ע"ב חצי פנסיון

חד יומי בשביל ישראל | **יעקב גרוס**

סיום השביל בחמש שנים בשתי רמות קושי:
אוהבי לכת כ-15 ק"מ ביום // 'לייט' דרגת קושי קלה כ-10 ק"מ ביום
יום ה' // אוטובוס צמוד

ללכת בשביליך | **נדב פרנקל**

קהילת המטיילים שלנו בשבילים נבחרים ברחבי הארץ
בשתי רמות קושי: מיטיבי לכת כ-20 ק"מ הליכה ביום // אוהבי לכת כ-10-15 ק"מ הליכה ביום
ימי ד'-ה' // אוטובוס צמוד

מילדות לבגרות | **גדי חיימוב**

חגיגת בר/ בת מצווה: הורים // סבים סבתות וילדים בשביל ישראל
יום ו' ובחופשות // רכבים פרטיים

שביל ישראל המזרחי | **נוה כסלו וגלעד גרוס**

צועדים בשביל הכי מעניין וחדש בארץ
למיטיבי לכת, כ-20 ק"מ ביום
ימי ד'-ה' // אוטובוס צמוד ולינה ע"ב חצי פנסיון

משוטטים בעציון | **ישיב גלר ונדב פרנקל**

סדרת סיורים לעומק השטח של הר חברון באישורים צבאיים מיוחדים
ימי ו' // רכבים פרטיים, בשיתוף 'עמיתים לטיולים'

'מהמדבר אל הים', בעקבות טבע ופריחה | **נוה כסלו**

חוצים את הארץ לרוחבה, מים המלח ועד לים התיכון, בעקבות הטבע והפריחה המשתנה בכל אזור
יום ו' // רכבים פרטיים, בשיתוף 'עמיתים לטיולים'

טיולים למיטיבי קשב

הסיור לאור המקורות | **אריה רוטנברג**

סדרת סיורים וטיולים בארץ בעקבות 100 שנות התיישבות
יום ב' // בדרגת קושי קלה- בינונית // באוטובוס

קורס ליקוט: טעם אחר בכל טיול | **נהורא אורי**

סדנאות חוויתיות בעקבות הצמחייה המקומית ומסורות קדומות
יום ה' // ברכבים פרטיים

ציפורי ארץ ישראל | **הצפר ערן בנקר**

סיורי צפרות להיכרות עם ציפורי ארצנו לצפרים מקצועיים ומתחילים
יום ו' // רכבים פרטיים

חדשות בעתיקות | **דוד רוזנטל**

סדרת סיורים אל חפירות ארכאולוגיות חדשות בהדרכת החופרים עצמם
יום ו' // רכבים פרטיים

לטייל עם התנ"ך | **בנימין טרופר**

להבין את ספר שמואל דרך השטח עם התנ"ך ביד
יום ד' // רכבים פרטיים

קורס אביב

שישים לשישה ימים | **דורון גפן ונדב פרנקל**

בעקבות הקרבות הגדולים, הלוחמים והגיבורים של מלחמת ששת הימים
יום ו' // ברכבים פרטיים, בשיתוף בית ספר שדה שער הגיא

Beyond greater Gush Etzion | **Aryeh Rothenberg**

A program of five field trips to Gush Etzion and neighboring geographic areas
**Thursday ** Private vehicle

סרקו את הברקוד • לפרטים והרשמה

◄ סדר גודל של חומרי נפץ שעדיין לא נראה בדרום לבנון. פיצוץ מנהרת חיזבאללה במג'דל זון

לדרום לבנון נצפה ממנו, והוא גם משקיף על הכביש שמוביל לסוריה. אם כן מי שנמצא על הרכס יכול לחלוש על המתרחש גם מכיוון סוריה וגם מכיוון ביירות. ויותר מכך, מהרכס ניתן להשקיף על ישראל. זאת אומרת, מי שאוחז ברכס נהנה מעליונות טופוגרפית מוחלטת", מתאר כהן את הערך הרב שבתפיסת הרכס, "ולכל אלה תוסיפי רשת מנהור במעמקי ההר. שנים לא מבוטלות ותקציבי עתק הושקעו לצורך הבנייה שלו".

כיצד חיזבאללה מקבל את העובדה שצה"ל כבש את השטח הזה?

"זה כישלון צורב עבורו. בתוך לבנון יש ביקורת נוקבת על חיזבאללה, שסירב למסור את המקום הזה לצבא לבנון. 'מסרת לישראלים? היית לפחות מוסר את זה לצבא לבנון'. אגב, מהעובדה שחיזבאללה הדף את ההצעה האמריקנית ולא הסכים למסור את הרכס לצבא לבנון, אפשר להבין עד כמה הרכס הזה חשוב לחיזבאללה ועד כמה הוא היה משוכנע שהאיראנים יצילו אותו מישראל. רק לפני שבוע האיראנים הוציאו אזהרה לישראל: 'אל תיגעו ברכס', ואיימו: 'אם תעשו משהו אנחנו בתגובה נתקוף אתכם'. והנה הרכס בשליטת צה"ל, ונכון לכתיבת שורות אלה הם עדיין לא עשו כלום".

לפי דבריך, חיזבאללה לא הסכים למסור את המרחב לצבא לבנון כי האמין שבסוף איראן תשנה את המאזן? עד כדי כך הוא בוטח בה? הוא לא רואה את חולשתה היום?

"אנחנו הסתבכנו קצת עם הדבר הזה", קובל כהן על התנהלות הצבא בכיבוש השטח, "מחודש יוני, חודשיים פלוס, אנחנו על הרכס הזה, מטילים מצור, ולא הצלחנו להשיג שליטה מלאה עד לאחרונה".

או שמא פעלנו בכוונה באופן מתוחכם, לאט ובטוח מתחת לרדאר.

"לא משנה מה הסיבה. בשורה התחתונה הסתבכנו חודשיים פלוס עם הרכס הזה. בהחלט יכול להיות שהאיראנים לחצו על האמריקנים לבלום את ישראל, אבל לאורך הזמן הזה חיזבאללה האמין שישראל לא תצליח לקחת ממנו את השליטה על הרכס".

וכעת, מה לשיטתך כוללת השלמת המשימה מבחינתה של ישראל?

"קודם כול, ישראל צריכה להפציץ את הרכס. להרוס ולהשמיד אותו עד עפר".

למה לדעתך זה חשוב כל כך?

"כי אנחנו ניסוג משם יום אחד. אין לי ספק שאנחנו ניסוג. אני מקווה שלא ניסוג מהר מדי, אבל במוקדם או במאוחר זה יקרה, ולכן אסור להשאיר אותו על כנו".

המחבלים מסרבים להיכנע

גורמים בישראל הודו השבוע שישראל מתכוננת בקרוב להשמיד את הרכס, או לפחות את חלקו, ואז לסגת לאחור. מה ההיגיון בוויתור על נכס אסטרטגי כל כך?

"לפני כל נסיגה מהשטח יהיה חשוב לדאוג לערבויות מתאימות ולבדוק מי בדיוק יהיה שם אחרי שאנחנו ניסוג", אומר ד"ר כהן.

אבל אתה ציינת שיש למקום הזה יתרון טופוגרפי אדיר, אז למה שנוותר עליו?

"אנחנו לא יכולים להיות בכל מקום. בוודאי מופעלים לחצים בין־לאומיים, גם הלבנונים לא רוצים שישראל תישאר שם. כך שיש הרבה סיבות למה לא להישאר על הרכס, ושוב, אני מדגיש שאסור לסגת ללא ערבויות ובלי הסכם ברור שיגן על האינטרס הישראלי. אם מדובר בממשלת לבנון זה בסדר, אנחנו משדרים על אותו גל".

למרות שהיא חלשה ולא באמת מסוגלת להתמודד עם חיזבאללה?

"חלשה, אבל אנחנו משדרים על אותו גל. האויב שלנו הוא ארגון הטרור חיזבאללה".

אם אתה סומך על לבנון שתדאג לאינטרס שלנו, למה ההשמדה עצמה הכרחית?

"כדי שחיזבאללה לא ישתמשו בעתיד בתשתיות שברכס נגדנו".

זאת אומרת שלפי דבריך, יש סיכוי שחיזבאללה יחזור לשם באחד הימים?

"כדאי להבין שחיזבאללה חטף מכה קשה והוא נסוג ונחלש, אבל הוא לא ייעלם והוא גם לא מתכוון להיעלם. הוא אומר במפורש: אני לא מוסר את הנשק שלי. למרות כל הלחצים הוא מתעקש על כך".

האם הכיבוש של רכס עלי טאהר הוא מכה מורלית בלבד עבורו? כמי שעוקב אחרי התקשורת הלבנונית והרשתות החברתיות, איך אתה מתרשם ממצבו?

"חיזבאללה חטף מכה כפולה, גם מורלית וגם צבאית. יש המון לעג וזלזול כלפי חיזבאללה בתקשורת הלבנונית ובעולם הערבי בכלל. כולם לועגים לו למה הוא מסר את הנכס החשוב הזה לידי הישראלים במקום למסור אותו לצבא לבנון. יש ביקורת קשה על היכולות הצבאיות של חיזבאללה: אמרתם שאתם חזקים ויש לכם הרתעה מול ישראל, ותראו מה הצבא הישראלי עולל לכם. הלבנונים מאשימים את חיזבאללה שגרר את לבנון למלחמה. בלבנון כועסים מאוד על חיזבאללה. אני לא מפסיק לראות ברשתות סרטונים שלועגים לארגון, שאמר רק לפני שבועיים שרכס עלי טאהר הוא מקום אסטרטגי חשוב

הצהיר שישראל לא תמהר לסגת מהרכס. שר הביטחון ישראל כץ

צילום: משה שי פלאש 90

ד"ר אדי כהן: "חיזבאללה עדיין קיים. נכון שבשלוש השנים האחרונות הוא חטף מכות קשות ביותר מישראל ונחלש באופן ניכר, אבל הוא עדיין מסוגל לשלוח רחפני נפץ ולשגר טילים בליסטיים. הוא בהחלט מוכה, אבל עדיין קיים ומחזיק באידאולוגיה הקיצונית שלו נגד ישראל. יש הרבה עיראקים שעוזרים לו, תימנים שמגיעים אליו. הוא לא לבד, הזרועות של איראן תומכות בו"

ביותר בדרום לבנון ויש לשמור עליו. ועכשיו, אחרי שנפל בידי ישראל, הוא משנה פתאום את המסר ואומר: 'יש לנו עוד 30 עלי טאהר' ומזלזל בהישג הישראלי. התקשורת הערבית לא קונה את זה.

"חיזבאללה חוטף קיתונות של לעג שלא נראו כמותם בשנים האחרונות. ואגב, הלבנונים גם חוששים מאוד מהפיצוץ הצפוי בהשמדה של המקום, כי הם מבינים שכדי להרוס מבנה תת־קרקע בסדר גודל כזה יידרש פיצוץ עצום".

ד"ר כהן מסביר כי למרות כל הזלזול והמכות שחטף חיזבאללה, נכון להיום הוא ממשיך בדרכו: "חיזבאללה עדיין קיים. נכון שבשלוש השנים האחרונות הוא חטף מכות קשות ביותר מישראל ונחלש באופן ניכר, אבל הוא עדיין מסוגל לשלוח רחפני נפץ ולשגר טילים בליסטיים, הוא ממש לא אמר את המילה האחרונה. הוא בהחלט מוכה, אבל הוא עדיין קיים ומחזיק באידאולוגיה הקיצונית שלו נגד ישראל. שלא נתבלבל", הוא מבקש, "וזה לא רק זה. יש הרבה עיראקים שעוזרים לו, תימנים שמגיעים אליו. הוא לא לבד, הזרועות של איראן תומכות בו".

אבל מבחינתו, איראן עצמה לא מאכזבת?

"הוא לא יגיד את הדבר הזה בקול. הוא לא יודה בכך לעולם. אבל הלבנונים מטיחים בו את זה ועוקצים אותו: 'איראן נטשה אותך שוב'. בשורה התחתונה, ישראל השתלטה על המרחב של רכס עלי טאהר וכעת היא צריכה להשמיד אותו ולא לוותר על כך, גם אם יופעלו עליה לחצים להימנע מכך".

לאילנה ומנשה מרדכי
מזל טוב להולדת הנכדות
בנות **לדביר והלל מרדכי**
שתזכו לגדלן לתורה,
לחופה ולמעשים טובים
בשבע

לאיריס ורפאל פדידה
מזל טוב להולדת הנכדה
בת **להודיה רחל ודורון יחיאל**
שתזכו לגדלה לתורה,
לחופה ולמעשים טובים
בשבע

לשנה טובה תִּכָּתְבוּ - לדירה חדשה תִּכָּנְסוּ

אנחנו מתרחבים, ומזמינים אתכם, בוגרים ובוגרות עם מוגבלויות, להתרשם מהדירות החדשות שנפתחו **בגבעת שמואל ובפתח תקווה**, בלב הפועם של הקהילה הדתית. ליהנות מעצמאות ומחיי קהילה בסטנדרט גבוה של איכות חיים וממענה מקצועי רחב והוליסטי.

יחס אישי · צוות רב מקצועי · זוגיות · שירות לאומי · תעסוקה · שילוב בקהילה

שדה חמד
מרכז דיור בקהילה

לסיור וירטואלי בדירות

בפיקוח: משרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים

לפרטים שרון: 054-678-1541

תשרי

צילום: יוסי אלוני, פלאש 90

חזרתם של החטופים החיים

קשה להאמין שעברה רק שנה מאז הושענא רבה האחרון, היום שבו המדינה כולה עצרה את נשימתה. שנתיים לתוך המלחמה, וחטופים רבים עדיין היו מוחזקים במנהרות החמאס בעזה. התחושה הייתה כבדה, והמגעים נראו תקועים לחלוטין. אבל אז הגיע מפנה דרמטי. בעקבות אולטימטום ולחץ חסר תקדים שהפעיל נשיא ארצות הברית דונלד טראמפ, חמאס נאלץ להתקפל ולחתום על עסקה יוצאת דופן: החזרת כל 20 החטופים החיים בפעימה אחת מהירה.

למרבה ההפתעה - זה אכן קרה. במשך שעות מורטות עצבים עקבה מדינה שלמה אחרי שיירות הצלב האדום וצה"ל. בזה אחר זה הגיעו הדיווחים המשמחים, וכל 20 החטופים החיים חזרו לשטח ישראל. הרגע המטלטל ביותר היה הגעתם של חטופים שהיו מוגדרים במשך חודשים ארוכים כחטופים ללא אות חיים והיו חששות כבדים לגורלם. פתאום, נגד כל התחזיות, התברר שהם חיים, ובדרכם הביתה.

אלה היו שעות מצמררות של סגירת מעגל, שנתיים אחרי הבוקר הנורא של שמחת תורה. המראה של השבים פוגשים את בני משפחותיהם בבתי החולים החזיר לעם כולו את התקווה, את האוויר לריאות ואת הצבע ללחיים, ואיפשר להשיב לשמחת תורה את כבודו ואת השמחה הראויה לו.

חשון

צילום: פלאש 90

מעצר הפצ"רית

אחד מרגעי השיא של פרשת שדה תימן היה מעצרה של הפרקליטה הצבאית הראשית, אלוף יפעת תומר־ירושלמי. המעצר, בחשד להדלפת חומרי חקירה מתוך הפרשה שעסקה בחשדות חמורים נגד לוחמי מילואים שנעצרו בבסיס, שבסופו של דבר הסתיימה בלא כלום, בוצע לאחר שביימה את היעלמותה. במשך כמעט יממה נערכו אחריה חיפושים נרחבים בשל חשש כביכול לחייה, עד שאותרה ונעצרה לחקירה.

ימים ספורים לאחר המעצר איתרה אזרחית ששחתה בחוף הצוק את מכשיר הטלפון הנייד של הפצ"רית בקרקעית הים, לאחר שאבד בדרך מעוררת חשד עם כל החומר שעלול להפליל אותה. בעקבות החקירה הפלילית סיימה תומר־ירושלמי את תפקידה, הודחה מצה"ל ושוחררה למעצר בתנאים מגבילים. כיום היא מצויה מחוץ למערכת הביטחונית, והליכי החקירה והחומרים שהוצאו מהמכשיר הנייד שלה ממשיכים להיבדק במישור המשפטי.

כסלו

צילום: Claudio Galdames, רויטרס

פיגוע רצחני באירוע חנוכה באוסטרליה

האירוע המרכזי של חג החנוכה בסידני שבאוסטרליה - "חנוכה על הים" בארגון בית חב"ד - הפך לזירת טבח נוראה. במהלך הדלקת הנר הראשון בחוף בונדיי, שאליה התכנסו כאלף מחברי הקהילה היהודית, נפתחה אש לעבר הקהל. את הפיגוע ביצעו שני מחבלים, אב ובנו שהושפעו מדאעש. השניים פתחו בירי מטווח קצר לעבר החוגגים. בפיגוע נרצחו 15 בני אדם - בהם גברים, נשים, ילדה בת עשר, ניצול שואה וכן שניים משליחי חב"ד במקום, הרב אלי שלנגר והרב יעקב הלוי לויטין הי"ד - ועשרות נוספים נפצעו.

אחד מהמחבלים חוסל בזירה על ידי כוחות המשטרה, והשני נלכד. מדובר באחד הפיגועים האנטישמיים החמורים ביותר שאירעו מחוץ לישראל, מאז הפיגוע בבניין הקהילה היהודית בארגנטינה. האירוע הוגדר כאסון הטרור הקשה ביותר נגד מטרות יהודיות בתולדות אוסטרליה, והוביל להגברת האבטחה במוסדות ובאירועים יהודיים ברחבי העולם. חברי הקהילה היהודית באוסטרליה האשימו בפיגוע את ממשלת אנתוני אלבניזי, לאחר שלדבריהם התריעו בפניה פעמים רבות על התגברות האנטישמיות אך נענו בהתעלמות ובחוסר מעש, ואף טענו כי מדיניותה תרמה להחרפת התופעה.

טבת

צילום: Harun ozap, רויטרס

הקמת מועצת השלום ברצועת עזה

במסגרת הפורום הכלכלי בדאבוס הכריז נשיא ארצות הברית דונלד טראמפ על הקמת "מועצת השלום" לרצועת עזה. הגוף הבין־לאומי, שנוסד מכוח החלטת מועצת הביטחון של האו"ם, נועד לפקח על שיקום הרצועה לאחר המלחמה ולהנחות את הוועדה הלאומית לניהול עזה. ברמה המדינית, ישראל הצטרפה כחברה מייסדת במועצה לצד איחוד האמירויות, קטאר וטורקיה, ושר החוץ גדעון סער ייצג אותה במפגש ההשקה בוושינגטון - בעיקר כדי לשמור על היחסים עם הממשל האמריקני.

בהובלת המנכ"ל ניקולאי מלדנוב ובמעורבות ג'ארד קושנר, החלה המועצה לקדם תוכניות פיילוט להשבת שירותים אזרחיים, העברת סיוע הומניטרי והקמת מבני מגורים זמניים. לצד שיתוף הפעולה הדיפלומטי וההומניטרי, שנועד להסיר מישראל את הנטל האזרחי, נוצר קרע עמוק סביב "מפת הדרכים" של המועצה. ראש הממשלה בנימין נתניהו הודיע על דחייה מוחלטת של מתווה 15 הנקודות, שקבע כי צה"ל יתחיל בנסיגה הדרגתית במקביל לתהליך פירוק חמאס מנשקו וביקש להגביל את חופש הפעולה הצבאי של ישראל. עמדת הדרג המדיני והביטחוני בישראל נותרה נחרצת: לא תתבצע כל נסיגה לפני פירוק מלא של חמאס מנשקו והשמדת תשתית המנהרות שלו.

בס"ד

צום יום כיפור
רפואה והלכה

צוות רבני מכון פוע"ה ורבני קדושת החיים
עונים לשאלותכם

תחומי: פריון והולדה- פוריות, הריון, לידה והנקה

מוקד טלפוני- חייגו: 02-6515050

שלישי - חמישי | ד' - ו' תשרי | 15-17.09.26 (למניינם) | **בין השעות:** 9:00-18:00

פניות בואצאפ / מקוון- לשליחת ווצאפ: 055-6825184

שלישי - רביעי | ד' - ה' תשרי | 15-16.09.26 (למניינם) | **בין השעות:** 9:00-18:00

חמישי | ו' תשרי | 17.09.26 (למניינם) | **בין השעות:** 9:00-16:00

קישור לפניה מקוונת ◄◄

- התשובות ניתנות בשיתוף רופאים מומחים בתחומי פוריות והריון בסיכון -

תחומי: קדושת החיים- דמנציה ומחלות מורכבות

מוקד טלפוני- חייגו: 079-5555-955

שלישי - חמישי | ד' - ו' תשרי | 15-17.09.26 (למניינם) | **בין השעות:** 9:00-18:00

קדושת החיים סוע"ה

מכון פוע"ה
פוריות ורפואה על־פי ההלכה

052.7149854 וויר אל

גב

צילום: דובר צה"ל

חזרת החטוף החלל האחרון רן גואילי הי"ד

איתורו והשבתו לקבורה של רס"ר רן גואילי הי"ד, לוחם יס"מ נגב שנפל בקרב ב־7 באוקטובר, ציינו את סיומו של פרק ממושך בתולדות מדינת ישראל. לראשונה מזה יותר מעשור, לא נותרו עוד חטופים או חללים ישראלים ברצועת עזה. גואילי הוגדר כ"הראשון לצאת והאחרון לחזור". על אף שהיה בחופשת מחלה עקב פציעה בידו והמתין לניתוח, בבוקר 7 באוקטובר הוא קפץ מביתו ונלחם בגבורה באזור קיבוץ עלומים. בקרב עיקש הציל אזרחים רבים עד שנפל וגופתו נחטפה.

השבתו הושלמה בתום מבצע 'לב אמיץ', שנמשך כ־48 שעות בהובלת כוחות צה"ל, הרבנות הצבאית וגורמי המודיעין. הכוחות סרקו את בית הקברות אלבטש שבשכונת דרג' תופאח בצפון רצועת עזה, ובדקו כ־250 גופות עד שנמצא הממצא המדויק. זיהויו הסופי הושלם במכון לרפואה משפטית באבו־כביר. עם הודעת הזיהוי הרשמית, נעצר בכיכר החטופים בתל אביב השעון שמנה את ימי השבי. במקביל הוסרו השלטים והסיכות הצהובות שליוו את המאבק הציבורי ונאספו הכיסאות הצהובים שהוצבו במבני ציבור.

נגב

צילום: חיים גולדברג, פלאש 90

ליל הסדר הראשון בשא־נור המתחדשת

כמעט 21 שנים לאחר הגירוש מצפון השומרון ומגוש קטיף, נחגג ליל סדר היסטורי במצודה העתיקה של שא־נור. האירוע התקיים חודשים ספורים לאחר החלטת הממשלה על הקמת היישוב מחדש, ורגע לפני העלייה הרשמית של המשפחות לקרקע והצבת הקרוואנים במקום. חזרת ההתיישבות לשא־נור התאפשרה בעקבות ביטול חוק ההתנתקות בצפון השומרון, מהלך שהחל עוד קודם לכן בהסדרת הישיבה בחומש, בהובלת שר האוצר בצלאל סמוטריץ', ראש המועצה האזורית שומרון יוסי דגן ואנשי 'חומש תחילה'.

קיום ליל הסדר במצודת שא־נור - שהייתה סמל חשוב במאבק נגד הגירוש בקיץ תשס"ה - סימן אבן דרך בחידוש החיים היהודיים במקום. צעד זה היה סנונית ראשונה להרחבת האחיזה הישראלית במרחב כולו. בהמשך להקמת שא־נור והסדרת חומש, הוקמו מחדש גם היישובים גנים וכדים לצד נקודות התיישבות נוספות, מהלכים ששינו את מפת ההתיישבות בצפון השומרון והשפיעו על המציאות הביטחונית במדינת ישראל כולה.

אדר

צילום מסך

מבצע שאגת הארי

בבוקר שבת זכור התעוררה מדינת ישראל למציאות חדשה עם פתיחתו של מבצע 'שאגת הארי' - תקיפה משולבת וחסרת תקדים של ישראל וארצות הברית נגד איראן. מכת הפתיחה של המבצע התמקדה בסדרת תקיפות מדויקות על מפקדות השלטון והביטחון בטהראן שהובילה לחיסולו של המנהיג העליון עלי ח'אמינאי, יחד עם שורת בכירים בצמרת השלטונית ובפיקוד הבכיר של משמרות המהפכה. חיסול ההנהגה יצר זעזוע עמוק במנגנוני השליטה האיראניים כבר בשעות הראשונות ללחימה.

במהלך המבצע חולקו גזרות הפעולה: צבא ארצות הברית השיג שליטה אווירית ופגע בצי האיראני בדרום המדינה, בעוד חיל האוויר הישראלי פעל במערב איראן ובאזור הבירה. שני הצבאות הפציצו מתקני גרעין, תשתיות טילים, מערכי הגנה אווירית, תחנות שידור ומאגרי דלק, במטרה לשתק את היכולות הצבאיות והאסטרטגיות של המשטר. בתגובה פתחה איראן בשיגור אלפי טילים וכטב"מים לעבר ישראל, לצד תקיפת בסיסים אמריקניים ותשתיות אנרגיה במפרץ הפרסי. הלחימה, שהתפשטה גם למבצע נרחב של צה"ל נגד חיזבאללה בלבנון, נמשכה כארבעה חודשים והסתיימה ביוני 2026 עם חתימת מזכר הבנות לסיום הקרבות.

איר

צילום: חיים גולדברג, פלאש 90

איחוד בנט-לפיד

13 שנים לאחר "ברית האחים" המפורסמת, הודיעו נפתלי בנט ויאיר לפיד על איחוד מפלגתי מחודש והקמת רשימה משותפת בשם 'ביחד'. המהלך נולד עוד לפני ההכרזה הרשמית על מערכת הבחירות, מתוך צורך פוליטי להתמודד עם נתוני סקרים חלשים לשתי המפלגות ולספק קונטרה לצמיחתו של גדי איזנקוט בראשות גוש האופוזיציה. הרשימה המאוחדת התאפיינה בשינויים נרחבים. לפיד דחק את רוב חברי הכנסת הוותיקים של יש עתיד אל מחוץ למקומות הריאליים, בעוד בנט, שבעבר זוהה עם הימין האידאולוגי והימין החדש, שילב ברשימה בעיקר שמות אנונימיים יחסית במטרה ליצור פלטפורמה רחבה.

במרכז הקמפיין של 'ביחד' הוצבה סוגיית גיוס החרדים לצה"ל, כשלפיד ובנט הגדירו אותה כסוגיה קיומית ראשונה במעלה. עם זאת, המהלך עורר תהיות לגבי היכולת המעשית של השניים להוביל למהלך גיוס בפועל או להגיע להסכמות עם הנהגת הציבור החרדי. במבחן הסקרים החיבור לא הוכיח את עצמו ולא הביא לגידול במספר המנדטים המשוקלל, בעוד איזנקוט ממשיך להוביל בהנהגת הגוש.

אשכולות (ע"ר)
מרכזי הסיור והתודעה של ישראל

קרן קימת לישראל
קק"ל
קרן קימת לישראל
K K L - J N F

סוכות ישראלי עם אשכולות וקק"ל

טיולים ופעילויות לכל המשפחה עם מדריכי אשכולות בשיתוף החטיבה לחינוך וקהילה בקק"ל

חוה"מ | ימים ראשון-שלישי | 27-29.9 | ט"ז-י"ח תשרי

סיורי יום

סבב 1: **10:00-13:00** | סבב 2: **13:30-16:30**

צפון
- **סתיו בגולן - הר בנטל** | מסו"ל קשת יהונתן
- **שביל לפסגה - הר מירון** | מסו"ל אורות הגליל
- **עולים לפסגת התבור** | מסו"ל גלבוע מעיינות
- **עין פיק** | מסו"ל הגולן
- **ארץ המעיינות וכניסה למפל הנסתר** | מסו"ל בקעת הירדן
- **מסע מוזיקלי בצפת העתיקה** | מרכז תודעה רוח צפת
- **פקיעין העתיקה** | מסו"ל מורשת הגליל העליון
- **מערת קשת** | מדריכי אשכולות
- **תל יודפת** | מדריכי אשכולות
- **סיור בעכו העתיקה** | מסו"ל גליל

ירושלים והסביבה
- **בדרך אל העיר - רכס השיירות** | מסו"ל שער הגיא
- **הר הזיתים** | מסו"ל עיר דוד
- **קול ברמה - נבי סמואל** | מסו"ל ראשית ירושלים
- **סוכת שלום - נחלאות ומרכז העיר** | מדריכי אשכולות
- **המים בדרך לירושלים - טיול לסטף** | מסו"ל בשבילוד

מרכז
- **חרבת מדרס** | מסו"ל הדרום
- **חג האסיף במזכרת בתיה** | מסו"ל ציוני דרך
- **בין צרעה לאשתאול** | מדריכי אשכולות
- **על ערבי הנחל - סיור לאורך הירקון** | מדריכי אשכולות
- **גבורה בחרבת בורגין** | מסו"ל חברון
- **אל נחל מערה** | מדריכי אשכולות

דרום
- **עוז מול עזה** | מדריכי אשכולות
- **אגם בלב מדבר** | מסו"ל ביחד ירוחם
- **נחל גשרון** | מסו"ל אל ארצי
- **בין הר למדבר - סוסיא** | מסו"ל סוסיא
- **חורבת רימון ויער להב** | מסו"ל בית מוריה

שומרון ובנימין
- **דגן תירוש ויצהר - ברכס איתמר** | מסו"ל שומרון
- **יער אום צפא** | מסו"ל הרי גופנא

סיורי ערב

18:00 - 21:00

צפון
- **טבורו של עולם - טבריה** | מסו"ל כנרת
- **סיפורי חלוציות בראש פינה** | מסו"ל אורות הגליל
- **מאמפי גולן למצפור אפק** | מסו"ל הגולן
- **מסע בצפת העתיקה** | מרכז תודעה רוח צפת
- **מראש הנקרה לאכזיב** | מסו"ל מורשת הגליל העליון
- **ספארי לילה בבקעת הירדן** | מסו"ל בקעת הירדן
- **יוצאת מהחומה - סיפור קהילת חיפה** | מסו"ל גליל

מרכז
- **סוכות במזכרת בתיה** | מסו"ל ציוני דרך
- **תל אביב הקטנה - שביל העצמאות** | מדריכי אשכולות

ירושלים
- **נחלאות בלב עיר** | מסו"ל חברון
- **הרובע היהודי** | מסו"ל עיר דוד
- **תש"ח בירושלים - סן סימון** | מסו"ל שער הגיא
- **אומץ, חזון במשכנות שאננים** | מסו"ל בשבילוד
- **סוכת שלום בנחלאות** | מסו"ל ראשית ירושלים

הפנינג משפחתי

הפנינג משפחות
יער אבשלום
מרכז תודעה נצרים

עם וארץ סיפור של אהבה
ניצן
מרכז תודעה התורה והארץ

הפנינג עולי הרגל
שמורת עוז וגאון בגוש עציון
מרכז תודעה ידע המקדש

האגף לתרבות יהודית יוצרים חיבור לנשמה

לפרטים: 08-6630030 | 053-3035067

מידע על מסלולים נגישים באתר אשכולות

10₪ למשתתף!

להרשמה היכנסו לאתר או סרקו:
www.eshkolot-il.com

סטודיו בת עמי

יולי

צילום: יונתן זיידל, פלאש 90

רומן גופמן נכנס רשמית לתפקיד ראש המוסד

כניסתו של אלוף רומן גופמן לתפקיד ראש המוסד ה־14, במקומו של דדי ברנע, סיימה סאגה משפטית וציבורית מורכבת סביב המינוי, אשר אושר סופית בבג"ץ ברוב קולות יום בלבד לפני שנכנס לתפקידו. במוקד הסאגה עמדה "פרשת אורי אלמקייס", שבמסגרתה נטען כי בתקופתו כמפקד אוגדה אישר גופמן הפעלת קטין במבצע השפעה בניגוד לנהלים. הפרשה הובילה לעמדת מיעוט יוצאת דופן של יושב ראש הוועדה למינויים בכירים, אשר התנגד למינוי, ולעתירות לבג"ץ. העתירות נדחו לאחר הסרת החששות בבית המשפט העליון, בין היתר בעזרת תצהיר חסוי של תת־אלוף ג' מפיקוד אמ"ן.

גופמן, שעלה מבלארוס בשנת 1990, צמח בחיל השריון ופיקד על חטיבה 7 ואוגדת הבשן. ב־7 באוקטובר נלחם בשדרות ונפצע קשה, ולאחר שיקומו מונה למזכיר הצבאי של ראש הממשלה בנימין נתניהו. הרזומה שלו כולל פרק ייחודי: כקצין צעיר וחילוני, לאחר שני תפקידים כמפקד פלוגה, בחר לנצל את תקופת הלימודים האקדמיים מטעם צה"ל כדי ללמוד במכינה הקדם־צבאית 'בני דוד' בעלי. גופמן הסביר בעבר כי חש בחסך בעומק הציוני והיהודי, וביקש לעבור בירור זהות מעמיק כדי להעניק לפקודיו תשובות לערכי הלחימה.

יוני

צילום: נעם מושקוביץ, דוברות הכנסת

הכנסת ה־25 התפזרה

באופן נדיר ובלתי צפוי ביחס לשנים הקודמות ולתקופות המלחמה והטלטלות הציבוריות שליוו אותה, השלימה הכנסת ה־25 את מלוא ימיה על פי חוק וסיימה קדנציה של ארבע שנים. הייתה זו הפעם הראשונה מזה עשור שבה כיהנה ממשלת "ימין על מלא" במשך קדנציה מלאה. לאורך כהונתה התמודדה הקואליציה עם אירועים דרמטיים - החל מהרפורמה המשפטית והמחאות הציבוריות הנרחבות סביבה, דרך מלחמת חרבות ברזל ומבצע שאגת הארי, ועד משברים פוליטיים פנימיים סביב חוק הגיוס ותקציב המדינה.

לצד הביקורת הציבורית שספגה הממשלה על מדיניותה, היא הובילה מהפכת התיישבות חסרת תקדים ביהודה ושומרון, שכללה הסדרת יישובים, ביטול חוק ההתנתקות בצפון השומרון ובנייה נרחבת. על אף הלחצים הכבדים, העתירות לבג"ץ והקריאות החוזרות ונשנות של האופוזיציה להקדמת הבחירות, הצליחה הקואליציה לשמור על יציבות מספרית ולמנוע את הפלת הממשלה עד תום כהונתה החוקית. עם פיזור הכנסת ה־25 נכנסה מדינת ישראל באופן רשמי לתקופת בחירות, והזירה הפוליטית נערכת למאבק על עיצוב המפה הפרלמנטרית הבאה.

יולי

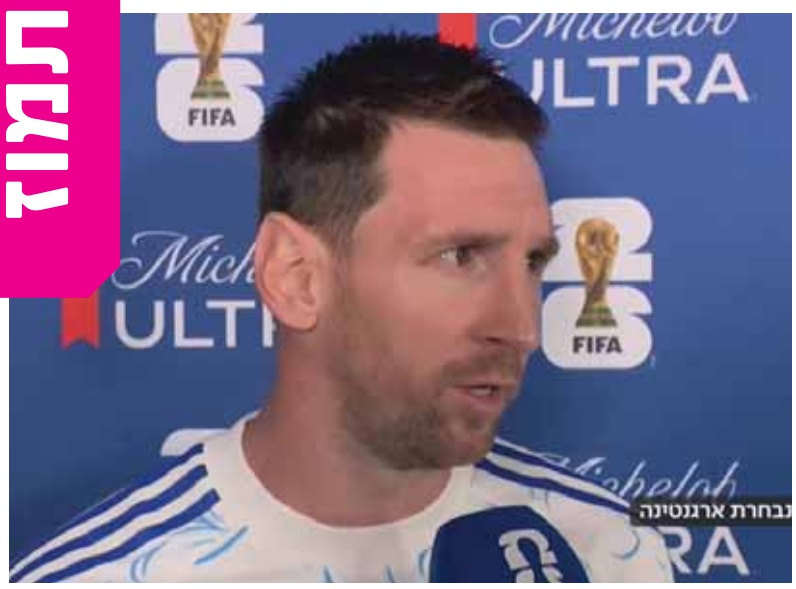

מונדיאל 2026

על אף שמדובר באירוע שמתרחש הרחק מתחומי מדינת ישראל, שהנבחרת המקומית אינה מעפילה לשלביו הסופיים כבר עשרות שנים, אזרחים רבים בישראל הכניסו את משחקי טורניר מונדיאל 2026 ללוח הזמנים שלהם - כולל חיילי צה"ל שצפו במשחקים בעומק שטח האויב. טורניר גביע העולם האחרון, שהיה הגדול בהיסטוריה וכלל לראשונה 48 נבחרות בארצות הברית, במקסיקו ובקנדה, הסתיים בניצחונה של נבחרת ספרד על ארגנטינה, 1-0, בהארכה במשחק הגמר.

מדינת ישראל השתתפה במונדיאל פעם אחת בלבד בהיסטוריה, בשנת 1970 במקסיקו, שם הודחה בשלב הבתים לאחר תוצאות תיקו מול איטליה ושבדיה. הסיבה העיקרית להיעדרותה הממושכת מאז נעוצה בשנות ה־90, אז עברה ישראל לבית האירופי - אחד המחוזות התחרותיים והקשים בכדורגל העולמי. למרות היעדרותה של הנבחרת, מונדיאל 2026 רשם אחוזי צפייה גבוהים בישראל והפך לתופעה רחבה ולאירוע חברתי חוצה מגזרים.

אלול

צילום: חיים גולדברג, פלאש 90

יהודה כץ, הנעדר האחרון מקרב סולטן יעקב, חזר

44 שנים לאחר הקרב הקטלני במלחמת לבנון הראשונה, חולצה והושבה לישראל גופתו של יהודה כץ הי"ד, הנעדר האחרון מקרב סולטן יעקב. השבתו לקבורה בישראל הביאה לסיומה של אחת מפרשות ההיעדרות הממושכות והכואבות בתולדות צה"ל והמדינה. יהודה כץ, לוחם שריון, נעדר ביוני 1982 לצד חבריו לצוות הקרב, צבי פלדמן וזכריה באומל הי"ד. במשך ארבעה עשורים ניהלה מדינת ישראל, בשיתוף גורמי מודיעין וזרועות הביטחון, מאמצים בין־לאומיים ומבצעיים בלתי־פוסקים לאיתור שלושת הלוחמים והבאתם לקבר ישראל.

השבת גופתו הושלמה בתום פעילות מודיעינית ומבצעית מורכבת שנוהלה בשנים האחרונות, ואשר קדמו לה השבת גופתו של זכריה באומל הי"ד ב־2019 והשבת גופתו של צבי פלדמן הי"ד לפני כשנה. עם זיהויו הסופי במכון לרפואה משפטית ומסירת ההודעה הרשמית למשפחתו, הובא כץ לקבורה בטקס צבאי מלא. התרת הספקות באשר לגורלו של כץ הי"ד סגרה פרק היסטורי ארוך שנים, והביאה לסגירת מעגל לאומית ומוסרית של התחייבות המדינה להשבת כל נעדרי הקרב הביתה.

שנה חדשה
בדיוק בזמן!

העתיד מתחיל בכל תלמיד ותלמידה,
בכל איש ואשת חינוך, ובכל יום המתחדש עלינו לטובה.
באמונה, בעשייה ובהתמדה.

121	40,000	4,800	52
מוסדות ותכניות	תלמידים ותלמידות	אנשי/נשות חינוך	רשויות מקומיות

שנה טובה ומתוקה לקהילת עתיד ולכל בית ישראל.
יחד נמשיך להצמיח דור של ערכים, מצוינות ואחריות.

עתיד
רשת חינוך

צילום: חיים טויט

"הרבנות צבאית לא ידעה לעמוד מול גדי איזנקוט, שכתב את פקודת השירות המשותף". השר עמיחי אליהו בכנס 'בשבע' שנערך השבוע בירושלים

"בממשלה הזאת הפקידים הבינו שיש כאן בעל בית"

"לא סביר שהרב הצבאי הראשי לא לקח את הג'יפ שלו באותו רגע ונסע לתת גיבוי לחיילים", אומר שר המורשת עמיחי אליהו בנוגע לפרשת חיילי ההסדר בגבעתי ◄ על בנו שמשרת באותה פלוגה, על אחריות הרמטכ"ל לאירוע, וגם על הצטרפותה של טלי גוטליב ל'עוצמה יהודית'. ריאיון מיוחד לאסף משניות בכנס 'בשבע' שנערך השבוע בירושלים

אסף משניות

הסערה שמסעירה את הציבור הדתי, וכנראה הרבה מעבר, היא פרשת ההפרה של פקודת השירות המשותף בגבעתי, שמגיעה על רקע הפרת פקודת השבת בגבעתי. אתה מכיר את האירוע מקרוב כי הבן שלך היה באותה מחלקה עד שיצא לקורס מ"כים. הוא סיפר לך על התחושות של חבריו?

"אני לא רוצה להיכנס למה שהוא אמר או מרגיש, כי הוא גם חלק מהסגל הפיקודי באותה פלוגה וגדוד. אני כן רוצה לבוא ולומר: לא סביר שכל הזמן אנחנו מקבלים תדרוכים מהצבא שרוצים לגייס חרדים ומכבדים את כולם, ובסוף בפרויקט תרגיל - או אפילו בפקודת מבצע מסוימת - כופים על אנשים לפעול נגד האמונה שלהם, וכשמבקשים פתרון מענישים אותם. זו לא הדרך לעורר מוטיבציה. אני יודע שהציעו לחברים של הבן שלי לצאת לקורס קצינים, והם אמרו: 'לא יכול להיות שאחרי שעמדנו בסכנת נפשות, לחמנו בלבנון ונפצעו החברים שלנו - גם הבן של השר סמוטריץ' נפצע שם באותה מחלקה - לא יכול להיות שיזלזלו בנו בצורה כזאת ויכניסו אותנו לכלא'. אני חושב שמישהו צריך לשלם בתפקיד שלו".

האירוע הזה לא התחיל באותו סיפור, אלא שבועיים קודם לכן, כשבמהלך השבת - בניגוד לכל פקודה שקיימת בצה"ל - אותו מ"פ פקד עליהם לעשות אימון שאסור על פי הפקודות וגם כלל חילול שבת מן התורה. הוא גם שיקר לחיילים שלו ואמר שזה באישור רב החטיבה. אתה יודע להסביר לי איך המפקד הזה עדיין נמצא בצה"ל?

"קודם כול, המ"פ הזה הוא גיבור ישראל. האדם הזה עמד בסכנת חיים לא פעם, גם בסוף השבוע האחרון. שמעתם על חיילים שנתקלו בעזה? זו הייתה הפלוגה הזאת. ואני אומר לכם, גם בלבנון החבורה הזאת פינתה פצועים מתחת לבופור. מהצד הזה ברור לי לגמרי שהמ"פ הזה גיבור גדול. אבל יש פה צד אחר. לא רק בשבועיים האחרונים, אני מרגיש שהרבנות הצבאית לא עושה את תפקידה. תפקידה של הרבנות הוא לא רק לטפל בחללים ולא רק לטפל בכשרות. תפקידה לטפל בתנאים

> "הרבנות הצבאית לא עושה את תפקידה. תפקידה של הרבנות הוא לא רק לטפל בחללים ולא רק לטפל בכשרות. תפקידה לטפל בתנאים וברוח של החיילים הדתיים והמסורתיים. לא סביר שהרבנות הצבאית שלנו – שבאמת עשתה במלחמה מעל ומעבר – מתפקדת בסוגיות האלה ברפיסות ובלי עמוד שדרה. הגיע הזמן לרענן את השורות ברבנות הצבאית"

בס"ד

מכללה ירושלים
איכות תורנית-אקדמית-חינוכית

לומדים הוראה באהבה

מסע חינוכי חווייתי

- לימודים בליווי אישי - רכזת לימודים צמודה
- מסלול להכשרת מחנכות
- מיוחד! אפשרות לשילוב עם שירות לאומי
- בין המרצים: הרב יורם אליהו, הרב עמוס נתנאל, הרבנית יפה מגנס

בואי! ליום פתוח אישי!

סיור במכללה, יועצת מלגות ועוד

לתיאום: 02-625-0724 | 053-8254356

שנת"ים, ובשנה השלישית את מחנכת!

הקלות לנשות מצוינות

מלגות לימודים | **מעונות** חינם שנה א' | **שילוב מדרשה** מדרשת אוריה אור התורה במרכז | **בריכה** בקמפוס | **ארוחה** ב-10 ₪

לפרטים והרשמה:

02-6750724 | 053-8254356 | rishum-jer@michlalah.edu

מכללה ירושלים, רח' ברוך דובדבני 36, ירושלים

"הציבור קובע איך יתנהל הצבא". לוחמות בשריון

ברוח של החיילים הדתיים והמסורתיים. לא סביר שאף אחד פה לא שמע את הרב הצבאי הראשי מדבר. לא סביר שהרבצ"ר לא לקח את הג'יפ שלו ובאותו רגע נסע לשם לטפל בחיילים ולתת להם גיבוי. לא סביר שהרבנות הצבאית שלנו - שבאמת עשתה במלחמה מעל ומעבר - מתפקדת בסוגיות האלה ברפיסות ובלי עמוד שדרה.

"אני אומר פה - וגם אמרתי את זה לשר הביטחון - הגיע הזמן לרענן את השורות ברבנות הצבאית. מדובר באנשים טובים וצדיקים שמסרו נפש בכל המלחמה הזאת, שהיו במחנה שורה וטיפלו בחללים במצב שאף אחד פה לא יכול לדמיין. אבל עם זאת, זו אותה רבנות צבאית שלא ידעה לעמוד מול גדי איזנקוט שכרמטכ"ל עשה שירותים משותפים, שכתב את פקודת השירות המשותף. אותה רבנות צבאית לא ידעה לעמוד מולו ולהציב לו מראה, וגם בסוגיה הזאת, במקום לבוא למ"פ ולמג"ד - שהם אנשים טובים - ולהדריך אותם, הם נעלמו מהתמונה. פתאום לא שמענו עליהם, ואני אומר שוב גם פה: הגיע הזמן לרענן את השורות ברבנות הצבאית, או שהם יתעוררו. אני חושב שכבר הגיע הזמן לרבצ"ר חדש".

יש תחושה שאתה נותן קצת הנחה למ"פ, כי בסופו של דבר החיילים האלה עדיין צריכים לשרת תחתיו. הוא שיקר להם, הוא מחייב אותם פעם אחר פעם לעבור על פקודות שנועדו להגן עליהם ועל אורחות חייהם. איך הוא יכול לפקד עליהם?

"אני לא מכיר את כל הפרטים של המ"פ הזה, אבל בן כמה מ"פ רגיל שנמצא בסדיר?"

נגיד 24.

"24. המ"פ מקבל את הרוח שלו ואת ההכוונה שלו מאיזה שהוא מקום. אותם חיילים, אגב, בתשעה באב, כשכל החיילים צמים, נשארו בבסיס לעבוד במלאכות שלא מתאימות לתשעה באב. זו רוח שלא מגיעה מהמ"פ וגם לא מהמג"ד".

מהמח"ט?

"אני לא יודע ממי, גם המח"ט הזה גיבור ישראל, אתם כולם מכירים אותו, נתנאל שמכה. מדובר באנשים גיבורים. אלא מה? יש מי שממונה עליהם. איך השמאל אמר? אתה הראש, אתה אשם".

זה הרמטכ"ל.

"יש פה רוח, ואנחנו כנציגי ציבור צריכים לשנות אותה".

"טלי גוטליב לוחמת"

מכיוון אחר בסוגיה הזאת, אנחנו נמצאים רגע לפני פאנל הלוחמות בשריון שאמור לקרות בדצמבר הקרוב. אני שומע ממך על רוח מפקד מלמעלה, ואני מרגיש כאילו בקרוב לא בטוח שחיילים דתיים יוכלו לשרת בצה"ל לפי אורחות חייהם, כי אין מי שמגן עליהם.

"אנחנו נדאג - וגם אתם והמצביעים בבית ידאגו - שיהיה מי שידאג. בארבע השנים האלה שינינו את הדירקטיבה, אנחנו לא מקבלים את זה שאנשי מקצוע כאלה ואחרים יקבעו לנו איך מתנהל הצבא. אנחנו נקבע. נכון שלא כל הספינה בבת אחת זזה לכיוון הנכון, אבל אני אומר לך - בממשלה הזאת הפקידים הבינו שיש כאן בעל בית. אומנם לא כולם, היועצת המשפטית לממשלה והמערכת המשפטית עדיין לא, אבל בצה"ל, בשב"כ, במוסד ובמשרדי הממשלה מפנימים שיש פה מישהו שקובע מדיניות וזה לא הרמטכ"ל, כמה שהוא חשוב ובכיר וטוב, וגם לא המ"פ. מי שקובעת מדיניות בסוגיות האלה זו ממשלת ישראל, שנבחרת על ידי הציבור. הציבור הוא שקובע איך יתנהל הצבא, ולא קצין, בכיר ככל שיהיה".

יש לך חברה חדשה למפלגה, מקום שני, טלי גוטליב. מה בדיוק היא תורמת לכם?

"קודם כול, הצד המשפטי. טלי היא לוחמת, היא מביאה איתה את האמת הנוקבת שלה. אני אומר לכל האנשים שזוכרים אותה רבה עם השופטים בבית המשפט ומתעקשת על האמת של הציבור, גם במחיר אישי של סכנת נפשות, ביזוי ואלימות שהופנתה מולה. היא מביאה אמת נוקבת שמפלגת עוצמה יהודית מאמינה בה, הולכת איתה. אנחנו קיצוניים באהבת ישראל, באהבת מדינת ישראל, בזה שאנחנו רוצים לראות את התיקון של המערכת המשפטית, המערכת הביטחונית, וכמובן הזהות היהודית שהיא לא פחות חשובה".

בממשלה הזאת הפקידים הבינו שיש כאן בעל בית. אומנם לא כולם, היועצת המשפטית לממשלה והמערכת המשפטית עדיין לא, אבל בצה"ל, בשב"כ, במוסד ובמשרדי הממשלה מפנימים שיש פה מישהו שקובע מדיניות וזה לא הרמטכ"ל, כמה שהוא חשוב ובכיר וטוב, וגם לא המ"פ. מי שקובעת מדיניות בסוגיות האלה זו ממשלת ישראל, שנבחרת על ידי הציבור

אתה לא חושב שהצירוף שלה רק מחזק את התחושה שאתם לא מפלגה שעושה דברים, אלא מפלגה שעושה פופוליזציה? אתן לך כמה דוגמאות. המרצ'נדייז שהוצאתם לבחירות בדמות מחזיקי המפתחות בצורת אקדחים, יש גם גרסה שבן גביר הוא מי שמחזיק באקדח. גם העוגה של בן גביר עם חבל התלייה. זו לא בדיוק עשייה אלא בעיקר פופוליזם וניסיון להשיג טראפיק ברשת.

"זו נשמעת לי שאלה רדודה. 16 שנה ניסו להוציא את האונייה אלטלנה מהמים, והנה אנחנו ברוך השם הוצאנו אותה. משרד המורשת בראשותי השקיע כחצי מיליארד שקלים בשילה הקדומה, ארמונות החשמונאים, סבסטיה, בריכות שלמה, הרודיון ועוד. אנחנו מפלגה שלא רק עושה אלא עושה בענק, מביאה תוצאות, מה שלא עשו פה 35 שנה. אף אחד לא מביא תוצאות כמונו".

משהב MSB
בונים מאז 1936

התמונות להמחשה בלבד

שנה טובה

12 דירות. 6 ערים.
תנאים של פעם ב-90 שנה.

לרגל 90 שנה למשהב, פתחנו מספר מצומצם
של דירות בפרויקטים נבחרים בתנאי רכישה מיוחדים.

רמת גן | תל אביב | רמת השרון | ירושלים | גבעת זאב | חיפה

ל-50 הפונים הראשונים בלבד

לחשיפת ההטבה

סרקו והשאירו עכשיו פרטים

***5677**

בהתאם לתנאי המבצע

משהב. בונים לכם ביטחון בבית.

בשבע היובל כאן

בשבע שנת ה-25

'בשבע' השבוע - 25 שנה

עריכה: חגית רוזנבאום

בשבע
יום שלישי, כ"ח באלול תשפ"ד, 1.10.2024 | גיליון ראש השנה | מס' 1115

זמני הדלקת נרות
ראש השנה תשפ"ה

	כניסת חג	צאת החג
י-ם	17:47	18:58
ת"א	18:03	19:00
חיפה	17:55	18:59
ב"ש	18:05	18:59

פדיון כפרות 2835- מלכיבי

האירועים שלא יישכחו:
כותבי 'בשבע' מסכמים בכאב ובאופטימיות את השנה שהייתה

תמונת מצב: הצילומים הפרטיים שעשו לנו את תשפ"ד | אתנחתא

בארץ ישראל אין הפרדה בין ריקודי שמחת תורה להזכרת נשמות של שמיני עצרת. גם בשנה זו לא ניתן לאויב להשבית את מצוות "ושמחת בחגך" **הרב יעקב אריאל**

גם אחרי 7 באוקטובר, ראשי מערכת הביטחון עדיין מאמינים שאם רק ניתן עבודה לערביי יהודה ושומרון, האזור יהפוך לשווייץ **זאב קם**

יונתן רזאל מגלה: אם לא הייתי מוזיקאי, הייתי כנראה איש צבא **עניין אישי, יוסף ארנפלד**

הרשעה כעשן תכלה

ארגון חיזבאללה ופטרוניו האיראנים יתקשו למצוא מחליף שייכנס לנעליו של רב המרצחים והרטוריקן הכריזמטי, ששדרג את ארגונו למעצמת טרור ולאיום אסטרטגי מרתיע על ישראל. המכות שהנחיתה ישראל על חיזבאללה בשבועיים האחרונים, ובראשן חיסול נסראללה עם כניסת השבת האחרונה של שנת תשפ"ד, פותחות בפניה הזדמנות לשינוי משמעותי במאזן האסטרטגי מול איראן וגרורותיה // **אסף משניות, ניצן קידר**

לגילון זה מצורפים:

ברכת שנה טובה וכתיבה וחתימה טובה
לקוראי בשבע ולכל בית ישראל

חיסולו של מנהיג חיזבאללה המיתולוגי חסן נסראללה היה מכה קשה נוספת שהנחיתה ישראל על ארגון הטרור והעלתה את המורל הלאומי בעוד כמה דרגות

(גיליון 1115, כ"ח אלול תשפ"ד, 2024)

"גם בשירות הלאומי אין חותמת הכשר בכל המקומות שהכול מאה אחוז. אבל בשירות הלאומי, כשבת מרגישה שהמקום הזה לא טוב - למחרת אם לא באותו ערב, היא אוזרת את החבילה שלה והולכת הביתה. בצבא היא לא יכולה לעשות דבר כזה. במילים אחרות היא תקועה. זה ההבדל המהותי לדעתי"

אתנחתא
בשבע גיל, כ"ו באלול תשפ"ה, 18.

קו המשווה

בריאיון חג מיוחד משרטט הרב חיים דרוקמן את עמדותיו המורכבות בסוגיות הבוערות של המגזר הדתי-לאומי: המתח בין חיילי ההסדר לצה"ל, המחלוקות בין המחנה הליברלי והתורני, שאלת גיוס הבנות וגם מה הוא חושב על נתניהו והבית היהודי **יואב שרקי**

מתכוננים לראש השנה: דביר שרייבר מנסה לפתוח רימון / איה קרמרמן מודה על השנה שחלפה

הרב חיים דרוקמן זצ"ל העניק לנו ריאיון חגיגי לרגל ראש השנה, ופרש את עיקרי משנתו הציבורית

(גיליון 810, כ"ו אלול תשע"ח, 2018)

רבני 'צהר' ממליצים להטיל סנקציות כלכליות על האמנים המחרימים

עדי גרסיאל

פולמוס חרם שחקני התיאטרון על אריאל מסרב לגווע. באמצע השבוע התפרסמה רשימה של כ-250 אנשי אקדמיה שהצהירו כי יסרבו להשתתף בפעילויות מעבר לקו הירוק, את העצומה ניסח פרופ' זאב שטרנהל. בנוסף לכך, עשרות סופרים ומשוררים חתמו על עצומת תמיכה באנשי התיאטרון. בין הסופרים: עמוס עוז, א"ב יהושע, סמי מיכאל ודוד גרוסמן. מגמר, יש מי ששוקל צעדים מעשיים כנגד המחרימים. סנגית השר לענייני גמלאים, ד"ר לאה נס, פנתה לארגון אמני ישראל והצהירה כי "כל אמן שיסרב להופיע בפני תושבי יש-ראל בגלל מקום מגוריהם, לא ישתתף באירועים ובפעילויות התרבות למען אזרחים ותיקים, הממומנים על ידי משרדי".

ה"כ לשעבר עקיבא נוף (ליכוד), העוסק גם בכתיבה והלחנה, הודיע השבוע שהוא מסרב שיצירתו 'השבוע עה' תנוגן בהצגה של שמואל הספרי, החתום על מכתב החרם.

גם יו"ר הכנסת, רובי ריבלין, מתח ביקורת על חרם האמנים. ריבלין אמר ל'מעריב' כי "מי שגירש ערבים מעין כרם, מיפו ומקטמון, לא יכול לרחוץ בניקיון כפיו המוסריות כשהוא בא להחרים את "יאל".

ראש עיריית תל אביב, רון חולדאי, המכהן גם כיו"ר מועצת הנאמנות של תיאטרון הקאמרי, אמר כי "מי שעובד בתיאטרון הממומן מכספי הציבור לא יכול שלא להופיע במקומות שנקבעו על ידי הנהלת התיאטרון".

גם רבני 'צהר' יוצאים נגד מכתב האמנים, בגילוי דעת שפרסם הארגון נכתב: "השלום מתחיל בהידברות בין אחים, לא ניתן להגיע לא לשלום ולא לשום דבר מועיל אחר בחרמות".

הרב רפי פוירשטין, חבר ההנהלת הארגון, אף רמז על סנקציות כלכליות שיש לנקוט נגד האמנים המחרימים: "כשם שהמדינה מתכוונת למנוע כספי ציבור מאלו שאינם מלמדים את לימודי הליבה, עליה למנוע כספי ציבור ממי שסותר את הליבה המשו-תפת של הקיום".

באמצע השבוע הפתיע העיתונאי הוותיק דן שילון כשאמר בתוכנית הבוקר שלו בערוץ 2 כי אמנם הוא עצמו מוכן לוותר על שטחים תמורת שלום, אולם הוא חייב להזכיר שר-בים מהשתקנים החותמים על מכתב הסרבנות מתגוררים ביפו בבתים של ערבים שגורשו במהלך מלחמת הש-חרור.

ברשת האינטרנט אף מופצת עצו-מה וירטואלית 'נגד אנשי התיאטרון שמחרימים את אריאל', שעליה חתמו עד כה כ-4,000 איש.

הבריטים לא שמעו כראה על יכולת העמידה של ההתיישבות מול חרמות. כבר לפני 16 שנים, חרם שהכריזו אומנים מהשמאל על הופעות ביישובי יהודה ושומרון נתקל בהתנגדות מקיר לקיר

(גיליון 408, כ"ג אלול תש"ע, 2010)

איפה הימים שבהם סרבנות אידאולוגית נתקלה בגינויים מקיר לקיר במערכת הפוליטית ובצה"ל? סרבני יחידת 8200 לא זכו ליחס המלטף שקיבלו סרבני אותה יחידה עצמה ב-2023

(גיליון 611, כ"ג אלול תשע"ד, 2014)

24 | בשבע | כ"ג באלול תשע"ד, 18.9.2014

סרבנים בחסות השמאל הקיצוני

סרבני יחידת 8200 זכו לגינויים גורפים כמעט מקצה לקצה במערכת הפוליטית ■ חבריהם ליחידה זועמים על מה שהם מכנים "ניצול ציני ופוליטי" של שירתם ביחידה היוקרתית ■ ח"כ שלי יחימוביץ' תקפה בחריפות: "אם עשיתם דברים כל כך לא מוסריים, מדוע לא סירבתם בזמן אמת?"

ישי פרידמן

"מדובר ביחידה שעושה עבודת קודש". יחידת 8200

"צריך להקשיב היטב לדברים שפרסם דובר צה"ל, שאמר שרוב הסרבנים אינם משרתים פעילים ביחידת 8200. את רובם, צריך לומר, אנחנו לא מכירים. לא מהשירות שלנו, לא מהבסיסים שבהם אנחנו היינוי". כך אומר לישבעע' ד', חייל מילואים מיחידת 8200 ומיזמי מכתב ותגובה למכתב הסר-בנים, שעורר פולמוס גדול בשבוע האחרון.

לפני שבוע יצאו 43 מחיילי יחידת המו-דיעין היוקרתית בקמפיין תקשורתי מוצלח לנדע, והכריזו על אי נכונותם לשרת ביחי-דת 8200. "במהלך השירות הצבאי למדנו כי המודיעין הוא חלק בלתי נפרד מהשליטה הכאראת בשטחים", כתבו הסרבנים, "האוכ-לוסיה הפלסטינית הנתונה תחת משטר צבאי, חשופה לגמרי לריגול ולמעקב של המודיעין הישראלי. ביניגוד לאזרחים ישרא-לים אך לאחרוני מדינות אחרות, אין פיקוח על שיטות האיסוף, המעקב והשימוש במי-דע המודיעיני בחס לפלסטינים, בין שהם מעורבים באלימות ובין שלא".

"הזעם ביחידה הוא אדיר"

מרגע פרסום המכתב בעיתון 'ידיעות אחרונות', זכתה חברות הסרבנים לחשיפה רחבה בארץ ובמחוץ - בעיתונות הבריטית, האמריקנית והערבית. המערכת הפולי-טית מיהרה להגיב ולגנות בחריפות. קרים כמעט קונצנזוס פוליטי מקפה לקצה המנגה את התנהלות קבוצת הסרבנים. נשען גם כי מדובר במקפין מתומנר שנועד לחפות את דעת הקהל הבינלאומית, רבע לפני שנתחיל באו"ם הדיון במעשיי ישראל במבצע 'צוק איתן'.

"אין לי ספק שהיה גורם שניבש את הח-ברה הזאת יחד לטובת קמפיין", אומר ד'. "את אחד החותמים אני מכיר באופן אישי. דעותיו נמצאות שמאלה הרבה יותר מחד"ש. ככל הנראה חלק ניכר מחותמי המכתב נמצא באותו מקום פוליטי, אבל את זה הציבור לא יודע. הכתימו את היחידה, פגעו בשמה וניצלו את יוקרתה לצרכים פוליטיים, לטובת אג'נדות שמאלניות קיצוניות".

מכתב התגובה של חיילי 8200 למכתב הסרבנים נכתב במהירות. בתוך כמה שעות נאספו 430 חתימות מחייליי היחידה לדורו-תיה, אשר מגנים את הסרבנים. "מרגע שפ-רסמנו בפייסבוק ובוואטסאפ שאנחנו מתחי-לים לעבוד על מכתב תגובה, מיד עשרות חיילים ששירתו איתנו ביחד ואת כולם אני חנו מכירים היטב, שיגרו לנו תחימות. אני שים שמוחילים עכשיו בהנדו ובנפאל מיהרו לחתום משבילנו. הוגים בקרב החברים ליחי-דה הוא אדיר, בעיקר בקלל שהניסיון הפולי-טי הוא כל כך שקוף, ניסיון לייצר פה מהלך תקשורתי פוליטי נגד ישראל".

ד' מצביע על העובדה שמי שמלווה את קבוצת הסרבנים מבחינה משפטית הוא לא אחר מאשר עו"ד מיכאל ספרד, אשר מזוהה עם השמאל הרדיקלי. ספרד הוא עורך הדין מטעם 'יש גבול', שעתר נגד המדינה בפר-שת סלאח שחאדה, ראש הוועד הבצאית של תמאם שחוסל בקטר 2002. באותו חיסול נהרגו גם 14 אזרחים, ביניהם 11 ילדים, מה שעורר תגובות סוערות בקרב אנשי שמאל בישראל. הוגעת 'יש גבול', ארגון שמאל רדיקלי שהטיף לסרבנות עוד מימי מלחמת לבנון השנייה, עתר לבג"ץ בדרישה לפתוח בחקירה פלילית. אחר כך הם עתרו לעכב את מינויו של מפקד חיל האוויר בזמן החי-סול, דן חלוץ. אגב, אחת הסרבניות מ-8200, שהסבירה למצלמות התקשורת בפנים מו-צללות מדוע בחרה לחתום על מכתב הסי-רוב, הבראה כדוגמה ל'יחסה המוסריות' של צה"ל את פרטיה שמאלה.

שרת התרבות ליעול לבנת טענה כי הוס-עתו של ספרד בפרשיית הסרבנים מעידה על ונוונותיהם הפוליטיות. "זה אותו עו"ד ספרד שמייצג את רגוני שמאל רדיקליים כגון 'בצלם', 'יש דין', 'שלום עכשיו' ו'האומן לסרב'. אותו עו"ד ספרד שייצג אסירים פל-סטיניים, שעתר לבג"ץ נגד הפסילה ביש-ראל של הסרט השקרי 'ג'נין ג'נין'. כן, אותו עו"ד ספרד שנם עמד מאחורי העתירות נגד גדר ההפרדה, שייצג את חושבי בלילון ועתר לפיני מגרון, שכוחת האולפנה בבית אל ועוד. בעיניי, מכחכם של 43 'הסרבנים' מ-8200 הוא לא יותר מגימיק זול, ספין תקשורתי. ני-

על אף הצלחתם של ספרי הפרוזה שלו, הדגיש הסופר הרב חיים סבתו בריאיון חגיגי לרגל צאת ספרו החדש: "התורה היא העולם שלי, אין לי עולם אחר"

(גיליון 611, כ"ג אלול תשע"ד, 2014)

דעה דוד אלהרר

מחכים לחשבון הנפש

קיבוצי עוטף עזה שתקפו את ההתיישבות בגוש קטיף ברגעיה הקשים, עדיין לא מתחרטים

כשנה לאחר הגירוש והחורבן מגוש קטיף, לאחר הפגזה של החמאס על יישובי עוטף עזה שבה היו נפגעים, שידרתי בגלי צה"ל את הדברים הבאים:

"אבל כבד ירד אתמול על קיבוץ נירים ועל כל קיבוצי עוטף עזה שהפכו מטרה להפגזות החמאס. מעניין מאוד מה הם חושבים כיום על גירוש תושבי גוש קטיף.

"תאמרו, לא זו השעה להזכיר להם, הרי הם שרויים באבלם. אבל לפני הגירוש, כשהיו תושבי גוש קטיף חוזרים מלוויות יקיריהם דרך צומת גומא בואכה ציר כיסופים, עמדו שם תורני אותם קיבוצים מדי יום שישי, משעה שתים עשרה בצהריים ועד לשעה ארבע. משמרות מתחלפות. חברי נירים, ניר עוז, עין השלושה, רעים - קיבוצי עוטף עזה. הם עמדו עם שלטים הקוראים למתנחלים: "אחים, שובו הביתה!" הם ידעו ידיעה נחרצת, ללא כל ספק, שעם גירושם של תושבי גוש קטיף רצועת עזה תפרח ויבוא השלום. הם הפגינו נגד ההתיישבות והמתיישבים בשעותיהם הכי קשות. הם ראו בהם מכשול יחיד לַאחווה ולרעות בינינו לערבים.

"באותה עת, אנשי גוש קטיף קיבלו באהבה את ייסורי ההפגזות. הם ידעו שאין ארץ ישראל נקנית אלא בייסורים. והם חטפו הרבה יותר ממה שחוטפים היום יישובי עוטף עזה. במידה מסוימת התהלכו אנשי הקיבוצים חדורי ביטחון בחצרותיהם מאחורי חומת ההגנה הבצורה שהיה להם גוש קטיף. מה הם חושבים עכשיו? מי מהם יָהֵן לפצות פה, להכות על חטא ולהצהיר בפה מלא: ההתנתקות הייתה טעות פטאלית וגירוש יהודים מביש שאת פירותיה הבאושים אנחנו מחויבים היום הזה לבלוע. אין כאן שמחה לאיד, צערם של תושבי עוטף עזה הוא צער ישראל, אבל ימי אבל טובים לחשבון נפש צופה פני עתיד".

חלפו מאז כשמונה שנים. על הרקטות הספורות שחטפו יישובי עוטף עזה נוספו אלה שיועדו במקורן לגוש קטיף. מנהרות דמים נחצבו לעבר לב הקיבוצים. עמוד ענן רדף אחר עופרת יצוקה והחרה החזיק אחריהם צוק איתן שכבר המטיר אלפי פצצות מצרר. היישובים ננטשו, השדות הוזנחו והילדים עם אימותיהם נפלטו צפונה.

ובכל זאת, מילת חרטה על נבואותיהם לא נאמרה ועם הפסקת האש חזרו לרקום חלומות בהקיץ על אודות ריביירה ברצועת עזה. עוד בטרם נתקררו אודי הפצמ"רים, קמה תנועה "לעתיד הנגב המערבי", והנה הם פוצחים בתרועות מחאה והפגנה למען "הסדר מדיני" עם החמאס. כאילו לא תכנן החמאס פריצה אל תוך היישובים דרך המנהרות לקטול נשים זקנים וטף לכבוד ראש השנה הזה ממש.

במאמר מלפני 12 שנים, דודו אלהרר קורא לחשבון נפש של קיבוצי העוטף על תמיכתם בגירוש

(גיליון 612, כ"ח אלול תשע"ד, 2014)

אהרן קרוב עולה שוב על מדים ושב למילואים

שמונה שנים לאחר שנפצע באורח אנוש במהלך מבצע 'עופרת יצוקה' בעזה ולאחר תהליך שיקום ארוך ומורכב, חזר השבוע סגן במיל' אהרן קרוב לשרת במילואים. קרוב ישרת בתפקיד מסווג. מי שהיה הפצוע הקשה ביותר במבצע 'עופרת יצוקה', ניהל מאבק מול צה"ל בדרישה לשוב ולשרת במילואים, זאת למרות המחיר האישי הכבד שנאלץ לשלם עם פציעתו. לאחרונה נעתרו בצבא לבקשתו והוא שובץ כאמור לתפקיד מיוחד במילואים.

הפצוע המפורסם ביותר של 'עופרת יצוקה', אהרון קרוב, חזר למילואים אחרי שיקום מפציעה אנושה, והפך לסמל והשראה ללוחמים שנפצעו אחריו

(גיליון 660, כ"ו אלול תשע"ה, 2015)

את חגי ישראל צריך לחוג בארץ ישראל וביותר בירושלים.
מי שיוצא לטומאת ארץ העמים לחגים, גם אם תהיה לו סוכה
מהודרת ואוכל כשר למהדרין, אין בזה לא הידור ולא כשרות.
יש כאן פגיעה לא רק בגופה של תורה, אלא ברוחה ובנשמתה.
ויהי רצון שייבנה בית המקדש ונעלה לירושלים ברגלים
ונשוב לסדר העבודה, במהרה בימינו אמן.

זלמן ברוך מלמד

ממש בתחילת דרכו של 'בשבע', לקראת חגי תשרי, פרסם הרב זלמן ברוך מלמד גילוי דעת על המקום הנכון לבלות בו את החג

(גיליון 8, כ"ח אלול תשס"ב, 2002)

השבוע תשע"ד

קולות החיילים

קמפיין הרשת "גם אני עם דוד הנחלאווי"

צילום: פרטי

פרשת דוד הנחלאווי תיזכר כאחת המחאות הווירואליות ביותר של חיילי צה"ל נגד מדיניות ההכלה הצבאית ביהודה ושומרון. דוד אדמוב הוא לוחם בחטיבת הנח"ל שהוצב עם חבריו לפלוגה בחברון. קבוצה של נערים פלשתינים החלה להתפרע באזור שבו היה אדמוב. אחד הנערים התקרב אליו באופן מאיים, ובין השניים התפתח דין ודברים שבסופו דחף אדמוב את הנער. בשלב מסוים איגף את אדמוב צעיר פלשתיני, שככל הנראה החזיק

קמפיין 'דוד הנחלאווי' גיבה חייל נח"ל מחברון שהואשם בתקיפת פלשתינים, והפך בזמנו לוויראלי. אולי כדאי לשכפל את הרעיון לטובת לוחמינו שעדיין סובלים ממתקפות בבית פנימה

(גיליון 612, כ"ח אלול תשע"ד, 2014)

דיסק // דודו כהן

מדליק אורות

באלבומו השביעי חוזר אודי דוידי אל מחוזות הקצב, אבל לא שוכח מקורות ההשראה העמוקים שלו

'אורות גבוהים', אודי דוידי

שיר כלומדי הדף היומי: 'אורות גבוהים'

"תחשוב טוב, יהיה טוב" - אודי דוידי סחף את צעירי המגזר לפני יותר מעשור, 'בשבע' פרגן לו עם צאת אלבומו השביעי

(גיליון 660, כ"ו אלול תשע"ה, 2015)

הרב אליעזר מלמד

שש השאלות ששואלים אדם בדין

לקראת ראש השנה ראוי להבין את השאלות ששואלים אדם בעומדו לפני בית דין של מעלה ← תורה, עבודה, ישועה – שש השאלות מקיפות את חייו ושליחותו של היהודי בעולם, ובתנאי שלכל זה קודמת יראת ה' ← ומדוע מרבים כל כך בשבחים בתפילת ראש השנה?

לקראת ימי הדין, ראוי לחזור לדברי התלמוד (שבת לא, א), שמסכם את שש השאלות ששואלים אדם בעומדו לפני בית דין של מעלה: "אמר רבא: בשעה שמכניסין אדם לדין אומרים לו: נשאת ונתת באמונה? קבעת עיתים לתורה? עסקת בפרייה ורבייה? ציפית לישועה? פלפלת בחוכמה? הבנת דבר מתוך דבר?"

השאלה על העבודה: "נשאת ונתת באמונה?"

"נשאת ונתת באמונה?" - כלומר, האם עבדת בחריצות, בנאמנות ובישרות, ובכסף שהרווחת נשאת ונתת ביושר. זו השאלה הראשונה מפני שהעבודה לשם יישובו של עולם ופרנסת המשפחה היא התפקיד הראשון והבסיסי של האדם. שכן מתחילה כשברא הקדוש ברוך הוא את העולם, בראו חסר, כדי לתת לאדם, שנברא בצלם אלוקים, מקום להיות שותף עימו ביישובו של העולם ותיקונו. לכן, אף בהיותו בגן עדן, עוד לפני שחטא, האדם נועד לעבוד. שנאמר: "וייקח ה' אלוקים את האדם ויניחהו בגן עדן לעובדה ולשומרה" (בראשית ב, טו). וכן הורו חכמים: "אהוב את המלאכה" (אבות א, י), וכדברי רבנו בחיי: "בא להזהיר על המלאכה - שיאהבנה, אי זו מלאכה שתהיה ושתזדמן לו, כי היא מידה טובה מסלקת חרפת הבריות, והיא היא סיבת קיומו של אדם וחייו בעולם הזה".

אך אין די שאדם יעבוד, עליו לעבוד בנאמנות. לא להתבטל מעבודה בשעות שהתחייב לעבוד, ולסיים את העבודות בזמן ובאיכות הראויה, כפי שהתחייב. בנוסף לכך, עליו להפריש מהיבול תרומות ומעשרות, ובשאר המקצועות מעשר כספים. ואם נהג כך, יוכל לענות: כן, נשאתי ונתתי באמונה.

"קבעת עיתים לתורה?"

מצוות תלמוד תורה שקולה כנגד כל המצוות (פאה א, א, ובירושלמי שם, ובבבלי מועד קטן ט, ב). שתי סיבות לכך: א. בלא לימוד התורה לא ניתן לדעת כיצד לקיים את מצוות התורה ולחיות על פי ערכיה. ב. מצוות תלמוד תורה היא המצווה הנעלה ביותר, שהיא מתקיימת בחלק הגבוה שבאדם, בשכל. לפיכך, צריך לקבוע עיתים לתורה בכל יום ובכל לילה, "וצריך שאותו עת יהיה קבוע, שלא יעבירנו אף אם הוא סבור להרוויח הרבה" (שולחן ערוך אורח חיים קנה, א).

"עסקת בפרייה ורבייה?"

השאלה השלישית היא "עסקת בפרייה ורבייה", מפני שאחר שאדם דאג לקיומו הגשמי בעבודה ולקיומו הרוחני על ידי קביעת עיתים לתורה, ייעודו להוסיף חיים לעולם. וכן נאמר לאדם וחוה: "ויאמר להם אלוקים: פרו ורבו ומלאו את הארץ וכבשוה" (בראשית א, כח). וכפי שאמרו חכמים במשנה: "לא נברא העולם אלא לפרייה ורבייה, שנאמר: 'לא תוהו בראה, לשבת יצרה' (ישעיהו מה, יח)" (גיטין מא, ב).

בקיום מצווה זו האדם הולך בדרכי ה', מה ה' ברא את העולם ומקיימו, אף האדם מוליד ילדים ומטפל בהם ומגדלם. ובכך הוא נעשה שותף עם הקדוש ברוך הוא, וכמו שאמרו חכמים: "שלושה שותפים יש באדם, הקדוש ברוך הוא ואביו ואימו" (נידה לא, א).

ככל שאדם אוהב יותר את החיים שה' נתן לו, כך הוא רוצה להוסיף יותר חיים ולקיים את מצוות פרו ורבו יותר בהידור, והוא שמח מאוד בילדים שה' נתן לו.

"ציפית לישועה?"

ישראל נבראו כדי ללכת בדרכי ה' ולהביא גאולה לעולם, ולכן כל יהודי צריך לצפות תמיד לישועה שתבוא בימיו, ועליו לפעול כפי יכולתו לשם כך. הגאולה כמבואר בתורה ובנביאים ובדברי חכמים מתחילה בקיבוץ הגלויות וביישוב הארץ, ונמשכת בהקמת מערכת חינוך מפוארת, בעזרה לנזקקים, בקיום מערכת משפט, עד הקמת בית המקדש והבאת ברכה לכל משפחות האדמה.

הציפייה לישועה והבאת גאולה וברכה לכל העולם היא תכונה מיוחדת לישראל, וכפי שאמר ה' לאברהם אבינו: "לך לך מארצך... ונברכו בך כל משפחות האדמה" (בראשית יב, א). ולכן בראש השנה, במקום שיבקש רק על עצמו ומשפחתו בריאות ופרנסה, עיקר התפילה על גילוי כבוד ה' בעולם וגאולתו. וכשישראל מניחים את צערם ועוסקים בכבודו ובגילוי מלכותו, אומר הקדוש ברוך הוא למלאכים: ראו בניי חביבי, שמניחים צערם ועוסקים בכבודי (זוהר חלק ג' כב, א). ובכך מסתתמות טענותיו של השטן שרוצה לבטל את ישראל מהעולם, וישראל זוכים לשנה חדשה שבה יתקדמו עוד צעד לקראת התיקון והגאולה.

ראוי להוסיף שצפיית הישועה קשורה למצוות פרו ורבו, וכפי שאמרו חכמים: "כמו שנגאלו ישראל ממצרים בזכות שהיו פרים ורבים, כמו כן ייגאלו לעתיד בזכות שהם פרים ורבים. ומניין לך? תדע לך שהוא כן, שאין ישראל נגאלים אלא אם כן הם פרים ורבים ויהיו מלוא כל העולם, שנאמר: 'כי ימין ושמאול תפרוצי וזרעך גויים יירש ועירים נשמות יושיבו' (ישעיהו נד, ג)" (אליהו זוטא יד).

"פלפלת בחוכמה?"

לאחר שקיים אדם את חובתו הבסיסית לעצמו, בעבודה ובקביעת עיתים לתורה, ואף הוסיף וקיים את ייעודו להוסיף ברכה לעולם בהולדת הדור הבא ובציפייה ומעשה למען הגאולה - יש צורך להוסיף קומה, כדי שהכול יהיה באופן העמוק והמבורר ביותר. ועל כך שתי השאלות הבאות הנוגעות ללימוד התורה באופן עמוק.

"פלפלת בחוכמה", היינו האם השתדלת להעמיק בתורה כדי להבין אותה היטב. אומנם כאשר מנסים להעמיק, לעיתים נוטים לפלפולים עקומים, ולכן השאלה: "פלפלת בחוכמה?", וכדברי המהרש"א: "דהיינו שלא יהא אדם מפלפל פלפול של הבל אלא שיהא כוונתך לפלפל בשכל וחוכמה ודעת".

"הבנת דבר מתוך דבר?"

לאחר שאדם הבין את התורה לעומקה, יוכל ללמוד ממנה דברים נוספים להדרכת העולם בכל שאר תחומי החיים. וכפי שאמרו חכמים: "ונהנין ממנו עצה ותושיה בינה וגבורה" (אבות ו, א). על ידי כך הציפייה לגאולה יכולה להתממש, שכן על ידי העמקה בתורה, והבנת דברים עמוקים מתוכה, אפשר לרומם את האדם, המשפחה, החברה, עם ישראל והעולם כולו.

כלומר, על ידי קביעת עיתים לתורה, אדם זוכה להיות קשור לתורה וללכת באופן כללי בדרכה, אבל רק אם יבין אותה לעומקה ויבין בלימודה דבר מתוך דבר, יוכל להביא ברכה וגאולה.

יראת ה' תנאי להכול

הוסיפו ואמרו חכמים, שגם אם אדם ענה תשובה חיובית על כל שש השאלות, רק אם "יראת ה' היא אוצרו", כל המעשים הטובים שעשה יתקיימו ויועילו, אבל אם אינו ירא ה', כל הדברים שעשה לא יתקיימו. "משל לאדם שאמר לשלוחו: העלה לי כור חיטין לעלייה. הלך והעלה לו. אמר לו: עירבת לי בהן קב חומטון (אדמה מלוחה לשומרם מתולעים)? אמר לו: לאו. אמר לו: מוטב אם לא העליתה" (שבת לא, א). מפני שבלא יראת שמיים כל המעשים הטובים ולימודי התורה הקבועים והעמוקים יתבטלו.

וכפי שאמר רבי חנינא בן דוסא: "כל שיראת חטאו קודמת לחוכמתו - חוכמתו מתקיימת, וכל שחוכמתו קודמת ליראת חטאו - אין חוכמתו מתקיימת. הוא היה אומר: כל שמעשיו מרובים מחוכמתו - חוכמתו מתקיימת, וכל שחוכמתו מרובה ממעשיו - אין חוכמתו מתקיימת" (אבות ג, ט). וכן אמרו: "אם אין חוכמה - אין יראה, אם אין יראה - אין חוכמה" (אבות ג, יז). לפיכך, תלמידי חכמים, כמו כל ישראל, במסגרת הזמן שמקדישים ללימוד התורה, צריכים להקדיש זמן ללימוד אמונה ומוסר, כדי שימשיכו להתעלות באמונה, ביראת שמיים ובזיכוך המידות.

לקראת תפילות ראש השנה

שאלה: מדוע משקיעים בתפילה כל כך הרבה זמן לאמירת שבחים לה'? זה נראה כאילו ה' תאב מאוד שכל הזמן ישבחו אותו. האם אין זה מקטין אותו, לעשותו כמנהיג רודף כבוד?

תשובה: השבחים אינם מועילים כלום לה', שכן הוא שלם בכל שלמות, וממילא אין הוא צריך לשום דבר, ואין לו שום תועלת בכך שנשבח אותו. בנוסף לכך, לא ניתן לבטא אפילו מקצת מגדולתו, משום שהוא מעל לכל הגבולות וההגדרות (ראו ברכות לג, ב). אולם על ידי אמירת שבחי ה' אנחנו מתרוממים ומתגדלים וזוכים ליראת שמיים. רוחנו נישאת אל מרחבי אין קץ ונשמתנו נפגשת עם החוכמה והיופי שבברואים כולם. כדרך שהסופרים והמשוררים, המלחינים והמנגנים, הציירים והאומנים מתמלאים שמחה ורוממות בעת שהם מצליחים לתאר את יפי הבריאה על כל מרכיביה, כך ויותר המתפלל מתמלא גדולה, עונג, רגישות, הבנה ושאר רוח כאשר הוא עומד לפני ה' ואומר את שבחיו, ומתוך כך הוא מתקשר אל מגמת הבריאה להוסיף אור, אמת וטוב לכל הברואים, וממשיך בתפילתו שפע ברכה לעולם.

לכן, כהקדמה לכל התפילות והבקשות פותחים בשבחים לה', בורא השמיים והארץ וכל אשר בהם. זהו עניינם של פסוקי דזמרה, שהם שיריו המופלאים של דוד המלך שבספר תהילים, וזהו עניינם של כל הפיוטים והתפילות הנשגבות שחיברו גדולי ישראל במשך הדורות אודות פאר הבריאה והנהגת ה' בעולם.

הציפייה לישועה והבאת גאולה וברכה לכל העולם היא תכונה מיוחדת לישראל. ולכן בראש השנה, במקום שיבקש רק על עצמו ומשפחתו בריאות ופרנסה, עיקר התפילה על גילוי כבוד ה' בעולם וגאולתו

בס"ד

הציונות הדתית

בראשות בצלאל סמוטריץ'

דור הניצחון

מצטרף לציונות הדתית

כן. סמוטריץ'.

לאתר הציונות הדתית >

זיו מאור

לקרוא לאנטישמים בשמם

החרם הבריטי איננו עוד גמביט מדיני, אלא ביטוי פוליטי לאנטישמיות מהסוג שבישר על בואו של היטלר.

בלב העיר העתיקה של וינה שוכנת כיכר היהודים. היא נקראת כך משום ששם היה בית הכנסת העתיק שהוחרב. היום נמצאים בה הסניף המקומי של בני עקיבא, מוזיאון השואה, ואנדרטה אחת שמנציחה בדרך יצירתית את אין־ספור הספרים שלעולם לא ייכתבו על ידי היהודים שנרצחו בשואה. על הכותל הדרומי של הכיכר, מעל הכניסה למסעדה וינאית שגרתית, שוכנת לה כתובת עתיקה בגרמנית, בזו הלשון: "כפי שמי הירדן מטהרים את הגוף מזוהמה ומרוע, וכל חטא נסתר נעלם, כך הלהבות שעלו בזעם בכל רחבי העיר בשנת 1421 טיהרו את פשעיהם הפראיים של הכלבים העברים. כפי שהעולם טוהר בעבר על ידי המבול, כך הפעם הוא שילם את עונשו באש משתוללת".

אחרי השואה, עם שיקום הקהילה היהודית בעיר, הציעה העירייה להסיר את הכתובת המבזה. אך הקהילה היהודית סירבה: הכתובת משמשת אות קלון לדיראון עולם לאנטישמיות. אלא שמי הירדן הוסיפו לזרום, והכוונות הטובות התהפכו: נוכח נרמול האנטישמיות בעשור האחרון, הפכה הכתובת לאנדרטה המנציחה את שנאת היהודים ורדיפתם, וממחישה שהאנטישמיות היא תופעה על־זמנית. ידיעה זו מעניקה ביטחון לאנטישמי בן זמננו שהוא חלק מקהילה נצחית, ופועל בשירותה של אמת שהייתה ידועה אפילו לדורות קדמונים.

אחד השיעורים הכואבים שמלמדת אותנו ההיסטוריה הוא שהאנטישמיות נוטה לשגשג על רקע שתיקת היהודים מולה. קהילות יהודיות חזקות ושבעות התייחסו לגילויי אנטישמיות כאל גחמת נעורים של קבוצות שוליים. כשממדיה האמיתיים של המפלצת התגלו, היא כבר הייתה חזקה מכדי שניתן יהיה לטפל בה בלי שתגבה מחיר כואב.

החרם שהטילו בריטניה ו־12 סייעניותיה על תוצרתם של יהודים החיים במקומות שאנטישמים סבורים שיהודים לא יכולים לחיות בהם, היא ביטוי עדכני לאותה שתקנות יהודית מסוכנת. ההקשר של הסנקציות הללו שם אותנו במקום מעט יותר טוב מבעבר: המהלך היה תגובה להתקדמות הבנייה היהודית ב־E-1, מהלך שמטרתו המוצהרת היא סיכול רצף טריטוריאלי החיוני לקיומה של מדינה פלשתינית. וגם, מדינת ישראל הגיבה תגובה חריפה יחסית, שאותה ננתח בעוד כמה שורות. אבל התחושה הכללית היא שממשלת ישראל רואה את האירוע הזה כעוד מהלך בשחמט המדיני הכולל, ומסרבת להפנים שהגולם האנטישמי מתעצם ממהלך אחד למשנהו. וכמו יהודי וינה ב־1421 ושוב ב־1938, אנחנו עלולים להבין את גודל התופעה שלפנינו רק כשיהיה מאוחר מדי.

ברמה המושגית, כבר מזמן הגיעה העת שמדינת ישראל תתחיל לזהות תהליכים, לקרוא לילד בשמו ולהתייחס לכל יוזמי החרמות כאל נאצים בני זמננו, בלי להתנצל ובלי לרכך. ברמה המדינית, כבר מזמן חלפה העת להכריז שאזרחי ישראל לא יאפשרו את קיומה של שום ישות מדינית בין הירדן לים מלבד מדינת ישראל, ושכל מי שמעוניין ליהנות מהיתרונות של אומת ההיי־טק ומעצמת המודיעין נדרש להתיישר, וגם להעביר את שגרירותו לירושלים.

למעשה, הסנקציות האלה הן תוצאה ישירה של סירובה של ישראל להכריז בקול ברור שאוסלו מת, ועימו חזון המדינה הפלשתינית. כל עוד ישראל מדברת בשני קולות - מצהירה על מחויבות לאוסלו אך פועלת בשטח לסיכולו - אפשר להבין את מי שמנסה ללחוץ על ישראל להתיישר. ברגע שישראל תצהיר שההסכם איבד את תוקפו בשל הפרות הן מצד האויב הערבי והן מצד מדינות אירופה החתומות עליו, השיח צפוי להשתנות.

בין סעיפי התגובה הציונית ההולמת לסנקציות הבריטיות שורבבה גם החלטה להפסיק תוכנית אימונים של כוחות הביטחון של הרשות הפלשתינית על ידי בריטניה. שפשפתי את העיניים כשקראתי את זה. מה לעזאזל קורה פה? מי הרשה לממשלת ישראל להתיר את קיומה של התוכנית המופקרת הזאת מלכתחילה? למה אנחנו צריכים סנקציות כדי לגלות על עצם קיומה, לא כל שכן כדי להפסיק אותה? קיומה של התוכנית הזאת, והסתרתה מעיניהם של אזרחי ישראל, מלמדת שהמחויבות בקרב רשויות הביטחון שלנו לחזון המדינה הפלשתינית חי ובועט, והוא שרד את זעזועי ה־7 באוקטובר באיתנות מדאיגה.

לפני כחצי שנה חשפה תנועת רגבים שהרשות הפלשתינית מקימה צבא, מאמנת את מפקדיו על אדמתן של מדינות אויב, ומאמנת את כוחותיו הסדירים באזור יריחו. ה"תגובה" הזאת לסנקציות חושפת שגם מדינות שנחשבות ידידותיות מעורבות עד צוואר בשינוי הגורם הקבוע היחיד שריסן את הטרור הערבי ביהודה ושומרון. תחת עינו הפקוחה של אבי בלוט, הרשות הפלשתינית מדביקה את פער המסוגלות המבצעית בינה ובין צה"ל. נכון, לא יהיו להם טנקים ומטוסים. גם ב־7 באוקטובר לא היו להם טנקים ומטוסים.

עוד מוקדם לדעת מה צופנות לנו הבחירות הקרבות. מנקודת המבט העכשווית, כנסת ימנית כמו זו שמסיימת עכשיו את כהונתה נראית כאופטימיות מוגזמת. ועדיין, יהיה הרכב הממשלה אשר יהיה, את הדרישה הנכוחה שלהלן יש לדרוש עכשיו מכל מועמדי הימין לפני הבחירות: הממשלה נדרשת למשול. קודם כול בפקידיה שלה. כל פקיד שאינו מסוגל להתיישר עם חזון המדינה האחת, שילך הביתה. כל מי שפועל במחשכים ובחתרנות לקידומה של מדינה פלשתינית, צריך להיענש על פי הסעיפים בחוק העונשין שנכתבו בדיוק למצבים האלה. רק אחרי שהפקידות תתיישר באופן מלא עם השקפת העם וממשלתו הנבחרת, אפשר יהיה להתחיל ליישם חזון מדיני נחוש, ולשמוט את הקרקע מתחת למפלצת האנטישמית.

מאיר סיידלר

על כל אלה

אל לנו להיות כפויי טובה. עלינו לזכור את תפילותינו על החטופים בראש השנה אשתקד ולהודות לקדוש ברוך הוא ששמע אותן וגם זיכה אותנו בהישגים כבירים נוספים

השבוע, באחד המפגשים האקראיים שמסתיימים בתקופה זו של השנה באיחולי שנה טובה ושלל וריאציות על המוטיב הזה, הוסיף בן שיחי בפרדה משפט ואמר: "שהשנה הבאה תהיה טובה יותר מהשנה החולפת". זו כמובן ברכה יפה בסגנון "עוד יותר טוב ועוד יותר טוב", אלא ששמעתי בקולו אנחה כאובה כזאת, כלומר היה בדבריו דגש יתר על השנה הלא טובה שמאחורינו, וזה צרם לי. אציין שלא מדובר במישהו שאיבד חלילה את אחד מיקיריו בשנה החולפת, כלומר היה ברור שהוא מדבר על המצב הכללי. בהצתה קצת מאוחרת, אחרי שנפרדנו באיחול הנ"ל, חשבתי לעצמי שהוא אכן ביטא תחושה כללית שהשתלטה בזמן האחרון על השיח הציבורי, מה גם שאנחנו נמצאים בתקופת הבחירות שבה ממטירים על ראשינו מכל עבר קמפיינים שליליים מבוקר עד ערב. בעקבות כך נוצרה איזו עננה ציבורית לא סימפתית שגורמת ליותר מדי אנשים להערכת חסר בקשר להישגיה של ישראל בשנה החולפת.

אף כי ברור שהיה יכול להיות עוד יותר טוב ושהמציאות לא אידיאלית - יש מחלוקות חריפות בעם, המצב הביטחוני לא פשוט, יש התפרצות של אנטישמיות כלל־עולמית ועוד - אני מציע לנו תרגיל מחשבתי: האם היינו מעדיפים להיות במצב שבו היינו בראש השנה אשתקד? אינני חושב שפרט למשפחות שקרה להם השנה אסון, מישהו היה מעדיף למחוק את השנה החולפת ולחזור לראש השנה תשפ"ו. היינו אז עם 20 חטופים מורעבים במנהרות מתחת לאדמת עזה, ועוד כהנה וכהנה חללים שמוחזקים שם בתור קלף מיקוח. היינו אומה שלמה ששרויה כבר שנתיים באבל לאומי שסופו לא נראה באופק, ועם אנשים שמסתובבים עם עיניים טרוטות בכיכרות מעוטרות בכיסאות צהובים ותמונות של חטופים. ראש הנחש, גדול האויבים שלנו ומנהיג המעצמה האיראנית עלי ח'אמינאי עוד חי ובועט, והיה סמוך ובטוח שבתור ראש מדינה איש לא יעז לפגוע בו.

בין ראש השנה אשתקד לראש השנה תשפ"ז הושבו כל החטופים, והיה מבצע שאגת הארי שבו המודיעין שלנו וחיל האוויר הישראלי הראו לאויבינו, לנו ולכל העולם כולו מה ייעשה לאיש אשר מכריז על השמדת מדינת היהודים כמשימת חייו. כל אלה דברים שעליהם ידברו עוד עשר וחמש עשרה שנה. זה מה שייזכר לדורות, ולא אווירת הדכדוך הבלתי־מוצדקת.

נכון, לא הכול הצליח, ובנוסף לכך יש הרבה אי־ודאות לגבי העתיד. עם זאת, אין כל הצדקה לרוח נכאים. אדרבה, נראה לי שאם נתברך בשנה הקרובה הבאה עלינו לטובה בסדר גודל של ההישגים שהיו לנו מאז ראש השנה אשתקד ועד כה, נוכל להמשיך ולהודות לקדוש ברוך הוא על ניסיו ועל נפלאותיו ועל ישועתו. הלוואי. תמיד אפשר לשאוף ליותר, כמובן, אבל אסור שדרישת "עוד יותר טוב ועוד יותר טוב" תרגיל אותנו לרמת ציפיות שתעוור את עינינו לכל הטוב שהקדוש ברוך הוא זיכה אותנו בו. עם כל החששות, עם כל הקמפיינים, רוב אזרחי ישראל חזרו לחיקה של שגרה די מאוזנת (ואני מדבר בתור מי שיש לו שלושה בנים לסירוגין במילואים). האומללות הלאומית ששרתה כאן בשנתיים שאחרי 7 באוקטובר הלכה חלפה לה, והטוב הזה שהוא תוצאה של הישגיה של מדינת ישראל בשנת תשפ"ו הוא כאמור מה שיישאר מהשנה הזאת במבט לאחור.

כדי להבין את חסדי ה' כדאי לנו להתעכב עוד קצת על עסקת החטופים. האמת חייבת להיאמר: אף כי סיומה המוצלח של פרשת החטופים היה פועל יוצא של התעקשותם של סמוטריץ' ובן גביר ושל לחצם על נתניהו שלא להיכנע להצעות גרועות יותר שקדמו לעסקה הסופית, הגורם המכריע בעסקה שיצאה לדרך ימים ספורים אחרי ראש השנה אשתקד היה הנשיא טראמפ. גם העיתוי היה מכריע: בתחילת שנת תשפ"ו טראמפ היה עדיין בשיא כוחו ההרתעתי. כולם פחדו ממנו. גם חמאס. לכן חמאס הסכים לעסקה שלקחה ממנו את קלף המיקוח היחיד שהיה לו מול ישראל: את כל החטופים, עד אחרון החללים. זה היה לא פחות מנס. כמה חודשים מאוחר יותר, אחרי מבצע שאגת הארי, טראמפ כבר החל להצטייר כמי שנובח אך מתקשה לנשוך. לטראמפ של היום חמאס לא היה נכנע.

כללו של דבר: עלינו להודות לקדוש ברוך הוא על רוב חסדיו. יהי רצון שניכתב לשנה שתביא לנו הישגים והצלחות בסדר גודל דומה לאלו שהתרחשו בשנה החולפת. על עסקה שכזאת עם הקדוש ברוך הוא הייתי חותם, בראש השנה הזה וגם בראש השנה הבא עלינו לטובה.

לתגובות: meirse@ariel.ac.il

בס"ד

מכללה ירושלים
איכות תורנית-אקדמית-חינוכית

תואר שני במכללה ירושלים

עד 9,000 ש"ח מלגה

מסלולים נפרדים לנשים ולגברים

למידה היברידית **מותאמת אישית**

אלפי מוסמכים/ות!
הצטרפ/י גם את/ה להצלחה!

שנה אחת! > יום בשבוע

החזר שכר לימוד לזכאי משרד החינוך

תואר שני + 1 לימודי תעודה לבחירה + 1 קורס מיצוי זכויות לעובדי הוראה

ניהול וארגון מערכות חינוך

+ תעודה בהוראה מתקנת (נשים)
+ כלים בהדרכת הורים (גברים)

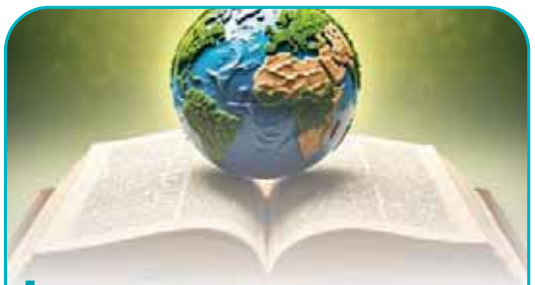

הוראת מחשבת ישראל ותושב"ע בין תחומי

+ תעודה בכלי גישור (נשים)
+ מסלול לרבני קהילות (גברים)

הוראת המדעים והמתמטיקה

+ תעודה בהדרכה לתזונה נכונה

ייעוץ חינוכי

+ תעודה בהדרכת הורים טיפולית

*לימודים עד פסח תשפ"ח

תואר שני (M.A.A.T)

טיפול באמצעות אומנויות - מוסיקה*

שנתיים + שנה סטאז'
יומיים לימודים בשבוע
+ עבודה מעשית

*מותנה באישור המל"ג

*המלגות לא לתכנית זו

לפרטים על התואר השני: 02-6750715/736 053-9690697

rishumsheni@michlalah.edu | מכללה ירושלים, רח' ברוך דובדבני 36, ירושלים

נועה איתם

המפקד הראוי

סערת חיילי גבעתי חשפה בעיה עמוקה בהרבה מסירוב פקודה - מפקדים שמשקרים לפקודים שלהם. מדובר בריקבון מוסרי שמסכן את ביטחון המדינה

סערת סירובם של חיילי גבעתי להיכנס לנמ"ר עם פרמדיקית, העלתה על השולחן כמה סוגיות חשובות: פקודת 'השירות המשותף' ומידת אכיפתה; מתי מותר לחיילים לסרב; למה צה"ל אינו מכשיר פרמדיקים; איפה, למען השם, הרבצ"ר; למה זרקו אותם לכלא, ועוד ועוד. הרבה סוגיות חשובות, אבל אחת קריטית ממש, ודווקא היא כאילו נדחקה הצידה בלהט הדיון.

עיון בפרטי האירוע העלה כי סירובם של החיילים להישמע להוראת המפקד לא נבע מעומס נפשי או מדינמיקה חברתית לקויה, אלא מהעובדה הפשוטה ששבוע קודם לכן, האיש שיקר להם במצח נחושה. הוא פקד עליהם להתאמן תוך חילול שבת, טען שיש בכך צורך מבצעי, ואמר להם שהדבר אושר על ידי רב החטיבה. הם ביצעו את הפקודה, ורק לאחר מכן נודע להם שרב החטיבה לא נשאל כלל בעניין ולא התיר את האימון. לכן, כאשר אמר להם המפקד שהנסיעה בנמ"ר עם הפרמדיקית היא כורח מבצעי, לא האמינו לו, נועצו ברבותיהם, וסירבו.

תסלחו לי, אבל בעיניי, כל ההיבטים האחרים של הסיפור מחווירים מול זה. משמעת, קדושת המחנה, איגוד ישיבות ההסדר - הכול חשוב, אבל יש לנו כאן מפקד ששיקר לחייליו! הוא רימה אותם, והאדמה איננה רועדת! הוא יוכל להמשיך בתפקידו, כאילו לא קרה דבר, ואפילו יתקדם בצבא.

ומניין לי שיתקדם בצבא? תודה ששאלתם. את אליאב אלבז אתם זוכרים? מח"ט בנימין שעצר שני מפגינים בטענה שזרקו אבנים על פלשתינים וגם תקפו אותו פיזית? המפגינים הובאו לפני שופט, והוא קבע על סמך עדויות וצילומים שלא היו דברים מעולם. הוכח בשתי ערכאות (המשטרה גם ערערה למחוזי) כי אלבז שיקר, והעצורים שוחררו. ומה עשה צה"ל בקצין שהתגלה כבדאי ושקרן, שניצל את מעמדו כדי להעליל על אזרחים חפים מפשע? ובכן, כלום. הוא המשיך כרגיל בתפקידו כמח"ט בנימין. לאחר מכן, מונה למפקד בה"ד 1, האחראי על הכשרתם של קציני צה"ל, לא פחות, וממש בימים אלו הוא מסיים את תפקידו שם, ועובר לפקד על אוגדה.

אין לבוא בטענות כלפי המפקד בגבעתי. נראה שבתוך בליל הערכים שבמסמך 'רוח צה"ל', קשה קצת לזהות את האמת. ואולי הוא בכלל היה פקוד של אליאב אלבז בבה"ד 1, ראה במו עיניו מה ייעשה לאיש שהאמת אינה נר לרגליו, ושינן והפנים את יתרונות השקר ואת תרומתו לקידומם של קצינים בצבא. כל כך מצער שכך מתנהל הצבא היהודי.

העולם המערבי רואה בקצין דמות שיש לשאת אליה עיניים. המושג "קצין וג'נטלמן" כורך אומץ לב ומיומנות עם עמוד שדרה מוסרי. אצלם מילת כבוד של קצין חקוקה בסלע. וכך ראוי, כי יושרה, כבוד ואחריות אינם רק קישוט למדי הצבא. הם ערכים חיוניים למי שמוביל אחריו אנשים לקרב, למי שמקבל החלטות של חיים ומוות. חיילים חייבים לתת אמון במפקדם, כדי שיהיו נכונים לסכן עצמם בפקודתו. מקבלי ההחלטות ומגבשי האסטרטגיה תלויים בדיווחיהם של מפקדי השדה, ואלו חייבים להיות אמיתיים ומדויקים, כדי לאפשר ניתוח נכון של המערכה. צבא צריך גם לתחקר את עצמו כדי ללמוד משגיאות וכדי להשתפר, ואין טעם בתחקירים, אם אי אפשר לסמוך על המפקדים שיתארו דברים כהווייתם.

החיים מורכבים, וישנם מצבים שבהם מותר לשנות מפני השלום, או לא לומר את כל האמת, כדי שלא לפגוע או להזיק. אבל הצבא הוא מציאות בפני עצמה, מערכת הבנויה על היררכיה ומשמעת, ומחזיקה בידיה אמצעים קטלניים. שקר במערכת כזאת הוא הרסני. הוא עלול להפוך אותה מכלי יעיל וחיוני להגנת המדינה לגוף רקוב, מושחת ומסוכן, שלא יעמוד בשעת מבחן, ועלול אף להשתמש בכוחו הרב לרעה.

לרמטכ"ל יש עניינים רבים וחשובים לעסוק בהם, אבל ההקפדה על אמינות המפקדים קודמת לכול, כיוון שעליה הכול עומד. עליו להדיח מיד כל קצין, זוטר או בכיר, שנתפס בדבר שקר, קטן כגדול. קצין כזה לא יחזור עוד לשרת בצבא, ותישלל ממנו כל הטבה הנגזרת משירותו. בכך יעביר הרמטכ"ל מסר חד-משמעי לכלל צה"ל - אין מקום לשקר בשורות הצבא. "חגור חרבך על ירך גיבור, הודך והדרך... צלח רכב על דבר אמת". כדי להצליח בשדה הקרב, כדי לנצח במלחמה, לא מספיקים המדים המהודרים, החרב והכוח. הכול רוכב על דבר האמת. האמת היא שמקנה את הבסיס האיתן, והיא שמביאה לניצחון.

חיים סילברשטיין

מבחן למנהיגות ישראלית

סגירת הקונסוליות הזרות אינה סוגרת את ירושלים בפני מדינות אלה, אלא היא מזמינה אותן להיכנס מחדש דרך הדלת הראשית, באמצעות שגרירויות ונציגויות רשמיות המכירות בריבונות ישראל בבירתה, במקום נציגויות הפועלות לשלילתה

החלטת ממשלת ישראל לסגור את הקונסוליה הבריטית בירושלים היא החלטה מוצדקת, חשובה ומתבקשת. היא מבהירה כי ישראל לא תמשיך לקבל את פעילותן של נציגויות זרות בירושלים הפועלות במנותק ממדינת ישראל ולמעשה מערערות על ריבונותה בבירתה. אולם סגירת הקונסוליה הבריטית אינה מסמלת את סגירת ירושלים בפני בריטניה או בפני מדינות אחרות. להפך, ירושלים נותרת פתוחה בפניהן, אך הפעם דרך הדלת הראשית.

בריטניה, צרפת, בלגיה וטורקיה מוזמנות לפעול בירושלים באמצעות שגרירויות, משרדי סחר, נספחויות אקדמיות ונציגויות רשמיות המכבדות את מדינת ישראל ומכירות בריבונותה בבירתה. לא עוד נציגויות הפועלות בתוך ירושלים תוך התעלמות מן המדינה המארחת או שלילת סמכותה בעיר, אלא שותפות גלויה וישירה עם ישראל ועם ירושלים. זהו המסר הכפול שעל ישראל להעביר: אפס סובלנות לפגיעה בריבונותה ודלת פתוחה לרווחה בפני כל מדינה המבקשת לבנות עימה יחסים מכבדים, יצרניים ומועילים לשני הצדדים.

הצעד הבא חייב להיות מדיני, משפטי ומעשי כאחד. אין די בהודעה על סגירת קונסוליה או בהעברת סמכויותיה לגוף אחר. על הממשלה לקבוע מדיניות ברורה שלפיה כל נציגות זרה הפועלת בירושלים תעשה זאת בתיאום מלא עם מדינת ישראל, בהתאם לחוקיה ובמסגרת יחסים דיפלומטיים שקופים. מדיניות כזו אינה מכוונת נגד מדינה מסוימת. היא נועדה ליצור כלל אחיד, שוויוני וברור. מדינות המבקשות לקיים פעילות קונסולרית, תרבותית, כלכלית או הומניטרית בירושלים יוכלו לעשות זאת, אך לא באמצעות מסגרות שנועדו לעקוף את ישראל או להציג את העיר כאילו היא מנותקת ממדינת ישראל.

ירושלים אינה רק אתר גאוגרפי או מוקד דתי. היא בירתה של מדינת ישראל, מרכז מוסדות השלטון שלה, מוקד החיים הציבוריים והלאומיים שלה, ועיר שבה מתקיימת פעילות דיפלומטית ענפה. כל ניסיון לנהל בה יחסים רשמיים תוך התעלמות מן המציאות המדינית הזאת אינו ביטוי לנייטרליות, אלא עמדה פוליטית בפני עצמה. דווקא משום כך, על ישראל להציע חלופה חיובית. במקום להסתפק בשלילת מודלים ישנים, עליה להציג בפני המדינות הזרות מסלול ברור להעמקת הקשרים: פתיחת שגרירויות בירושלים, הרחבת פעילות מסחרית, קידום שיתופי פעולה באקדמיה, בבריאות, בטכנולוגיה, בתרבות ובתיירות, והקמת מנגנונים ישירים לפתרון מחלוקות. המסר צריך להיות פשוט: מי שמכבד את ישראל ואת ריבונותה בירושלים, ימצא כאן שותפה. מי שמבקש לפעול בעיר תוך שלילת סמכותה של ישראל, לא יוכל לצפות שהמדינה תעניק לכך הכשר או תשתף פעולה עם המהלך.

למדיניות זו יש גם חשיבות ציבורית ובין־לאומית רחבה. במשך שנים התרגלו גורמים שונים לכך שאפשר לפעול בירושלים באמצעות מסגרות עמומות, להעניק שירותים לאוכלוסיות מסוימות, לקיים קשרים עם גורמים מקומיים ולנהל פעילות מדינית בלי לשאת באחריות מלאה כלפי המדינה המארחת. מצב כזה אינו יכול להימשך לאורך זמן. ריבונות אינה נמדדת רק בהצהרות. היא נמדדת ביכולת לקבוע מי פועל בשטח, באילו תנאים, תחת איזו סמכות ובאיזה תיאום עם מוסדות המדינה. אם ישראל מבקשת להגן על מעמדה בירושלים, עליה ליישם את העיקרון הזה בעקביות מול בריטניה, צרפת, בלגיה, טורקיה וכל מדינה אחרת.

עם זאת, יש להימנע מצעדים מיותרים שיחזקו את הטענה כי ישראל מבקשת לבודד את ירושלים או לצמצם את הקשרים הבין־לאומיים שלה. ירושלים צריכה יותר נוכחות בין־לאומית, לא פחות. יותר שיתופי פעולה, לא פחות. ויותר קשרים ישירים עם מדינות העולם, לא פחות. ההבדל הוא שהקשרים הללו צריכים להתקיים בגלוי, באופן רשמי ובכפוף לריבונות ישראל.

לכן סגירת הקונסוליה הבריטית צריכה להיות תחילתו של מהלך רחב ולא סופו. על ישראל להקים צוות בין־משרדי שיגבש בתוך זמן קצר מדיניות כוללת ביחס לכל הנציגויות הזרות בירושלים, יבחן את מעמדן המשפטי והמעשי, ויציע לכל אחת מהן מסלול מוסדר לפעילות עתידית. במקביל, על משרד החוץ לפנות באופן יזום למדינות הרלוונטיות ולהבהיר כי ישראל אינה מבקשת לנתק את הקשרים עימן. להפך, היא מבקשת להסדירם, להעמיקם ולהעבירם למסגרת של יחסים בין מדינות. במקום נציגויות שמתקיימות באזור האפור, יש להציע שגרירויות ונציגויות רשמיות הפועלות מתוך הכרה במציאות ובאחריות ההדדית הנגזרת ממנה.

זהו מבחן למנהיגות ישראלית. קל יחסית להכריז על סגירה. קשה יותר לבנות אחריה מדיניות עקבית, חיובית וארוכת טווח. אך דווקא כאן טמון הפוטנציאל האמיתי: להפוך מחלוקת על מעמדן של קונסוליות להזדמנות לחיזוק מעמדה של ירושלים כבירה פעילה, פתוחה ובין־לאומית של מדינת ישראל.

ירושלים אינה זקוקה לנציגויות זרות הפועלות נגדה כדי להיות עיר בין־לאומית. היא זקוקה למדינות שיבחרו לפעול בה באופן ישיר, מכבד ואחראי. הדלת הראשית פתוחה. כעת על בריטניה, צרפת, בלגיה, טורקיה ומדינות נוספות לבחור אם להיכנס דרכה או להמשיך להיאחז במבנים מדיניים שאבד עליהם הכלח. ישראל מצידה צריכה להבהיר כי היא מוכנה לשותפות, אך לא לוויתור על ריבונות; לדיאלוג, אך לא לעקיפת סמכותה; ולנוכחות בין־לאומית, אך לא לנוכחות שמטרתה לערער על עצם קיומה של ירושלים כבירתה.

הכותב הוא יושב ראש מרכז ירושלים למדיניות יישומית (JCAP)

לאורלי ודניאל הורוביץ
מזל טוב להולדת הנכד בן לאסתי ומיכאל הורוביץ
שתזכו לגדלו לתורה,
לחופה ולמעשים טובים
בשבע

ירושלים, אין כמוה בעולם

מקצה לקצה
ישיבות הפקות ופרויקטים

בנות נתנאל

שרות סליחות

נשים ונערות מוזמנות לערב שכל אחת צריכה בימי הרחמים וסליחות

במעמד הגב' חגית משה | מחזיקת תיק חינוך וקהילות

מוצ"ש שובה- פ"ש האזינו
ח' תשרי, 19/9

תחילת מופע
21:00

היכל תרבות
בית העם | ירושלים

כרטיסים בטיקצ'אק

מחיר כרטיס:
ירושלמיות 40₪ | אורחות חוץ 60₪

לא תותר כניסת עגלות ותינוקות לאולם

משה ליאון

לבחור בחיבור המעשי

התחדשות אמיתית לקראת השנה החדשה אינה מוחקת את העבר, אלא הופכת את הלקחים שלמדנו למנוע של צמיחה ובנייה משותפת

ימי ערב ראש השנה מביאים איתם תמיד הזדמנות לעצור. כשאני מסתכל על העיר מתמלאת באלפי המגיעים לסליחות ומתבונן בשנה החולפת, אני רואה לא רק את תוכניות העבודה והפרויקטים שעבדנו עליהם, אלא בעיקר את האנשים.

בתפילת החג אנחנו אומרים: "זה היום תחילת מעשיך, זיכרון ליום ראשון". המשמעות של המילים האלה בעיניי היא מעשית מאוד: ראש השנה לא מבקש מאיתנו למחוק את מה שהיה, אלא לקחת את הלקחים שצברנו ולתרגם אותם לעשייה נכונה וטובה יותר בשנה הבאה.

בשבועות האחרונים השיח עוסק לא מעט במילה 'בחירות'. אבל מעבר למערכות בחירות, ראש השנה מזכיר שהבחירה החשובה ביותר שלנו נעשית מדי יום, בדרך שבה אנחנו מדברים זה עם זה, בהקשבה ובנכונות לראות את האדם שמולנו גם כשהשקפותינו שונות.

בירושלים רואים את זה בבירור. זו עיר שבה כל חלקי החברה הישראלית נפגשים יום יום במרחב אחד, ברכבת הקלה, בפארקים ובשוק. בשנים האחרונות אנחנו מעבירים את העיר תנופת פיתוח בתשתיות, בתחבורה, בחינוך ובבינוי. אבל הפרויקטים האלה הם גם הדרך שלנו לייצר שגרה משותפת. ראינו שוב ושוב בשנה החולפת, גם במלחמה נגד איראן, איך היכולת לחיות ולהיפגש יחד בשגרה הופכת לערבות הדדית חזקה ברגעי מבחן.

ראש השנה מעניק לנו תמיד את הרגע הזה שבו אפשר לשאול את עצמנו איפה אנחנו רוצים להתחדש. העשייה שלנו לא נעצרת, אבל המבט קדימה הוא מה שנותן לה את הכוח לשנה הבאה.

על שולחן החג נניח כולנו את הדבש ונאחל שנה מתוקה. אבל מתיקות היא לא דבר שקורה מעצמו. בטבע, הדבש הוא תוצר של עבודה קשה, התמדה ושיתוף פעולה. זו תזכורת מצוינת לכולנו: המתיקות של השנה החדשה לא תנחת עלינו מן המוכן, היא תהיה תוצאה ישירה של מה שנשקיע ונבנה ביחד, בסבלנות, בעבודה משותפת ובאחריות הדדית.

כשאנחנו נכנסים לשנת תשפ"ז, אני מאמין שזה האתגר של כולנו, בירושלים ובכל מקום בארץ: לבחור בחיבור מעשי, בעשייה ובכבוד הדדי. "תכלה שנה וקללותיה, תחל שנה וברכותיה".

הכותב הוא ראש העיר ירושלים

מיכאל פואה

הורות - זכות או חובה?

בשם "הזכות להורות" מערכת המשפט הופכת את היוצרות: במקום שהמשפט יגן על המשפחה הטבעית ועל זכותו של הילד לאב ואם, הוא מעניק למדינה את הכוח להגדיר מחדש מהי הורות ומהי משפחה

החלטת בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב לאשר תובענה ייצוגית נגד ארבע קופות החולים, בטענה לאפליית גברים בתוכניות הביטוח המשלים בשירותים ובהחזרים הקשורים להיריון, ללידה ולטיפול ביילוד הניתנים לנשים בלבד, היא עוד צעד הרסני של מערכת המשפט נגד המשפחה הטבעית.

התובעים טוענים כי הפליה זו מונעת מגברים לקבל החזרים כספיים על בדיקות ושירותים הקשורים בהיריון, בלידה וכן בבריאות ורווחת ילדיהם, ונזקיה חמורים במיוחד בקרב גברים הומוסקסואלים או אבות יחידניים. לטענתם אין כל שונות רלוונטית המצדיקה למנוע מגברים החזרים על שירותים לא רפואיים כגון ייעוץ שינה לתינוק, ביקור אחות בבית או קורס הכנה ללידה, שכן אלו נועדו לשפר את רווחת התא המשפחתי כולו. לעניין הבדיקות הרפואיות והגנטיות (כגון סקירת מערכות, בדיקת מי שפיר או שימור דם טבורי), נטען כי הן משרתות את זכותם האישית להביא לעולם ילד בריא.

אומנם אין מדובר עדיין בפסק דין סופי הקובע שהקופות עברו על החוק, אלא בהחלטה שלפיה קיימת לכאורה עילת תביעה ואפשרות סבירה שהיא תוכרע לטובת התובעים. אולם לעצם הנכונות לקיים את ההליך, ובעיקר לתשתית הרעיונית שעליה נשענת ההחלטה, יש משמעות מרחיקת לכת הרבה מעבר לתוצאה הכספית שאליה יגיע בית הדין בסוף הדרך.

מה הופך אדם לאבא או לאמא? במשך אלפי שנים התשובה הייתה פשוטה. ילד נולד מאב ומאם. האבהות והאימהות אינן יצירה של המדינה. הן קודמות לחוק, לבית המשפט ולפקיד. תפקידו של המשפט היה להכיר במציאות הזאת, להסדיר אותה ובעיקר להגן על הילד שנולד לתוכה. בשנים האחרונות מתרחש היפוך. נקודת המוצא המשפטית הולכת ומתרחקת מהילד ומקשריו הטבעיים לאביו ולאימו, ועוברת אל המבוגר ו"זכותו להורות". בתי המשפט פועלים שוב ושוב להרחבת ההכרה בהורות משפטית - הורות שאינה בהכרח נובעת ממערכת יחסים טבעית שהמשפט מכיר בה, אלא ממעמד משפטי שהמדינה, ובמקרים רבים בית המשפט, מגדירים ומעניקים.

הנפגעים העיקריים מהמהפכה הזאת הם בראש ובראשונה הילדים. לילדים אין לובי. הם אינם מגישים עתירות ואינם יושבים באולם בית המשפט. דווקא משום כך, חובתה של החברה לשאול קודם כול מהן זכויותיהם: מהי זכותו של ילד לזהותו, לשורשיו, לדעת מאין בא, ולקשר עם אביו ואימו שאת מורשתם הביולוגית הוא נושא?

גם הנשים משלמות מחיר כבד, כאשר מעמדן הייחודי כאימהות הולך ומיטשטש והן הופכות ל"הורה" שמעמדו המשפטי מבקש להיות זהה לזה של הורה ממין זכר. החלטת בית הדין בעניין קופות החולים היא עוד שלב במהלך הזה. בית הדין מתאר בצורה ברורה את המציאות הביולוגית: העובר מתפתח בגופה של האם, תלוי בגופה ובמערכות החיים שלה, וקיימת זיקה ברורה בין בריאות האם לבריאות העובר. אבל מיד לאחר מכן מגיע המפנה. בית הדין מסביר כי "התפיסות המסורתיות בדבר מעמדה הייחודי של האישה בתהליך ההיריון והלידה השתנו במהלך השנים", בין היתר בעקבות שינויים בתפיסות החברתיות בנוגע ל"זכות להורות". הביולוגיה לא השתנתה, אבל התפיסה המשפטית לגבי משמעותה השתנתה.

בשם השוויון ב"זכות להורות" שינה בית המשפט העליון את החוק במדינת ישראל וקבע שחובה לאפשר לגברים הליך פונדקאות כדי לא להפלות אותם מהנשים. עתה הולך בית הדין צעד נוסף ובשם "השאיפה להורות" הוא קובע כי "השאיפה להוליד ילד בריא, המקודמת באמצעות בדיקות בהיריון, הכנה ללידה, תמיכה בלידה וביילוד, אינה מוגבלת לאימהות אלא חלה גם על אבות". ולכן יש לדון בהחזר הכספי המגיע לאבות בעקבות בדיקות אלו, על אף שהן מבוצעות תמיד רק בגופה של האישה היולדת.

הבאת ילד לעולם היא כבר לא סיפור בין איש לאישה שלוקחים אחריות על פרי אהבתם, אלא עסק שבו מוכרים וקונים זרע וביצית ושוכרים רחם כדי לממש שאיפת הורות. אין עוד אם מבוטחת ואב מבוטח, שלכל אחד מהם קשר שונה וייחודי לילד. יש "הורים" בעלי "שאיפת הורות" שאותה מבקש המשפט להשוות. במקום שהמבוגר יהיה מחויב לילד, הילד הופך לאמצעי למימוש רצונו של המבוגר.

הורות טבעית מתחילה בחובה. נולד לך ילד - אתה אביו. ילדת ילד - את אימו. האחריות אינה תלויה ברצונך. אינך יכול להודיע שהחלטת לא להיות אביו מפני שההורות אינה מתאימה עוד לתוכניות חייך. הקשר קודם לבחירה, וממנו נובעת האחריות. לעומת זאת, כאשר ההורות מוגדרת בראש ובראשונה כ"זכות", כיוון המבט מתהפך. במקום לשאול מה המבוגר חייב לילד, שואלים מה החברה והמדינה חייבות למבוגר המבקש להיות הורה.

הורות טבעית אינה זקוקה לאישורו של שופט כדי להתקיים. אמא אינה אמא מפני שהמדינה העניקה לה "זכות להורות". אב אינו אב מפני שבית המשפט הכיר ב"שאיפתו להורות". הם הורים משום שמציאות אנושית בסיסית קושרת אותם לילדם.

כאשר המשפט הופך את "הזכות להורות" לנקודת המוצא, סדר הדברים משתנה. במקום מציאות ביולוגית אובייקטיבית שבה לילד יש אב ואם שבהם מכיר המשפט כהורים, אנחנו מקבלים מערכת משפט שמייצרת הורות משפטית על פי כוונת ורצונות - "שאיפה להורות". זה איננו רק שינוי סמנטי. זהו שינוי במוקד הכוח.

מערכת המשפט, שבמקורה אמורה להגן על המשפחה ועל הילד, הופכת למנגנון שמגדיר מי הם הורים ומהי משפחה. אם הקשר הטבעי אינו קובע עוד מיהו אב ומיהי אם, מי שקובע הוא המחוקק, הפקיד, היועץ המשפטי, ובסופו של דבר בית המשפט. זו אינה רק שאלה של מינוח. זו שאלה של חירות. למי שייכת המשפחה - להורים ולילדים, או למדינה שמגדירה את היחסים ביניהם?

המהלך כולו מוצג כהתקדמות בשם השוויון, אך המחיר הוא פגיעה קשה בילדים, בנשים ובחירותה של המשפחה. הילד הופך מאדם בעל זהות, מוצא וקשרים טבעיים לאמצעי למימוש "שאיפת ההורות" של מבוגרים. האישה אינה מוצגת עוד בראש ובראשונה כאם הנושאת את ילדה בגופה אלא כ"הורה" אחד מתוך שניים. ההיריון עצמו הולך והופך מאירוע גופני ואימהי מובהק לפרויקט של "הורות".

חברה חופשית חייבת להציב גבול לכוחה של מערכת המשפט שמנכסת לה כוח בלי הסכמה והסמכה של נבחרי הציבור. פרט לנושא האידאולוגי, יש מחיר כבד שאנחנו כבר משלמים כאשר ארבע קופות חולים נאלצות לקחת ייצוג משפטי יקר כדי להתמודד עם שאלות שאין ביניהן ובין רפואה דבר.

למתניה שפירא
משתתפים בצערך עם פטירת אמך
הורנית **רבקה שפירא** ז"ל
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד
בשבע

אשכולות (ע"ר)

מרכזי הסיור והתודעה של ישראל

חוגגים עם אשכולות

בואי לגני

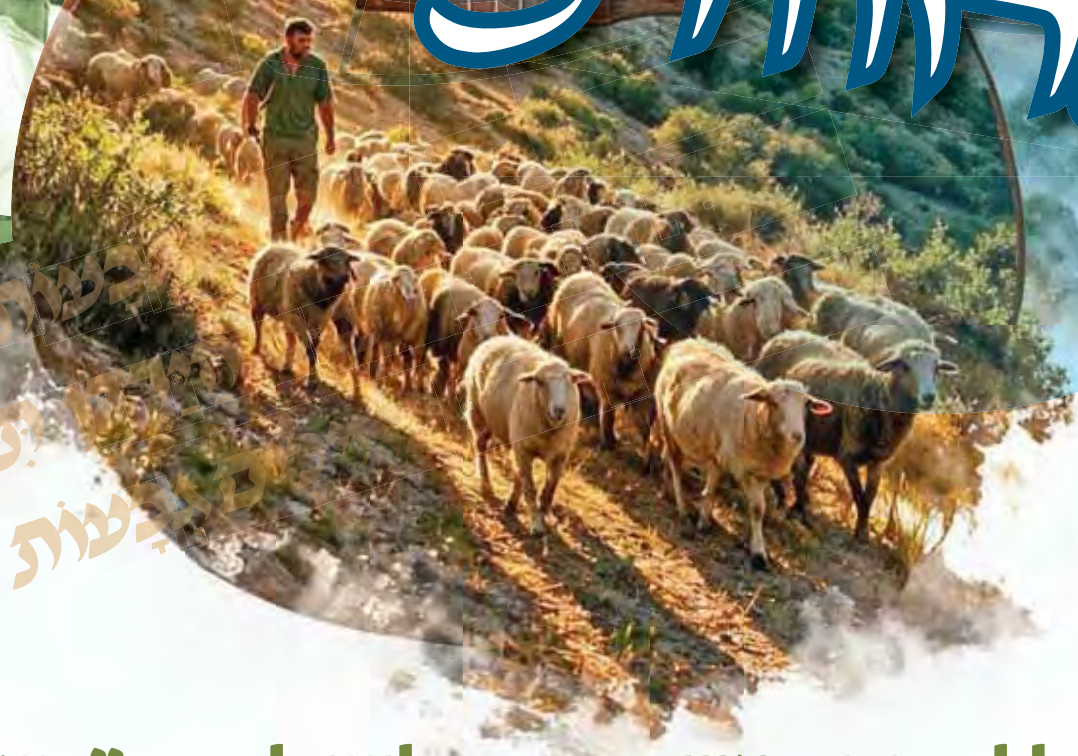

סטודיו בת עמי

תפילת הלל חגיגית משפחתית בליווי להקת "בואי לגני"

חוות מאיר לארץ
מערב בנימין

יום ראשון, א' חוהמ"ס 27.9

סדנת עפיפונים

חוות שער המלך
מבואות יריחו

יום שני, ב' חוהמ"ס 28.9

שיחה וסיור רכוב לבית הכנסת העתיק בנערן בליווי צבאי

חוות זית בגלבוע
הר גלבוע

יום שלישי, ג' חוהמ"ס 29.9

סדנת יצירה
וסיור בחווה

בתכנית:

8:00 התכנסות | 8:15 תפילת שחרית והלל חגיגי

9:45 כיבוד קל | 10:00 סדנא מקומית | 11:00 סיום

ההשתתפות בהרשמה מראש באתר אשכולות | עלות 10 ₪ למשתתף

www.eshkolot-il.com | לפרטים: 08-6630030

משרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות

האגף לתרבות יהודית

יואל אליצור

לא מקף ולא גשר

כדי להיחלץ מהעליבות וההונאה העצמית של החילוניות האידאולוגית, דרושה אמונה עמוקה בייחודו של עם ישראל שתביא לניצחון אמיתי

בעזרת השם אצביע בבחירות לציונות הדתית, המפלגה שראשה ושריה חוללו מהפך היסטורי ביהודה ושומרון, שבמידה רבה בזכותם התקבלו במהלך המלחמה החלטות קבינט שהפכו את השבר של שמיני עצרת תשפ"ד לסדרה של ניצחונות, שמנהיגה השכיל לנהל כלכלה פורחת בעידן מלחמה, ושאפשר לקוות ולהתפלל שתוביל להתיישבות יהודית בעזה ובצפון. אבל עיקר העיקרים הוא הבסיס האמוני שמאחורי כל ההישגים הללו. ציונות דתית זו לא ציונות חילונית עם כיפה, ולא חרדיות עם צבא וחקלאות. זו גם לא "מפלגה דתית־לאומית", כלומר מסגרת שדואגת למגזר הכיפות הסרוגות, וגם לא "המקף" שבין דת ללאומיות או "הגשר" בין החרדים לחילוניים.

הציונות הדתית היא רבי יהודה אלקלעי ורבי עקיבא יוסף שלזינגר והרב קוק. הציונות הדתית היא הגשמת התוכניות של תורת משה והנביאים. אמונת היסוד של ישראל מנוסחת בבהירות בדברי ה' לאברהם: "והקמתי את בריתי ביני ובינך ובין זרעך אחריך... ונתתי לך ולזרעך אחריך את ארץ מגוריך את כל ארץ כנען לאחוזת עולם והייתי להם לא־לוהים... ואתה את בריתי תשמור אתה וזרעך אחריך לדורותם". וביתר קיצור: "אני ה' א־לוהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים לתת לכם את ארץ כנען להיות לכם לא־לוהים", "כי עם קדוש אתה לה' א־לוהיך ובך בחר ה' להיות לו לעם סגולה מכל העמים אשר על פני האדמה".

הדבר שמפחיד את החילוניות האידאולוגית יותר מכל דבר אחר הוא "אתה בחרתנו מכל העמים". לא ולא: אנחנו אזרחי העולם, אנחנו עם ככל העמים, אנחנו חלק מ"משפחת העמים"! ומה עושים כאשר באו"ם ובהאג שוכחים את הרודנים רוצחי המיליונים ועוסקים כל היום וכל הלילה בלהאשים ברצח עם דווקא את ישראל הקטנה והמתגוננת? לא יכול להיות שהם סתם נגדנו. הרי אנחנו חלק ממשפחת העמים, ואם העמים אומרים שאנחנו רוצחי ילדים, ודאי שאנחנו רוצחי ילדים. לא יכול להיות שכל השכנים שלנו רוצים להשמיד דווקא אותנו, הרי אנחנו עם ככל העמים וגם שכנינו עמים ככל העמים. מה אנחנו רוצים? "שלום" - לחיות טוב ולשבת בשקט. בטח גם הם רוצים לחיות טוב ולשבת בשקט.

אם נצא לקראתם ונפריח להם בלונים של שלום וידידות, לא יכול להיות שלא נקבל את אותו הדבר מהצד השני. אולי הם נעלבו כשניצחנו אותם, וכדי להגיע למעמד שווה ולהביא את השלום המיוחל נחזיר להם שטחים, נקים להם רשות פלשתינית ונתמוך בה כספית - הם בוודאי יעריכו את הדבר וישיבו לנו טובה כנגד טובה. לא יכול להיות שצד אחד רצחני וצד שני יצרני. כולנו בני אדם, וכל בני האדם שווים, ואין ספק שיש קיצוניים ומתונים אצלם ויש קיצוניים ומתונים אצלנו. אלימים אצלם ואלימים אצלנו. אלא מה? ברמת אביב אנחנו מסתובבים ולא פוגשים את האלימים, הוי אומר שהמתנחלים שם בהרים שמעבר לחומה שהקמנו, הם האלימים שלנו. כך החילוני האידאולוגי לא מוכן לראות ולשמוע את מנהיגי הערבים שיקלקלו לו את המשוואה, ואז יאסר ערפאת הופך לחתן פרס נובל לשלום יחד עם שמעון פרס ויצחק רבין.

את הניצחונות הישראליים המדהימים בתש"ח, במלחמת ששת הימים ואחריה במלחמת יום הכיפורים, ובמיוחד בשנתיים האחרונות, קשה מאוד לחילוניות לעכל. עם ככל העמים לא אמור להגיע לפסגות כאלה, ולכן דוברי החילוניות יעשו הכול כדי להשכיח ולגמד את הניצחונות ולהעצים את הכישלונות. החילוניות התחילה במאה ה־19 וראשית המאה העשרים מתוך סלידה מהגלותיות והבטלנות של העיירה היהודית. המסר היה: אנחנו נשתחרר מהנטל המכביד. אנחנו נהיה חסונים וזקופים, הגיוניים ורציונליים, וכמובן אזרחי העולם. כשזה לא כל כך הצליח באירופה, זה הגיע לארץ ישראל.

בארץ ישראל שולטת החילוניות מאז העלייה השנייה בראשית המאה העשרים. כדי להיות אזרחים טובים של העולם בזמן שהדגל המוביל היה הסוציאליזם והקומוניזם, הסיסמה כאן הייתה "ציונות, לסוציאליזם, לאחוות עמים". חילוניים אחרים שהתנגדו לסוציאליזם הקימו תחת דגל אחר "קיר ברזל" של "גוש גאון ונדיב ואכזר" שחולם לבנות את הארץ יחד עם "בן נצרת ובן ערב".

עונשה של החילוניות בעולם הזה הוא הפתיות הילדותית שהיא כפתה על עצמה בגלל הכחשת המציאות האמיתית של "עם לבדד ישכון", הזעקת מכל מהדורת חדשות. כמו כיפה אדומה המאמינה לזאב שהוא סבתא טובה, ובעצם באופן יותר קיצוני מכיפה אדומה, כאשר הזאב אפילו לא מעמיד פנים שהוא סבתא, ומנהיגי ישראל החילונית רוקעים ברגליים ומחליטים שהוא אכן סבתא רבה. ומה עושה הקב"ה? על כורחכם אתם תהיו עם לבדד, ואתם תבשלו לעצמכם דייסת 'עם לבדד' מיוחדת משלכם. האם היה מעולם עם שניצח ואז היה הוא הצד שנסוג והציע לתוקפיו ביוזמתו את האדמות שמתוכן תקפו אותו? ההיה עם שנתן לרוצחיו נשק מתוך אמונה שהם יהיו פתאום שותפיו הנאמנים?

כמה עיוורון וילדותיות צריך כדי להשקיע חצי מההון הלאומי כדי להקים "רשות פלשתינית" ולה "משטרה" חמושה, מתוך אמונה שהיא תהיה ידידתנו הנאמנה, וכשמסתבר שקורה ההפך, ויהודי לא יכול להיכנס למקומותיהם ולצאת בחיים, מחזקים אותם עוד יותר, בונים חומות גבוהות לאורך מאות קילומטרים, ומציבים שלטים אדומים המזהירים "ישראלים", כלומר יהודים בעלי כל אזרחות שהיא, מכניסה למשכנות האויב. האמונה החילונית מחייבת כמובן להתעלם מהמשכורות הקבועות שה"רשות" משלמת לרוצחי יהודים, ומהכיכרות שראשיה חונכים בכל יום לזכר ה'שהידים'.

בערב ראש השנה וימי התשובה אנחנו חייבים לעשות תשובה לאומית. בשביל להיות מה שנועדנו להיות, ובעצם בשביל להיות בכלל, חייבת להיות ציונות דתית אמיתית וחזקה ומובילה, שקודם כול תציל את עם ישראל מהעליבות וההונאה העצמית, שתקדם אותו להיות עם סגולה, "לתיתך עליון על כל העמים לתהילה ולשם ולתפארת, ולהיותך עם קדוש לה' א־לוהיך כאשר דבר".

לימור סון הר־מלך

הגירה מרצון והתיישבות בעזה, לכתחילה

תוכנית "התנתקות 710" היא לא חלום או סיסמה, אלא חזון שאפשר להפוך למציאות. בדיוק כפי שביטול חוק ההתנתקות בצפון השומרון היה נראה פעם בלתי אפשרי והפך לעובדה מוגמרת

מי שיבדוק היום את כפות ידיו של בן כספית עשוי לגלות עליהן, לתדהמתו, שערות. כיצד אני יודעת? כשנכנסתי לכנסת התראיינתי אצל בן כספית ואריה אלדד. בן שאל אותי מה החוק הראשון שאני רוצה להעביר, והשבתי בלי היסוס: לבטל את חוק ההתנתקות בצפון השומרון. החוק שהפך יהודים לעבריינים רק מפני שביקשו לשוב לחבלי מולדת שמהם גורשו. הוא גיחך ואמר שיצמחו לו שערות על כף היד לפני שזה יקרה.

גם שותפו להגשה פרופסור אריה אלדד, איש ארץ ישראל בכל רמ"ח איבריו, אמר לי בכנות שהוא מתקשה להאמין שהדבר יכול לקרות תחת ממשלת נתניהו. אבל זמן קצר לאחר מכן זכיתי, יחד עם שותפים יקרים לדרך, להוביל בכנסת את ביטול העוול הזה. כשנפגשנו לאחר השלמת החקיקה, פרופסור אלדד אמר לי ביושר שהוא באמת לא האמין שנצליח. החוק בוטל, האיסור המביש הוסר, חומש ושא־נור ויישובים חדשים קמו לחיים ואחריהם יקומו גם גנים וכדים, ותהליך השיבה לצפון השומרון הפך מחלום של מעטים למציאות לאומית.

אני נזכרת בסיפור הזה דווקא עכשיו, כשעוצמה יהודית מציבה בלב המצע שלה לבחירות הקרובות את תוכנית "התנתקות 710" לעידוד הגירה מרצון של תושבי עזה.

שוב יקומו המלגלגים. שוב יאמרו לנו שזה לא מעשי, לא מקובל ולא מציאותי. אבל אנשי אמונה יודעים שחזונות שנראים היום בלתי מציאותיים יכולים להיות המציאות של מחר. לא מפני שאנחנו נביאים, אלא מפני שאנחנו יודעים לזהות מה נכון, מה מוסרי, מה צודק ומה יהודי, וכיצד עלינו לנהוג בנחלת אבותינו, ואנו פועלים במסירות כדי להפוך אותו למציאות. ומעל הכול, אנחנו זוכרים שלא אנחנו מנהלים את העולם. הקדוש ברוך הוא מנהל אותו, ותפקידנו לעשות את ההשתדלות שלנו באמונה, באומץ ובעקביות.

אין מוסרי מעידוד הגירה מרצון. במשך שנים סיפרו לנו שהאפשרות היחידה היא להחזיק מיליוני בני אדם בתוך מציאות של עוני, טרור, הסתה ושלטון רצחני, ולהמתין לסבב הדמים הבא. אנחנו מציעים דרך אחרת: לאפשר למי שרוצה לצאת מעזה לעבור למדינה שתקלוט אותו כחוק, ולבנות לעצמו ולמשפחתו חיים חדשים. זוהי תוכנית שמעניקה עתיד למי שמבקש לעזוב, ובאותה נשימה מגינה על עתידם של ילדי ישראל.

אין גם צודק מזה. אחרי שנים של רקטות, מנהרות, הסתה וחינוך להשמדת ישראל, שהובילו בסופו של דבר לטבח שבעה באוקטובר, האחריות הראשונה של הנהגה יהודית היא לדאוג לחיי אזרחיה. אי אפשר לטשטש עוד את העובדה שמדובר באוכלוסיית אויב שמתוכה צמח הטרור, שבתוכה הוא הוסתר ושבקרבה זכה במשך שנים לתמיכה רחבה. עידוד הגירה מאפשר לישראל לעצב מציאות חדשה במקום להמשיך לנהל את האיום הישן.

מי שמבקש מאיתנו לשוב לאותה תפיסה שהפקירה את יישובי העוטף, למעשה דורש שנכין את הטבח הבא. אנחנו מסרבים. עוצמה יהודית דורשת להקים בממשלה הבאה משרד ייעודי להגירה מרצון, עם שר, תקציב, סמכויות, הסכמים עם מדינות קולטות ומנגנון ביצוע ממשי. התוכנית מציבה יעדים מדידים. לא עוד סיסמאות שנשארות על דף, אלא מדיניות לאומית סדורה.

המהלך המשלים, הן מבחינה יהודית, הן מבחינה מוסרית והן מבחינה ביטחונית, הוא התיישבות יהודית בכל רחבי חבל עזה. בראש ובראשונה זוהי נחלת אבותינו והיא שלנו. שנית, היכן שאין התיישבות יהודית קם בסיס טרור. היכן שאנחנו נסוגים, אויבינו מתקדמים. תוכנית הגירוש לא הביאה שלום ולא ביטחון. היא עקרה קהילות פורחות, החריבה יישובים, מסרה אדמה לאויב והפכה את גוש קטיף למרחב שממנו יצא הטבח הנורא בתולדות המדינה. התשובה הציונית לרצח ולעקירה היא שיבה, בניין וחיים.

בקדנציה האחרונה הראו השרים וחברי הכנסת של עוצמה יהודית, בראשות איתמר בן גביר, שאפשר לקחת רעיונות שנראו בלתי אפשריים ולהפוך אותם לאפשריים. עוצמה יהודית לא מבטיחה לנהל טוב יותר את הקונספציה הישנה. אנחנו מתחייבים להחליף אותה. מול מי שאומרים "אי אפשר" נעמיד אמונה. מול מי שמבקשים להיכנע ללחץ, נעמיד עמוד שדרה. מול מי שהתרגלו לחשוב בקטן, נציב חזון גדול. ניאבק למען השילוש הקדוש לנו: ארץ ישראל, עם ישראל ותורת ישראל.

פעם אמרו לנו שלא נשוב לצפון השומרון. שבנו. היום אומרים שלא תהיה הגירה מרצון ושלא תהיה התיישבות בעזה. בעזרת השם, בעבודה קשה ובאמונה גדולה, עוד נשוב ונוכיח שגם הפעם הם טעו.

משרד החינוך
גף פרסי ישראל

פרסי ישראל
התשפ"ז
יוענקו במוצאי יום העצמאות ה-79 למדינת ישראל

מדעי היהדות, הרוח והחברה
- חקר המקרא, חקר המזרח הקדום
- חקר הספרות ותרגום
- חקר המזרחנות ומדעי המזרח הרחוק
- חקר העבודה הסוציאלית, חקר הקרימינולוגיה

יצירה ויוצרים
- ספרות, שירה ותרגום לעברית
- זמר עברי - יוצרים ומבצעים

מדעי החיים ומדעים מדויקים
- חקר מדעי החיים
- חקר הפיזיקה
- חקר החקלאות

פרס על הישגים מיוחדים
- מפעל חיים - תרומה מיוחדת לחברה ולמדינה

המועד האחרון להגשת ההצעות - יום שלישי, ט' בחשוון התשפ"ז, 20 באוקטובר 2026

הקריטריונים להגשת מועמדות

כל תושב/ת מדינת ישראל רשאי/ת להציע מועמד/ת לכל אחד מהפרסים. לא יציע אדם את עצמו. הפרס יוענק ליחידים, או במקרים חריגים לשותפי הישג, אך לא לתאגידים. הצעת המועמדות תוגש על גבי טפסים של גף פרסי ישראל, בהתאם לנהלים ולהנחיות המפורטים בטפסים אלה. מידע על הפרסים מופיע באתר פרסי ישראל.

לקבלת מידע נוסף אפשר לפנות אל הממונה על פרסי ישראל בטלפון: 073-3935148/7
מילוי הטפסים באתרנו באינטרנט: israel-prize.education.gov.il

פותחים שנה בביטחון עם שעון טלפון חכם ומוגן לילד

נעילת בי"ס
בזמן הלימודים השעון ננעל ולא מפריע ללימודים

חיבור בטוח
בלי גישה לאינטרנט ולרשתות חברתיות

- **האזנה מרחוק** בכל עת
- **שיחות והודעות**
- **סים מוכן להפעלה**
- **איתור מיקום בזמן אמת**
- **לחצן מצוקה** SOS

KiDi Watch

להשיג ברשתות המובילות בישראל:

ובאתר הבית שלנו: www.kidiwatch.co.il

מפת ארץ ישראל
לקישוט הסוכה, החדר והכיתה

גודל: 57*70 ס"מ
בריסטול 300 גרם עם למינציה

25 ש"ח בלבד!

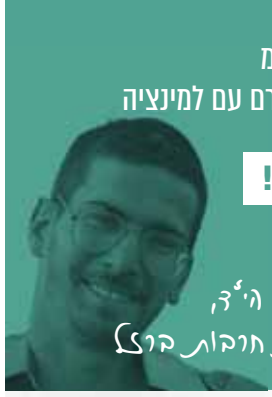

מפה זו תוכננה, עוצבה והוכנה בידי סרן איתן פיש הי"ד וביוזמתו. מוצבת ברחבת מקבלי הפנים בבה"ד 1. והיא אחת מהמזכרות הרבות שהותיר אחריו. תהא מפה זו הנצחה לאהבתו את הארץ!

לרכישה:

https://pay.tranzila.com/ttxtoval

גילי | 052-6070439
חיה | 054-2405210

ההזמנות לסוכות יתקבלו עד מוצאי ראש השנה בשעה 24:00
(על מנת שנוכל להתארגן בזמן עם חברת המשלוחים)

הלאומיות כבסיס לתיקון עולם

לעומת הנצרות שנסוגה אל חסד ערטילאי והאסלאם שמציג אכזריות בשם הדין, עם ישראל בממלכתו השלמה מציע לאנושות בשורה מוסרית מאוזנת של חסד, משפט וצדקה - המפתח האמיתי לתיקון עולם

חגי תשרי כולם מבטאים באופנים שונים את המתח שבין הרעיון הלאומי לבין הרעיון האוניברסלי בישראל. את שני הקטבים הללו אנו פוגשים במשנה הפותחת את מסכת ראש השנה: "באחד בניסן ראש השנה למלכים ולרגלים... באחד בתשרי ראש השנה לשנים". חודש ניסן נמצא בקוטב הלאומי, והוא קשור ליצירתו של עם ישראל ביציאת מצרים. באחד בו חל ראש השנה למלכי ישראל, ועל פיו נקבע סדרם של שלושת הרגלים בבית המקדש. לעומת זאת, חודש תשרי קשור לבריאת העולם, ועל פיו מונים את שנותיהם של מלכי אומות העולם.

במשנה הבאה נאמר: "בראש השנה כל באי העולם עוברין לפניו כבני מרון", ועל כך מובא הפסוק: "היוצר יחד ליבם, המבין אל כל מעשיהם" (תהילים לג, טו). כאשר נראה את הפסוק הזה בהקשר שלו בתהילים (פרק לג), נבין את הרעיון שהוא מבטא בשלמותו. ההקשר לראש השנה מתחיל בפסוק: "כי הוא אמר ויהי, הוא ציווה ויעמוד", הרומז לבריאת העולם. מיד אחר כך נכתב: "אשרי הגוי אשר ה' א־לוהיו, העם בחר לנחלה לו". אומנם הקב"ה ברא את העולם כולו, אבל בחר בעם ישראל לנחלתו. ואז באים הפסוקים המתארים את הדין המתקיים בתאריך של בריאת העולם: "משמיים הביט ה', ראה את כל בני האדם. ממכון שבתו השגיח אל כל יושבי הארץ". ורק אז בא הפסוק המצוטט במשנה: "היוצר יחד ליבם...". הדין של ראש השנה הוא אוניברסלי, אבל ההקשר לכך הוא ייחודו הלאומי של עם ישראל.

לאומיות ואוניברסליות בתנ"ך

עיקרו של התנ"ך עוסק בעם ישראל - בגורלו ובייעודו, ואילו המגמה האוניברסלית מופיעה בו רק מדי פעם. ההתייחסות הראשונה לכך היא בהתגלות הראשונה לאברהם אבינו: "לך לך מארצך... אל הארץ אשר אראך. ואעשך לגוי גדול... והיה ברכה... ונברכו בך כל משפחות האדמה" (בראשית יב, א-ג). עם ישראל אמור לחיות בארץ ישראל, להיות שם "לגוי גדול", ולהיות בעצם קיומו ברכה לכלל האנושות. העיקרון הקושר בין ההיאחזות בארץ ישראל לבין הברכה האוניברסלית חוזר על עצמו בדברי ה' לכל אחד משלושת האבות.

המגמה האוניברסלית מופיעה ברמז לפני מתן תורה, בפסוק: "ואתם תהיו לי ממלכת כוהנים וגוי קדוש" (שמות יט, ו), המצביע על כך שעם ישראל אמור להיות ה'כוהן' של האנושות כולה. הרמז הבא מופיע בפרשת כי תבוא (דברים כז, ח). עם הכניסה לארץ יש לכתוב את דברי התורה על אבנים גדולות, "באר היטב", ומפרשים חז"ל שהכוונה היא לכתיבת התורה "בשבעים לשון". כניסת עם ישראל לארצו חותרת, בסופו של תהליך ארוך, להנחיל את הרעיונות של התורה לכלל האנושות, וכך נכתב בספר יהושע (ד, כד). לאחר שהוא לוקח 12 אבנים מן הירדן ומעמיד אותן בגלגל, הוא מצביע על המטרה: "למען דעת כל עמי הארץ את יד ה' כי חזקה היא", ובכך הוא מעמיד במפורש את המגמה האוניברסלית של הכניסה לארץ. ייתכן שפסוק זה הוא המקור למסורת מתקופת הגאונים, שיהושע הוא שתיקן את תפילת "עלינו לשבח" הנאמרת בתפילת ראש השנה.

המגמה האוניברסלית לא מופיעה בספרי שופטים ושמואל, אבל היא מופיעה במקומות רבים מספור עם הופעתה של מלכות ישראל, בספר תהילים, ובחזון העתידי של הנביאים האחרונים. אחרי דוד מביע שלמה בנו את הרעיון הזה בחנוכת בית המקדש, כשהוא מזמין גם את "הנוכרי אשר לא מעמך ישראל הוא" לשאת תפילה בבית הזה "למען ידעון כל עמי הארץ את שמך ליראה אותך כעמך ישראל" (מלכים א' ח, מא-מג). והוא מסיים במילים: "למען דעת כל עמי הארץ כי ה' הוא הא־להים, אין עוד" (פס' ס). את הפסוק האחרון קוראים בהפטרה של שמיני עצרת בחו"ל. כדי לממש את המגמה האוניברסלית, עם ישראל צריך לחיות חיים שלמים בארצו ובממלכתו העצמאית והחזקה. רק אז הוא יכול להנחיל לעולם את המסר האמוני והמוסרי שלו.

בברכות ה'מלכויות'

המתח שבין הרעיון הלאומי לבין החזון האוניברסלי חורז את תפילות ראש השנה. בתוספת לברכת 'קדושה', שהיא סוג של ברכת 'מלכויות' (עיין ראש השנה פ"ד מ"ה), ישנם שוב ושוב מעברים בין המבט פנימה, אל עם ישראל, לבין המבט החוצה, אל כלל האנושות: בהתחלה, "ובכן יתקדש שמך על ישראל עמך...". בהמשך: "ובכן תן פחדך על כל מעשיך...". לאחר מכן: "ובכן צדיקים יראו וישמחו...", ומתוך כך: "וכל הרשעה כולה כעשן תכלה כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ". לקראת סוף הברכה מתחברים שני התכנים: "ותמלוך אתה... על כל מעשיך". אבל זה יקרה דווקא "בהר ציון משכן כבודך ובירושלים עיר קודשך". ברכה זו נאמרת גם ביום כיפור, ומנכיחה בו את הממד האוניברסלי, בנוסף לקריאת ההפטרה בספר יונה, המעניק את מתנת התשובה גם לאומות העולם. גם תפילת "עלינו לשבח", שפותחת את ברכת 'מלכויות', מתחילה בייחוד היהודי: "שלא עשנו כגויי הארצות...", ומתוך כך חותרת אל הייעוד האוניברסלי: "והאלילים כרות ייכרתון לתקן עולם במלכות ש־די...".

כך גם בפסוקי ה'מלכויות'. הפסוק "ה' ימלוך לעולם ועד" (שמות טו, יח), בסיומה של שירת הים, הוא המסקנה של הפסוק הקודם: "תביאמו ותיטעמו בהר נחלתך... מקדש ה' כוננו ידיך" (שם, יז) - נטיעת העם בארץ ובניין בית המקדש. הפסוק "ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו והייתה לה' המלוכה" (עובדיה א, כב) מבטא את מקומה של מלכות ה' על העולם - על ידי מושיעים שיעמדו "בהר ציון". משמעות מיוחדת יש לפסוק מנבואת זכריה: "והיה ה' למלך על כל הארץ, ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד" (זכריה יד, ט).

התרחשות זו באה כתוצאה מן הניצחון במלחמת גוג ומגוג, ובעקבותיה נאמר: "והיה כל הנותר מכל הגויים... ועלו מדי שנה בשנה להשתחוות למלך ה' צב־אות ולחוג את חג הסוכות" (שם, טז). סוכות הוא חג לאומי המציין את הסוכות שבהן הושיב הקב"ה את עמו בתקופת המדבר. על כך נוסף בו הממד האוניברסלי, בהקרבת שבעים פרים לשלומן של שבעים אומות העולם, ובהזמנת הגויים לעתיד לבוא לחוג את חג הסוכות בירושלים. פסוקי ה'מלכויות' נחתמים בפסוק: "שמע ישראל, ה' א־לוהינו, ה' אחד" (דברים ו, ד), ועל כך כותב רש"י: "ה', שהוא א־לוהינו (הלאומי) עתה... עתיד להיות ה' אחד (לכלל האנושות)".

ה' א־לוהי ישראל מלך

בסיומה של ברכת 'מלכויות' אנו אומרים: "מלוך על כל העולם כולו בכבודך... ויאמר כל אשר נשמה באפו, ה' א־לוהי ישראל מלך, ומלכותו בכול משלה". נוסח הברכה מדויק מאוד. אנו לא מסתפקים בכך שכל העולם יאמר: "ה' הוא המלך". עליו להאמין דווקא ב"א־לוהי ישראל". הנצרות והאסלאם צמחו מתוך היהדות בזמן שעם ישראל לא היה במצבו השלם. הם קראו בשם ה', אבל מתוך נקודת מבט חלקית, והפכו את דמותו המוסרית לקריקטורה נלעגת. הנצרות ייחסה לו רק אהבה, חסד ורחמים והרחיקה ממנו את הצדק והמשפט; ועד היום היא שוללת את המאבק ברשעה וקוראת לוותר לה תמורת הבטחות חלולות לשלום.

האסלאם הלך לקיצוניות השנייה. הקריאה "אללה אכבר" מייחסת לבורא רק עוצמה כבירה הבאה לידי ביטוי במידת הדין. כהמשך לכך מבקש האסלאם להכניע את הכופרים בו על ידי מעשים אכזריים ביותר המטילים עליהם מורא, כפי שראינו בזוועות של שמחת תורה תשפ"ד. עם ישראל מעמיד בפני העולם דמות שלמה ומאוזנת של הקב"ה. ירמיהו מעמיד את האמונה בקב"ה על שלוש מידות מוסריות: "בזאת יתהלל המתהלל, השכל וידוע אותי, כי אני ה' עושה חסד, משפט וצדקה בארץ" (ירמיה ט, כג). 'חסד' מכאן, 'משפט' מכאן, ו'צדקה' כמידה ממוצעת בין שניהם. רק כאשר עם ישראל יגיע למצבו השלם - בארצו, בממלכתו ובמקדשו - הוא יוכל להעניק לעולם את הקריאה בשם ה', תוך איזון מדויק בין כל הערכים המוסריים שהיא מבטאת. זוהי שאיפתנו "לתקן עולם במלכות ש־די".

השלכה מעשית

החיבור שבין הרעיון הלאומי לבין המגמה האוניברסלית בישראל מחייב גם ביטוי מעשי, שעליו עמד מרן הרב קוק זצ"ל: "אהבת הבריות צריכה להיות חיה בלב ובנשמה, אהבת כל האדם בייחוד, ואהבת כל העמים כולם, חפץ עילוים ותקומתם הרוחנית והחומרית; והשנאה צריכה להיות רק על הרשעה והזוהמא שבעולם". והוא כותב בחריפות על המסקנה הנובעת מתודעת הייעוד האוניברסלי שלנו: "אי אפשר כלל לבוא לידי רום הרוח של 'הודו לה' קראו בשמו הודיעו בעמים עלילותיו' בלא אהבה פנימית, מעמקי לב ונפש, להיטיב לעמים כולם... לאשר את חייהם". הוא מסיק שהתקדמות הגאולה תלויה בכך וכותב: "תכונה זו היא שמסגלת את רוחא דמלכא משיחא לחול על ישראל..." (מידות הראי"ה, אהבה סע' ה).

תודעה זו, והיחס הנובע ממנה כלפי אומות העולם, עולים מחגי תשרי בכלל ובראש השנה בפרט. השליחות שלנו "לתקן עולם במלכות ש־די" תובעת מאיתנו לממש אותה ב"מדינתנו, מדינת ישראל, 'יסוד כיסא (מלכות) ה' בעולם, שכל חפצה הוא שיהיה ה' אחד ושמו אחד, שזהו האושר היותר עליון".

הכותב הוא רב היישוב עטרת ועומד בראש מחלקת 'אחווה' לחברה ומשפחה ב'מרכז תורה ומדינה'

שאל את הרב
בשיתוף: Yeshiva.org.il

קידוש לפני התקיעות

שאלה: בראש השנה אנחנו רגילים להתחיל את התפילה כמו בשבת, בשעה לא מוקדמת, והתפילה נמשכת זמן רב. האם מותר לציבור לעשות קידוש ולאכול מזונות? קשה לציבור לצום עד המנחה.

תשובה: מעיקר הדין מובא בתוספתא שצריך לשמוע התקיעות טרם אכילה, וכן דעת הפוסקים (משנה ברורה תרצב, טו). אך מכיוון שהתפילה נמשכת זמן רב ויכולה לעבור את חצות היום, מותר לעשות קידוש ואף לאכול מזונות לפחות כזית כדי לצאת ידי חובת קידוש במקום סעודה, ומי שיכול להסתפק בכך ולאכול מזונות עד כביצה מה טוב. מכיוון שהקידוש נעשה בבית הכנסת, יש כאן גם דין שאדם מעמיד שומר שיזכיר לו, כפי שנאמר על תפילת ערבית (כף החיים תקפה, כו. כף החיים תקפה, יא).

הרב יצחק בן יוסף

קול השופר

שאלה: אם משתנה הקול מהשופר באמצע התקיעה מקול עבה לקול דק, האם יוצאים ידי חובה?

תשובה: אף שיש הידור בקול אחד שווה, ולכן עדיף לא להאריך יותר מדי בתקיעה יותר מן הרגיל כדי להימנע משינוי בקולות, מכל מקום יוצאים בשמיעת תקיעה זו לכתחילה.

הרב נעם דביר מייזלס

כוונת בעל תוקע

שאלה: אילו כוונות צריך להתכוון אדם שתוקע בשופר? האם ישנו ספר שבו ניתן ללמוד את כוונות התקיעות?

תשובה: צריך לכוון לקיים את מצוות ה' יתברך שציוונו לשמוע קול שופר בראש השנה. כוונה זו היא העיקרית והיא מעכבת. בנוסף לכך הובאו עוד טעמים לתקיעת השופר. בגמרא אמרו שיותר מהודר לתקוע בשופר של איל, כדי להזכיר את עקידת יצחק. עוד אמרו בגמרא שתקיעה היא ביטוי של שמחה, ושברים ותרועה הם ביטוי של אנחה ובכי. הראשונים הדגישו את הטעם שהשופר מעורר לתשובה, וכפי שנאמר: "אם ייתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו" (עמוס ג, ו).

אזכיר עוד טעם מרבי משה קורדובירו (הרמ"ק), שמרחיב את כוונת התשובה שבתקיעה: התקיעה הראשונה שבכל סדרה מבטאת את הישרות הטבעית של הנשמה, כמו הילד הרך שעוד לא טעם טעם של חטא והוא נקי וטהור מעוונות. לאחר מכן, כשהילד גדל הוא נפגש עם סיבוכי ונפתולי העולם הזה, נאבק ומתנסה, וגם נופל וחוטא. את זה מבטאת התרועה, פעם כאנחה ופעם כבכי, על הפגמים שנאחזו במידותינו ועל החטאים שנכשלנו בהם. לאחר מכן נגמרת הסדרה בתקיעה פשוטה נוספת, אשר שוב חוזרת ומבטאת את הישרות ואת הטוב, אך הפעם זה לאחר החזרה בתשובה, לאחר בקשת הסליחה.

בסוף כל התקיעות תוקעים אנו תקיעה אחת גדולה וארוכה, המבטאת את סיום כל המאבקים והייסורים, את התיקון הגמור. זו המעלה של בעל התשובה, שדווקא לאחר החטא והכישלון הוא מגיע אל השלמות כאדם עשיר בניסיונות, שלמרות הכול הצליח להתגבר על כל הקשיים ולתקן את נפשו. ועל זה אמרו: "מקום שבעלי תשובה עומדין, צדיקים גמורים אינם עומדין" (ברכות לד, ב).

הרב אליעזר מלמד

מאמרים ותגובות למדור ניתן לשלוח לכתובת eshilo777@gmail.com (המערכת אינה מתחייבת לפרסם את המאמרים שיתקבלו)

שנה טובה
משפחת אופרתה

ההרשמה לשנת תשפ"ז מסתיימת!

אופרתה - ללמוד בבית טוב בירושלים

תואר ראשון B.Ed.

הגיל הרך | יסודי
חינוך מיוחד | על-יסודי
תוכנית מצוינות רום

מסלולי התמחות ייחודיים:
חינוך מיוחד בגיל הרך, חינוך מיוחד וחטיבת אמנות וחינוך מיוחד ובלתי פורמלי

תואר שני M.Ed.

אוריינות ושפה חדש!
זיכרון ומורשת

הסבת אקדמאים והרחבת הסמכה

הכשרות ייחודיות חדש!

הכשרה ייחודית לתומכות חינוך בבית הספר היסודי
ראשית - הכשרה ייחודית למנהלות מעון ולתומכות חינוך

שנה ראשונה חינם*
מדרשת 'בדרך אפרתה'
מערך מלגות
לימודים בירושלים

הצטרפו להצלחה!
תואר ראשון: 1800-800-204
הסבה ותואר שני: 1800-800-206

אפרתה 100
ללמוד בבית טוב בירושלים
כבר יותר ממאה שנה

בן יפונה 17, ירושלים | EFRATA.EMEF.AC.IL
אפרתה-אמונה - מכללה אקדמית לחינוך

דיור מוגן
עמותת רעות

בית, קהילה, חברים

רשת דיור מוגן איכותי לציבור הדתי

דיוק מדריה

מיקום
בקרבה לכל מרכזי הבילוי בעיר

שירות
צוות מנוסה ומסור

אווירה
אווירה דתית ומשפחתית, קהילה תוססת, פעילויות חברתיות ותרבותיות עשירות

בית ברט ירושלים | בית שלום תל אביב | בית ג'ני ברויאר תל אביב

עמותת רעות
מאחלת שנה טובה
לכל בית ישראל

077-961-20-25
www.datileumi.co.il

רעות - דיור מוגן לציבור הדתי לאומי | diur_mugan_reuth

יום הדין מן התורה מניין?

חידושו של הרמב"ן בדרשותיו בעניין משמעות הגדרת ראש השנה כיום זיכרון שופך אור חדש גם על החטא של יוסף בבקשתו משר המשקים, על ספר הזיכרונות שנקרא לפני אחשוורוש כשנדדה שנתו, ועל מהותו של תפקיד המזכיר בממשלת דוד ושלמה. פרק מתוך הספר 'צפנת שמואל – מלכות דוד' שיצא לאחרונה

בספר שמואל ב' (ח, טז-יח) מופיעה רשימת שרי ממשלתו הראשונה של המלך דוד. בראש הרשימה מוזכרים "ויואב בן צרויה על הצבא, ויהושפט בן אחילוד מזכיר". תפקיד המזכיר חוזר בהמשך גם בממשלת דוד השלישית וגם בממשלת שלמה (מלכים א' ד, א-ו). מעמדו של המזכיר היה רם, שהרי הוא נזכר במקום השני בממשלה זו.

נחלקו הראשונים בהסבר תפקיד זה. יונתן תרגם (ובעקבותיו הרד"ק): "ממנא על דכרניא", כלומר הממונה על הזיכרונות. רש"י פירש: "מזכיר איזה דין בא לפניו ראשון, לפוסקו ראשון". רבי יוסף קרא, תלמידו של רש"י, הסביר בעקבותיו: "כי יהיה להם דבר בא אליו, ושפט בין איש ובין רעהו". אכן, אם מדובר בתפקיד טכני בלבד, לא מסתבר שהנביא היה מציבו ברשימת השרים, ובוודאי לא במיקום זה. רבי יוסף מטראני פירש שהכוונה ליועץ המלך, ולדבריו קשה: אם כך, מדוע מכנה אותו הכתוב בשם "מזכיר" ולא בשם "יועץ"?

נגסה להבין את הדברים, ולהוכיח על פי שיטת הרמב"ן בדרשתו לראש השנה כי תרגום יונתן, רש"י, רבי יוסף קרא ורד"ק כולם לפירוש אחד נתכוונו. נוכיח זאת באמצעות דיון בבקשתו של יוסף לשר המשקים: "והזכרתני אל פרעה" (בראשית מ, יד).

מה ביקש יוסף משר המשקים?

אם להזכיר פירושו "למנוע שכחה", לא מובנת בקשתו של יוסף הצדיק משר המשקים: "ועשית נא עימדי חסד והזכרתני אל פרעה והוצאתני מן הבית הזה" (בראשית מ, יד), שהרי פרעה לא הכיר את יוסף העבד האסיר, ובוודאי גם לא יכול היה לשכוח אותו.

חז"ל דנו את יוסף ברותחין על בקשה זו. כך מצאנו במדרש (בראשית רבה מקץ, פרשה פט, ג): "'אשרי הגבר אשר שם ה' מבטחו' (תהילים מ, ה) - זה יוסף; 'ולא פנה אל רהבים' (שם) - על ידי שאמר לשר המשקים 'זכרתני' 'והזכרתני' - נתווסף לו שתי שנים".

על פי המבואר בסדר עולם רבה, יוסף כבר ישב עשר שנים בבית האסורים לפני שפנה אל שר המשקים. חייו של יוסף בבית הסוהר המצרי היו קשים מנשוא, שהרי מי שנמשל עם יורדי בור אין חייו חיים. גם בספר תהילים מתאר המשורר את תלאותיו של יוסף: "עינו בכבל רגלו, ברזל באה נפשו" (תהילים קה, יח). לפחות בחלק מהזמן יוסף היה קשור בשלשלאות ברזל שהיו כרוכות סביב צווארו (= נפשו) ורגלו. על פי הפסוק "הסירותי מסבל שכמו כפיו מדוד תעבורנה" (שם פא, ז), משמע שבבית האסורים יוסף גם הועסק במלאכות קשות.

אכן, הסיכוי של עבד במצרים, בוודאי עבד הנמצא בבית הסוהר ובבור, לפגוש מי משרי פרעה שיש להם גישה ישירה אליו, שאף לאפס. לכן צריך לבאר: במה חטא יוסף כשפירש את הפגישה עם שר האופים ושר המשקים ופתרון חלומותיהם כחבל הצלה שנשלח אליו משמיים? הלוא גם במדרגת האמונה הגבוהה של יוסף, אין במידת ההשתדלות כדי לסתור את מידת הביטחון! וכמובן כל זה מותנה בהשתדלות שהיא מותרת. במה אפוא חטא יוסף?

והזכרתני אל פרעה – ביום הזיכרון

חז"ל (ראש השנה יא ע"א) מסרו לנו כי יוסף יצא מבית האסורים בראש השנה: "בראש השנה יצא יוסף מבית האסורין. מנלן? דכתיב (תהילים פא, ד) 'תקעו בחודש שופר בכסה ליום חגנו, כי חוק לישראל הוא...'". כלומר, סמיכות הפסוקים בפרק פ"א בספר תהילים מלמדת אותנו על הקשר שבין ראש השנה ליציאתו של יוסף מבית הסוהר. וממילא נלמד מכך גם על התאריך שבו נגזרו קודם לכן על יוסף שנתיים נוספות בכלא המצרי.

וזו לשון הכתוב שם: "תקעו בחודש שופר בכסה ליום חגנו. כי חוק לישראל הוא משפט לא־לוהי יעקב. עדות ביהוסף שמו בצאתו על ארץ מצרים, שפת לא ידעתי אשמע. הסירותי מסבל שכמו כפיו מדוד תעבורנה".

ראש השנה נקרא בתורה יום זיכרון: "דבר אל בני ישראל לאמור בחודש השביעי באחד לחודש יהיה לכם שבתון זיכרון תרועה מקרא קודש" (ויקרא כג, כד), מה שקושר יום מיוחד זה לבקשתו של יוסף, שנאמרה בלשון "והזכרתני". רמז זה יעזור לנו גם להבין את תפקידו של המזכיר.

כדי להתקדם, ננסה לבחון את שמו של המזכיר, יהושפט. מלבד יהושפט המזכיר, הדמות המרכזית בתנ"ך הנושאת שם זה היא יהושפט בן אסא מלך יהודה. יהושפט היה איש רב פעלים, אבל התיקון הגדול שעשה יהושפט במערכת המשפט מודגש מאוד. בספר דברי הימים (דברי הימים ב' יט, ד) הוקדשה פרשייה שלמה כדי לתאר

> אנו, צאצאי יעקב אבינו, יודעים כי שופט כל הארץ הוא א־לוהי ישראל, מלך מלכי המלכים, הקב"ה, שרק לו יאתה המלוכה. ואף על פי כן, מתוך מצוקה קשה, יוסף הצדיק ביקש להישפט בערכאות של גויים בראש השנה. בקשתו של יוסף משר המשקים, "והזכרתני אל פרעה", היא למעשה הגשת ערעור על גזר דינו בפני בית המשפט העליון של מצרים, שבראשו עמד פרעה

זאת. וזו לשון הכתוב:

"וישב יהושפט בירושלם, וישב ויצא בעם מבאר שבע עד הר אפרים, וישיבם אל ה' א־לוהי אבותיהם. ויעמד שופטים בארץ בכל ערי יהודה הבצורות לעיר ועיר. ויאמר אל השופטים: ראו מה אתם עושים כי לא לאדם תשפטו כי לה' ועימכם בדבר משפט. ועתה יהי פחד ה' עליכם שמרו ועשו כי אין עם ה' א־לוהינו עוולה ומשוא פנים ומיקח שוחד".

הכתוב ממשיך שם ומאריך בתיאור פועלו של יהושפט והוראותיו לשופטים. ניתן לומר בוודאות כי שמו של המלך יהושפט מבטא את התיקונים הנרחבים שעשה במערכת המשפט, הן בדין התורה והן במשפט המלך. ויש ללמוד משם שגם יהושפט המזכיר עסק במערכת המשפט והיה ממונה עליה.

המזכיר – שר המשפטים

הרמב"ן בדרשתו על ראש השנה הקשה קושיה משמעותית מאוד: תפילת ראש השנה מבטאת את תפיסת חז"ל כי בראש השנה כל באי עולם עומדים למשפט, וכאמור בתפילה: "היום הרת עולם, היום יעמיד במשפט כל יצורי עולמים". המקור שהגמרא מביאה לכך מבוסס על הפסוקים בתהילים שציטטנו לעיל. ועדיין קשה: היכן נזכר בתורה עניין כה יסודי וחשוב זה?

הרמב"ן ענה וחידש: "אבל מפני שקראו הכתוב 'יום זיכרון', ומפני שהוא בחדשו של יום הכיפורים בראש השנה, ירמוז שבו יהיה דין לפני הקדוש ברוך הוא. כי בם ידין עמים, בראש השנה יזכור יצוריו וישב לכיסא שופט צדק, ואחרי כן בעשרת הימים יישא לפשע עבדיו ויכפר על השבים. כי הזיכרון יאמרו אותו הכתובים על הדין בנשפטים, כמו 'כל פשעיו אשר עשה לא ייזכרו לו' (יחזקאל יח, כב), 'כל צדקותיו אשר עשה לא תיזכרנה' (שם, כד), 'חטאות נעוריי ופשעיי אל תזכור כחסדך זכור לי אתה' (תהילים כה, ז), 'יען היזכרכם בכף תיתפשו' (יחזקאל כא, כט), 'והוא מזכיר עוון להיתפש' (שם כח, כח) - כולם על שעת הדין. וכן 'זכרה לי אלוהיי על זאת ואל תמח חסדיי' (נחמיה ה, יט)".

חידושו הגדול של הרמב"ן הוא כי היותו של ראש השנה יום הדין נאמר במפורש בתורה. הרמב"ן חיבר את השורש זכ"ר עם דין ומשפט.

בזכות הסברו של הרמב"ן, אנו יכולים להציע את ההצעה הבאה ולהבין יותר לעומק את התרגום (ובעקבותיו רד"ק), האומר שהמזכיר ממונה על ספר הזיכרונות, ואת רש"י ורבי יוסף קרא, שמפרשים שהמזכיר ממונה על מערכת המשפט, סדריה ופעולותיה. נסביר כי יהושפט בן אחילוד המזכיר היה הממונה על מערכת המשפט, ובימינו: שר המשפטים או התובע הכללי או נשיא בית המשפט העליון. עם כינונה של מדינת היהודים הראשונה ארגן דוד את מערכת המשפט כראוי, ולכן מינה לה ראש שקיבל את שמו, יהושפט, מתפקידו. המזכיר היה ממונה על סדר היום המשפטי, כמו שהסביר רש"י. וכך דברי רבי יוסף קרא מתפרשים כפשוטם, וגם את דברי הרד"ק המבוססים על התרגום נסביר בכיוון זה.

ולפי פירוש זה, ספר הזיכרונות איננו ספר היסטוריה או לקט סיפורי מעשיות שנקראים על ידי מי שנדדה שנתם, אלא ספר הפרוטוקולים של בתי המשפט. אחשוורוש לא נרדם בלילות בגלל ניסיון ההתנקשות של בגתן ותרש בחייו, והוא קרא בספר הזיכרונות כדי לבדוק אם נעשה עוול במערכת המשפט - קלקול שהיה עלול לגרום לניסיונות התנקשות נוספים, שהרי המלך עומד בראשה.

בראש השנה אין לבקש דין אצל מלך בשר ודם

לאור האמור, מתברר גם עניינו של יוסף. "יום הולדת את פרעה" (בראשית מ, כ) יוסבר כיום שבו עלה פרעה לשלטון. בכל שנה ושנה נחגג יום זה כיום שבו הוכרז פרעה כמלך מלכי המלכים, כאלוהות. ביום זה היה יושב פרעה על כס המשפט, וכל נתיניו היו עוברים לפניו כבני מרון: ברצותו היה מחיה וברצותו היה ממית. כך, את שר האופים המית ואת שר המשקים חנן והחזירו למעמדו.

אנו, צאצאי יעקב אבינו, יודעים כי שופט כל הארץ הוא א־לוהי ישראל, מלך מלכי המלכים, הקב"ה, שרק לו יָאתָה המלוכה. ואף על פי כן, מתוך מצוקה קשה, יוסף הצדיק ביקש להישפט בערכאות של גויים בראש השנה. בקשתו של יוסף משר המשקים, "והזכרתני אל פרעה", היא למעשה הגשת ערעור על גזר דינו בפני בית המשפט העליון של מצרים, שבראשו עמד פרעה. וכך, אף שיוסף פעל מתוך מצוקה קשה, הוא נתבע על כך, שכן מדקדקים עם מי שנמצא במדרגה רוחנית גבוהה מאוד כמו יוסף.

הכותב הוא ראש מכון 'ארץ חמדה' בירושלים
ואב בית הדין הרבני 'ארץ חמדה - גזית'

מאמרים ותגובות למדור ניתן לשלוח לכתובת eshilo777@gmail.com (המערכת אינה מתחייבת לפרסם את המאמרים שיתקבלו)

בס"ד

עצרת זכרון והתעוררות

במלאת 19 שנה [א' דסוכות]
להתעלותו לגנזי מרומים של מורנו ורבנו
שהפיץ מתורתו עשרות בשנים ושפט את ישראל
ואשר עמד על משמרת התורה וארץ ישראל
בטהרתה ובמסורתה הנכונה ללא חת

מרן הגאון
רבי אברהם אלקנה כהנא שפירא זצוק"ל
ראש הישיבה והרב הראשי לישראל

תתקיים עצרת התעוררות
לקראת יום הכיפורים לזכרון שמו
בהיכל ישיבת מרכז הרב, רח' הרב צבי יהודה 12
ביום רביעי ה' תשרי תשפ"ז, בשעה 18:00.

ישאו דברים:
מרנן ורבנן, רבני הישיבה, וגדולי התורה שליט"א
זכותו תגן עלינו ועל כל ישראל
להיכתב ולהיחתם לשנה טובה ומבורכת

ישיבת מרכז הרב
ירושלים
עליה לקברו ביום רביעי ה' תשרי בשעה 08:30

אַף שֶׁמָּמִיד שָׁם בְּשָׁבִילָם, בּוֹאִי לִהְיוֹת שָׁם גַּם בְּשָׁבִילֵךְ.
להפוך את המשא למסע. להתארגנות מחדש. למסע של
התחדשות ושחרור. להיזכר שוב בערכם החיים ולקבל כוחות לדרך.
חמישה ימים ארבעה לילות במלון גודאורי אין בעיירת
הסקי גודאורי. ראשון-חמישי, לי חשרי- די חשון, 11-15/10/26

לפרטים: 052-3849013 | 052-423-9589 2026ritrit@gmail.com

DR. STERN
A NEW ERA OF ORAL IMPLANTOLOGY

עידן חדש
בהשתלות שיניים

ד"ר גדליה מרדכי שטרן

מוכר כ"מומחה" בארגוני השתלות שיניים בארה"ב ובינלאומיים*

מהר, קל וטוב יותר מאי פעם

קבלו חוות דעת שניה אם אמרו לכם שאתם זקוקים ל:
השתלת עצם והרמת סינוס | חיתוך ותפרים | חודשי המתנה ארוכים ללא שיניים | או שאין מספיק עצם

הודות לטכנולוגיית **הלייזר המתקדמת**, לרוב ניתן להימנע מפרוצדורות אלו ולאפשר לכם טיפול במינימום כאבים ונפיחות.

ייעוץ ללא עלות וללא התחייבות.
*אין מומחיות רשמית מוכרת בארץ בהשתלות שיניים

באר שבע | ירושלים טל' ראשי 02-6-258-258 www.dr-stern.com

סימני ראש השנה

מהו מקור הסימנים? כיצד מברכים עליהם בפועל? והאם אין בסימנים משום איסור ניחוש? הראשונים מסבירים שלא, והרמב"ן אף מסביר שלהפך – האדם לא מובל על ידי המציאות, אלא משפיע עליה

בליל ראש השנה נוהגים ישראל לאכול מאכלים מיוחדים המכונים "סימנים", שהם מעין סמל וסימן לבקשות שאנו מבקשים מהקב"ה לקראת השנה החדשה הבאה עלינו לטובה.

במבט ראשון, מנהג הסימנים מעורר תמיהה - מדוע הבאת מאכלים מסוימים לסעודה ואכילתם (או התבוננות בהם) יכולות להשפיע על טיב השנה העומדת בפתח?

ניתן היה לחשוב שהמאכל משפיע רק מפני שמתלווה אליו תפילה או בקשה. ואכן, מנהגו של רב האי גאון (הובא בר"ן ראש השנה יב: באלפס) היה לומר תפילה על כל אחד מהמאכלים, וכך אנו נוהגים. לפי מנהג זה, מסתבר שאין בסימנים כוח מיוחד שעל ידו נתברך בשנה טובה ומתוקה, ורק בצירוף התפילה שאנו אומרים על כל אחד מהם - יש בכך סימן טוב.

כיוון זה עולה מתוך דברי המאירי (הוריות יב.). המאירי דן בשאלה אחרת הנוגעת למנהג הסימנים: האם אין בו חשש איסור "ניחוש" (ויקרא יט, כו)? המאירי מסביר שמטרת הסימנים היא לעורר את האדם לחזרה בתשובה. אין בסימנים כוח סגולי עצמאי, אלא הם מעין מקור השראה שאמור לחולל שינוי אצלנו, מכוח תפילה ותשובה. לכן אין הדבר דומה לאיסור ניחוש: כאשר אדם מתחיל עסק מסוים ועושה לעצמו סימן, שאם הסימן יצליח גם העסק יצליח - זהו איסור ניחוש; אך הסימנים מובאים לשולחן רק כאמצעי המעורר אותנו לתשובה, ולכן אין בכך איסור (וכדי שלא יהיה חשש שיתייחסו לסימנים אלו כאל ניחוש, תיקנו לומר עליהם "יהי רצון"). כעין זה כותב גם השל"ה (ראש השנה, נר מצוה אות כב), שהמאכלים אמורים לעורר את האדם לתפילה ובקשה.

מדוע אין איסור "ניחוש" בסימנים?

למרות האמור, בגמרא לא נזכר שצריך לומר תפילה מסוימת בהקשר לכל פרי, ונראה ממנה שעצם אכילת המאכלים די בה כדי שיהיו כסימן טוב. וכך עולה מדברי רש"י (כריתות ו.), הטור (תקפ"ג) והבית יוסף (שם). לפי ראשונים אלו, שמות המאכלים או מעלתם המיוחדת הם הסיבה להיותם סימנים. אנו מבקשים להביא לסעודה שבה נפתחת השנה מאכלים המבטאים דברים חיוביים כמו צמיחה ומתיקות, והם מעין רמז וסגולה שגם אנו, בעזרת השם, נזכה לכך, ולכל הברכות כולן.

לפי דעות אלו, מדוע אין בסימנים איסור ניחוש? שאלה מעין זו נשאלה כבר בתקופת הגאונים, והשיב רב נטרונאי גאון (שו"ת רב נטרונאי גאון, סימן קע"ט; אוצר הגאונים, סימן צ"ד): "דבר זה נחש לטובה הוא". ייתכן שכוונתו היא שאין כאן ממש ניחוש של עתיד השנה הבאה על ידי הסימנים, אלא רק שימוש בהם כסימן טוב בעלמא.

שיטת הרמב"ן והמהר"ל

אולם מדברי הרמב"ן (בראשית יב, ו) עולה הסבר אחר. הרמב"ן מסביר את העיקרון שייסד בספר בראשית, "מעשה אבות - סימן לבנים", ומבאר שכל מעשי האבות מפורטים בתורה בהרחבה יתרה, משום שמעשיהם של האבות גורמים לכך שהדבר ייעשה בעתיד לעם ישראל. בעקבות המעשה הסמלי של האדם עתידה להתרחש גזרת "עירין" - גזרת שמיים. הוא מדגים זאת בפעולותיהם של הנביאים, שכדי להראות מה עתיד להתרחש, היו עושים פעולות סמליות שדימו את העתיד לבוא. לדוגמה, ירמיהו מצווה לקשור אבן על הספר ולהשליכה אל נהר פרת, כסמל והכנה לכך שבבל עתידה לשקוע ולהיעלם (ירמיהו נא, סג-סד), ואלישע אומר ליואש שאילו היה יורה חמישה או שישה חיצים, היה זוכה להשמיד את ארם בצורה מוחלטת (מלכים ב' יג, טז-יז). מכאן מוכיח הרמב"ן שאכן יש למעשים הסמליים כוח לפעול במציאות.

בעקבות דברי הרמב"ן, המהר"ל (באר הגולה, באר השני פרק ז) מבאר את מנהג הסימנים בראש השנה. לדבריו, אכילת הסימנים היא מעשה סמלי שיש בו לפעול כדי שתצא הגזרה מאת הקב"ה לטובה. על ידי האכילה ניתן ליצור מציאות חיובית של שנה טובה ומתוקה.

לפי זה, יוצא שמנהג הסימנים לא רק שאין בו איסור ניחוש, אלא הוא הפוך מניחוש: בניחוש, הסימן מנחה את האדם כיצד לפעול. לעומת זאת, מנהג הסימנים נועד ליצור את המציאות על ידי מעשי האדם. הסימנים אינם מגלים כיצד יש לפעול אלא יוצרים את המציאות. וכלשון המהר"ל: "הוא הכנה שתצא הגזרה לטובה".

מנהג הסימנים – מבט חיובי על העולם

ייתכן להוסיף עוד שמטרת הסימנים היא להעביר לעצמנו מסר בתחילת השנה, שעלינו לראות את העולם בצורה טובה וחיובית. אנו מבקשים להתבונן בשנה הנכנסת כשנה טובה מתוקה, להתבונן בעם ישראל שמסביבנו כמלאים מצוות כרימון. אדם שמתבונן בטוב יודע לפעול בטוב, וממילא גם להפוך את המציאות לטובה. הוא יתרגל להתבונן על דברים בצורה חיובית, וממילא המציאות תאיר לו פנים בחזרה.

> ייתכן שמטרת הסימנים היא להעביר לעצמנו מסר בתחילת השנה, שעלינו לראות את העולם בצורה טובה וחיובית. אנו מבקשים להתבונן בשנה הנכנסת כשנה טובה ומתוקה, להתבונן בעם ישראל שמסביבנו כמלאים מצוות כרימון. אדם שמתבונן בטוב יודע לפעול בטוב, וממילא גם להפוך את המציאות לטובה

כאשר האדם מתבונן על המציאות באופן שלילי, הוא כביכול מתנתק בכך מהקב"ה, ואינו פוגש את נוכחותה של השכינה בעולם. רק כאשר האדם מתמקד בטוב שבמציאות, הוא זוכה לפגוש את נוכחותו של הקב"ה בעולם.

אנו מביאים מאכלים שונים לשולחן בסעודה הראשונה של השנה, ושואבים מכולם אמירה טובה וחיובית. אנחנו מנסים להחדיר בלב כולם, שכל הֶקשר שעולה לנו יהיה טוב ונעים. כל דבר שנביט בו - ייתן לנו מחשבה חיובית ועין טובה. אנחנו מנסים להרגיל את עצמנו ואת המשפחה כולה להסתכל על הטוב, לחפש את הנקודות הטובות שבכל דבר במציאות. מתוך כך אנו מתפללים שנצליח להאיר את הטוב שבעולם, ושראייה זו תביא טוב לעולם, תשרה נוכחות שכינה הנמצאת במקומות הטובים, תזכה אותנו למפגשים רבים יותר עם הקב"ה השוכן בתוך הטוב, ותביא אותנו להיות קרובים יותר אל הקב"ה.

דיני אכילת הסימנים

מקור המנהג: בספר נחמיה מסופר שנחמיה אומר לעם בראש השנה לאכול דברים שמנים ומתוקים. ייתכן שהטעם לכך הוא כבוד היום, אך ייתכן שזהו מקור קדום למנהג אכילת הסימנים. בגמרא (הוריות יב.) קובע אביי שמכיוון שסימנים הם דבר בעל משמעות, טוב שאדם יהא רגיל לאכול בתחילת השנה מאכלים לסימן טוב. וכך הובא בשולחן ערוך.

לראות או לאכול: בגמרא בהוריות נאמר שטוב לראות את הסימנים, ולעומת זאת בגמרא בכריתות (ו:) נאמר שטוב לאכול את הסימנים. בדבר זה נחלקו גם הראשונים, ולמעשה נפסק בשולחן ערוך שיש לאכול את הסימנים. עם זאת, כאשר ישנו סימן שלא אוהבים או שיש בו חשש תולעים, ניתן להביט בו (או לאחוז בו) ולומר עליו "יהי רצון", בהסתמך על השיטות שדי בראיית הסימנים.

מהם הסימנים: בגמרא הוזכרו דלעת, רוביא, כרתי (כרישה), סלק ותמרים, מפני שהם גדלים מהר וחלקם מתוקים, או בהתאם לשם שלהם, שמתאים לבקשה מסוימת. ניתן להוסיף עוד מאכלים ולומר סימנים טובים נוספים, לדוגמה: רבים נוהגים לאכול גם תפוח בדבש, דגים וראש של כבש או איל. ניתן להוסיף עוד סימנים ואף לומר עליהם "יהי רצון" בנוסח שלנו, בהתאם לשמות המאכלים או לתכונותיהם.

מתי אוכלים את הסימנים בסעודה: ישנם שני מנהגים: א. לאחר המוציא: הטור כותב שנוהגים לאכול את הסימנים בתחילת הסעודה, וכך כתב האגודה. כמנהג זה נוהגים רוב האשכנזים וחלק מן הספרדים, וכך הורו הרבה מפוסקי ספרד. למנהג זה, לא מברכים ברכה אחרונה על הסימנים, ומברכים ברכה ראשונה על מאכלים שלא רגילים לאכול בתוך הסעודה (כגון תמר). ב. לאחר קידוש: יש שנהגו על פי האר"י לאכול את הסימנים מיד לאחר הקידוש, קודם נטילת הידיים. למנהג זה מברכים ברכה ראשונה על הסימנים, ויש ספק גדול אם לברך ברכה אחרונה בנפרד מברכת המזון.

איזה סימן נאכל ראשון: יש שאוכלים את התמר ראשון כי הוא משבעת המינים, וכך נוהגים הספרדים וחלק מהאשכנזים, וכך יש לנהוג לכתחילה. ואולם יש מהאשכנזים שאוכלים את התפוח ראשון, מפני שהוא חביב. מי שמחזיק במנהג זה מאבותינו, יכול לנהוג כך, אך מי שאין לו מנהג ברור יברך על התמר תחילה.

אמירת "יהי רצון": בגמרא לא מוזכר שצריך לומר תפילה מסוימת בסמוך לאכילת הסימנים, אולם רב האי גאון וראשונים נוספים ציינו שאומרים תפילה בסמוך לאכילת כל אחד מהסימנים, וכך המנהג המקובל כיום, לומר "יהי רצון מלפניך ה' א־לוהינו וא־לוהי אבותינו, שירבו זכויותינו" וכדומה. ניתן להזכיר ב"יהי רצון" את שם ה' כי אין זו ברכה אלא תפילה, ומותר להתפלל תפילה אישית עם שם ה' (ויש שנהגו לומר בלי שם ה'). ואם אינו מתכוון כל כך, כגון שכבר אמר בקשות רבות, מסתבר שכעת יאמר בלי שם ה'.

מתי אומרים את ה"יהי רצון": ישנם שלושה מנהגים: א. לברך "בורא פרי העץ", לאכול מעט ואחר כך לומר "יהי רצון". ב. מנהג חב"ד לברך "בורא פרי העץ", לומר "יהי רצון" ואחר כך לאכול, ולדעתם אין חשש שזהו הפסק בין הברכה לאכילה, כי הבקשה היא צורך אכילה. ג. יש נוהגים לומר "יהי רצון", לברך "בורא פרי העץ" ואחר כך לאכול.

למעשה עדיף לנהוג כאפשרות הראשונה: לברך "בורא פרי העץ", לאכול מעט, ואחר כך לומר "יהי רצון". בשאר הסימנים, שאין צורך לברך עליהם מכיוון שנפטרו בברכה על הסימן הראשון, המנהג לומר קודם "יהי רצון", ורק אחר כך לטעום את המאכל.

סימנים בלילה השני: יש נוהגים לאכול את כל הסימנים גם בלילה השני, ויש נוהגים לאכול רק תפוח בדבש בלילה השני. רבים נוהגים לאכול את הרימון בלילה השני ולא בראשון, כדי לכוון עליו בברכת "שהחיינו" ובכך לצאת מן הספק בנוגע לברכת "שהחיינו" בלילה השני.

מאמר זה לקוח מתוך ספרו החדש של הרב רימון 'הלכה ממקורה - ראש השנה'. הספר מקיף את הלכות חודש אלול, ראש השנה ועשרת ימי תשובה מן המקורות בתורה, במשנה, בגמרא, בראשונים ובאחרונים ועד ההלכה למעשה, תוך פירוט יסודות הדינים וטעמיהם

חופשת סוכות מושלמת לכל המשפחה
במלון שטרקמן ארנה בנהריה!

חוגגים את ימי החול המועד באווירה בוטיקית, פסטורלית
ומפנקת, ונהנים ממבצע חגיגי מיוחד לחג הסוכות:

מחיר לזוג ללילה: 1,190 ש"ח
ילד (גילאי 2-12): 299 ש"ח בלבד

הטבה מיוחדת למזמינים:
כניסה לילדים לפארק אקסטרים בעכו!

כשרות רבנות | סוכה כהלכתה | אווירה חמה ומשפחתית |
מיקום מעולה במרחק הליכה קצר מהים והטיילת

* אירוח על בסיס לינה וארוחת בוקר

לפרטים והזמנות: 04-9922832

אטרקציה חינם מותנית בהזמנת מינימום 2 לילות. במהלך החודשים לנובמבר מוגבלת. טל"ח

משרד התחבורה והבטיחות בדרכים
הרשות הארצית לתחבורה ציבורית

משרד התחבורה והרשות הארצית לתחבורה ציבורית מעדכנים:
יוצאים לדרך עם שקט וביטחון

מוקדי יציאה לתחבורה הבין-עירונית מירושלים במוצאי החגים

במוצאי ראש השנה, יום כיפור ושמחת תורה יפעלו מוקדי יציאה
לתחבורה הציבורית ויבוטלו מסלולי האיסוף הרגילים.
השירות יופעל מצאת החג ועד גמר השירות לפי לוח זמנים

מוקדי יציאה במוצאי ראש השנה ושמחת תורה

בית שמש
תנופה הגעה ליעד: 637, 638, 639
רחוב קרית המדע/ המרפא + תחנת היציאה מהעיר
קווים מבוטלים מכיוון ירושלים- ברה"ש ובש"ת: 617,618,619
616 הרטום/שירת דבורה דרך תחנת היציאה מהעיר.

אשדוד
דרום: 451, 459
מסוף הר חוצבים
קו 450 מבוטל

אלעד
277 מרכז תחבורתי הארזים
• **קו 377** ישיר לבגין ללא מעבר בציר אוהל יהושע - שפע חיים • **קו 577** פועל ללא שינוי

דרום
א 555 ביהמ"ד גור/ירמיהו מס' 5059

קרית גת
א 556 ירמיהו/ הצבי מס' 9936 , עד השעה 23:00 אחרי השעה 23:00 הקו יסע במסלול רגיל

חצור
נתיב אקספרס 983 המרפא מס' 1089 + תחנת יציאה מהעיר
(בנוסף לשירות הרגיל).

דימונה
מטרופולין 457 המרפא מס' 1089+ תחנת יציאה מהעיר

- **מוקדי יציאה במוצאי יום כיפור:**
  הקווים הבאים יצאו ממוקדי יציאה בהתאם למוקדי ראש השנה ושמחת תורה:
  457 מטרופולין 983 נתיב אקספרס 555, 556 א 451, 459 דרום
- המעבר לתחבורה ציבורית בלבד דרך רחוב ירמיהו, מצומת שמגר עד צומת שמואל הנביא בשני הכיוונים, וברחוב שפע חיים. **יתכנו שינויים נוספים בהסדרי התנועה בהתאם להנחיות המשטרה. נהגים ברכב פרטי מתבקשים להימנע מלהגיע לאזור.**
- תחנות איסוף מבוטלות בקו 402 א: מרכז תחבורתי הארזים, ירמיהו/ הצבי.
  ניתן לנסוע בקו 404 דן באר שבע
- במוצאי רה"ש וש"ת בלבד תחנת שמגר ירמיהו מס' 1232 מבוטלת בקווים:
  290, 291, 292, 293, 294 קווים

למידע מורחב על השירות המיוחד 033-090909

שירות לכותל המערבי במהלך חגי תשרי

קווים 1, 3 אקסטרה יפעלו כל הלילה עד ערב הושענא רבה
קווים 111 א **333** מתוגברים. **קו 222** דן באר שבע **חדש!** מתחנת רק"ל ג. המבתר
ליד חנה וסע "נחל צופים"
הרכבת הקלה קו L1 יפעל בו' בתשרי ובימי חול המועד סוכות עד 2:00 לפנות בוקר,
בהתרת נדרים כיפור ח' בתשרי במשך כל הלילה.

כפיר | סופרבוס | קווים | דרום | מטרופולין | נתיב אקספרס | תנופה | דן באר שבע | א | | תחבורה לירושלים

למידע נוסף מוקדים: משרד התחבורה: **4515*** | תעופה: **8797*** | קווים: **2060***
אגד: **2800*** | נתיב אקספרס: **3553*** | דן בדרום: **5467*** | מטרופולין: **5900***

שימחו לפי סעיף 27 אי

"מי שלא שמע את תפילתו בימים הנוראים - לא שמע תפילה מימיו". הרב דרוקמן

ספר חיים

באורחותיו, בתפילתו, בעבודת ה' שלו, ביחסו המסור לתלמידיו ובאהבתו לכל יהודי ולכל אדם היה הרב חיים דרוקמן זצ"ל מופת לרבים. ומי שהיו עימו בעת שעבר לפני התיבה בתפילות הימים הנוראים חשו שזכו להתפלל במחיצתו של מלאך. לקט סיפורים על הרב דרוקמן בחגי תשרי, מתוך הספר 'חיים שניתנו במתנה'

מאת עומר פדור

הרב חיים דרוקמן זצ"ל היה מהדמויות החשובות שעיצבו את עולמה של הציונות הדתית בדורות האחרונים. לצד עיסוקו המתמיד בתורה, בחינוך ובענייני העם והמדינה, נודע הרב באהבתו הגדולה לכל אדם ובתחושת האחריות העמוקה שלו לכלל ישראל. בחגי תשרי, בימים של תפילה ותשובה, של מפגש עם תלמידים ובני קהילה - ניכרו יראת השמיים העמוקה שלו, אהבת התורה והעם, והרגישות לכל יחיד. לקראת השנה החדשה, מובאים בזאת כמה סיפורים מתוך הספר 'חיים שניתנו במתנה - סיפורים לדמותו של הרב חיים דרוקמן' שראה אור לאחרונה

***

שופר בשואה וחברות שנשמרה לאורך שנים

סיפר אהרן פולק:

"בימי מלחמת העולם השנייה הכרתי בעירנו, צ'רנוביץ שברומניה, ילד שהיה חבר של אחי יוסי. לאותו ילד בן תשע, חיים שמו, היו עיניים מיוחדות, עיניים שמשכו תשומת לב. הוא היה פליט מפולין שנמלט עם משפחתו מהגרמנים. אותו ילד היה יוצא ובא בביתנו, וכך נהפך לחבר טוב של אחי.

בצוהרי ראש השנה נפתחה דלת הבית ואחי יוסי נכנס, ואחריו משתרך בביישנות חברו הפליט. 'האם אוכל לקבל בהשאלה את השופר שלך?' פנה חיים אל אבי המופתע. 'שופר? מה אתה עושה עם שופר בגילך?' שאל אבי בזהירות, 'מסוכן להסתובב ברחובות עם חפץ יהודי כה מובהק!'

'אבא שלי...' גמגם הילד. ניכר שפחד להסגיר את סודו. אבי הבין מיד את העניין וקלט שכנראה האב מסתתר, והילד שם נפשו בכפו כדי להשיג בעבורו שופר. הוא עטף את השופר היטב והורה לחיים להסתיר אותו בבגדיו וללכת בזהירות בצידי הדרכים. אביו של חיים זכה לתקיעת שופר באותה שנה. לא ידענו אז אם זו הפעם האחרונה שיזכה לכך בחייו".

"שנים חלפו", סיפר אהרן, "ואני ואחי איבדנו קשר עם אותו ילד. משפחתנו עלתה ארצה, ואיש מאיתנו לא ידע מה עלה בגורלו של חיים. מפעם לפעם היינו נזכרים בו ותוהים אם שרד את מוראות השואה, ואם כן, היכן הוא כיום... יום אחד דפדף יוסי אחי בעיתון, ובאחד העמודים הבחין בתמונה של חבר כנסת חדש. הוא הביט בו המום וקרא: 'אלו העיניים של חברי חיים!'. אכן, היה זה הרב חיים דרוקמן!"

כך סיפר אהרן פולק, אך הסיפור אינו מסתיים כאן. תמי כפיר, בתו של יוסי ז"ל, חברו של הרב, סיפרה כעבור שנים שלאחר זמן התאחדו שני חברי הילדות, הרב ואביה, והקשר ביניהם התחדש. לחגיגת בר המצווה של בנו של יוסי הגיע הרב, והשמחה הייתה עצומה. תמי זוכרת איך הרב דרוקמן, שכבר היה איש ציבור חשוב ועמוס, היה מקפיד לבקר בביתם וחיזק את אביה בימי מחלתו, עודד אותו, ישב ודיבר איתו בנחת. לא היה צריך יותר מזה.

שנים אחר כך נישאה נכדתו של יוסי לתלמיד של הרב. וכך, שמונים שנה לאחר שהחלה חברותם בצל אימי השלטון הנאצי, סידר הרב דרוקמן את החופה והקידושין לנכדת חברו מימי הילדות.

***

רק כדי לומר שנה טובה

מספר אבי קופרברג:

בעת ששירתנו במוצב חודר בעזה תכנן הרב לבקר אותנו, חיילים מהישיבה הגבוהה, כדי למסור לנו שיעור קצר לקראת ראש השנה. חיכינו לבואו. עצם הידיעה שהרב עושה את הדרך עד אלינו, אל תוך עזה, כבר חיזקה אותנו מאוד. אך בלילה שלפני הביקור קרה דבר ששינה את כל התוכניות. בשעת לילה מאוחרת זוהה מחבל שניסה לחדור למוצב ולפגוע בחיילים. לאחר קרב קצר הוא חוסל וכל כוחותינו שבו ברוך ה' בשלום, אך בעקבות האירוע נסגרו כל הדרכים, ולא הייתה אפשרות להגיע למוצב.

למרות זאת יצא הרב לדרך, בתקווה שיוכל בכל זאת להגיע אלינו. במשך שלוש שעות המתין הרב במחסומים ובדרכים, אף שהבין שגם אם יצליח להיכנס לא יוכל להישאר זמן רב, משום שהליווי החוזר כבר יצטרך לצאת. לבסוף, לאחר שעות של עיכובים, הגיע הרב למוצב. הרב הסתכל בנו בחום ואמר בצער שאומנם אין כעת זמן למסור את השיעור שתכנן, אבל הוא בא לפחות כדי לברך אותנו בשנה טובה. וכך היה. הרב עבר בינינו, בירך אותנו, לחץ את ידינו - ואחרי זמן קצר נסע חזרה.

כך בילה הרב בוקר שלם במחסומים ובדרכים - לא כדי למסור שיעור, ולא כדי להאריך בדברים - אלא רק כדי לחבק את תלמידיו החיילים ולברכם לקראת השנה החדשה.

***

תחת הכיבוש הקומוניסטי

הרב דרוקמן לא שכח כל חייו את יום הכיפורים של שנת תש"א. הוא היה אז ילד צעיר בעיירה קיטוב שבפולין, שנכבשה בידי

שנאת החינם – היא הייתה הפצע המדמם של ליבו, עליה הוא בכה יותר מכול, ממנה הוא ירא, בה הוא נאבק כל חייו – לא במלחמות, אלא באהבה. אהבה עיקשת, אמיצה, חובקת כול. אהבה שאינה שואלת מי אתה ואיזו כיפה אתה חובש, לאיזו עדה, מגזר או זרם אתה משתייך. הוא חיבק את העם כולו – ובכה על הקרעים. לא הייתה זו רק תחינה לבורא, הייתה זו גם קריאה סמויה לכל המתפללים: די לשנאה! די לפילוג! הגיע הזמן לרפא את הלב של עם ישראל!

"שנה טובה?" גבר, הפעם זה תלוי בך!

שנה חדשה מביאה איתה רוח של תקווה ושל התחדשות. כל אחד מאיתנו רוצה לשפר דבר מה בחייו, אך יש בינינו לא מעט גברים שמייחלים לשינוי מהותי במיוחד, שישפיע לטובה על כל המשפחה שלהם. מה נדרש כדי לחולל שינוי, מהו השינוי הגברי הזה ומהו הפתרון הרפואי החדש שיכול לעזור להפוך את הרצון למציאות?

ושוב זה הגיע... החופש הגדול עבר, שיא השרב מאחורינו (בעזרת ה'!), והנה אנחנו נמצאים בפתחה של שנה חדשה. עבור רובנו, הימים של ראש השנה הם לא רק ימים גדולים וחשובים מבחינה רוחנית והלכתית, הם גם מסוגלים לגרום לנו להתבונן אחרת על עצמנו ועל חיינו.

ראש השנה הוא הזמן להביט אחורה, לשנות דברים שמפריעים לנו, להתפתח ולהתחדש. אולי אלו מעט הקילוגרמים שמציקים, אולי זו ההרשמה לתואר השני שדחינו כבר יותר מדי זמן, אולי ההצטרפות לקבוצת הריצה ביישוב, ואולי זו דווקא הזוגיות, שלשם שינוי נרצה לשים עליה את הפוקוס... אין זה משנה מה. ראש השנה הוא טיימינג מצוין כדי לעצור, לעשות חשבון נפש ולקבל החלטות שיעשו לנו ולקרובים שלנו טוב על הלב.

אלו ארבעת היסודות הנדרשים לנו לשינוי

אפשר לצאת לדרך חדשה בכל יום, להשתחרר מהרגלים מגונים ומדפוסי חשיבה. אך האמת היא שזה לא ממש קל... גם כאשר אנו מוצאים את הרגע הנכון, הדרך אינה קלה. כדי לנסות להפוך את זה לבר השגה, הכירו את ארבעת היסודות הדרושים לשינוי:

מודעות: אתם רוצים לשנות משהו, אבל... מה? השלב הראשון הוא להגדיר מה ברצונכם לשנות השנה ומה 'מציק' לכם. חשוב לשים אצבע מדויקת ולזהות את הנקודה הכואבת שאותה תרצו לשנות.

החלטה: זה נשמע אולי קצת מובן מאליו, אך תנאי בסיסי לשינוי הוא לקבל החלטה אמיתית וכנה, שאינה נובעת רק מהבנת המציאות, אלא גם מרצון ונחישות של ממש לגרום לדברים לקרות.

אמונה: "כל עוד הנר דולק, אפשר לתקן". האמונה ביכולת שלנו לשנות את המציאות, ולא פחות חשוב, האמונה שמגיע לנו לחיות טוב יותר, הן הכוח הגדול שמאפשר לנו להפוך את הרצון למעשה.

בחירה: כדי שהשינוי יצליח חשוב לבחור את הכלי המתאים לשינוי. לפעמים זה יהיה כלי מנטלי, לעיתים איש מקצוע או גורם חיצוני, לעיתים מוצר שיסייע בשינוי ולעיתים הקול הפנימי שלכם.

השינוי שיכול להשפיע על כל המשפחה

איך שלא נסתכל על זה, המעגל המשפחתי הוא הראשון שמושפע מהשינויים שאנו עוברים בחיים, לטוב ולרע. לכן חשוב שהשינויים שאנו בוחרים לעשות אכן ייגעו בנקודות הכאב שלנו, גם אם ביום יום אנו מעדיפים להתעלם מהן ולהזניח אותן.

וזה הזמן להתמודד עם אחת הבעיות שזוגות רבים סובלים מהן, אך לא מדברים עליהן ו'מטאטאים אותן מתחת לשטיח'. בעיות בתפקוד האינטימי הן אולי נושא שהשיח עליו אינו רחב, בין אם מפאת הבושה ובין אם מחמת הצניעות, אך מי שסובל מהן אינו לבד: מחקר שנערך בשנת 2019 באוניברסיטת ויסקונסין העלה כי 40% מבני 40 ומעלה סובלים מהבעיה ברמה כזאת או אחרת.

כאשר גבר סובל מקשיים בתפקוד האינטימי, הדבר פוגע לא רק בדימוי העצמי והגברי שלו, אלא גם בשלום הבית, ביכולתו לקיים את מצוות עונה, ואף באחדות המשפחה. לכן גבר שסובל מהבעיה ויבחר 'להסתכל לה בלבן של העין' יוכל לעשות צעד משמעותי בדרך למציאות אחרת.

וֶרְטִיקָה: הכלי שמחולל שינוי בעולם הגברי

כאמור, ארבעה יסודות נדרשים לשינוי זה: מודעות לקיומה של הבעיה, החלטה אמיתית לשנות את המצב הקיים, האמונה ביכולת לשנות את המצב (לצד האמונה ש'מגיע לנו כזוג וכמשפחה להצליח גם בהיבט הזה'), וכעת, וזו בשורה משמחת במיוחד, יש גם כלי מתאים לביצוע השינוי.

עד כה נמנעו גברים רבים, ובפרט במגזר הדתי, מלשתף בבעיה, אף לא את הרופא. הבושה הייתה המחסום העיקרי להימנעות מטיפול. גם אלו ש'העזו' לשתף גילו כי הפתרונות המוכרים מוגבלים: תרופה אינה מתאימה לבעלי מחלות רקע, טיפולים אחרים פולשניים מדי ועוד.

אך בראש השנה הזה יש פיתוח חדש, מבית חברת או-מד מדיקל הישראלית, לטיפול בבעיה. זהו מכשיר הוֶרְטִיקָה, פתרון רפואי ביתי לבעיות, הפועל באמצעות גלי רדיו בתדר נמוך ומשקם את סיבי הקולגן באזור.

המכשיר מציע טיפול עצמאי, לא פולשני, הנעשה בבית המטופל ובזמן הנוח לו. הוא אינו דורש מרשם רופא, ולמעשה מאפשר לגבר לטפל בעצמו בדיסקרטיות ובצניעות, ללא תלות בגורם חיצוני. הוֶרְטִיקָה עבר ניסוי קליני ראשוני ורשם 85% הצלחה, קיבל את אישור משרד הבריאות ואת תו התקן האירופאי. בימים אלו מגיע לסיומו מחקר קליני גדול בחמישה מרכזי מחקר רפואיים בארה"ב. ללא ספק הוא היסוד הרביעי הנדרש לשינוי, הכלי שישפר את איכות החיים שלכם ויביא לכם שנה טובה, מתוקה וזוגית יותר.

את המכשיר ניתן לקנות בדיסקרטיות, ללא צורך במרשם רופא, ישירות באתר החברה וכן בסיוע של נציג שירות.

www.vertica-labs.com | 073-8022331

הרוסים. השלטון הקומוניסטי סגר מוסדות יהודיים וכפה גם על הילדים היהודים ללמוד בשבתות ובחגים.

בבוקרו של היום הקדוש הלך חיים הקטן עם אביו לבית הכנסת. תפילת שחרית נאמרה מעומק הלב, אך כשהגיעה קריאת התורה הביט בשעון הגדול שבפאתי בית הכנסת והבין שהגיעה השעה ללכת לבית הספר. "לא רציתי ללכת, כמובן", סיפר לאחר שנים, "אך לא הייתה ברירה. הרוסים הכריחו אותנו. הם אמרו שממילא לא נכתוב, רק נבוא לכמה שעות... פחדתי מהעונש".

כשסיים את לימודיו באותו היום, רץ בחזרה לבית הכנסת. כשנכנס, ראה שהקהל עודנו בקריאת התורה! שמחה הציפה את ליבו - הרי לא הפסיד הרבה! אך כעבור רגע התבררה האמת הקשה: זו הייתה קריאת התורה של מנחה! את תפילת מוסף כולה - הפסיד.

"פרצתי בבכי", היה מספר, "לא יכולתי להירגע. הצטערתי כל כך על התפילה שהפסדתי, אבל יותר מזה - בכיתי על שפחדתי, שפחדתי מהעונש של המורה יותר משפחדתי להחמיץ את התפילה". אותו כאב פנימי, אותה סערת נפש על הפסד של תפילה וקדושה - ליוו אותו כל חייו.

עד שנתו האחרונה לא שכח הרב את אותו מוסף של יום הכיפורים. בזיכרון זה, שהיה נטוע עמוק בנפשו, היה מדגיש לתלמידיו כמה נוראה היא הגלות, וכמה עלינו לשמוח ולהודות על מדינת ישראל העצמאית שזכינו לה בדורנו.

***

מלאך של ממש

הרב אהרן בק משתף בחוויותיו מתפילות הימים הנוראים במחיצת הרב:

הרב דרוקמן ניגש לפני התיבה בתפילות קבועות: בראש השנה - מוסף, וביום הכיפורים - "כל נדרי", ערבית, מוסף ונעילה, בקיצור... מרבית היום. מי שלא שמע את תפילתו של הרב דרוקמן בימים הנוראים - לא שמע תפילה מימיו.

הרב לא היה "חזן מצטיין". הקול שלו היה תמיד שבור וצרוד. אבל הוא היה בעל תפילה. עוצמת התפילה שלו הייתה לא מהעולם הזה. קשה לתאר במילים את החוויה העצומה הזאת של תפילת הרב דרוקמן. קשה לשחזר אותה. לא יכולתי להסיר את עיניי מדמותו לאורך התפילה כולה. שם היה הרב נדמה בעיניי כמלאך באמת.

הרב דרוקמן היה כולו תפילה. איך אפשר לתאר את הרב לבוש כתונת בד קודש, עומד בתפילה ובתחנונים לפני מלך מלכי המלכים! מה נהדר היה מראה כוהן גדול בבואו אל הקודש, כמלאך מיכאל משרת.

אני שומע בחיל ורעדה את הרב דרוקמן קורא: "קדוש אתה, ונורא שמך, ואין א־לוה מבלעדיך!" - וכל ברואי העולם, מקצה הארץ ועד קצה, מקבלים עליהם עול מלכות שמיים. אני שומע אותו קורא: "וכל הרשעה כולה כעשן תכלה" - וכל הרוע שבעולם מתנדף מאליו.

ובתפילת "עלינו לשבח", בברכת מלכויות במוסף של ראש השנה, כשהגיע הרב למשפט "שלא שם חלקנו כהם, וגורלנו ככל המונם", וכשהוא אומר "שהם משתחווים להבל וריק" - הוא תמיד היה פורץ בבכי. וכולנו הבנו שאיננו מתפארים על אומות העולם התועות אחרי אלוהים אחרים, ואנחנו, אשרינו שזכינו - אלא זה מגיע מרחמים גדולים על אומות העולם, שאינן מבינות שהן משתחוות להבל וריק! כמה רחמנות עליהם, על כל התועים! כמה אנחנו רוצים להביא להם סוף סוף את הטוב האמיתי, הטוהר והצדק.

וכך, בכל קטע, משפט ומילה של התפילה, היה הרב מכניס משמעות עמוקה שנחרתה בלב כל השומעים - במנעד קולו, בהדגשת אותיותיו, ברגש הנלווה אליו ובתכנים שהיו מהדהדים מן השיעורים שקדמו לימים הנוראים.

מלאך. מלאך של ממש.

***

ושנאת חינם!

בתפילות הימים הנוראים, לקראת סוף חזרת הש"ץ (בנוסח

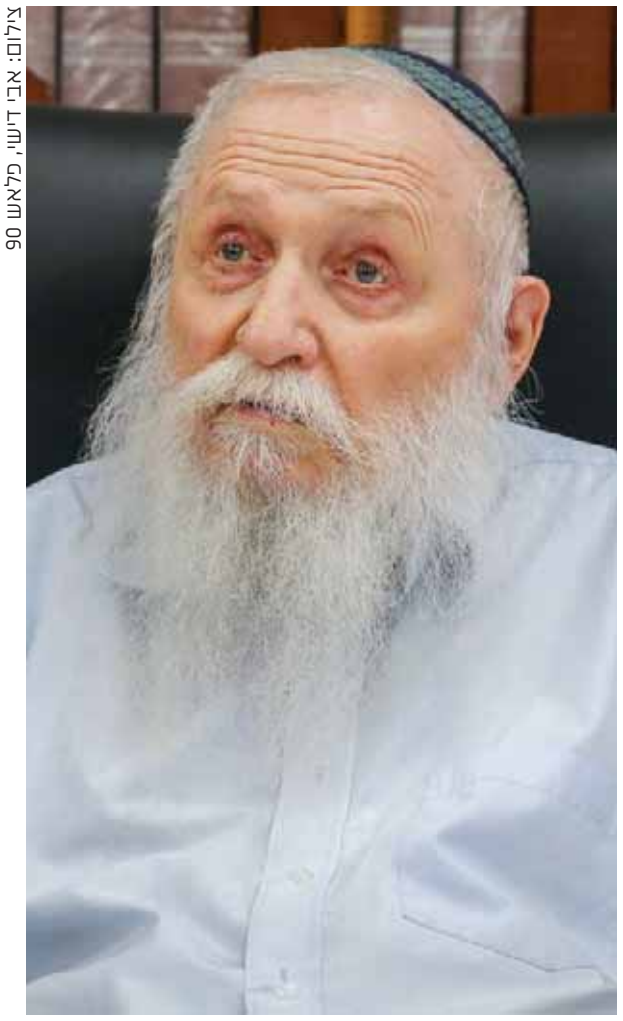

רחמנות גם על התועים. הרב חיים דרוקמן

האשכנזי), נאמרת הבקשה "אבינו מלכנו, זכור רחמיך וכבוש כעסך...". בתפילה זו מפרטים את כל סוגי הצרות והרעות המתרגשות לבוא לעולם ומבקשים הגנה והצלה מכולן: "וכלה דבר וחרב ורעב ושבי ומשחית ועוון ומגפה ופגע רע וכל מחלה וכל תקלה וכל קטטה וכל מיני פורענויות וכל גזרה רעה ושנאת חינם מעלינו ומעל כל בני בריתך".

מילות התפילה קצרות, אך עמוסות בכאב. המתפללים לוחשים אותן בכוונה - לעיתים בלב חרד, לעיתים בקול בוכה. רבים מרגישים שמשהו מהבקשה הזאת נוגע בהם: זה במגפה, זה בגזרה, זה בשבי. כל אחד נושא את כאבו הפרטי - מחלה של אם, חייל שנפצע, קשיי פרנסה...

אבל היה אחד שבליבו בער כאב גדול יותר. כאב של עם שלם. כאשר הרב דרוקמן היה מגיע לתפילה זו, ידעו תלמידיו מראש היכן תיעצר נשימתו. הוא התפלל בכאב על הכול - על הצלה מחרב ורעב, על ישועה ממגפה ושבי - אך דווקא כשהגיע למילים האחרונות, כבר לא הייתה זו תפילה - הייתה זו זעקה: "ושנאת חינם!". שתי מילים שהפכו לרעידת אדמה. קולו נסדק, נשבר, נדם. לשבריר שנייה עמד, מתקשה להמשיך.

שנאת החינם - היא הייתה הפצע המדמם של ליבו, עליה הוא בכה יותר מכול, ממנה הוא ירא, בה הוא נאבק כל חייו - לא במלחמות, אלא באהבה. אהבה עיקשת, אמיצה, חובקת כול. אהבה שאינה שואלת מי אתה ואיזו כיפה אתה חובש, לאיזו עדה, מגזר או זרם אתה משתייך. הוא חיבק את העם כולו - ובכה על הקרעים. לא הייתה זו רק תחינה לבורא, הייתה זו גם קריאה סמויה לכל המתפללים: די לשנאה! די לפילוג! הגיע הזמן לרפא את הלב של עם ישראל!

***

תענית דיבור בעשרת ימי תשובה

מספר הרב אלישיב הכהן:

במשך שנים רבות נהג הרב להטיל על עצמו תענית דיבור בעשרת ימי תשובה, אך מתוך ענוותנותו לא רצה שיידעו על כך. כדי להסביר את שתיקתו, כתב פתק קטן והניחו על שולחנו: "אני צרוד מאוד מתפילות ראש השנה, ולכן איני יכול לדבר".

באחת השנים יצא לי לסייע לרב במשרד שבביתו באותה תקופה. כשהיו טלפונים חשובים - היה הרב כותב את תשובתו על פתק, ואני הייתי מקריא אותה בשמו אל מעבר לקו, מילה במילה. כך היה גם כשהתקשרו אליו מלשכות ראש הממשלה ונשיא המדינה, שניהם קיבלו את תשובותיו - בכתב.

באותו שבוע הגיע אל הרב יהודי שאינו שומר תורה ומצוות מאחד הקיבוצים, שהיה בקשר קרוב מאוד אליו. הרב ישב איתו בדשא שמחוץ לבית ודיבר עימו ארוכות. אז הבנתי - השתיקה לא נבעה ממניעה, מצרידות - אלא מבחירה, מעבודה פנימית. אך כשיהודי ביקש את עזרתו ותשומת ליבו, דיבר איתו הרב בלבביות, למרות התענית שקיבל על עצמו.

***

הרב בסוכה, הרבנית במגורי הבנות

מספר יהודה ברוכי:

במהלך חגי תשרי של שנת תשנ"ד השתתפנו, מחלקה של בני ישיבות שרובה מ'אור עציון', בקורס צניחה. והנה, הפתעה! לקראת שבת חול המועד סוכות זכינו לביקור מיוחד. הרב והרבנית הגיעו "לנפוש" איתנו בשבת בבסיס! במקום ליהנות משבת לצד בני המשפחה בסוכה הגדולה במרכז שפירא, בחרו הרב והרבנית לשבות איתנו באותם תנאים שאנו היינו בהם. הרב, שכבר עבר אז את גיל שישים, ישן בסוכה שמחוץ לחדר האוכל, לצד החיילים, ואילו הרבנית זכתה לחדר במגורי הבנות.

במהלך כל אותה שבת חול המועד נהנינו מרצף של שיעורים מחזקים, שרנו שירים וחזרנו במידה מסוימת לאווירה הישיבתית שהייתה כה חסרה לנו. הייתה זו שבת מרוממת במיוחד, שהטעינה אותנו בכוחות רבים לקראת המשך השירות הצבאי המצפה לנו.

***

בכיסא גלגלים לשמח מגורשים

מספר אליסף כהן:

בנעוריי התגוררתי עם משפחתי באתר הקראווילות שבקיבוץ עין צורים, שהוקם למגורים זמניים לתושבים שגורשו מגוש קטיף עד שימצאו לעצמם פתרונות דיור קבועים. אט אט עזבו עוד ועוד משפחות, ונותרנו רק משפחות אחדות באתר. חג שמחת תורה הגיע, ובית הכנסת שלנו היה ריק כמעט לגמרי ממתפללים. איך חוגגים שמחת תורה בצורה כזאת? לבדנו? כמה אברכים מישיבת 'אור עציון' שהתגוררו בקראווילות התפללו איתנו, כדי שנהיה יותר ממניין אנשים, אבל בית הכנסת שלנו היה ריק ברובו, והשקט העיק.

והנה, באמצע ההקפות והריקודים, נשאבו לפתע כל האברכים לעבר הכניסה נרגשים. התקרבתי גם אני. רוח חמה נשבה פנימה מהדלת הפתוחה, ועם הרוח נכנס גם איש מבוגר מאוד, ישוב על כיסא גלגלים, לבוש בגדי חג, זקנו הלבן עיטר את פניו המחייכות. היה זה הרב דרוקמן. לא האמנתי למראה עיניי: הדרך מבית הרב בהליכה מהירה היא יותר מחצי שעה, והרב היטלטל כל הדרך בכיסא גלגלים, תחת השמש הקופחת.

כשנכנס הרב, התחזקו השירה והריקודים, וכולם התמלאו כוחות סביב הרב, שהניף את ידיו מעלה ומטה, מעורר את המתפללים לרקוד ולשמוח בשמחת התורה. הרב שר והרקיד אותנו, ואף שימח אותנו בדרשת חג מרוממת. לבסוף איחל "חג שמח" למתפללים ופנה לחזור לביתו.

בקרב התושבים הייתה התרגשות עזה עד כדי בלבול היות שהרב לא תיאם את הגעתו - לא עם התושבים ולא עם הישיבה. כשליוויתי אותו עם אבי מורי בחזרה מעין צורים לביתו שבמרכז שפירא, הבנו מהמלווה של הרב שזו הייתה בחירה ספונטנית לחלוטין של הרב. הרב עשה את כל הדרך ממרכז שפירא, באמצע החג ובחום הכבד - רק כדי לשמח בשמחת התורה את המשפחות הספורות שנותרו באתר.

מתוך הספר 'חיים שניתנו במתנה' מאת עומר פדור. בספר מובאים יותר מ־850 סיפורים מעוררי השראה, שנלקטו מפיהם של מאות מספרים מכל תחומי חייו של הרב

לחיים מק נוגה בס בתוך בתוך

שנשמחים יחד
שלומי יפסוד
ושיהיה שלם

BSD1177 אוגוסט 74

קוראים על דברים שקורים

אליעד סעדה

המיוחד של אליעד

צילום: גיל אברהם

"מיוקה" נפתחה בממילא: מסעדה אסייתית חדשה בכשרות הרב מחפוד

בשדרת ממילא היוקרתית בירושלים נפתחה "מיוקה", מסעדה אסייתית חדשה בכשרות מהודרת של בד"ץ יורה דעה בראשות הרב שלמה מחפוד. במרכז התפריט עומד הסושי, המוכן מדגים טריים המגיעים למסעדה מדי יום, לצד שילובים ייחודיים של השף. המטבח החם מציע מגוון מוקפצים בווק, נאמס ובאן, לצד מרקי ראמן וטום ים המבוססים על צירים אסייתיים המתבשלים במשך שעות. המסעדה מציעה ישיבה במקום, איסוף עצמי ומשלוחים במארזים ייעודיים. פתיחת "מיוקה" מצטרפת למסעדות ג'וי וברלין בורגר ולאולם אירועי הבוטיק מומנטו של קבוצת "לוצ'נה", הפועלים במתחם ההיסטורי בממילא. בכך הופך המתחם ליעד קולינרי משמעותי עבור שומרי המצוות המבקרים בבירה.

"הגאווה הגדולה שלנו היא היכולת להביא את המוצר ברמת האיכות הגבוהה ובכשרות הכי גבוהה שקיימת, בלי לאבד שום פרודוקט בדרך". כך לדברי **אייל תורג'מן, שותף מנהל ב"מיוקה".**

מהפכת סמוטריץ' נמשכת: העיר החדשה בשומרון יוצאת לדרך

משרד הפנים העניק השבוע סמלי יישוב לארבעה יישובים חדשים, במסגרת מדיניות שר האוצר בצלאל סמוטריץ', לחיזוק ההתיישבות, ובכך הגיע מספר סמלי היישוב שהוענקו בתקופה האחרונה ל-43. בין היישובים: העיר החדשה "שירה" (ראש העין מזרח) בשומרון, שהוכרזה בדצמבר 2025, משתרעת על כ-9,500 דונם וצפויה לכלול עשרות אלפי יחידות דיור; הר בזק בשומרון; ופני קדם וקרן יער בגוש עציון. סמוטריץ' אמר כי מדובר ב"הישג עצום" ובתוצאה של עבודת שותפים רבים, והוסיף כי הממשלה ממשיכה "לבנות, לנטוע ולחזק את אחיזתנו בנחלת אבותינו".

הנהלת מרכז ישיבות ואולפנות בני עקיבא הרימה כוסית לכבוד ראש השנה

צילום: דוברות

השבוע התכנסו חברי הנהלת מרכז ישיבות ואולפנות בני עקיבא, בהובלת המנכ"ל אלחנן גלט, בבית מאיר להרמת כוסית חגיגית לקראת השנה החדשה. את האירוע פתח יו"ר המרכז, הרב יהושע ויצמן, שבירך את הנוכחים מרחוק, ובהמשך נשאו דברים גם אלחנן גלט והמנהל החינוכי הרב יונה גודמן.

במהלך האירוע נפרדו חברי המטה מרעות גיאת, מנהלת תחום הפדגוגיה ברשת החינוך, שסיימה הקיץ את תפקידה לאחר שנים של עשייה משמעותית, ובמקומה מונה צבי לוסטיג. בנוסף, הוענקה תעודת הוקרה לאורנה ביבס, עובדת המטה, שנבחרה לעובדת המצטיינת לשנת תשפ"ו.

אלחנן גלט ציין: "ברכת החג היא הזדמנות לעצור, להסתכל על העשייה הגדולה של הרשת, על האנשים שעומדים מאחוריה ולהיזכר בשליחות שלנו".

עיריית ירושלים ציינה את ראש השנה והעניקה פרס מצוינות

צילום: לבנת אור בוסאנס

עיריית ירושלים קיימה השבוע הרמת כוסית לכבוד ראש השנה, שבמרכזה הענקת פרס מנכ"לית העירייה למצוינות לשנת תשפ"ז.

באירוע, בהשתתפות ראש העיר משה ליאון, מנכ"לית העירייה אריאלה רג'ואן, הנהלת העירייה, עובדות ועובדים ובני משפחות הזוכים, הוענקו הפרסים לעובדים ולצוותים שבלטו במקצועיות, מסירות ויוזמה. בין הצוותים המצטיינים: מטה ארגון העובדים, יחידת אבלים באגף אכיפה ושיטור, המחלקה לפניות הציבור, מינהל השירות הפסיכולוגי וצוות ניקיון נפת צפון. ליאון הודה לעובדי העירייה על עבודתם המסורה בתקופה המאתגרת ואיחל שנה של התחדשות, אחדות ועשייה. רג'ואן הדגישה כי מצוינות היא דרך של יוזמה, אחריות ושיפור מתמיד.

בית בתוך הקהילה: מערך הדיור של שלוה ממשיך להתרחב

צילום: שלוה

מערך הדיור של שלוה מאפשר לבוגרים עם מוגבלויות לחיות חיים עצמאיים ככל האפשר, בתוך הקהילה ובסביבה ביתית ותומכת. הדיירים מנהלים שגרת חיים מלאה הכוללת עבודה, חיי חברה, קניות, בישול ופעילות בקהילה, לצד ליווי מקצועי המותאם לכל אחד ואחת. בשנה האחרונה ממשיכה שלוה להרחיב את המערך, לפתוח דירות נוספות וליצור חיבורים משמעותיים בין הדיירים לבין השכנים והקהילה שסביבם.

יוחנן סמואלס, מנכ"ל שלוה: "החזון שלנו הוא שאדם עם מוגבלות לא רק יחיה בתוך הקהילה - אלא יהיה חלק אמיתי ממנה. מערך הדיור מעניק לדיירים עצמאות, ביטחון ותחושת שייכות, ובמקביל מאפשר לחברה כולה להכיר אותם כשכנים, כחברים וכאנשים שתורמים לסביבה שבה הם חיים."

מצדיעים לחוסן

האקדמית חמדת קיימה השבוע את טקס הענקת התארים השנתי לעיני כ-2,000 משתתפים, במהלכו הועניק תואר לשם כבוד בסימן חוסן לתא"ל (מיל') גל הירש, בשם מערך השבויים והנעדרים. בין המשתתפים: **נשיא האקדמית חמדת פרופ' חיים שקד,** יו"ר האסיפה הכללית משה דמרי, יו"ר הוועד המנהל ושר החינוך לשעבר הרב יצחק לוי, ובליווי מוזיקלי של הזמר משה כורסיה. פרופ' חיים שקד, אמר בטקס כי "השנים האחרונות הציבה בפני כולנו החינוך אתגרים שמחייבים למצוא את מקורות החוסן בתוכנו. לאנשי החינוך יש תפקיד מרכזי בבניית החוסן של הדור הצעיר. בחרתם בעתיד של שליחות, וכעת יש בידיכם להשפיע בשנים הבאות על דור העתיד".

מרכז הסיוע הדתי-חרדי "תהל" חנך את משכנו החדש

מרכז הסיוע הדתי-חרדי "תהל" חנך השבוע את משכנו החדש בטקס קביעת מזוזה והרמת כוסית לכבוד השנה החדשה, בהשתתפות נשות הצוות, מתנדבות ושותפים לדרך. באירוע השתתפה **ח"כ לימור סון הר-מלך, יו"ר השדולה למניעת פגיעות מיניות בכנסת,** שהביעה הערכה לפעילות המרכז ולחשיבות המענה המותאם תרבותית.

"תהל" מעניק ליווי ותמיכה לנפגעים ולנפגעות מהמגזר הדתי והחרדי, תוך שמירה על דיסקרטיות ורגישות הלכתית ותרבותית. הרבנית מלכה פיוטרקובסקי העבירה שיעור חיזוק למתנדבות לקראת השנה החדשה. קו החירום של המרכז, 2511*, פועל 24 שעות ביממה, שבעה ימים בשבוע.

לבשל באהבה: סולתם מציעה מתנות חג שישדרגו כל מטבח

צילום: גיל אברהם

לקראת חגי תשרי, סולתם מציגה מגוון רעיונות למתנות חג שימושיות ומעוצבות, שיהפכו את המטבח למקום שכיף לבשל ולארח בו. בין האפשרויות: מארזי מתנה הכוללים סירים, מחבתות וכלי בישול איכותיים, לצד סטים של סכינים, כלי הגשה ואביזרי אפייה וטיגון. המוצרים משלבים עיצוב, נוחות ועמידות ומתאימים למי שאוהב לבשל, לארח ולהעניק מתנה פרקטית עם ערך מוסף. את מגוון מארזי המתנה, כלי המטבח ומוצרי ההגשה ניתן למצוא בחנויות סולתם ברחבי הארץ ובאתר האוניליין, לקראת ארוחות החג והאירוח המשפחתי.

הכירו את KIDIPAY מבית KIDIWATCH

שעון טלפון חכם שמעניק לילדים עצמאות, לצד שליטה ובקרה מלאה של ההורים. באמצעות NFC הילדים יכולים לשלם באמצעות השעון, ללא ארנק, כרטיס אשראי או טלפון חכם, וההורים קובעים תקציב ומנהלים את אפשרות התשלום. השעון כולל גם GPS, שיחות, לחצן SOS ועוד. למשפחות שחשוב להן שימוש בטכנולוגיה מבוקרת: השעון כולל מצב נעילת בית ספר, ללא גישה לרשתות חברתיות, ללא אפליקציות על השעון וללא גלישה חופשית באינטרנט. כך הילדים נהנים מעצמאות וביטחון, וההורים נהנים משקט נפשי. מחיר מומלץ: החל מ 399 ש"ח. להשיג ברשתות המובילות, בהן מחסני חשמל, קרביץ, BUG, KSP ועוד.

זינוק של 28% במספר המתחסנים לשפעת בשנה שעברה

מכבי שירותי בריאות פתחה את מבצע חיסוני השפעת לקראת חורף 2026/27, כאשר החיסון מיועד לכלל האוכלוסייה מגיל חצי שנה ומעלה. החיסונים יגיעו בהדרגה למרפאות האחיות ברחבי הארץ, וניתן יהיה להתעדכן בזמינות ולקבוע תור באתר ובאפליקציית מכבי או במוקד 3555*. בשנה שעברה התחסנו כ-560 אלף חברי מכבי - עלייה של 28% לעומת 438 אלף בשנה שקדמה לה, והנתון הגבוה ביותר מאז חורף 2020/21. שיעור ההתחסנות הגבוה ביותר נרשם בקרב בני 65 ומעלה - 54%. במכבי קוראים במיוחד לאוכלוסיות בסיכון להקדים ולהתחסן.

שערי צדק נערך לחגי תשרי: תפילות, כנסי הלכה ומענה למאושפזים

צילום: דוברות שערי צדק

במרכז הרפואי שערי צדק נשלמות ההכנות לקראת חגי תשרי, בהובלת האגף לשירותי דת ובהשתתפות עשרות עובדים ומתנדבים. בראש השנה יתקיימו מניני תפילה בנוסחים שונים, לצד חלוקת ערכות "סימני החג" ומזון בכשרות מהודרת. האגף מפיץ גם חוברת מידע עם הלכות ומנהגים לשוהים בבית החולים. לקראת יום הכיפורים יתקיים כנס "רפואה והלכה" לרבנים ורופאים בראשות הגאון רבי אשר וייס, וכן יופעל מוקד הלכתי־רפואי למענה על שאלות הנוגעות לצום. במקביל נערך בית החולים לקראת סוכות ושמחת תורה, עם הקמת סוכות ברחבי המרכז הרפואי, ובהן סמוך לבית הכנסת, למיון ולמחלקת הילדים, כדי לאפשר למאושפזים ולמלווים לקיים את מצוות החג.

כ־300 בוגרות ובוגרים קיבלו תארים בטקס חגיגי במכללת תלפיות

מכללת תלפיות לחינוך בחולון קיימה השבוע את טקס הענקת התארים השנתי, שבמהלכו קיבלו כ־300 בוגרות ובוגרים תארי B.Ed. ו־M.Ed. בטקס השתתפו נשיא המכללה פרופ' ישראל רוזנסון, ראש המכללה בני בהגון, ראש עיריית חולון שי קינן ומנהלת האגף להכשרת עובדי הוראה במשרד החינוך ד"ר לילי רוסו, לצד בני משפחה ואנשי הסגל. בדברי הברכה הודגשו חשיבות החינוך והאתגרים שמציבה הבינה המלאכותית בפני מערכת החינוך. בהגון הדגיש כי לצד הטכנולוגיה, "הבינה האנושית" והיכולת להקשיב לתלמיד ולהכיר בצרכיו ימשיכו להיות מרכזיות בעבודת המורה. המכללה מציעה מגוון מסלולי תואר ראשון ושני בתחומי החינוך וההוראה.

חמדת שומרון מרחיבה את פעילותה: בתים צמודי קרקע במחירים נגישים

חמדת שומרון

חברת הנדל"ן "חמדת שומרון" מרחיבה את פעילותה, כאשר לצד הפרויקטים הנמצאים בבנייה בעינב ובמעלה אפרים, היא יוצאת בימים אלה לשיווק פרויקט חדש בכפר תפוח. הפרויקטים מציעים למשפחות אפשרות לרכוש בית צמוד קרקע בסביבה כפרית, בלב מרחבים ירוקים ובקהילות איכותיות. בחברה מדגישים שילוב בין שליחות ציונית ומקצועיות, לצד תכנון אדריכלי, שיטות בנייה חדשניות ומפרט טכני עשיר. הודות לגב כלכלי חזק, מציעה החברה לרוכשים גם פריסת תשלומים נוחה וליווי אישי לאורך הדרך, משלב השיווק ועד האכלוס. בחברה רואים במסירת הבית שותפות בבניין הארץ ומבקשים להנגיש את חלום הבית הפרטי למשפחות נוספות.

לקראת השנה החדשה: "שדה חמד" מרחיב את מערך הדיור

לקראת השנה החדשה, ארגון "שדה חמד" מרחיב את פעילותו ומשיק דירות חדשות עבור בוגרים ובוגרות עם צרכים מיוחדים בגבעת שמואל ובפתח תקווה, בלב הקהילה הדתית. הדירות מציעות לדיירים מעטפת הכוללת ליווי אישי ומקצועי, חיי קהילה עשירים, מסגרות תעסוקה ומענה המאפשר התפתחות לחיים עצמאיים, משמעותיים ואיכותיים. בארגון מדגישים כי המטרה היא להעניק לדיירים תחושת שייכות לצד עצמאות ומרחב אישי, תוך ליווי מקצועי לאורך הדרך. המעוניינים להתרשם ממערך הדיור יכולים לערוך סיור וירטואלי בדירות באמצעות אתר "שדה חמד". לפרטים נוספים: שרון, 054-678-1541.

אמציה סמקאי
amatzia@tlv-consulting.com

מכת פתיחה אמציה סמקאי

סימני החקלאות הישראלית - תחל שנה וברכותיה

מחר, בערב ראש השנה, נשב בעזרת ה' בנחת סביב שולחן החג. אם כשאבותינו עברו על הסימנים הם התפללו שלא תגיע מכת ארבה ותחסל את היבולים, אצלנו ברוך ה' כבר אין סכנות קיומיות מהסוג הזה, אך בסעודות חג רבות בכל זאת ידונו סביב שולחן החג ביוקר המחיה. כחלק מהכרת הטוב שאנו מחויבים לה, נודה לקדוש ברוך הוא שזיכנו לחיות בדור התקומה, בארץ ישראל שהכלכלה בה משגשגת. אנחנו אומנם נהנים להתלונן כשהטיסות לנופש קצת יקרות, אבל השכר הריאלי שלנו עולה משנה לשנה, וסל המוצרים והשירותים שגם העשירונים התחתונים יכולים להרשות לעצמם טוב לאין שיעור ממה שזכו לו אנשים אמידים לפני 200 שנה.

ובכל זאת, יהודים אנחנו ופטורים בלא תלונה אי אפשר. לכן ננצל את סדר הסימנים כדי לדון בחוליי ענף החקלאות הישראלית. כמעט כל סימן שמונח על השולחן עבר דרך איזו מועצת ייצור, קרטל, רגולטור או מכסי מגן. תכלה שנה וקללותיה.

תפוח בדבש – שנה טובה ומתוקה

הדבש שעל השולחן עבר בדרכו אלינו דרך מועצת הדבש: גוף שמחלק טריטוריות לדבוראים, אוסר להזיז כוורת בלי אישורו (שלא לדבר על להקים כוורת), ומכוחו מוטל על הדבש המיובא מכס של מאות אחוזים. הכול מכוח חוק חירום משנת 1957 שאיש לא טרח לבטל. התפוח דווקא לא זכה למועצה משלו, ונאלץ לחלוק עם שאר הפירות והירקות את מועצת הצמחים, ובכל זאת הוא מוגן במכס של מאות אחוזים. שני מנגנוני הגנה, שמגינים על החקלאים הקיימים על חשבון חקלאים חדשים ויבואנים, וכמובן בסוף הכול על חשבון הצרכנים. יהי רצון שיבוטלו השנה מועצות הייצור, כולן, ותהיה לצרכן שנה מתוקה בפה ובכיס.

ראש של דג וכבש – שנהיה לראש

הדג הוא דווקא סיפור הצלחה. מאז שהופחת המכס על דגים, כ־94% מהדגים שאנחנו אוכלים מיובאים, המגוון גדל והמחיר ירד, ואיש לא נשאר בלי גפילטע לחג. מי שמעדיף ראש כבש יגלה שבמקרה של הכבש, הבקר והעוף המצב שונה לחלוטין, עם מכסות, מכרזים ושירותים וטרינריים שמאשרים מפעל בברזיל ומבטלים את האישור בלחץ ארגון מגדלי העופות. ברקע מונופול הכשרות של הרבנות הראשית שמכריע בפועל מי רשאי לייבא בשר לישראל ומתי. מונופול שלא מכשיר מספיק משגיחים, אך גם לא מאפשר לאף אחד אחר להשגיח. יהי רצון שיבוטלו חסמי היבוא, המכסיים והלא מכסיים, ושהרבנות תפסיק להיות עסקנות ותחזור להיות רבנות.

כרתי – שייכרת הקרטל

החקלאות היא אחד הענפים היחידים בישראל שבהם מותר לשחקנים לכרות ביניהם בריתות, או בעברית מדוברת - קרטל. בחוק התחרות קיים סעיף מיוחד שפוטר מהסדר כובל תוצרת חקלאית מגידול מקומי, "ובלבד שכל הצדדים להסדר הם מגדלים". במסגרת החוק מותר למועצת הצמחים לתאם מחירים, ובשנים של שפע גם נהוג להשמיד תוצרת כדי ליצור מחסור מלאכותי ("ויסות"). בכל ענף אחר במשק, כל המעורבים היו יושבים על כך מאחורי סורג ובריח. יהי רצון שייכרת הפטור.

סלק – שיסתלק הפופוליזם והפטור ממע"מ

הפטור ממע"מ על פירות וירקות נראה כמו מתנה לצרכן, ותומכיו גם אוהבים להציג אותו כדאגה לשכבות החלשות. בפועל הפטור הזה מעוות את מערכת המס, פותח פתח להונאות, מסבסד גם את מי שאינו זקוק לכך, ובעיקר מהווה עוד סוג של סבסוד לחקלאים. מחירים זולים משיגים באמצעות תחרות ויבוא חופשי. המס שלא נגבה על הפירות והירקות, נגבה במקום אחר. השכבות שנהנות מהפטור ממע"מ הן בדיוק אותן קבוצות אוכלוסייה שפוטרות את עצמן מנשיאה בנטל בישראל - הביטחוני והכלכלי. גם בהזדמנות הנדירה שיש להן לשלם מיסים - פוטרים אותן. יהי רצון שיסתלק הפטור.

תמר – שהחקלאות הישראלית תיתמר ותשגשג

התמר הוא ההוכחה למה שהחקלאות הישראלית מסוגלת לעשות כשהיא מרימה ראש. ענף שלא נשען על מכס מגן אלא על יצוא: כשלושה רבעים מערך הייצור שלו נמכרים בחו"ל, וישראל שולטת ביצוא המג'הול העולמי. גם הוא מקבל קביים, אבל לא נשען עליהם: בענף התמר מגדלים ומייצאים, בענף הדבש מחלקים טריטוריות ונלחמים ביבוא. במקביל, המדינה מערימה קשיים שמכבידים בעיקר על ענפים מבוססי יצוא - מכסות של עובדים זרים, וערמת חובות והפרשות כבדות. חובת ההפרשה הפנסיונית (פיקדון) לעובד זר נועדה למנוע מישראלים לומר "יהיה בסדר", לא לחסוך, ואז ליפול על הקופה הציבורית. למה כל זה רלוונטי לעובד הזר שכלל אינו אמור להיות כאן כשיגיע לגיל זקנה? יהי רצון שייתמו הקביים והמכשולים, ונזכה לחקלאות יזמית שיודעת לרוץ קדימה ולייצא לעולם.

רוביה – שירבו זכויותינו, כולל זכויות הרוב

בתאוריית הבחירה הציבורית יש כלל ידוע: קבוצה קטנה ומאורגנת מנצחת קבוצה גדולה ומפוזרת. התועלות שמגיעות לקבוצה הקטנה בצורה מרוכזת הופכות את המאבק למענה לרציונלי, בעוד שהעלויות המפוזרות על פני מיליוני צרכנים נמוכות מדי מכדי שישתלם לכל אחד מהם להיאבק. 500 דבוראים ו־2,500 רפתנים מנצחים עשרה מיליון צרכנים. לא כי הם צודקים, אלא כי הם מאורגנים. יהי רצון שהשנה הרבים ינצחו: שהצרכן יתחיל להתנהג כמו רוב, והרפורמות יעברו סוף סוף.

רימון – שירבו זכויותינו על פטנטים

המחקר שהפך את הרימון למזון־על (סופר פוד) בוצע בטכניון במימון יצרן אמריקני, שגם גרף את הרווחים. וכך גם עם דגי הדניס: היינו מהראשונים בעולם שהצליחו לגרום לדניס להטיל ביצים ולהתרבות בשבי, אך הפטנטים נרשמו בארצות הברית. ישראל מובילה במחקר חקלאי, אך החוקר הישראלי, שמחקרו ממומן מכספי המיסים דרך תקציב הות"ת, מתוגמל על אזכור שמו במאמר אקדמי, לא על רישום פטנט. יהי רצון שנשנה את התמריצים, ושנרתום את המחקר החקלאי להצלחה בין־לאומית ומסחרית אמיתית.

גזר – גזרות טובות של יתרון יחסי

במקרים רבים, גזרה טובה היא עניין של גישה. אין לנו מרחבים עצומים לחקלאות וכוח העבודה המקומי הוא יקר. אך הגזרה הטובה היא להתמקד ביתרונות היחסיים שלנו, והיתרון של החקלאות הישראלית מעולם לא היה בשדה אלא בראש: זרעים, השקיה, טיפוח זנים, מחקר ופיתוח. חקלאי ישראלי שפיתח כאן שיטות מתקדמות ומיישם אותן בשדות שהוא חוכר באפריקה הוא עדיין חלק מהחקלאות הישראלית, ואולי החלק החשוב בה. יהי רצון שנכיר בגזרות הטובות שגזרו עלינו ונפעל לממש אותן.

שתהיה לכולנו שנה טובה ומתוקה.

הכותב הוא ד"ר לכלכלה ומנכ"ל קבוצת הייעוץ תבור־סמקאי TCG

יותר מאלף מילים ערן רופאלידיס

שנפרה ונרבה כדגים

לקראת ראש השנה תשפ"ו מפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה את נתוני האוכלוסייה המעודכנים. אוכלוסיית ישראל מונה כ־10.3 מיליון נפש, ומדדי הפריון ממשיכים להציג תמונה דמוגרפית ייחודית בהשוואה בין־לאומית.

מהנתונים עולה כי שיעור הפריון הכולל בישראל עומד על 2.88 ילדים לאישה, נתון גבוה משמעותית ממוצע מדינות ה־OECD העומד על 1.41 בלבד.

מנתוני הגרף על שיעורי הפריון בישראל (1960-2025) עולה מגמה רב־שנתית של התכנסות ויציבות יחסית בשיעורי הפריון לאורך העשור האחרון בכל קבוצות האוכלוסייה: בקרב האוכלוסייה היהודית והאוכלוסיות האחרות עומד הנתון על 2.95, ובקרב האוכלוסייה הערבית על 2.61 ילדים לאישה. נתונים אלו משקפים את המבנה הדמוגרפי הייחודי של מדינת ישראל ואת מאפייניה החברתיים־כלכליים לאורך זמן.

הכותב הוא מנהל אגף דוברות והסברה בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

שיעור פריון כולל, לפי קבוצת האוכלוסייה של האם 1960–2025

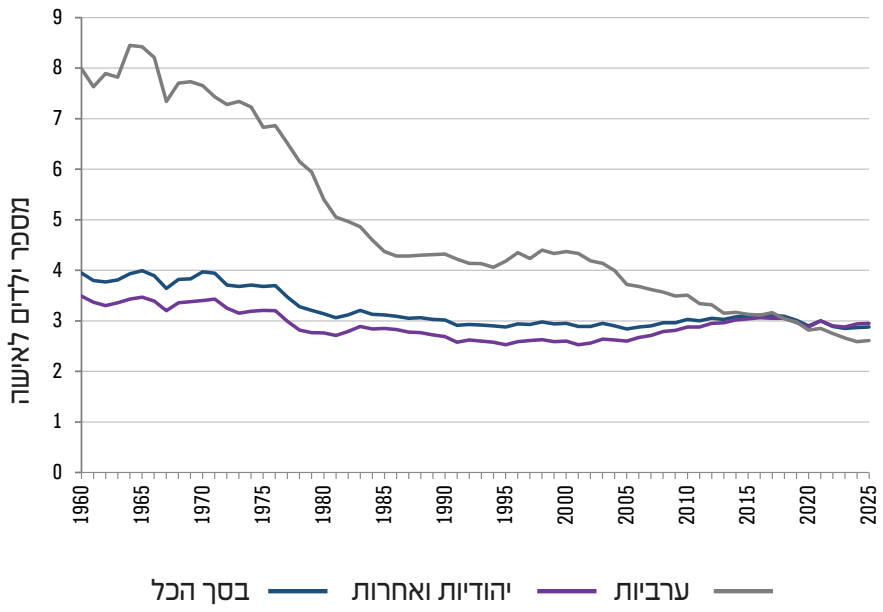

* עד שנת 1995 "יהודיות ואחרות" כללו יהודיות בלבד, ו"אחרות" נכללו בערביות

יש מושג צוות "כלכלה קלה"

הרס יצירתי

האם הבינה המלאכותית עומדת לקחת לנו את העבודה? החשש הזה אינו חדש בהיסטוריה האנושית. המהפכה התעשייתית, שהחלה בבריטניה במחצית השנייה של המאה ה־18, הכניסה מכונות שעשו במהירות וביעילות עבודה שעד אז נעשתה בידיים אנושיות. בתעשיית הטקסטיל, למשל, טווייה הייתה מקור פרנסה עצום: סביב שנת 1770 היא העסיקה לפי ההערכות עד כחמישית מהנשים והילדים בבריטניה. מכונות הטוויה החדשות אפשרו לעובד אחד להפעיל מספר רב של כישורים ולייצר מה שבעבר דרש את עבודתם של רבים.

התוצאה לא הייתה רק "התייעלות". מקצועות שלמים הצטמצמו, הביקוש לידיים עובדות צנח, ומשפחות שעסקו בטווייה ובאריגה במשך דורות נותרו ללא מקור פרנסה וללא מיומנות חלופית. מחקרים היסטוריים מגדירים זאת כאחד המקרים הראשונים של אבטלה טכנולוגית רחבת היקף. ב־1811 החלו הלודיטים באנגליה לפרוץ למפעלים ולשבור מכונות שנתפסו כאיום על פרנסתם.

יותר ממאה שנים אחר כך טבע הכלכלן יוזף שומפטר את המושג "הרס יצירתי" לתיאור התהליך הזה: כאשר החדשנות מגדילה את הפריון ומוזילה את הייצור אך גם מוחקת טכנולוגיות, חברות ומקצועות קיימים, זה ההרס. במקביל נוצרים מוצרים, השקעות ומקצועות חדשים, והעבודה וההון עוברים לשימושים חדשים. זו היצירה.

בעידן ה־AI אנו ניצבים בפני גל חדש של שינוי טכנולוגי. מערכות בינה מלאכותית כבר מסוגלות לכתוב, לתכנת, לנתח מסמכים ולבצע בתוך דקות משימות שדרשו בעבר שעות של עבודה אנושית מקצועית. כמו במהפכה התעשייתית, העלייה בפריון עשויה לבוא לצד ירידה בביקוש למקצועות ולמיומנויות מסוימות. מנגד, היא עשויה להצמיח ענפים ומקצועות חדשים שעדיין אינם קיימים. מה יהיה היקף השינוי וכמה זמן יידרש לשוק העבודה להסתגל? עדיין מוקדם לדעת. זהו בדיוק המתח שבהרס היצירתי: את מה שהטכנולוגיה מייתרת רואים בזמן אמת. את הערך הכלכלי החדש שהיא עשויה ליצור, רואים בדרך כלל רק בדיעבד.

הכותבים ממערכת דף הפייסבוק "כלכלה קלה", המנגיש כלכלה בשפה קלה ואקטואלית

על הנייר שחר חן

המסע בן מאה השנים של AIT

במגזר התעשייה יש חברות שמייצרות מוצרים, ויש חברות שתכליתן הוא לחבר בין התעשייה ובין המוצרים הנחוצים לתעשייה כדי שזו תוסיף לפעול ביעילות. כך היא Applied Industrial Technologies (AIT), דוגמה בולטת לסוג השני. AIT החלה ב־1923 כחנות מקומית בקליבלנד למכירה של מיסבים (רכיבים מכניים שמאפשרים תנועה חלקה בין חלקים נעים תוך הפחתת החיכוך). כיום, לאחר קצת יותר ממאה שנים, היא אחת מחברות ההפצה והפתרונות התעשייתיים החשובות בצפון אמריקה.

הסיפור מתחיל בג'וזף ברונינג, שהקים את Ohio Ball Bearing Company במטרה לספק מיסבים לתעשיית הרכב המתפתחת. אלא שכבר בשנותיה הראשונות של החברה, זיהתה ההנהלה הזדמנות רחבה יותר: התעשייה האמריקאית כולה נזקקה לרכיבים, ציוד ותחזוקה. החברה החלה להתרחב גאוגרפית ומקצועית, וב־1953 שינתה את שמה ל־Bearings Inc והפכה לחברה ציבורית. עשרות שנים של רכישות והתרחבות ארצית ביססו אותה כרשת הפצה תעשייתית רחבה, אך השינוי הגדול באמת הגיע בשנות ה־90.

בשנת 1997 אימצה החברה את השם Applied Industrial Technologies, מהלך שסימל מעבר מחברת הפצה מסורתית לספקית של פתרונות הנדסיים. במקום להסתפק במכירת מוצרים, היא החלה לספק תכנון מערכות, אינטגרציה, שירותי תחזוקה ופתרונות אוטומציה. כיום פעילות הפתרונות ההנדסיים אחראית לכ־36% מההכנסות, לעומת נתח זניח יחסית לפני שני עשורים, והיא הפכה למנוע הצמיחה והרווחיות העיקרי של הקבוצה.

המספרים ממחישים את השינוי. במהלך 2026 הסתכמו הכנסות החברה ב־4.97 מיליארד דולר, לעומת 3.81 מיליארד דולר בלבד ב־2022. המנוף התפעולי עשה את שלו והרווח הנקי של החברה עלה באותה תקופה מ־257 ל־414 מיליון דולר. התשואה על ההון המושקע נחשבת ליציבה ברמה של 17.5% - רמה שעסקים רבים בתעשייה מתקשים לתחזק לאורך זמן, ושיעור תזרים מזומנים החופשי מסך ההכנסות השתפר מרמה של 4.5% בשנת 2022 לרמה של 9.3% ב־2026.

הרוח הגבית לחברה מגיעה מכמה כיוונים. מגמות של החזרת הייצור לארצות הברית (reshoring), השקעות במרכזי נתונים, תעשיית השבבים, אוטומציה ורובוטיקה, כולן מגדילות את הביקוש לפתרונות ההנדסיים שהיא מספקת. בנוסף לכך, התעשייה מתמודדת עם מחסור בכוח אדם מקצועי, מה שמעודד מעבר למערכות אוטומציה ובקרה מתקדמות, תחומים שבהם AIT מבקשת להפוך לשחקן מוביל.

מבחינה תחרותית, החברה פועלת בשוק מפוצל מאוד מול שמות גדולים כמו Grainger, Fastenal, MSC Industrial ו־WESCO. היא אינה הגדולה בענף, אך הצליחה לבנות נישות חזקות שבהן היא נהנית ממעמד מוביל. לפי החברה, כ־80% ממכירותיה מגיעים מאזורים שבהם היא מחזיקה במעמד מספר 1 או 2 בשוק המקומי, והיא נחשבת למפיצה הגדולה בארצות הברית בתחום ה־Fluid Power ופתרונות בקרת הזרימה.

אולי זו הסיבה שמשקיעים מעניקים לה פרמיה עקבית ברמות התמחור. אחרי מאה שנים של פעילות, Applied Industrial Technologies כבר אינה רק מפיצה של חלקי מכונות. היא מנסה להיות שותפה טכנולוגית של התעשייה המודרנית, והמעבר הזה עשוי להיות הפרויקט השאפתני ביותר בתולדותיה.

הכותב הוא אנליסט אג"ח וח"ל בבנק לאומי
לכותב הסקירה אין עניין אישי בנושא הנדון

הנתונים והמידע המובאים לעיל אינם מהווים ייעוץ השקעות ו/או תחליף לייעוץ השקעות המתחשב בנתונים ובצרכים המיוחדים של כל אדם

נחמדים מזהב הרב יצחק ליפשיץ

יום הדין - בראש השנה או בכל השנה?

הגמרא במסכת ראש השנה מביאה מחלוקת בין התנאים: רבי מאיר ורבי יהודה סוברים שאדם נידון בראש השנה, רבי יוסי אומר בכל יום, ואילו רבי נתן סובר שאדם נידון בכל שעה, שנאמר "לרגעים תבחננו". מסורת ישראל לא הכריעה בין השיטות השונות ונקטה את כולן יחדיו. אדם מצווה לעשות חשבון נפש מול קונו ביום הדין ובעשרת ימי תשובה, ויחד עם זאת הוא מצווה לעשות חשבון נפש בכל יום ובכל רגע.

חשבון נפש איננו דבר של מה בכך. הוא מפריע לספונטניות ולרגש הדתי הפשוט, ובכל זאת הוא כורח המציאות. טבעה של התדמית העצמית שהיא מזייפת את המציאות ומייפה אותה, ונדרש בירור עצמי המעמיד את האדם על האמת.

חשבון הנפש ביחסיו של האדם עם הקדוש ברוך הוא איננו מתמצה רק בזה. חברות כלכליות נוהגות לבחון את עצמן, נוהגות שקיפות מול ההנהלה, חברי הדירקטוריון ורשויות המס. חברה שאיננה מבקרת את עצמה, שאיננה מגישה דין וחשבון לפני בקר חיצוני, עלולה לא רק לסבול מבעיות אתיות אלא בעיקר מחוסר יעילות. טבע האדם הנוטה שלא לראות בנגעי עצמו במישור הדתי, הוא אותו טבע האדם שאינו רואה נגעי עצמו במישור הכלכלי ולמעשה בכל הפעילות האנושית.

אומנם, חשבון נפש איננו תמיד חיובי. אדם שמתנהל בחשבון נפש תמידי הוא אדם חסר ספונטניות, אדם שאיננו מעז ואיננו יוצר. לפיכך, חשבון הנפש צריך להיות מוגבל לזמנים מסוימים. אולם התחושה שפועלו נבחן, שמעשיו דורשים דין וחשבון, צריכה ללוות את האדם תמיד, בכל יום ובכל שעה. ואכן, לרגעים תבחננו.

שנזכה לשנה טובה ומתוקה, שנת פרנסה וכלכלה, שנת שלום ואחווה.

הכותב הוא פרופסור לפילוסופיה ומחבר הספר 'כלכלה וערכי היהדות'

עצם העניין אלון פנחס

מהפכת הרובוטים כבר מעבר לפינה, האם בעוד שנה הם יקפלו כביסה בביתנו?

במשך עשרות שנים התרגלנו לראות אותם בעיקר בסרטי מדע בדיוני: רובוטים שמסתובבים בינינו, עובדים במפעלים, מסדרים את הבית, מבשלים, מנקים ואפילו מארחים לנו חברה. אלא שבשנים האחרונות, ובעיקר עם הזינוק ביכולות הבינה המלאכותית, הגבול שבין מדע בדיוני למציאות מתחיל להיטשטש. יותר ויותר חברות וסטארטאפים משקיעים כיום ברובוטיקה ובתחום המכונה Embodied AI, בינה מלאכותית שמקבלת גוף ויכולה לפעול בעולם הפיזי. הסינים נמצאים בחזית המגמה הזאת, בין היתר בזכות תעשיית חומרה עצומה, שרשראות אספקה מפותחות והשקעה ממשלתית אדירה בתחום.

עד כמה הסינים רציניים? באוגוסט התקיימה בבייג'ינג, זו השנה השנייה, אולימפיאדת הרובוטים האנושיים. יותר מ־2,000 רובוטים מ־16 מדינות השתתפו בתחרויות שכללו לא רק ריצה, משחק כדורגל וטורניר אומנויות לחימה, אלא גם ביצוע משימות המדמות עבודה במפעלים, בבתי מלון, בבתים ובחנויות.

אבל המהפכה אינה סינית בלבד. בארצות הברית כבר נערכים ניסויים שבהם רובוטים נכנסים לבתים אמיתיים ולומדים לבצע עבודות ניקיון. במאי האחרון, למשל, סטארטאפ מסן פרנסיסקו שלח רובוט הומנואידי (רובוט דמוי אדם) לנקות דירה של לקוח כחלק מהפיתוח שלו. במקביל אנחנו רואים רובוטים בדמות כלבים וחיות מחמד, רובוטים לשירות ולליווי, וכמובן את טסלה, שממשיכה לפתח את Optimus, הרובוט האנושי שלה. גם יצרניות רכב סיניות כבר נכנסות למרוץ ומשקיעות סכומי עתק בתחום.

בעיניי, החיבור המעניין באמת הוא בין שתי המהפכות: רובוטיקה ובינה מלאכותית. במשך שנים ידענו לבנות מכונות חזקות ומדויקות, אך הן הצטיינו בעיקר בביצוע פעולה שתוכנתה מראש. כעת, הבינה המלאכותית אמורה להוסיף את השכבה החסרה - היכולת להבין את הסביבה, ללמוד, להגיב למצבים משתנים ולבצע מגוון רחב יותר של משימות.

לאן כל זה הולך? עדיין מוקדם לדעת. סביר להניח שהחדירה המשמעותית הראשונה תהיה דווקא לתעשייה, ללוגיסטיקה ולעבודות פיזיות, חזרתיות או מסוכנות שבני אדם פחות מעוניינים לבצע. חשוב גם לא להיסחף. הרובוטים של היום עדיין מתקשים במשימות שלאדם הן פשוטות מאוד, והדרך לרובוט כללי ואמין בכל בית עוד ארוכה. אך אם מהפכת ה־AI של השנים האחרונות לימדה אותנו משהו, הרי שקצב ההתפתחות יכול להפתיע. כשה"מוח" של הבינה המלאכותית פוגש גוף רובוטי שהולך ומשתפר, אנחנו מתחילים לקבל את מה שעד לא מזמן ראינו רק בקולנוע. זו כנראה אחת מהמהפכות הטכנולוגיות הבאות שכדאי להתחיל להכיר כבר עכשיו.

ובתוך המרוץ העולמי הזה נמצאת גם הזדמנות גדולה לישראל. תחום הרובוטיקה המשולבת בבינה מלאכותית נמצא עדיין בשלב מוקדם יחסית שבו הטכנולוגיות, המודלים העסקיים ואפילו השימושים העיקריים עוד מתגבשים. לכן, לישראל, שבנתה לאורך השנים מעמד של מוקד לחדשנות, סטארטאפים ופיתוח טכנולוגיות מתקדמות, זה חלון הזדמנויות שאסור להחמיץ. אם רובוטים חכמים אכן ייהפכו בשנים הקרובות לחלק מהתעשייה, מהלוגיסטיקה, מהשירות ובהמשך גם מהבית, ישראל צריכה להיכנס למרוץ כבר עכשיו באמצעות השקעות, עידוד יזמות, מחקר ופיתוח וחיבור בין תעשיית ה־AI המקומית לעולמות החומרה והרובוטיקה. הרכבת הזאת רק מתחילה לצאת מהתחנה, וזה בדיוק הזמן לעלות עליה, ולא לגלות בעוד כמה שנים שהשוק כבר נשלט על ידי שחקנים אחרים.

הכותב הוא מנכ"ל חברת וויסלרייט (Weccelerate) המלווה סטארטאפים בשלבים שונים

אבי סגל

הקציר שהפך לטירון

חסד עשה עימי אלוקי הטיימינג כשקבע את זמן סגירת הרשימות לכנסת שעות ספורות לפני סגירת הטור. הדבר מאפשר לי להבין עד כמה העיסוק באקטואליה יכול להפוך באחת ללא אקטואלי, עד כמה איבדו הפסקאות הבאות מהרלוונטיות שלהן בתוך זמן קצר. כרגע נראה שמפלגת 'עמך ישראל' תזדקק לנס כדי לצלוח את אחוז החסימה ולקבל ייצוג בכנסת. ובכל זאת צריך לדבר על עופר וינטר ומפלגתו, שנמצאים עדיין במשחק ועלולים להכריע את גורל הממשלה הבאה, גם אם לא בנוכחותם.

ימים אחדים לפני שהזדרז להגיש את רשימתו לכנסת, התראיין וינטר בתוכנית 'הפטריוטים' והעניק לכותב שורות אלו הזדמנות להכיר אותו לראשונה כפוליטיקאי וכאדם. במהלך הריאיון בן 20 הדקות ניסה ראש 'עמך ישראל' להצדיק את תכלית קיומה של מפלגתו ולהצביע על הכיוון הפוליטי שלה אחרי הבחירות. האם הצופים יצאו מהריאיון הזה חכמים יותר מכפי שנכנסו אליו? אם כן, זה לאו דווקא בזכות המסרים. למרות שהמנחה ינון מגל היה קשוב וסבלני מהרגיל, קשה היה לחלץ מווינטר יותר משלושה או ארבעה משפטים בעלי תוכן. בשורה התחתונה, וינטר מנסה לרבע את המעגל, להמליץ על נתניהו אבל גם להביא מצביעי ימין שמתנגדים לנתניהו. שיהיה לו בהצלחה עם זה.

וכשהתוכן דל ועתידו לוט בערפל, תשומת הלב ממוקדת באישיות ובסגנון. וכאן, יוסטון, יש לנו בעיה. אם מישהו ציפה לאדם חד, חריף, בעל יכולת רטורית של מנהיג סוחף המונים - ובכן, קיבלנו משהו קצת שונה. וינטר אומנם נראה חביב יותר מכפי שדמיינתי, אבל דיבורו נשמע מגושם. הוא התקשה לענות לשאלות פשוטות כמו "האם תסכים לשבת עם יאיר גולן", הרבה במילות קישור וקישוט והאריך בדברים עד שהגיע לעניין, אם הגיע. במהלך הצפייה מניתי מספר דו־ספרתי של "תראו" וגם מספר דו־ספרתי של "אני רוצה לומר/להגיד/לשאול". בין הוא הרבה להתגאות בעברו הצבאי, תוך שימוש ברטוריקה ילדותית של מדריך בתנועת נוער. מין שילוב של יואב גלנט ונפתלי בנט. הא, ואתם חשבתם ששמו של בנט לא יופיע כאן גם השבוע. אז חשבתם.

לא יודע, אולי אני פשוט קשיש מדי. ייתכן שהכריזמה הפיקודית שעבדה על לוחמים צעירים בשטחי האש תשכנע גם מצביעים צעירים בשטחי הקלפי. ייתכן גם שעם הזמן וינטר יתבגר פוליטית, ואולי אפילו ירגיע את החששות מימין ויהפוך לנץ אידאולוגי עם סכין בין השיניים. ואכן ראוי היה לתת לאיש הנחת טירון פוליטי ותקשורתי, אם הוא עצמו לא היה מתעקש לפתוח את דרכו בפוליטיקה כרמטכ"ל מפלגה. לי אישית לא נראה שהריאיון בערוץ 14 הקפיץ את מניותיה של 'עמך ישראל', והשריונים בליכוד ובציונות הדתית השבוע פגעו בסיכוייה אף יותר. האם ייתכן שאני טועה לחלוטין ושבוי בקונספציה? נחיה ונראה.

פוליטיקאים חדשים, פוליטיקה ישנה

יש גם צד טוב בבוסריות של וינטר, בחוסר הרהיטות, בתנועות הידיים הרחבות, בחיוכים הנבוכים. לפחות הוא נראה ונשמע קצת אחרת. מאז תחילת המלחמה עלתה בציבור הכמיהה לחילופי הנהגה, למתמודדים חדשים שיחליפו את הקיימים. ואכן לקראת הבחירות הקרובות הצטרפו למרוץ לא מעט שמות חדשים, אלא שחלקם כבר מתבטאים כמו יועצי קמפיין ישנים, ובמקום דעות טריות אנחנו מקבלים סיסמאות עבשות. אז מה עשינו בזה?

גרוע מכך: בדרך כלל מדובר באותן סיסמאות, ולא משנה באיזו מפלגה או באיזה גוש נמצא הדובר. כולנו מכירים את מילות המפתח הקבועות: אחדות, אחריות, ממלכתיות, משילות, מנהיגות, ביטחון, דמוקרטיה, נתקן, נשפר, ניישר. ואין לשכוח את הלהיט הלשוני החדש והמרענן: מפלגה רחבה. אז מה הפלא שאנחנו מתקשים להבחין בין מפלגות שונות שרצות בבחירות זו לצד זו, או להבדיל בין מתמודד חדש בן 24 ובין ראשי מפלגתו שכבר החליפו תפקידים ציבוריים, מפלגות, גושים ודעות.

הדברים אינם אמורים לגבי המשוריינים האחרונים ברשימות לכנסת. כאמור, השמות החדשים פורסמו בסמוך לסגירת הטור, ועדיין מוקדם לשפוט את התאקלמותם בבית החרושת להפצת קלישאות וסיסמאות הידוע יותר בשם הפוליטיקה הישראלית. אלא שזהות המצטרפים הטריים מעוררת חשש אחר, מטריד וכואב אף יותר. נצא להפסקת כותרת ביניים ומיד נשוב.

צילום: חיים גולדברג פלאש 90

מה יקרה כשקדושת השכול תיפגש עם קרבות הבוץ בכנסת? נתניהו והמשוריינים החדשים

גבורה במבחן

עד השבוע האחרון נראה היה שבניגוד להערכות המוקדמות, מספר המועמדים לכנסת מבני המשפחות השכולות, משפחות החטופים וגיבורי המלחמה יהיה מצומצם יחסית. גם חלק מהאנשים שהכריזו על הצטרפותם למערכת הפוליטית מצאו את עצמם בחוץ: עינב צנגאוקר נדחקה ממפלגת 'הדמוקרטים', דני אלגרט נכשל בפריימריז, יונתן שמריז לא מצא בית פוליטי, ואפילו דדי שמחי אמר תודה ושלום. אבל בסיומם של יומיים סוערים בוועדת הבחירות המרכזית התברר שהייצוג של גיבורי התקופה קפץ פלאים. טליק גואילי, אלישע מדן, איציק בונצל, רפי בן שטרית, שירה שפירא, צביקה מור, ללי דרעי ושרון שרעבי הם רק חלק מהאישים שמנסים לעבור לקדמת הבמה בנסיבות שהיו מוותרים עליהן בשמחה.

האם הרשימה המכובדת הזאת תשנה את פני הפוליטיקה הישראלית? ואולי חבריה יתגלו כדגים מחוץ למים, גיבורים רגעיים שאינם מתאימים למערכת הפוליטית וייפלטו ממנה כשם שנבלעו בה? והשאלה המטרידה מכולן - כיצד יעבוד השילוב בין הבוץ הפוליטי לקודש הקודשים של השכול והגבורה? האם המתחים השקטים בין המשפחות יקבלו תהודה בערוץ הכנסת? האם נראה הורים שכולים מתקוטטים במליאה? וכיצד זה ישפיע על החברה הישראלית? חלק מהמתמודדים הללו נראים היום בעינינו כגיבורים מעוררי השראה. לא נותר אלא להתפלל שיישארו כאלה גם בכנסת ישראל ואף ישפיעו עליה מטובם, אם וכאשר יגיעו לשם כחברים.

✻ נוכח גל המצטרפים החדשים לפוליטיקה, הולך ומתרחב גל נגדי של חברי כנסת מכהנים שלא יהיו בכנסת הבאה. לפחות לאחת מהם אני כבר מתגעגע: חברת הכנסת מיכל שיר מ'יש עתיד'. יש פוליטיקאים שתורמים לאנושות בעקביות ולאורך זמן, ויש כאלה שקונים את עולמם ברגע אחד. "כל אחד ואחד שיושב בספסלים האלה של הקואליציה - אתם כתם! כתם!" צרחה חברת הכנסת שיר על ספסלי המליאה הריקים מאדם, ובכך העלתה את מצב הרוח הלאומי כפי ששום פוליטיקאי לא עשה מעולם. לכל אחד יש תחליף, חוץ ממנה.

✻ דובר צה"ל התיר השבוע לפרסום כי צה"ל התכוון לתקוף מחבל מהזרוע הצבאית של חמאס ברצועת עזה, אבל אז זוהתה התקהלות אזרחים במקום, והחימוש הוסט ממסלולו כדי לא לפגוע בהם. ובמילים אחרות: צה"ל שוב העדיף את ביטחונם של אזרחי עזה על פני ביטחונם של אזרחי ישראל, ועוד התגאה בכך ברשתות החברתיות. איך כתבה בזמנו שקמה ברסלר: "בספטמבר נתניהו יישאר בלי צבא". היא לא כתבה באיזו שנה. אגב, הגדיל לעשות אתר מעריב שהעניק לידיעה של דובר צה"ל את הכותרת המרגשת "הטכנולוגיה שמנעה אסון".

✻ בעוד כך וכך שעות, בזמן שהעם היהודי ייפרד מהשנה הנוכחית, העולם כולו יציין חצי יובל אזרחי לפיגועי ה־11 בספטמבר. זמן טוב להיזכר בכותרת שהופיעה בגיליון ראש השנה של עיתון הארץ, שישה ימים אחרי נפילת מגדלי התאומים: "ארצות הברית שוקלת לשתף את איראן בקואליציה למלחמה בטרור". 25 שנים חלפו, הנשיא הוא שוב רפובליקני, אבל הכותרת היום מן הסתם הייתה נראית אחרת. לאור יחסיו הקרובים של טראמפ עם הסעודים, הקטארים והטורקים, הכותרת המתאימה יותר היא: "ארצות הברית שוקלת לשתף את הטרור בקואליציה למלחמה באיראן".

לוח משרות פי 03-9718553

נדל"ן ירושלים

מכירה

דירות

הר חומה

בהר חומה, בשלב א' (יצחק ניסים המבוקש)! 5, מרהיבה ומוארת, יחידת הורים, ממ"ד, מרפסת סוכה גדולה ונוף פתוח עוצר נשימה, קומה גבוהה ועליונה + מעלית, חניה פרטית, בניין קטן וקרוב לתח"צ, בתי ספר, מכולת, ביהכנ"ס, כניסה מיידית! בלעדי! "אנגלו-סכסון" 077-9973539, 055-4574801

מבשרת ציון

במבשרת ציון, ברכס חלילים, קוטג' יפיפה, 7, ממ"ד, גינה גדולה מהסלון, מעלון פנימי ונגישות מלאה, סוויטת הורים מפנקת, יחידה להשכרה, חצר מקסימה, חניה פרטית, ברחוב שקט וסמוך לטיילת, ביהכנ"ס, תח"צ ועוד. בלעדי! "אנגלו-סכסון" 077-9973539, 055-4308125

במבשרת ציון, ברכס חלילים, 4, מרווחת (103 מ"ר), ממ"ד, מרפסת, מחסן גדול המשמש כחדר נוסף, בבניין קטן, סביבה ירוקה ופסטורלית וקרובה לטיילת, בבנין אינטימי (6 דיירים). בלעדי! "אנגלו-סכסון" 077-9973539, 055-4549383

קרית משה

בק. משה - בניין בוטיק חדש, 3 חד', 2 מרפסות סוכה + חניה מקורה, במחיר מציאה!! ת.ק.מ - בלעדי הדסה 058-4931070

בק. משה, במיקום שקט ומרכזי, 5 חד', 4 כיוונים, סוכה, חניה פרטית ויח"ד נפרדת. ת.ק.מ - בלעדי הדסה 058-4931070

בקרית משה, בבניין חדש, 4 חד' + מרפסת לנוף וחניה פרטית, במחיר אטרקטיבי. ת.ק.מ - הדסה 058-4931070

פסגת זאב

בפסגת זאב, 3 חד', שמורה, מרפסת סוכה לנוף, מחסן, בתהליך פינוי בינוי. ת.ק.מ - בלעדי דוד: 054-7650649

תלפיות

בצפון תלפיות, נושק לבקעה ("מתחם אלנבי"), 4, ממ"ד, יפיפיה, מוארת ומרווחת, מרפסת סוכה קטנה, 2 חניות פרטיות, מחסן, בניין מבוקש ושקט, קרוב לטיילת שרובר, ביהכנ"ס, חנויות, בריאות, חינוך וכו'. בלעדי! "אנגלו-סכסון" 077-9973539, 055-4574801

נופש

גליל מערבי

במושב ליד נהריה, צימרים למשפחות, חדר אוכל גדול וחדר תפילה, משחקים בחצר, בריכה מחוממת והכל באווירה כפרית ודתית. 052-8669090

יבניאל

מתחם צימרים מפנק "בראשית שמים", למשפחות וזוגות. בריכה, ג'קוזי, נוף מהמם, משחקים. 053-2247936

מעלות

דירות נופש בצפון - "שיר המעלות". דירות מאובזרות וממוזגות, בריכה ענקית + ג'קוזי. לפרטים ותמונות חפשו בגוגל: מרכז ממן מעלות תחת לשונית יחידות אירוח. טלפון להזמנות 052-7400402 ציפורה

רמת הגולן

זה הזמן לטייל בגולן. קרוב לכנרת ולחרמון ולמפלי הצפון. חדרי נופש מאובזרים וממוזגים, בקצרין, למשפחות/זוגות/בודדים. 050-5275981

רכב

למכירה, סקודה קודיאק, 7 מקומות, עלייה לכביש 03/2022, יד ראשונה (00 בעלים). 77,000 ק"מ, במצב מצויין. עבר טיפול 75,000 ק"מ, טסט עד 02/2027. רכב משפחתי מרווח, מפנק ואמין - לעלות ולנסוע בראש שקט! נמכר עקב שידרוג לרכב חדש. לפרטים : שלמה 054-5995424

דרושים

לתיווך ת.ק.מ. דרוש/ה סוכן/ת נדל"ן, נמרץ/ת, באזורים חרדיים, לטרוף הרבה עסקאות. חיים: 052-4419402

דרושים
לבית אבות בירושלים:
- אם בית
- עו"ס/ית

תנאים מצוינים למתאימים
קו"ח ופרטים:
963852ka@gmail.com

ישיבת הר עציון

לישיבת הר עציון באלון שבות דרוש/ה
מנהל מטבח
דרישות התפקיד:
- ניסיון בניהול צוות עובדים גדול
- ניהול הרכש מול ספקים
- עבודה בתנאי לחץ
- יכולת עבודה עם תוכנות רלוונטיות באקסל וכיו"ב
- הכרת כללי משרד הבריאות למטבח מוסדי - יתרון
- נסיון קודם בתחום - יתרון

65131

קו"ח לדוא"ל:
michall@haretzion.org.il
סודיות מובטחת! רק פניות מתאימות תענינה

ישיבת ידידיה לצעירים

לישיבת ירושלים לצעירים
דרושים:
מנהלת משרד למשרה מלאה
עו"ס למשרה מלאה
אחות לרבע משרה
עובד ניקיון למשרה מלאה
נא לשלוח קורות חיים למייל:
hanhala@yyl.org.il

בס"ד
דרושות
משפחות דתיות
לארח גרושה יתומה מהורים
אמא טריה לילדה
צנועה בעלת תשובה
שבתות וחגים כולל לינה
59596
טל: 054-7370707

מקום זה יכול להיות שלך

נדל"ן

דירות

מכירה

אלון שבות

לבעלי מעוף ויכולת זיהוי פוטנציאל! בישוב אלון שבות האיכותי, רחוב שקט ופסטורלי, וילה ענקית (420 מ"ר בנוי), 10 חד' + חדרים בעליית גג, מטבח ענק, בייסמנט 65 מ"ר, מרפסות + גינה היקפית עם עצי פרי, יחידות להשכרה עם תשואה גבוהה! חניה כפולה, מיידי. 5,400,000 ₪. רציניים למכור! אילנית: 054-7414595

רמת גן

ברמת גן, דירת 4 חדרים, קומה 4, 115 מ', מושקעת מאוד, חזית, מעלית, ממ"ד, חניה, מרפסת שמש. אורית: 052-6831737

חברת החשמל לישראל

החל מערב ראש השנה, יום שישי, כ"ט באלול תשפ"ו 11/09/26,
ובמהלך החג, ימים שבת וראשון א'-ב' בתשרי תשפ"ז 12-13/09/26,
משרדינו יהיו סגורים לקבלת קהל.
בערב ראש השנה, מוקד השירות 103 יפעל כרגיל בין השעות 08:00-13:00.

לאחר שעות אלה ובמהלך החג, במקרים של פיקוח נפש,
יינתן במוקד השירות 103 מענה בנושא תקלות באספקת החשמל בלבד

חברת החשמל לישראל וטובדיה
מאחלים לכל בית ישראל חג שמח ושנה טובה

"בית חלומי בקצה הכפר"
"בית חלומי בקצה הכפר"

בית אלמה

רוצה לדעת יותר?
סרקו את הקוד

בית עם גינה בכפר, קרוב לשדות ולנוף,
החל מ-2,490,000 ש"ח